

Arthur W. Pink

Az Antikrisztus

Tartalomjegyzék

<i>Előszó</i>	4
<i>Bevezetés</i>	5
<i>A pápaság nem az Antikrisztus</i>	12
<i>Az Antikrisztus személye</i>	20
I. Az Antikrisztus egy zsidó lesz	20
II. Az Antikrisztus a Sátán fia lesz	22
III. Az Antikrisztus a megtestesült Júdás lesz	25
<i>Az Antikrisztus nevei és titulussai</i>	29
1. Az Antikrisztus.....	30
2. A bűn embere, a veszedelem fia.....	30
3. A törvénytaposó	31
4. A fenevad	31
5. A vérszopó és álnok ember.....	32
6. A gonosz	32
7. A földből való ember.....	32
8. A magabíró (erős ember)	33
9. Az ellenség.....	33
10. Az ellenfél.....	33
11. A Fő sok ország felett.....	34
12. A zsarnok férfi.....	34
13. Az asszír	34
14. Babilon királya	35
15. A hajnal fia	35
16. A pusztító	35
17. A szeg.....	36
18. A rettenetesekek ága	36
19. Izrael elvetemedett, gonosz fejedelme.....	37
20. A kicsiny szarv.....	37
21. A következő fejedelem	37
22. Az utálatos	37
23. Az akaratos király.....	37
24. A mihaszna pásztor.....	38

25. A mélység angyala.....	38
<i>Az Antikrisztus géniusza és jelleme</i>	<i>39</i>
1. Intellektuális zseni lesz	39
2. Szónoki zseni lesz	40
3. Politikai zseni lesz	40
4. Kereskedelmi zseni lesz	40
5. Katonai zseni lesz	41
6. Kormányzati zseni lesz	41
7. Vallási zseni lesz	41
Krisztus és az Antikrisztus összehasonlítása.....	42
Ellentétek Krisztus és az Antikrisztus között.....	43
<i>Az Antikrisztus pályafutása.....</i>	<i>46</i>
<i>Az Antikrisztus gyászos végzete.....</i>	<i>54</i>
<i>Az Antikrisztus a zsoltárookban.....</i>	<i>60</i>
<i>Az Antikrisztus a prófétáknál.....</i>	<i>67</i>
1. Az Antikrisztus Ézsaiásnál.....	68
2. Az Antikrisztus Jeremiásnál	70
3. Az Antikrisztus Ezékielnél	71
4. Az Antikrisztus Dánielnél	72
5. Az Antikrisztus a kisprófétáknál.....	77
<i>Az Antikrisztus az evangéliumokban és a levelekben</i>	<i>78</i>
<i>Az Antikrisztus a Jelenések könyvében</i>	<i>86</i>
<i>Az Antikrisztus a Jelenések könyve 13. fejezetében.....</i>	<i>96</i>
Hasonlóságok a Jel13 első fenevadja és a 2Thessz2-ben szereplő bűn embere között:	98
<i>Az Antikrisztus előképei</i>	<i>100</i>
<i>Babilon és az Antikrisztus</i>	<i>109</i>
<i>Az Antikrisztus és Babilon</i>	<i>117</i>
<i>Az Antikrisztus és Babilon (Jel18).....</i>	<i>127</i>
<i>Izrael és az Antikrisztus.....</i>	<i>134</i>
<i>Zárszó.....</i>	<i>140</i>

Előszó

Ennek a könyvecskének a tartalmát a szerző először bibliakonferenciákon adta közre, majd a jelen formában a *Tanulmányok a Szentírásról*-ban¹ jelent meg. Mivel ezek témája rendkívül fontos a próféciákat tanulmányozó diákok számára, s oly kevés publikáció jelent meg erről, tanácsosnak tartottuk kiadni teljes mértékben, könyv formájában. Amennyire a szerző tudja, eddig mindössze két vagy három viszonylag rövid füzetke és esszé jelent meg ebben a konkrét témában, bár a tartalmukat illetően az adósuk vagyunk a sok hasznos javaslatukért.

A célunk az, hogy a terjedelem által lehetővé tett legteljesebb összefoglalót adjuk közre. Sok minden, amivel előhozakodunk, kétségtelenül új lesz az olvasóink elsőprő többségének. Gyakran voltunk kénytelenek eltérni az előttünk járók magyarázataitól. Mindazonáltal igyekeztünk világos írásos bizonyítékait adni minden elhangzottnak, s tisztelettel kérjük az olvasót, hogy szorgalmasan és pártatlanul vizsgálja meg ezeket. A téma kimondhatatlanul komoly, s minden egyes fejezet elkezdése előtt Istenhez emeltük a szívünket, hogy az Ő félelmében legyünk képesek írni. A Szentírás bármely igazságáról spekulálni a tiszteletlenség csúcsa: sokkal jobb alázatosan elismerni a tudatlanságunkat, ha Isten nem ismertette meg velünk a gondolatait. Csak az Ő fényében látunk világosságot. A titkok az Úrra tartoznak, de a (Szentírásban) kijelentett dolgok a mieink és a gyermekeinké. Ezért fontos kötelességünk és szent kiváltságunk is egyben alaposan és imádságosan átvizsgálni, amit Isten ezzel kapcsolatban kegyeskedett elmondani nekünk, ugyanúgy, ahogyan más ihletett témák esetén is.

Abszolút a tudatában vagyunk annak, hogy nem merítettük ki a témát. Ahogyan közeledik a bűn emberének a megjelenése, Isten kegyeskedhet teljesebb és jobb megértését is adni az Ő Ígéje ama részeinek, „a miknek meg kell lenni hamar”. Nagyon reméljük, hogy ez másokat is a még alaposabb kutatásra ösztönözheti, s imádkozunk, hogy tetsszen Istennek ezt a munkát is ennek serkentésére felhasználni. Bárcsak kegyeskedne a saját dicsőségére használni ebben a könyvben mindazt, ami összhangban van az Ő Ígésével, és a porba hullatni mindazt, ami kiváltja az Ő nemtetszését!

¹ Havilap a nevének megfelelő témában. Mindegyik kiadás a szerző két-három hosszú cikkét tartalmazza.

Bevezetés

A prófécia által lefestett változatos jelenetekre egy egyszerre parancsoló és baljós alak árnyéka vetül. A jelleme és a tettei sok különböző néven, mint egy bűnöző fedőnevei tárulnak elénk. Az a szándékunk, hogy egy cikksorozatot írjunk erről a valakiről, aki az emberi gonoszság teljes megtestesülése és a sátáni istenkáromlás végső megnyilatkozása lesz. Sokan mások utaltak erre a titokzatos személyre a próféciákra vonatkozó általános magyarázataikban, de amennyire megvizsgáltuk a témában rendelkezésre álló irodalmat (amit igyekeztünk a lehető legalaposabban elvégezni), látszólag nagyon kevés kísérlet történt a Sötétség Hercegének teljes felvázolására. Nem ismerünk egyetlen kimerítő elemzést sem a témában, ezért, valamint azért, mert nem csekély a zűrzavar a fejekben sok mindennel kapcsolatosan, ami a Bűn eljövendő Emberének jellemére és karrierjére vonatkozik, így most ezeket a cikkeket közreadjuk és a Bibliát tanulmányozók figyelmébe ajánljuk.

Több, mint tizenkét éven át tanulmányoztuk szorgalmasan és imádságos szívvel azt, hogy mit tanít a Szentírás a pszeudo-Krisztusról. Milyen mélyebben merültünk ezekbe a tanításokba, annál jobban meglepődtünk azon, hogy micsoda szembetűnő helyet biztosít a Biblia a kárhozat eme fiának. A részletek bámulatos gazdagsága, amikor gondosan összegyűjtik és rendezik azokat, eleven életrajzot biztosít erről az illetőről, aki hamarosan megjelenik és a vállaira veszi a világ kormányzását. Maga a tény, hogy a Szentírás ilyen sokat íratott le a témában, azonnal jelzi annak nagy fontosságát. Az Antikrisztus prominenciája a prófétaí Írásokban azonnal kitűnik, ha egy pillantást vetünk a soron következő utalásokra.

A Biblia legelső próféciája és tesz róla megjegyzést, mert az 1Móz3:15-ben közvetlen utalást találunk a kígyó „magvára”. Mózes második könyvében látványos előképét látjuk a fáraóban, Isten megvetőjében, aki kegyetlenül bánt az Ő népével, elrendelte az összes fiúgyermek kiirtását, igyekezve meggátolni Izrael nemzetté válását, s aki majd olyan drasztikus véget ér az Úr kezétől. Bálám próféciájában az Antikrisztust „Assur” néven említi (4Móz24:22) – a későbbi fejezetekben majd adunk bizonyítékokat arról, hogy az „Assur” és az Antikrisztus egy és ugyanaz a személy. Sok más figyelemre méltó előképe is létezik a bűn emberének az Ószövetség történeti könyveiben, de ezeket most átugorjuk és majd külön fejezetet szentelünk a fontolóra vételüknek.

Jób könyvében „tekergő kígyóként”² van megemlítve (Jób26:13): ezt össze kell vetni az Ézs27:1-gyel, ahol „keringő kígyóként” kapcsolódik a sárkányhoz, bár meg van attól különböztetve. A zsoltároknak egészen nagy számú utalást találunk rá: „vérszopó és álnok ember” (5:6), „gonosz” (9:17), „földből való ember” (10:18), „erős ember” (52:3),³ „sanyargató” (74:10), „a fő sok ország felett” (110:6),⁴ „gonosz ember” és „zsarnok férfi” (140:1), stb. stb. Az olvasó fordítson különleges figyelmet a 10, 52 és 55. zsoltárokra.

Amikor a prófétákhoz fordulunk, akkor az utalások száma a bűn eme szörnyetegére oly nagy, hogy ha mindegyiket idéznénk akár kommentár nélkül, az túl vinne minket ennek a bevezető fejezetnek az elfogadható korlátjain. Csak néhányat sorolhatunk fel a kiemelkedőbbek közül.

² Károlinál: „futó kígyó” – *a ford.*

³ Károlinál: „magabíró” – *a ford.*

⁴ Károlinál: „(összezúz) messze földön minden főt”. Az angol változatban: „(he shall wound) the heads over many countries”, itt többes számban szerepel: „a főket sok ország felett” – *a ford.*

Ézsaiás így említi: először, mint „Asszír”, Isten haragjának „botja” (10:5), aztán „gonosz” (11:4),⁵ „Babilon királya” (14:11-20, v. ö. 30:32-33), valamint „pusztító - nyomorgató” (16:4). Jeremiás „a pogányok pusztítójának” nevezi őt (4:7),⁶ „ellenségnek”, „kegyetlennek” és „gonosznak” (30:14 és 23). Ezékiel úgy utal rá, mint „gonosztevőre, Izrael fejedelmére” (21:25), majd azután „Tírusz fejedelme” (28:2-10), illetve „Mések és Tubál fejedelme” (38:2). Dániel teljes vázlatát adta a jellemének és teljes körvonalát adta a karrierjének is. Hóseás úgy beszél róla, mint „a fejedelmek királyáról” (8:10), továbbá, mint „kereskedőről”,⁷ akinek a kezében „hamis mértékek vannak” és „aki szeret másokat megcsalni” (12:7). Joel úgy írja le, mint az északi hadsereg vezetőjét, aki le lesz győzve, „mert nagy dolgokat cselekedett” (2:20). Ámós „ellenségnek” nevezi, aki majd megtöri Izrael erejét és feldúlja a palotáit (3:11). Mikeás a próféciájának ötödik fejezetében említi (lásd 6. vers). Náhum a „Beliál” néven utal rá⁸ (héberül) és beszél a pusztulásáról (1:15). Habakkuk úgy beszél róla, mint „büszke emberről”, aki „tátja száját, mint a Seol, és olyan ő, mint a halál: telhetetlen, és magához ragad minden népet és magához csatol minden nemzetet” (2:5). Zakariás úgy írja le, mint „bálvány pásztor”,⁹ akire kimondatott Isten „jaja” és akire lesújt az Ő ítélete (11:17).

De nemcsak az Ószövetségben találkozunk ezzel a félelmetes alakkal. Maga a mi Urunk is beszélt róla, mint aki majd „a maga nevében jön el”, és akit Izrael majd „befogad” (Jn5:43). Páll apostol teljeskörű képet rajzol róla a thesszalónikabelieknek írott második levélben, ahol „a bűn emberének, a veszedelem fiának” nevezi őt, akinek az eljövetele „a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival”. János apostol név szerint említi őt és kijelenti, hogy tagadni fogja mind az Atyát, mind a Fiút (1Jn2:22). A Jelenések könyvében pedig, a Biblia utolsó könyvében mindezek a vonalak a „Fenevadban” látszanak összpontosulni, akik majd a hamis prófétával együtt a tűz tavába vetnek, ahová ezer év múlva az ördög is követi majd őket, hogy örökkön örökké szenvedjenek abban a tűzben, amit Isten „konkrétan” nekik készített.

Az Antikrisztus megjelenése a legijesztőbb és legnagyobb jelentőségű téma, s a múltban sok jóakarató szerző megfosztotta ezt a közelgő eseményt a rettentősége és a jelentősége nagy részétől azzal, hogy összekeverték egyes antikrisztusokat, akik már színre léptek az emberi történelem különböző szakaszaiban azzal a titokzatos lényel, aki magasra tornyosul majd, Beliál minden fia fölé emelkedik, s nem más, mint a Sátán hamisítványa és Isten Krisztusának ellenfele, Aki végtelenül felmagasztaltatott Isten minden gyermeke fölé. Ő a Sátán érdekeit fogja képviselni, hogy tudatlanságban tartsa a világot az eljövendő szuper-Emberről, s kétség sem fér hozzá, hogy ő az, aki a felelős a téma általános elhanyagolásáért, valamint a szerzője az ellentmondó bizonyságoknak, amiket azok tesznek, akik róla beszélnek és írnak.

Három alapvető iskolája létezett az Antikrisztusra vonatkozó próféciák magyarázóinak. Az első ezeket a próféciákat a múlt embereire vonatkoztatta, akik már évszázadok óta a sírban vannak. A második ezeket a próféciákat a jelen korszakra vonatkoztatta a még mindig létező pápaságban találva meg azok beteljesedését. A harmadik pedig a jövőre vonatkoztatta ezeket, s abban a szörnyű lényben várja a beteljesedésüket,

⁵ Károlinál: „hitetlen” – a ford.

⁶ Károlinál: „a népek pusztítója” – a ford.

⁷ Károlinál: „kánaánita” – a ford.

⁸ Károlinál: „semmirekellő” – a ford.

⁹ Károlinál: „mihaszna pásztor” – a ford.

akinek még meg kell majd jelennie. Nos, bármennyire is szerteágazók ezek a nézetek, a szerző biztos abban, hogy az igazság eleme mindegyikben megtalálható. A próféciaik közül sok, ha ugyan nem a túlnyomó többségük – nemcsak az Antikrisztusra vonatkozó, hanem a jövődölések egyéb fontos témáira is – kettős vagy hármas beteljesedéssel bírnak. Van helyi és közvetlen beteljesedésük, van folytonos és fokozatos beteljesedésük és van végső és kimerítő beteljesedésük.

János apostol az első levelének második fejezetében kijelenti: „Fiacskáim, itt az utolsó óra; és a mint hallottátok, hogy az antikrisztus eljő, így most sok antikrisztus támadt; a honnan tudjuk, hogy itt az utolsó óra” (18. vers). Ezzel szigorú harmóniában Pál apostol kijelentette, hogy a „törvényszegés titkos bűne” az ő napjaiban „már működött” (2Thessz2:7). Ennek nem kell meglepnie minket, mert sok évszázaddal az apostol előtt egy bölcs ember kijelentette: „A mi volt, ugyanaz, a mi ezután is lesz, és a mi történt, ugyanaz, a mi ezután is történik; és semmi nincs új dolog a nap alatt” (Préd1:9). A történelem ciklikusan folytatódik, de ahogyan az egyes ciklusok befejeződnek, egyre közelebb kerülünk a történelem céljához és beteljesedéséhez. Voltak akkor és ma is van sok antikrisztus, de ezek csak előre jelzik és előre vetítik azt, akinek még meg kell majd jelennie. De elsődlegesen fontos, hogy világos különbséget tegyünk egy antikrisztus és az Antikrisztus között. Mint említettük, már sok antikrisztus létezett, de az Antikrisztus megjelenése egyelőre még a jövő eseménye.

A magyarázók első osztálya Antiochus Epiphanesre mutattak rá, mint aki betöltötte az Antikrisztusra vonatkozó próféciaikat. Egésze Josephus Flavius koráig (Lásd „A zsidók története” című művét) ez a nézet heves támogatókra talált. Hivatkoztak a felvett titulusra (Epiphanes azt jelenti Látványos), a szembeszállására Jahve tiszteletével, a diplomáciai cselszövéseire, a templom általa történt beszennyezésére, a disznó-áldozatára a szentek szentjében, a szobra felállítására és a zsidókkal szemben tanúsított kegyetlen bánásmódjára. De sok döntő ok bizonyítja, hogy Antiochus Epiphanes nem lehet az Antikrisztus, bár bizonyos vonatkozásokban kétségtelenül látványos előképe volt, mert előre bemutatott sok mindent azok közül a dolgok közül, amit majd ez az eljövendő szörnyeteg tenni fog. Elég csak arra rámutatni, hogy Antiochus Epiphanes már több, mint száz éve a sírjában feküdt, amikor az apostol a 2Thessz2-t megírta.

A másik látványos személy, akit kiszúrtak azok, akik hiszik, hogy az Antikrisztus már megjelent és befejezte földi pályafutását, Néró. S itt ismét elismerten sok a látványos hasonlóság áll fenn az előkép és a valóság között. A római császári hivatalában, a szörnyű kegyetlenségében, a mindent felemésztő önzésében, a vérszomjas természetében, és Isten népének dühödt és sátáni üldözésében felfedezünk bizonyos arcvonásokat, amik jellemző lesznek a Gonoszra. De megint kiderül, hogy ez a rossz emlékű ember, Néró, nem tett többet, csak előre vetítette az árnyékát annak, aki majd messze felülmúlja őt a sátáni gonoszságban. Annak alátámasztó bizonyítéka, hogy Néró nem az Antikrisztus, abban a tényben mutatkozik meg, hogy ő már azelőtt a sírba kerül, hogy János megírta volna a Jelenések 13. fejezetét.

A magyarázók második iskolája, amire a fentiekben utaltunk az Antikrisztussal kapcsolatos próféciaikat a pápaságra vonatkoztatja, s a pápák egymásutániságában látja a bűn emberének hasonmását. Felhívják a figyelmet Rómának az Isten kegyelme evangéliumának szembeni gyűlöletére; a politikai és az eklézsiái szerepek általa történő összekeverésére; az arrogáns követeléseire és a zsarnoki kiátkozásaira mindazokkal szemben, akik szembe mernek szállni velük; a ravaszkodására, a cselszövéseire, a megszegett esküire; s végül, de

nem utolsósorban, azok kimondhatatlan mártíromságára, akik ellenálltak neki. A pápa, emlékeztetnek minket, elbitorolta Isten Fiának helyét és előjogait, a gőgje, az istentelensége, a tévedhetetlenségének hangoztatása, a személyes imádatának megkövetelése – mindez pontosan megfelel annak, ami a kárhozat fiáról elmondottaknak. A római katolicizmus kétségtelenül antikrisztusi, de még ez az ördögi, szörnyű rendszer sem üti meg annak mértékét, amit majd a Fenevad vezet. Egy külön fejezetet szentelünk a pápaság és ama próféciák alapos összehasonlításának, melyek az Antikrisztus jellemét és karrierjét írják le.

A magyarázók harmadik iskolája abban hisz, hogy a törvénytaposóra vonatkozó próféciák még nem teljeselek be, s nem is tudnak addig, amíg ez a mostani üdvösség napja véget nem ér. Isten Szentlelkét, akinek a jelenléte most megakadályozza a törvénszegés titkos bűnének kiteljesedését, el kell távolítani a színpadról, mielőtt a Sátán előhozhatná a csalásának és az Istennel való szembeszegülésének ezt a mesterművét. Sok igeszakasz tanítja világosan, hogy az Antikrisztus megjelenése még a jövő eseménye, s ezek majd élénk kerülnek a későbbi tanulmányaink során. Egyelőre azonban csak tovább kell hangoztatnunk olvasóinknak a téma fontosságát és a jelen vizsgálatunk időszerűségét.

Az Antikrisztus tanulmányozása nem pusztán azok számára érdekes, akik szeretik a szenzációst, hanem életbevágó a fontossága a diszpenzációs igazság helyes megértéséhez. A bűn emberére vonatkozó jövendölésekről alkotott helyes elképzelés parancsolóan szükségszerű a be nem teljesedett próféciák hatalmas területének kielégítő vizsgálatához. Már egyetlen igeszakasz meg fogja ezt erősíteni. Ha az olvasó a 2Thessz2 elejéhez lapoz, megtudja, hogy a thesszalonikabeli szentek vártak Isten Fiának visszajövetelére a mennyből, mert megtanították őket arra, várjanak az összegyűjtésükre Őhöz, mielőtt még Isten lesújt az ítéleteivel a világra, ami majd „az Úr napját” jellemzi. De a hitük megrendült és a reménységük összezavarodott. Valakik tévesen arról tájékoztatták őket, hogy az a nap már eljött, ezért a várakozásuk, miszerint elragadtatnak a levegőbe, hogy találkozzanak az Úrral, meghiúsult. Enyhíteni kellett ezeknek a hívőknek a kétségbeesésén és meg kellett cáfolni az őket megzavarók tévedéseit, ezért a Szentlélektől indítatva az apostol megírta a második levelet a thesszalonikai gyülekezetnek.

„Kérünk pedig titeket, atyámfiain, a mi Urunk Jézus Krisztus eljövételére és a mi ő hozzám leendő egybegyűlésünkre nézve, hogy ne tántorítottatok el egyhamar a ti értelmetektől, se ne háborítottatok meg, se lélek által, se beszéd által, se nekünk tulajdonított levél által, mintha itt volna már a Krisztusnak ama napja. Ne csaljon meg titeket senki semmiképen. Mert nem jön az el addig, mígnem bekövetkezik előbb a szakadás, és megjelenik a bűn embere, a veszedelemnek fia, a ki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt mutogatván magát. Nem emlékeztek-é, hogy megmondtam néktek ezeket, a mikor még ti nálatok valék? És most tudjátok, mi tartja vissza, a miért csak a maga idejében fog az megjelenni. Működik ugyan már a törvénszegés titkos bűne: csakhogy annak, a ki azt még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia. És akkor fog megjelenni a törvénytaposó, a kit megemészt az Úr az ő szájának lehelletével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével; a kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival, és a gonoszságnak minden csalárdságával azok között, a kik elvesznek; mivelhogy nem fogadták be az igazságnak szeretetét az ő idvességökre. És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek

a hazugságnak; hogy kárhoztattassanak mindazok, a kik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazságtalanságban.” (2Thessz2:1-12)

Teljes terjedelmében idéztük ezt az igeszakaszt annak megmutatása végett, hogy az Úr napja csak az elragadtatás (1. vers), a hitehagyás (3. vers) és a bűn emberének megjelenése után jön csak el, akinek a jelleme és karrierje röviden, de festői módon van itt lefestve. Az Antikrisztusnak végig kell járnia a páratlan gonoszság karrierjét, miután minden keresztyén eltávolított ezekről a színekről, mert az istentelenség seregei alatta, mint vezetőjük alatt fognak összegyűlni, hogy szembesüljenek a sorsukkal Isten sommás ítélete alatt. Kijelenttetett tehát már a gonosz? Vagy még mindig azt kell mondanunk, ahogyan az apostolnak is a maga korában, hogy miközben „a törvényszegés titkos bűne” már működik, valami mégis „visszatartja” (korlátozza) a megjelenését „a maga idejében”? Az ezekre a kérdésekre adott válasz életbevágó fontossága még jobban kidomborodik, amikor összekapcsoljuk az Antikrisztusnak a 2Thessz2-ben található leírását más próféciaikkal, melyek feltárják az idő pontos hosszát, ami alatt be kell végeznie a pályafutását. Az okunk ennek kimondására az, hogy a még be nem teljesedett próféciaik nagyobb részének abban az időben kell beteljesednie, amikor majd az Antikrisztus lesz a központi figura a Földön. Továbbá, az Antikrisztusnak és az erőinek a megsemmisülése lesz a nagy végjáték az évszázadokon át folyó csatában a kígyó és az asszony magva között, amikor visszajön, hogy felállítsa a saját királyságát.

Az uralkodó nézet, amit a protestánsok a reformáció óta vallottak az, hogy sok, az Antikrisztusra vonatkozó jövendölés a pápaság felemelkedését, fejlődését és pusztulását írják le. Ez a tévedés vezetett továbbiakhoz, és hozta létre a profetikus magyarázat ama rendszerét, ami az egész keresztyénségben uralkodóvá vált. Amikor a bűn emberére vonatkozó jövendöléseket allegorizálták, következetességre volt szükség, hogy az összes mellék- és párhuzamos jövendöléseket is allegorizálják, különösen az erre a pusztulásra, valamint annak a királyságnak a felállítására vonatkozókat, ami a romjain jön létre. Amikor ennek az előre jelzett folyamatnak az időtartamát a pápai rendszer teljes fennállásának a mérésére alkalmazták, abból természetesen az következett, hogy az ehhez kapcsolódó eseményekre vonatkozó próféciaikat Európa történelmére kellett vonatkoztatni attól az időponttól kezdve, amikor Róma püspökét elkezdtek elismerni a nyugati egyházak fejének.

Valójában Luthernek és kortársainak volt a hibája az Antikrisztussal kapcsolatos próféciaiknak a Rómára vonatkoztatása, ami a felelős hitünk szerint a poszt-millennializmus egész modern rendszeréért. A reformátorok meglepedtek azzal, hogy a pápaság halálos csapást kapott, s bár tovább tengődött, a tizenhatodik századi protestánsok meg voltak arról győződve, hogy soha nem éledhet újjá. Abban a hitben, hogy a római hierarchia sorsa megpecsételődött, a Sátán királysága alapjaiban megrendült, s rövid idő múlva a teljes bukásának tanúi lesznek, azonnal megragadták a próféciaikat, amik Krisztus királyságának felállítását hirdették a romokon rögvest az Antikrisztus pusztulása után és a protestantizmusra vonatkoztatták azokat. Igaz, néhány ezek között nem illeszkedett jól a képbe, de az emberi leleményesség hamarosan megtalálta az utat ezeknek a nehézségeknek a legyőzéséhez. Az azok által a próféciaik által támasztott akadályt, amelyek Krisztus királyságának azonnali felállítását hirdették a Sátán királyságának legyőzése és pusztulása után, a Sátán királyságának legyőzése által biztosított hasonlatra hivatkozva gyűrték le – ha az egy unalmas, hosszú időt követelő folyamat volt, miért ne lenne így a másikkal is? Ha a

pápaság gyorsan fogyó hatalma elég volt a végső pusztulásának garantálásához, miért ne lenne a reformáció fejlődése az előjele a világ végső legyőzésének Krisztus számára?

Ha, mint az világosnak látszott a reformátorok számára, a pápa a bűn embere és szent Péteré volt a „templom”, amiben elbitorolta Krisztus helyét és előjogait, akkor, ha ezt előtételként leszögezték, akkor minden más, a profetikus magyarázathoz kapcsolódó következtetésnek is logikailag ebből kellett származnia. Az előtétel leszögezése volt az első dolog, amit meg kellett tenni, s amint az elmélet leszögezett meggyőződéssé vált, nem volt nehéz olyan igehelyeket találni, amik látszólag megerősítették a nézetüket. A fő nehézség ebben a módszerben azoknak a jövendöléseknek az elrendezése, amik az Antikrisztus pályafutásának utolsó szakaszát mindössze negyvenkét hónapra vagy ezerkétszázhatvan napra korlátozzák. Ezt az úgynevezett „nap-év” elmélettel érték el, ami az 1260 nap mindegyikét „prófétai napnak”, azaz összesen 1260 évnek tekinti, így elegendő helyet biztosítottak az időben a római katolicizmus hosszas történelme számára.

Anélkül, hogy további részletekbe bocsátkoznánk, azonnal világos, hogy ha az Antikrisztusra vonatkozó próféciaik eme allegorikus magyarázata bizonyíthatóan téves,¹⁰ akkor az egész poszt-millenniális és „történelmi” magyarázati rendszer a porba hull, és a próféciaik magyarázatainak vaskos köteteit, melyek az elmúlt 350 év során jelentek meg, ötletes, de haszontalan spekulációkként kell félreállítani. Ez már önmagában is elég a mostani vizsgálódásunk fontosságának bemutatásához.

Nemcsak a téma *fontosságát* jelzi a kiemelkedő hely, amit Isten Ígében kapott, s nemcsak az értékét határozza meg az a tény, hogy az Antikrisztus személyének helyes megértése az egyik fő kulcsa a még beteljesülésre váró próféciaik helyes értelmezésének, de ennek a vizsgálatnak az időszerűsége is felfedezhető annak megfigyelésével, hogy a Szentlélek összekapcsolta az Antikrisztus feltűnését a hitehagyással: „Ne csaljon meg titeket senki semmiképen. Mert nem jön az el addig, mígnem bekövetkezik előbb a szakadás (a hitehagyás), és megjelenik a bűn embere, a veszedelemnek fia” (2Thessz2:3). Ez a két dolog itt összekapcsolódik, s ha kimutatható, hogy a hitehagyás már nagyon is előrehaladott, akkor biztosak lehetünk abban, hogy a bűn embere sem lehet túl messze.

Nincs nagy szükségünk hosszas kitérőkre és a bizonyítékok bőségének átválogatására, melyek megmutatják, hogy a hitehagyás már nagyon előrehaladott. Azok nagy többségének, akikhez szólunk, Isten már megnyitotta a szeméit, hogy megláthassák a Krisztust nem tisztelő állapotokat, amik majdnem mindenütt fennállnak. Elegendő lesz pusztán megemlíteni a „konkolynak” a szemünk előtt folyó kötegekbe gyűjtését; a spiritizmus gyors terjedését a „hitető lelkeivel és démoni tanításaival” egyetemben; valamint azt a jelentős és komoly tény, hogy ezek, akiket ez csapdába ejtett, már eltávolodtak a hit formális megvallásától (1Tim4:1); „a kegyesség látszatát”, ami még mindig létezik, de ó, jaj! az esetek túlnyomó többségében „megtagadják annak erejét”; a római katolicizmus riasztó fejlődését és növekedését ebben az országban, valamint a csüggedt közönyt ezzel szemben sokaknak, , akik Krisztus nevét hordozzák; az egykor a szenteknek megadott hit minden egyes kardinális tanításának megtagadását, amit most minden gyülekezet megszámíthatatlanul sok szószékéről hallunk; a „gúnyolódást”, amit változatlanul üdvözölnek azok, akik az Úr Jézus azonnali visszatérését hirdetik; s a laodiceai lelkületet, ami most a keresztyénség légköre, s amitől csak kevesek, ha egyáltalán vannak, az Úr

¹⁰ Téves abban az értelemben, hogy csak bizonytalan és másodlagos, nem pedig végső és elsődleges beteljesedést jelent.

népéből mentesek – ezek és pár tucatnyian mások a bizonyítékai mindannak, ami arról győz meg minket, hogy nagyon közel van az idő, amikor majd az isteni Akadályozó el lesz távolítva, s a Sátán elhozza a fiát, hogy vezessen a végső lázadást Isten ellen, mielőtt az Úr Jézus visszatérne és felállítaná a királyságát ezen a Földön. Ez tehát megmutatja mindazon dolgok imádságos vizsgálatának a szükségességét, amikről Isten kijelentette, hogy „meg kell lenniük hamar”. Maga a tény, hogy a Sátán mesterműve megjelenésének időpontja gyorsan közeleg, további bizonyítékát szolgáltatja a jelen vizsgálódásunk fontosságának és időszerűségének.

Ezen előzetes megfontolások gyakorlati értékének azonnal világossá kell válnia. Amit a Sátán eme megtestesülésével kapcsolatosan leírtunk, aki majd hamarosan megjelenik, az nem a rendetlen képzelgés terméke, hanem az isteni kijelentés témája. Az adott figyelmeztetés, mely szerint az Antikrisztus már nem lehet messze, nem egy vészmadár félelméből fakad, hanem az idők jelei által megkövetelt dolog, melyek a Szentírás fényében fontos jelentőséggel bírnak mindazok számára, akiknek az érzékei gyakorlottak mind a jó, mind a gonosz felismerésében. A sok bizonyíték arról, hogy a bűn emberének megjelenése a közeljövő eseménye lesz, egyben ugyanannyi felszólítás is Isten saját gyermekei számára, hogy álljanak készen a Megváltó visszatérésére, mert mielőtt a kárhozat fia megjelenhetnek, Magának az Úrnak kell először visszajönnie a felhőkig és Magához ragadnia a tulajdon vérén megvásárolt népét. Ezért kell mindannyiunknak „biztossá tenni az elhívásunkat és a kiválasztásunkat”, s ügyelnünk a Megváltó sürgető intésére: „Legyenek a ti derekaitok felövezve, és szövétnekeitek meggyújtva; ti meg hasonlók az olyan emberekhez, a kik az ő urokat várják” (Lk12:35-36).

A pápaság nem az Antikrisztus

„Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jőne a maga nevében, azt befogadnátok.” (Jn5:43) Ezeket a szavakat az Úr Jézus Krisztus mondta, s az alkalom, ami miatt tette, és a kapcsolat, amiben elhangzottak, sajátos komolysággal ruházta fel őket. A fejezet azzal kezdődik, hogy leírja, miképpen gyógyította meg a Megváltó a Bethesda tavánál fekvő béna embert. Ez egy szombati napon történt, s Krisztus ellenségei kaptak az alkalmon, hogy rosszindulatú támadást indítsanak Ellene: „És e miatt üldözöbe vevék a zsidók Jézust, és meg akarák őt ölni, hogy ezeket művelte szombaton.” (16. vers) A szombatnapi csodatételének igazolása végett az Úr Jézus így kezdte a mondanivalóját: „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom.” (17. vers) Ám ez csak fokozta a Vele szemben tanúsított ellenségességüket, mert ezt olvassuk: „E miatt aztán még inkább meg akarák őt ölni a zsidók, mivel nem csak a szombatot rontotta meg, hanem az Istent is saját Atyjának mondta, egyenlővé tévén magát az Istennel.” (18. vers) Válaszképpen Krisztus részletes kijelentést tett a mennyei dicsőségeiről. Végül a különböző tanúkra hivatkozott, akik vagy amik bizonyosságot tettek az Ő isteni mivoltáról: Magára az Atyára (32. vers); Keresztelő Jánosra (33. vers); a saját cselekedeteire (36. vers); és az Írásokra (39. vers). Utána azokhoz fordult, akik szembeszálltak Vele és ezt mondta: „És nem akartok hozzám jöni, hogy életetek legyen! De ismerlek benneteket, hogy az Istennek szeretete nincs meg bennetek: én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jőne a maga nevében, azt befogadnátok.” (40, 43-43. versek) S ezt azonnal követte egy fürkésző kérdés: „Mimódon hihettek ti, a kik egymástól nyertek dicsőséget, és azt a dicsőséget, a mely az egy Istentől van, nem keresitek?” (44. vers)

Itt a kulcs ahhoz a komoly kijelentéshez, amivel ez a szakasz kezdődik. Ezek a zsidók egymástól nyertek dicsőséget; nem várták az Istentől, mert nem volt meg bennük az Isten szeretete. Ezért történt, hogy azt, Aki az Atya nevében jött hozzájuk, s Aki „nem emberektől nyerte a dicsőséget” (41. vers), elutasították. S ahogyan az Isten szava igazságának Éva által történt elutasítása megnyitotta őt a kígyó hazugságának befogadásához, az igazi Messiás Izrael által történt elutasítása úgy készítette fel őket erkölcsileg a hamis Messiás elfogadására, aki a maga nevében fog jönni, a maga kedvében fog járni és „emberektől nyeri a dicsőséget”. Így tárul majd fel teljes mértékben a természeti ember romlott szíve.

A jövőbeli megjelenését ennek a valakinek, aki „a maga nevében fog jönni” tehát Maga az Úr jelentette be. Az Antikrisztust nemcsak a zsidók „fogadják majd be”, hanem az egész világ, elfogadja őt az elismert főjüknek és vezetőjüknek. S az összes modern felhívás és mozgalom melyek az egyházak szövetségének és a keresztyénség egységének létrehozására irányulnak, együtt a Nemzetek Ligájának – a világ nagy Egyesült Államának – felállítására irányuló erőfeszítésekkel manapság csak előkészítik az utat egy pontosan olyan jellemű valakinek, akit mind az Ó-, mind az Újszövetség leír.

Sok figyelemre méltó hasonlóság lesz az igazi és a hamis Krisztus között, de még nagyobb számú és még látványosabb lesz az eltérés Isten fia és a kárhozat fia között. Az Úr Jézus a mennyből jött, az Antikrisztus a feneketlen mélységből fog felemelkedni (Jel11:7). Az Úr Jézus az Ő Atyja nevében jött, kiüresítve Magát a dicsőségéből, teljes mértékben Istentől függő életet élt és elutasította, hogy az emberektől kapjon tiszteletet. A bűn embere viszont a maga nevében fog jönni, megtestesítve az ördög minden gögjét, szembeszegülve és

felmagasztalva magát nemcsak az élő Isten ellen, de minden más ellen is, ami az Ő nevét viseli, s a legnagyobb vágya az lesz, hogy az emberektől kapjon tiszteletet és hódolatot.

Mivel ezt a párhuzamot a kimutatott ellentétjeivel egyetemben Maga a mi Urunk állította fel a Jn5:43-ban, mennyire döntő ez a bizonyítéka annak, hogy az Antikrisztus egyetlen személy lesz ugyanúgy, ahogyan Krisztus is volt! További bizonyítékaként ennek az 1Jn2:18 idézhető: „Fiacskáim, itt az utolsó óra; és a mint hallottátok, hogy az Antikrisztus eljő, így most sok antikrisztus támadt; a honnan tudjuk, hogy itt az utolsó óra.” Itt az Antikrisztus világosan meg van különböztetve azoktól, akik az ő útját készítik elő. Az „eljön” ige figyelemre méltó, mert ugyanaz, mint amit az Úr Jézus első és második eljövételével kapcsolatosan használ. Az Antikrisztus tehát szintén „eljövendő valaki” vagy „az, aki eljön”. Ez meghatározza a viszonyát a világgal – ami hosszú ideje vár egy győztes hőst – ahogyan az „Eljövendő” is meghatározza Isten Krisztusának viszonyát az Ő *egyházához*, akiknek Isten által ihletett reménységük az Úr visszatérése a mennyből. S ez semmiképpen sem meríti ki a bizonyítékot arra nézve, hogy az eljövendő Antikrisztus egyetlen személy. A Pál apostol által használt kifejezések a 2Thessz2-ben – „a bűn embere”, „a veszedelem fia”, „aki ellene veti és fölébe emeli magát”, „a törvénytaposó, a kit megemészt az Úr az ő szájának leheletével”, „akinek eljövetele a Sátán ereje által van” – mindezek konkrétan egyetlen személyre mutatnak úgy, ahogyan az Ószövetség messiási próféciai mutattak a mi Urunk Jézus Krisztus Személyére.

Nos, összhangban ezekkel a szövegekkel, és még sok más idézhetővel is úgy találjuk, hogy az első hat évszázad összes keresztyén szerzője (azaz mindazok, akik utalnak a témára) az Antikrisztust valódi személynek, konkrét egyénnek tekintették. Sok oldalt megtölthetnénk a tőlük vett idézetekkel, de három elegendő lesz. Az első egy nagyon régi dokumentumból származik, aminek a címe „Az apostolok tanítása” és valószínűleg a második század elejéről származik:

„Mert az utolsó napokban a hamis próféták és a pusztítók megsokszorozódnak és a bárányok farkasokká válnak, a szeretet pedig gyűlöletté. Mert amikor a törvénytelenység megnő, akkor majd gyűlölik és üldözik és ki fogják adni egymást, s akkor majd megjelenik a világ csalója mint Isten Fia, aki jeleket és csodákat tesz, és a Föld az ő kezébe adatik. Ő pedig törvénytelen cselekedeteket tesz majd, olyanokat, amelyeket még nem tettek soha a világ teremtésétől kezdve. Akkor az emberi faj a próbatétel tűzébe kerül, sokan megbotránkoznak és elpusztulnak, de akik kitartottak a hitükben, azok megmenekülnek még maga az átok alatt is.”

A második idézetünket Cirill írásaiból vesszük, aki Jeruzsálem püspöke volt a negyedik században:

„Ez a korábban említett Antikrisztus akkor jön el, amikor a rómaiak fennhatóságának ideje beteljesedik és a világ végső eseményei már közel lesznek. A rómaiak tíz királya emelkedik fel egy időben, de talán különböző helyeken, s ugyanabban az időszakban fognak uralkodni. De ezek után az Antikrisztus a tizenegyedik, a mágiájával és a gonosz ügyességével magához ragadja a római hatalmat. Az előtte uralkodók közül hármat legyőz, a másik hetet az alárendeltségében tartja. Először a nagylelkűség jellegét ölti magára) mint egy bölcs és megértő személy), mértékletességet és emberszeretetet színelve megtéveszti a mágikus csalásából származó hazug jelekkel és csodákkal a zsidókat úgy, mintha ő lenne a várt Messiás. Utána mindenféle gonoszságra, kegyetlenségre és szélsőségességre adja a fejét, felülmúlva mindenkit, akik igazságtalanok és kegyetlenek voltak előtte. Vérszomjas,

irgalmatlan és könyörtelen elméjű lesz, telve ravasz trükkökkel mindenki, de főleg a hívők ellen. Miután azonban három és féle éven át merészelt efféle dolgokat elkövetni, megsemmisíti Isten egyszülött Fiának a második dicsőséges eljövetele a mennyből, Aki a mi Urunk és Megváltónk, Jézus, a valódi Messiás, Aki miután megsemmisítette az Antikrisztust az Ő szájának leheletével, a gyehenna tüzeire juttatja.”

Az utolsó idézetünk Tours-i Szent Gergelytől származik, aki a hatodik század végén ezt írta:

„A világ végét illetően abban hiszek, amit az előttem járóktól tanultam. Az Antikrisztus aláveti magát a körülméletlenségnek, s Krisztusnak állítja magát. Felállít majd egy szobrot, hogy imádják azt a jeruzsálemi templomban, ahogyan hallottuk az Úrtól 'látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság... ott áll a szent helyen'.”

Nem azért idézzük ezeket az idézeteket mert az ókor hangját bármilyen fokban tekintélyesnek tartjuk. Távollégyen: az *egyetlen* tekintély a számunkra a „Mit mond a Szentírás?” S nem is úgy mutattuk be ezeket a nézeteket, mint az ókor kíváncsi relikviáit – bár érdekes felfedezni a gondolatokat, amelyek az elmúlt korok néhány vezető elméjét foglalkoztatták. Nem: a célunk egyszerűen csak az volt, hogy bemutassuk: a korai keresztyén szerzők egyetemesen vallották, hogy az Antikrisztus valóságos személy lesz, egy zsidó, aki egyszerre utánozza az igazi Krisztust és száll szembe Vele. Ez továbbra is az általánosan elfogadott tanítás volt egészen addig, amíg a sötét középkornak nevezett korszak jócskán előre nem haladt.

Csak a XIV. században (már amennyire a szerző számára ismert), találkozunk az első szembevető elhajlással a korai keresztyének egységes hitétől. A valdensek voltak azok, – oly figyelemre méltó szilárdsággal a tanítás minden pontjában – akik bár belefáradtak a századokon át tartó legirgalmatlanabb és legkönyörtelenebb üldöztetésekbe, 1350 körül kiadtak egy értekezést, melynek az volt a célja, hogy bebizonyítsa: a pápa az Antikrisztus.

El kell azonban mondani ennek a népnek a tiszteletére, akiknek áldott az emléke, hogy az egyik legkorábbi könyvükben, aminek „A nemes lecke” a címe és i. sz. 1100 körül jelent meg, hogy azt tanították: az Antikrisztus inkább személy, nem pedig rendszer.

Az új nézetet követve, amit a valdensek tettek a magukévá, nem sokkal a husziták, a wiclifik és a lollardok – más keresztyén társaságok, akiket Róma hevesen üldözött – buzgón felkapták az elképzelést, és azt hirdették, hogy a pápa a bűn embere, a pápaság pedig a fenevad. Ők adták ezt tovább a reformáció vezetőinek, akik hamarosan szorgalmas erőfeszítéseket tettek az eszkatológia eme új sémájának rendszerezésére. De aligha volt erőteljesebb példa arra, hogy az emberek hitét mennyire hajlamosak alakítani a saját életük eseményei és jelei. Annak érdekében, hogy az Antikrisztusra vonatkozó proféciákat a pápai hierarchiára vagy a pápák sorára vonatkoztassák, úgy el kellett csűrniük-csavarniuk mindent, hogy aligha maradt meg bárminek is az eredeti jelentése.

„A bűn emberének eljövetelét az emberek hosszú egymásutániságára kellett változtatni. Az ő fennállása, amit Isten pontosan és világosan negyvenkét hónapként jelentett ki (Jel13:5), vagyis három és fél évként, nagyon sokkal rövidebb volt, mint a pápák sora, ezért meg kellett hosszabbítani egy ügyes, de a legkevésbé sem alátámasztott átszámítással ez napokra, majd a napok helyett éveket véve alapul.

Azt a tényt, hogy az Jelenések könyve 13. fejezetében az első fenevad, vagy világi hatalom az első, míg a második fenevad, vagy egyházi hatalom az alárendelt, teljesen

figyelmen kívül kellett hagyni, mert az efféle elrendezés ellentétben állt a római rendszer minden hagyományával. S azt a körülményt is a háttérbe kellett szorítani, hogy a második fenevad próféta, s nem pap, mert a római egyház felmagasztalja a papokat, de keveset törődik a prófétákkal.

Azután a szörnyű szavak, melyek halálos ítéletet mondanak ki mindenkire, aki imádja a fenevadat és az ő képmását, s felveszi a bélyegét a homlokára vagy a kezére (Jel13) látszólag – és nem csoda – túl retteneteseznek tűntek, semhogy minden római katolikusra lehessen azokat vonatkoztatni, ezért ezeket és félre kellett magyarázni, vagy elnyomni.” (G. H. Pember)

Mindazonáltal a reformátorok közös egyetértéssel alkalmazták az Antikrisztus jelleméről, pályafutásáról és ítéletéről szóló próféciákat a pápaságra, s a rá vonatkozó „a bűn embere, a veszedelem fia”, „Babilon király” és „fenevad” titulusokat mint megannyit nevet értelmeztek a római hierarchia fejére. De ezt a nézetet, amit a legtöbb puritán is vallott, próbára kell tenni az igazság egyetlen tévedhetetlen mércéjével, amit a mi Istenünk kegyelmesen a kezünkbe adott. A Szentírást kell kutatnunk annak kiderítése végett, hogy így vannak-e ezek a dolgok vagy sem?

Nos, nem fogunk védőbeszédet mondani a pápa mellett és semmi jót sem tudunk mondani arról a kártékony rendszerről, aminek ő a feje. Épp ellenkezőleg, nem vonakodunk az istenkáromlások közé sorolni a pápa kirívó feltételezését, miszerint ő Krisztus tévedhetetlen helytartója. S nem vonakodunk kijelenteni, hogy a pápaságot az egész hosszú történelme során istentelen gőg, szörnyű bálványimádás és kimondhatatlan kegyetlenség jellemezte. Mindazonáltal sok igeszakasz gátol meg minket abban, hogy azt higgyük: a pápaság és az Antikrisztus egy és ugyanaz. A veszedelem fia felülmúl majd minden szörnyűséget, amik a Tiberis hullámaiból emelkedtek ki. A Biblia világosan tanítja nekünk, hogy szörnyűsegebb valakit várjunk, mint amilyen bármelyik Hildebrand (Gergely) vagy Leó volt.

Kétségtelen, hogy a hasonlóság sok pontja áll fenn az Antikrisztus és a pápák között, s kétségtelen, hogy a pápai rendszer jelentős mértékben előképe a bűn eljövendő embere jellemének s pályafutásának. Néhány párhuzamra már rámutattunk az előző fejezetben, de még sokat tehetnénk hozzá. Nemcsak az nyilvánvaló, hogy a római katolicizmus a leglátványosabb előképe és előfutára a még eljövendőnek, de az igazság megköveteli tőlünk annak kimondását, hogy a pápaság *egy antikrisztus*, s kétségtelenül a legördögibb közülük. De, ismét mondjuk, a katolicizmus nem az Antikrisztus. Mivel valószínűsíthető, hogy az olvasóink közül sokakat abban a hitben oktattak, hogy a pápa és az Antikrisztus egy és ugyanaz, felsorolunk néhányat a nagy számú bizonyítékok közül, amik kimutatják, hogy nem ez a helyzet. Az, ahogy a pápaság nem lehet az Antikrisztus, kiderül az alábbi megfontolásokból:

1. Az „Antikrisztus”, akár egyes, akár többes számban szerepel, személyt vagy személyeket, és *soha nem egy rendszert* jelöl. Beszélhetünk helyesen egy antikrisztus-i rendszerről ugyanúgy, ahogyan egy keresztyén szervezetre utalunk, de ugyanúgy elfogadhatatlan és téves bármely rendszerre vagy szervezetre úgy hivatkozni, mint „az Antikrisztusra” vagy „egy antikrisztusra”, mint ahogyan megjelölni bármely keresztyén rendszert vagy szervezetet „a Krisztus” vagy „egy Krisztus” megnevezéssel. Pontosan ahogyan a Krisztus Isten Fia egyetlen személyének a titulusa, úgy az Antikrisztus is egyetlen személy lesz, a Sátán fia.

2. Az Antikrisztus egyenesági leszármazottja lesz Ábrahámnak, egy zsidó. Most nem állunk meg ennek bizonyítása végett, mert azt majd a következő fejezetben tesszük meg. Most elegendő csak annyit mondani, hogy senki, csak egy tiszta vérű zsidó várhatja valaha is, hogy a zsidó nép előtt úgy tűnjön fel, mint a régen várt Messiásuk. Ez egy olyan érv, amit soha nem vettek számításba azok, akik azt hiszik, hogy a pápa a bűn embere. Amennyire mi tudjuk, egyetlen izraelita se foglalta el soha a pápai trónt – természetesen soha senki nem tette ezt meg a hetedik század óta.

3. Az utolsó érvvel összhangban olvassuk a Zak11:16-17-ben: „Mert ímé, én pásztort állítok e földre, a ki az elveszetteket meg nem keresi, a gyöngével nem törődik, a megtépettet meg nem gyógyítja, a jó karban levőt nem táplálja, a kövérinek húsát megeszi, és körmeiket széttördeli. Jaj a mihaszna pásztornak, a ki elhagyja a juhokat! Fegyver (az isteni ítéleté) a karjára és jobb szemére. Karja szárazra száradjon és jobb szeme sötétre sötétedjék.” A „föld” itt természetesen Palesztina, mint minden esetben, amikor a Szentírás ezt a kifejezést használja. Ezt nem lehet a pápák vonalára vonatkoztatni.

4. A 2Thessz2:4-ben megtudjuk, hogy a bűn embere „beül Isten templomába” és a Szent Péter templom Rómában nem lehet ez. A „templom”, amibe az Antikrisztus beül, a zsidók újjáépült temploma lesz, ami nem Olaszországban, hanem Jeruzsálemben lesz megtalálható. A későbbi fejezetekben majd bemutatjuk, hogy az Omár-mecset helyén majd felépül a zsidó templom, mielőtt a mi Urunk visszatér a Földre.

5. Az Antikrisztust *a zsidók majd befogadják*. Ez világosan kiderül abból az igeszakaszból, ami a jelen fejezet első bekezdésében szerepel „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jőne a maga nevében, azt befogadnátok.” A zsidók azonban soha nem kötötték még semmiféle szövetséget egyetlen pápával sem.

6. Az Antikrisztus szövetséget fog kötni a zsidókkal. A Dán9:27-ben ezt olvassuk: „egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget”. Az, akiről itt szó van, hogy megköti a hétéves szövetséget, az előző vers „következő fejedelme”, nevezetesen az Antikrisztus, aki megköti a szövetségét Dániel népével, amint az világosan kiderül a szöveggörnyezetből, lásd 24. vers. De nincs feljegyzés a történelemkönyvekben arról, hogy bármelyik pápa hétéves szövetséget kötött volna valaha is a zsidókkal!

A Dán11:45-ben ezt olvassuk: „És felvonja az ő sátor-palotáját a tengerek és a dicső szent hegy között; és végére jut, és senki sem segít rajta.” Az itt szóban forgó személy megint csak az Antikrisztus, amint az meglátszik, ha visszamegyünk a 36. versre, ahol a fejezetnek ez a szakasza kezdődik. Ott ezt találjuk: „És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerően szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag; mert a mi elhatározott, az végre is hajtatik.” Ez több mint elegendő annak biztos meghatározásához, akiről a Dán11 utolsó versében van szó. Az Antikrisztus tehát „a tengerek”, azaz a Földközi- és a Vöröstengeter között vonja majd fel a sátrát. Ezt semmiféle elmésséggel sem lehet a pápára vonatkoztatni, mert az Ő palotája, a Vatikán, Olaszország fővárosában van.

7. Az Antikrisztus nem jelenhet meg amíg Krisztus misztikus Teste és a Szentlélek el nem vétetnek a Földről. Ezt az teszi világossá, amit a 2Thessz2-ben olvasunk. A fejezet harmadik versében az apostol a bűn emberének megjelenésére utal. A negyedik versben leírja a szörnyű istentelenségét. Az ötödik versben arra emlékezteti a thesszalonikabelieket, hogyan tanította nekik ezeket a dolgokat a saját szájával, amikor még velük volt. Azután a

hatodik versben kijelenti: „És most tudjátok, mi tartja vissza, a miért csak a maga idejében fog az megjelenni.” Majd ezt mondja: „Működik ugyan már a törvényszegés titkos bűne: csakhogy annak, a ki azt még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia.” Két hatóerő van tehát, ami akadályozza vagy meggátolja az Antikrisztus színre lépését, míg el nem jön „az ő ideje”. Az első hatóerőt a „mi” szó, a másodikat az „aki” névmás jelzi. Az első, meg vagyunk róla győződve, Krisztus misztikus Teste, a második Isten Szentlelke. Az elragadtatás során mindkettő „félre lesz tolvá”, s akkor tűnik majd fel a bűn embere. Ha tehát az Antikrisztus nem jelenhet meg a szentek és a Szentlélek elragadtatása előtt, akkor ez alátámasztó bizonyíték arra nézve, hogy az Antikrisztus *még nem tűnt fel a színen*.

9. Szorosan kapcsolódik az utolsó érvhez az a tény, hogy meglehetősen sok igeszakasz teszi az Antikrisztus megjelenését akkorra, ami a végidők néven ismeretes. A Dán7 és 8 világossá teszi, hogy az Antikrisztus ennek a kornak a legvégén jelenik meg (szándékosan nem nevezzük „diszpenzációnak”, mert az az elragadtatással ér véget), azaz a nagy nyomorúság idején, „Jákob háborúságának” idején. A Dán7:21-22 kijelenti: „Látám, hogy ez a szarv hadakozék a szentek ellen, és legyőzé őket. Mígnem eljőve az öreg korú, és az ítélet adaték a magasságos egek szenteinek; és az idő eljőve, és elvevék az országot a szentek.” A Dán8:19 „a harag végére” teszi a pályafutását (lásd 8:23-25), mármint Isten haragja végére a pogányok és Izrael ellen. A Dán9 megmutatja, hogy megköti a hét éves szerződését a zsidókkal a hetven „hét” legutolsójának kezdetén (Dán9:24), ami „bepecsételi” Izrael bűneit és „véget vet” a gonoszságnak. Ha az Antikrisztus színre lépésének ideje még a jövő, akkor abból szükségszerűen következik, hogy Róma nem lehet az Antikrisztus.

10. Az Antikrisztus tagadni fogja mind az Atyát, mind a Fiút. „Ez az antikrisztus, a ki tagadja az Atyát és a Fiút.” (1Jn2:22). Ez az igevers nem virtuális, hanem tényleges és formális tagadásról beszél. Róma azonban mindig azt vallotta a zsinatjain és a hitvallásaiban, a hite és az imádata jelképeiben, hogy három Személy létezik az Istenségben. nagy számúak és elszomorítók az eltávolodásai a Szentírás tanításaitól, de a tridenti zsinat óta (i. sz. 1563) minden római katolikus azt vallotta, hogy „Hiszek Istenben az Atyában, az Úr Jézus Krisztusban és a Szentlélekben, mint Úrban és Életadóban, aki az Atyától és a Fiútól származik.”

Rendszerként a katolicizmus közvetítő. A „papok” a bűnös és Isten között állnak, a gyóntatószék a bűnös és a kegyelem trónja között, a penitencia a bűnös és az istenfélő megszomorodás menny között, a mise közte és Krisztus között, a purgatórium közte és a menny között. A pápa elismeri mind az Atyát, mind a Fiút, önmagát Isten szolgájának és imádójának vallja, s nem a maga nevében áldja a népet, hanem a Szentháromság nevében.

11. Az Antikrisztus úgy van leírva, mint „a ki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt mutogatván magát” (2Thessz2:4). Ez az, amit a pápa soha nem tett meg. Még Leó se merte magát isteníteni vagy Isten fölé helyezni. A pápák megannyi hamis és istentelen követeléssel léptek fel a maguk számára, mindazonáltal a rendeleteiket Isten „kormányzóiként”, Krisztus földi helytartóiként adták ki – így ismerve el felettük állónak az isteni hatalmat.

12. A Jel13:2, 4-ben ezt olvassuk: „És e fenevad, a melyet láték, hasonló vala a párduczhoz, és az ő lábai, mint a medvéé, és az ő szája, mint az oroszlán szája; és *a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszékét, és nagy hatalmat... És imádák a sárkányt, a ki a hatalmat adta a fenevadnak.*” Összehasonlítva ezeket a verseket a Jel12:9-cel megtudjuk,

hogy a sárkány nem más, mint maga a Sátán. S majdnem teljes az egyetértés abban, hogy ez az első fenevad a Jel13-ban az Antikrisztus. Ha tehát a katolicizmus az Antikrisztus, akkor hová kell fordulnunk, hogy megtalálhassunk bármit, ami megfelel az itt, a Jel13:4-ben olvasottaknak: „És imádák a sárkányt, a ki a hatalmat adta a fenevadnak”?

A Jelenések könyvének ugyanez a 13. fejezete tájékoztat minket arról is, hogy az Antikrisztust (az első fenevadat) támogatni fogja a második fenevad, aki a „hamis prófétaként” van megjelölve (Jel19:20). A hamis próféta, olvassuk, „az előbbi fenevadnak minden hatalmasságát cselekszi ő előtte; és azt is cselekszi, hogy a föld és annak lakosai imádják az első fenevadat” (Jel13:12). Ha az első fenevad a pápaság, akkor ki a második fenevad, aki „azt is cselekszi, hogy a föld és annak lakosai imádják az első fenevadat”?

14. Azután azt olvassuk, hogy a hamis próféta azt mondja majd a földön élőknek, „hogy csinálják meg a fenevadnak képét, a ki fegyverrel megsebesítettet vala, de megelevenedett”. (Jel13:14) Továbbá, „És adaték néki, hogy a fenevad képébe lelket adjon, hogy a fenevad képe szóljon is, és azt mívelje, hogy mindazok, a kik nem imádják a fenevad képét, megölessenek” (Jel13:15). Hol találunk bármit, ami ehhez hasonló a pápaságban?

15. A Dán9:27-ben azt olvassuk, hogy az Antikrisztus „véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak”. A 8:11-ben pedig ezt látjuk: „És a seregek fejedelméig növekedék, és elvette tőle a mindennapi áldozatot”. Ha a katolicizmus az Antikrisztus, miképpen lehet ezeket az igeszakaszokat összeegyeztetni a gyakran ismételt „miseáldozattal”?

16. Az Antikrisztus uralma kiterjed *az egész világra*. A bűn eljövendő embere olyan felsőbbrendűségekre tesz majd szert, ami vitathatatlan és egyetemes lesz. „És csodálván, az egész föld követé a fenevadat” (Jel13:3). „És adaték néki hatalom minden nemzetségen, nyelven és népen” (Jel13:7). Aligha szükséges rámutatni, hogy a keresztyénség fele, hogy ne is beszéljünk a pogányságról, Róma határain kívül esnek és kibékíthetetlen ellentétben állnak a pápaság követeléseivel. Aztán a 13:17-ben ezt olvassuk: „És hogy senki se vehessen, se el ne adhasson semmit, hanem csak a kin a fenevad bélyege van, vagy neve, vagy nevének száma”: megkérdezzük, mikor gyakorolt bármelyik pápa olyan kereskedelmi felsőbbrendűséget, hogy senki se vehessen vagy adhasson el bármit, csak az ő engedélyével?

17. Az Antikrisztus pályafutása, miután a valódi jellemében lép fel, negyvenkét hónapra korlátozódik. Legalább hat igeszakasz erősíti meg ezt az időbeli korlátozást különféle kifejezésekkel. A Dán7:25-ből megtudjuk, hogy ez a valaki az lesz, aki „véli, hogy megváltoztatja az időket és törvényt”, s ezek „az ő kezébe adatnak ideig, időkig és fél időig”, azaz három és fél évig – v. ö. a Jel12:14-et a 12:6-tal. Majd a Jel13:5-ben ezt látjuk: „És adaték néki nagy dolgoknak és káromlásoknak szóló szája; és adaték néki hatalom, hogy cselekedjék negyvenkét hónapig.” Nos ezt teljes lehetetlenség a számítás bármely őszinte módszerével összhangba hozni a római katolicizmus hosszú történelmével.

18. A Jel13:7-8-ban ezt olvassuk: „Az is adaték néki, hogy a szentek ellen hadakozzék, és őket legyőzze; és adaték néki hatalom minden nemzetségen, nyelven és népen. Annakokáért imádják őt a földnek minden lakosai, a kiknek neve nincs beírva az életnek könyvébe, a mely a Bárányé, a ki megöletett, e világ alapítása óta.” Itt konkrétan elhangzik, hogy csak akik „nem imádják a fenevadat”, azaz az Antikrisztust, azok vannak beírva az élet könyvébe, ami a Bárányé. Ha tehát a pápa az Antikrisztus, akkor mindazoknak, akik nem imádják őt, szerepelniük kell az élet könyvében, ami a Bárányé – ez abszurditás,

mert egyenértékű annak kimondásával, hogy minden hitetlen, ateista és nem hívó ember, akik az utolsó ezer évben kívül voltak a római katolicizmus határain, üdvözülnek.

19. A 2Thessz2:11-12-ben ezt olvassuk: „És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak; Hogy kárhoztattassanak mindazok, a kik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazságtalanságban.” A szövegkörnyezet itt megmutatja, hogy a „hinni a hazugságnak” azt jelenti: elfogadni az Antikrisztus állításait. Azok, akik elhiszik az állításait, „befogadják” őt (Jn5:43), sőt mi több, „imádni” is fogják (Jel13:8), s a 2Thessz2:12 kijelenti, hogy „mindazok, akik ezt teszik, kárhozatra jutnak”. Ha tehát a pápa az Antikrisztus, abból szükségszerűen az következik, hogy mindazok, akik hittek a hazug állításainak, mindazok, akik Krisztus helytartójának fogadták el őt, mindazok, akik imádták őt, örökre elvesznek. A szerző azonban soha egy pillanatra sem fogalmazna meg ilyen elsöprő állítást. Ő, ezekkel együtt szilárdan hisz abban, hogy az évszázadok során nagyon sok római katolikus létezett, akik dacára a tudatlanságnak és a babonáságnak azok között voltak, akik hittek Krisztus vérében, Krisztus befejezett munkájára támaszkodva éltek és haltak, mint az Isten előtti elfogadásunk egyetlen alapjára, s akik ezért örökké az Úrral fognak élni.

20. Azt, hogy az Antikrisztus és a pápaság teljesen különböznek egymástól, egyértelműen leszögezi a Jel17 tanítása. Itt megtudjuk, hogy lesz majd tíz király, akik „a fenevaddal” (12. vers) fognak uralkodni, és vele egyetértésben tevékenykednek majd (13, 16. versek). Aztán azt olvassuk, hogy „ezek meggyűlölnek a paráznát (a pápaságot), és kifosztják és mezítelenné teszik, és eszik annak húsát, és megégetik őt tűzzel” (16. vers). Ahelyett, hogy az Antikrisztus és a pápaság azonos lenne, előbbi majd megsemmisíti az utóbbit, miközben az Antikrisztust Maga Krisztus fogja megsemmisíteni, lásd 2Thessz2:8.

Talán nem árt némi magyarázat arra, miért bocsátkoztunk ilyen részletes értekezésbe a sok bizonyíték közül néhány felsorolásával arról, hogy a pápaság nem az Antikrisztus. A fő okunk erre az volt, hogy azt vártuk, ezt a kötetet sokan fogják azok közül olvasni, akik abban a hiedelemben nőttek fel, amit a reformátorok tanítottak, s ami az ő koruktól kezdve egyetemesen elterjedt. Mert azokat az olvasókat, akik már megalapozottak ebben a dologban, kérjük, viseljék türelemmel, hogy segíteni igyekeztünk a kevésbé szerencséseknek. A következő fejezetünk lesz az egyike az általánosabb érdeklődésre számot tarthatóknak, mert abban az Antikrisztus személyét fogjuk elemezni – kicsoda ő, honnan származik, s milyen jelek segítenek a beazonosításában.

Az Antikrisztus személye

Az előző fejezetben rámutattunk, hogy az Antikrisztus nem egy gonosz rendszer vagy egy keresztyénellenes szervezet, hanem egy magánszemély, akinek majd később kell színré lépnie. Ennek alátámasztása végett hivatkoztunk a mi Urunknak a Jn5:43-ban feljegyzett kijelentésére: „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jőne a maga nevében, azt befogadnátok.” Itt a Megváltó összehasonlítja és szembeállítja a bűn emberét önmagával. Az összehasonlítás pontja az, hogy a Megváltóhoz hasonlóan Ő is felkínálja majd magát Izraelnek, az ellentét pedig abban rejlik, hogy Krisztussal szemben, Akit a zsidók elvetettek, a hamis messiást majd „befogadják”. Ha tehát az Antikrisztus összevethető és szembeállítható Isten Krisztusával, akkor neki is egy magánszemélynek, egyéni lénynek kell lennie.

Azután felhívtuk a figyelmet a Pál apostol által a 2Thessz2-ben használt kifejezésekre: „a bűn embere”, „a veszedelem fia”, „a ki ellene veti és fölébe emeli magát...”, „a törvénytaposó, a kit megemészt az Úr az ő szájának lehelletével”, „a kinek eljövetele a Sátán ereje által van” – mindezek konkrétan egy magánszemélyre mutatnak, úgy, ahogyan az ószövetségi messiási próféciaik mutattak a mi Urunk Jézus Krisztus személyére. Bizonyos tehát, hogy „az Antikrisztus” egy konkrét személyt jelent, ezért a következő dolgunk az, hogy a Szentíráshoz forduljunk és megvizsgáljuk, mit tetszett Istennek kijelenteni a Gonosz eme megszemélyesítéséről.

I. Az Antikrisztus egy zsidó lesz

Az Antikrisztus zsidó lesz, bár a kapcsolatai, a kormányzati pozíciója, az uralkodásának szférája semmiképpen sem fogja őt az izraeli népre korlátozni. Rá kell azonban mutatni: nincs konkrét kijelentés a Szentírásban arról, hogy ez a vakmerő lázadó „egy zsidó” lesz. Mindazonáltal az utalások olyannyira világosak, a következtetések, amiket le kell vonni a Szentírás bizonyos kijelentéseiből, olyannyira nyilvánvalók, s a dolog követelményei olyannyira elkerülhetetlenek, hogy kénytelen vagyunk hinni abban, hogy zsidó lesz. Most ezekre az ’utalásokra’, ’következtetésekre’ és ’követelményekre’ térünk rá.

1. Az Ezék21:25-27-ben ezt olvassuk: „És te elvetemedett, te gonosztevő, Izrael fejedelme, a kinek napja eljött az utolsó vétek idején: Így szól az Úr Isten: El a süveggel, le a koronával! Ez nem lesz ez: az alacsony legyen magas, és a magas alacsony! Rommá, rommá, rommá teszem azt; ez sem lesz állandó, míg el nem jő az, a kié az uralkodás, és néki adom azt!” A korszakos helyét és célját ennek az igeszakasznak nem nehéz meghatározni. Az időjel a 25. versben rejlik: „a kinek napja eljött az utolsó vétek idején”. A végidőkről van itt szó, amikor a korszak végén, „mikor teljességre jutnak a gonoszok”¹¹ (Dán8:23, v. ö. 11:36 „mígnem betelik a harag”). Abban az időben Izraelnek fejedelme lesz, megkoronázott fejedelme (26. vers), olyan fejedelme, akinek akkor jön el a napja, amikor „vége szakad a gonoszságnak” (Dán8:24). S hogy ki ez a fejedelem, ahhoz semmi kétség sem férhet. Az egyetlen fejedelem, akivel Izrael majd rendelkezik azokban a napokban, a veszedelem fia, akit itt fejedelmüknek nevez, mert a Messiás fejdelemnek fogja magát álcázni (lásd Dán9:25)! A másik eltéveszthetetlen azonosító jel is megadatik azzal, hogy a „te gonosztevő,

¹¹ Károlinál „elfogynak” – *a ford.*

Izrael fejedelme” névvel illeti – biztos, hogy itt a bűn emberéről van szó, arról az istentelenről, „a ki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik”. De külön ki kell emelni, hogy ez a világi és gonosz személyt itt „Izrael fejedelmének” nevezi. Neki tehát Ábrahám leszármazottjának egy zsidónak kell lennie!

2. Az Ezék28:2-10-ben figyelemre méltó leírását látjuk az Antikrisztusnak a „Tírusz fejedelme” megnevezés alatt úgy, ahogyan a 12-19. versekben látjuk a másik látványos ábrázolást a Sátánról „Tírusz királya” néven. Egy későbbi fejezetben reméljük bemutatni, hogy kétségtelenül az Antikrisztus az, akiről szó van a fejezet első részében. Most csak egy dologra szeretnénk rámutatni ebből az igeszakaszból: a 10. versben ez áll: „Körülméletlenül halálával halsz meg”, ami nagyon erős utalás arra, hogy nem kellene a „körülméletlenül” halálával meghalnia, mert a körülmélteltekhez tartozik! Ha valaki ennek azt vetné ellenébe, hogy ez a vers nem vonatkozhat az Antikrisztusra, mert őt majd Maga Krisztus semmisíti meg az eljövetelekor, az ellenvetés nagyon könnyen cáfolható egy utalással a Jel13:14-re, ami elmondja nekünk, hogy az Antikrisztust egy fegyver halálra sebzti, de feltámad a halálból – a végső megsemmisítését megelőzően a Megváltó által.

3. A Dán11:36-37-ben ezt olvassuk: „És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag; mert a mi elhatározott, az végre is hajtatik. Nem gondol atyáinak isteneivel...” Ez az igeszakasz, mint az teljesen nyilvánvaló nem másra utal és nem mást ír le, mint az Antikrisztus eljövetelét. De külön szeretnénk felhívni a figyelmet az utolsó idézett mondatra: „atyáinak Istene”.¹² Mit kell értenünk ez alatt a kifejezés alatt? Bizonyára azt, hogy ő egy *zsidó*, egy izraelita, s a test szerinti atyái Ábrahám, Izsák és Jákob voltak – mert ez az állandó jelentése az „atyák” kifejezésnek az ószövetségi Írásokban mindenütt.

4. A Mt12:43-45-ben újabb figyelemre méltó igeszakaszt találunk, amit később tekintünk át ebben a fejezetben, amikor majd megpróbáljuk megmutatni, hogy „a tisztátalan lélek” itt nem más, mint a veszedelem fia, s a „ház”, amiből kimegy, majd amibe visszatér, Izrael nemzete. Ha ez igazolható, akkor újabb bizonyítékát kapjuk annak, hogy ő egy *zsidó* lesz, mert ezt a „házat”, ami Izrael, az Antikrisztus itt „az én házamnak” nevezi. Pont ahogyan Salamon „Dávid házából” való volt, úgy lesz az Antikrisztus Izrael házából való.

5. A Jn5:43-ban találunk egy további Ígét, ami a segítségünkre lehet eme eljövendő valaki nemzetiségének behatárolásához. A hamis messiásokról szólva az Úr Jézus így utalt rá: „más jön a maga nevében”. A görögben négy különböző szó létezik, amit „másnak” fordítanak az angol változatban. Az egyik csak egyetlen egyszer használatos, a második öt alkalommal, így ezek nem kell, hogy eltérítsenek most minket. A maradék kettő gyakorta és világos különbségtétellel egymást között használatosak. Az egyik az „allos”, ami *ugyanolyan fajta vagy nemzetségbeli* másikat jelenti – lásd Mt10:23, 13:24, 26:71 stb. A másik a „heteros”, ami *teljesen másfajta* másikat jelent, lásd Mk16:12, Lk14:31, Csel7:18, Rm7:23. Nos a látványos dolog az, hogy a mi Urunk a Jn5:43-ban az „allos” szót (ugyanolyan fajta más) használja, nem a „heteros”-t (teljesen másfajta más). Krisztus, Ábrahám Fia, Dávid Fia bemutatkozott Izraelnek, s ők nem fogadták Őt be, de „más” jön majd ugyanabból az ábrahámi nemzetségből és ők „befogadják”. Ha az eljövendő Antikrisztus pogány lenne, az

¹² Az angol változatban. Károlinál többes számban szerepel – *a ford.*

Úr a „heteros” szót használta volna. Az a tény, hogy „allos”-t használja, azt mutatja, hogy zsidó lesz.

6. Maga az Antikrisztus név is erőteljesen sugallja, hogy zsidó nemzetiségű lesz. Ennek az „Antikrisztus” megnevezésnek kettős jelentése van. Az jelenti, hogy „szembeszegül” Krisztussal, olyasvalaki, aki az ellensége lesz. De azt is jelenti, hogy egy *gúny*-Krisztus, egy Krisztus-*utánzat*, egy *színlelt*-Krisztus, egy *pszeudo*-Krisztus lesz. Krisztus majma lesz, Izrael valódi Messiásaként tetszeleg. Ebben az esetben zsidónak kell lennie.

6. Ezt a *gúny*-Krisztust Izrael „befogadja”. A zsidókat majd megtéveszti. Ők majd azt hiszik, hogy ő a valóban rég várt Messiásuk. El is fogadják majd annak. Ennek a bizonyítékait majd egy későbbi fejezetben soroljuk fel. De ha ez a *pszeudo*-Krisztus sikeresen rásózza majd magát a zsidókra a valódi Messiásukként, akkor zsidónak kell lennie, mert elképzelhetetlen, hogy bármelyik pogány megtéveszthetné őket.

Mielőtt rátérnénk a következő pontra, hozzátehetjük, hogy általános hiedelem volt a keresztyének között az i. sz. első négy évszázadában, hogy az Antikrisztus majd Dán törzséből jön el. Azt, hogy vajon ez lesz-e a helyzet, vagy sem, nem tudjuk. AZ 1Móz49:17-18 lehet a végleges utalás a veszedelemnek erre a fiára. Természetesen Dán a legtitokzatosabb a tizenkjét törzs közül.

II. Az Antikrisztus a Sátán fia lesz

Annak, hogy a Sátánnak fia lesz, nem kell minket meglepnie. Az ördög tökéletes *utánzó*, s a sikereinek nagy része az emberek megtévesztésében az Isten dolgainak utánzásában tanúsított csodálatos képességeinek köszönhető. Íme néhány az utánzásai közül:

Olvassuk, hogy Krisztus a „jó magot” jön vetni (Mt13:24), majd olvassuk, hogy az ellenség is eljön „konkolyt” vetni – egy magutánzat (Mt13:25). Olvasunk „Isten fiairól”, de olvasunk „a gonosz fiairól” is (Mt13:38). Olvassuk, hogy Isten *kimunkálja* a gyermekeiben „mind az akarást, mind a munkálást jó kedvéből” (Fil2:13), aztán azt is olvassuk, hogy a levegőbeli hatalmasság fejedelme az, „mely most az engedetlenség fiaiban munkálkodik” (Ef2:2). Olvasunk Isten evangéliumáról, de aztán arról is, hogy a Sátánnak is van evangéliuma – „más evangélium, holott nincs más” (Gal1:6-7). Krisztus apostolokat jelölt ki, de a Sátánnak is megvannak a maga apostolai (1Kor11:13). Olvastuk, hogy „a Lélek mindeneket vizsgál, még az Istennek mélységeit is” (1Kor2:10), de a Sátán is biztosítja a maga „mélységeit” (Jel2:24). Halljuk, amint Isten az angyalai által „elpecsételi” a szolgáit a homlokukon (Jel7:3), de azt is, hogy a Sátán az ő angyalaival jelet tesz a rajongóinak homlokára (Jel13:16). Az Atya „imádókat” keres (Jn4:23), s a Sátán is ezt teszi (Jel13:4). Krisztus idézte a Szentírást, s a Sátán is ezt tette (Mt4:6). Krisztus a világ világossága, s a Sátán is átváltoztatja magát „a világosság angyalává” (2Kor11:14). Krisztust „a Júda nemzetségéből való orozzlánnak” nevezik (Jel5:5), s az ördögöt is megemlítik, mint „ordító orozslánt” (1Pt5:6). Olvasunk Krisztusról és „az angyalairól” (Mt24:31), aztán olvassuk az ördögről és „az angyalairól” is (Mt25:41). Krisztus csodákat tett, s a Sátán is (2Thess2:9). Krisztus a „trónra” ült, s a Sátán is megteszi (Jel2:13). Krisztusnak van egyháza, de a Sátánnak is a maga „zsinagógája” (Jel2:9). Krisztusnak van „menyasszonya, a Sátánnak is a „paráznája” (Jel17:16). Istennek van „bora”, de a Sátánnak is (Jel14:19). Istennek van városa, az új Jeruzsálem, a Sátánnak is van, Babilon (Jel17:5, 18:2). Létezik „a kegyesség

titka” (1Tim3:16), de létezik „a törvényszegés titkos bűne” (2Thessz2:7) Istennek van egyszülött Fia, de olvasunk „a veszedelem fiáról” is (2Thessz2:3). Krisztust „az asszony magvának” nevezik, az Antikrisztus „a kígyó magva” lesz (1Móz3:15). Isten Fia egyben Emberfia, a Sátán fia lesz a bűn embere” is (2Thessz2:3). Létezik a Szentháromság, de létezik a szentségtelen háromság is (Jel20:10). Ebben a háromságban maga a Sátán a legfőbb, úgy ahogyan a Szentháromságban az Atya (hivatalosan) a legfőbb: figyeljük meg, hogy a Sátánra többször történik utalás, mint *atyára* (Jn8:44 stb.). Ennek a fiúnak, az Antikrisztusnak a Sátán átadja a hatalmát és az erejét, hogy képviselje őt és cselekedjen a nevében (Jel13:4) úgy, ahogyan Isten a Fiú is megkapott „minden hatalmat égen és földön”, s azt az Ő dicsőségére használja. A sárkány (a Sátán) és a fenevad (az Antikrisztus) mellé még valaki társul, a hamis próféta, s ahogyan a harmadik Személy a Szentháromságban, a Lélek bizonyoságot tesz Krisztus Személyéről és munkájáról és Őt dicsőíti, úgy tesz a szentségtelen háromság harmadik személye bizonyoságot az Antikrisztus személyéről és munkájáról, s dicsőíti őt (lásd. Jel13:11-14).

Az Antikrisztus ember lesz, de mégis több, mint ember, úgy, ahogyan Krisztus is Ember volt, de mégis több, mint ember. Az Antikrisztus olya Superman lesz, akiről a világ most is beszél és akit vár. A gonosz valaki, aki hamarosan megjelenik, természetfeletti jellegű lesz a Sátán fiaként. A kettős természetét világosan leírja a 2Thesz2:3 – „a bűn embere, a veszedelem fia”. Ennek bizonyítása végett kérjük az alábbiak figyelmes áttekintését.

1. „És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.” (1Móz3:15). Meg kell említeni, hogy itt *kettős* ellenségeskedésről van szó: Isten azt mondja, „és ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között”, azaz a Sátán és Izrael között, mert Izrael volt az asszony, aki kihordta Krisztust (Jel12), valamint „a te magod között, és az ő magva között”. Figyeljük meg alaposan, hogy itt két magról van szó, a „te magodról” (a megszólított világosan a kígyó) és „az ő magjáról”, azaz az asszonyéről. Az asszony magva Krisztus volt, a kígyó magva az Antikrisztus lesz. Az Antikrisztus tehát több lesz, mint pusztán ember, ő lesz annak a régi kígyónak, az ördögnek a tényleges és szó szerint vett magva, ahogyan Krisztus volt test szerint az asszony tényleges és szó szerint vett magva. A „te magvad”, a Sátán magva egy konkrét valakire utal, ahogyan az „ő magva”, az asszony magva is egy konkrét valakire utal.

2. „Ama napon meglátogatja az Úr kemény, nagy és erős kardjával Leviatánt, a futó kígyót, Leviatánt, a keringő kígyót, és megöli a sárkányt, mely a tengerben van.” (Ézs27:1) Ennek a versnek a jelentését a szövegkörnyezet tanulmányozásával kell megállapítanunk, amit sajnós megtör a fejezet-felosztás. Az Ézs26-ban halljuk, amint Isten ezt mondja: „Menj be népem, menj be szobáidba, és zárd be ajtódat utánad, és rejtsd el magad rövid szempillantásig, míg elmúlik a bús harag!” (Ézs26:20) Ezeket a szavakat Izrael választott maradékához intézte. A végső vonatkoztatásuk azokra történik majd, akik a jelen korszak végén a Földön lesznek, mert az lesz Isten „haragjának” az időszaka (v. ö. Dán8:19 és 11:36). ez az az időszak, amikor „az Úr kijő helyéről, hogy meglátogassa a föld lakóinak álnokságát, s felmutatja a föld a vért, és el nem fedí megöletteit többé” (Ézs26:21) – figyeljük meg, az „álnokság”¹³ szó egyes számban szerepel, nem, mint „álnokságok”. Itt konkrétan a Sátán emberének általuk történő imáadására utal. Azután mindjárt ezt olvassuk:

¹³ Az angol változatban *iniquity*: gonoszság, véték, bűn. – a ford.

„ama napon az Úr megbünteti a Leviatánt, a szúrós¹⁴ kígyót”. A kapcsolat tehát világossá teszi, hogy közvetlenül a millenniumot megelőzően fogja Isten megbüntetni a tekerdő kígyót, az Antikrisztust. Nos, maga a tény, hogy a gonoszra itt, mint „szúrós és tekerdő kígyóra” utal, erőteljesen azt sugallja, hogy ő „annak a régi kígyónak, az ördögnek” a fia lesz.

3. Az Ezék28 első két szakaszában két figyelemre méltó egyéniség kerül a szemünk elé. A második, aki a 12-19. versekben van leírva, jelentős figyelmet kapott az utolsó két generáció bibliatanulmányozóitól, s amióta a néhai G. H. Pember rámutatott, hogy ami itt elhangzik „Tírusz királyáról”, az nem vonatkozhat egyetlen földi királyra vagy pusztán emberi lényre sem, ezért senki másnak, mint a Sátánnak a jellemét kell felvázolnia (a bukása előtt), azóta ezt a nézetet a legtöbb vezető bibliatanító elfogadta.¹⁵ De kevés figyelmet fordítottak az első tíz versben leírt illetőre. Nos, ahogyan azt, ami elhangzik az Ezék28-ban „Tírusz királyáról”, az csak magára a Sátánra vonatkozatható, úgy az, ami „Tírusz fejedelméről” elhangzik, kimondottan az Antikrisztusra vonatkozik. A párhuzam az itt elhangzottak, valamint egyéb, oly nagy számú és oly világos igehelyek között, melyek a veszedelem fiát írják le, arra kell következtetnünk, hogy ugyanarról a személyről van itt is szó. Itt most nem próbálkozhatunk az egész fejezet semmilyen teljes magyarázatával (bár reméljük, hogy később igen), hanem csak felhívjuk a figyelmet az azonosítás egyes kiemelkedő jeleire:

Először is, az Úr ezt mondja ennek a személynek: „Mivelhogy felfuvalkodott szíved és ezt mondtad: Isten vagyok én, Isten székében ülök” – v. ö. 2Thessz2:4. Másodszor: „Lám, hát bölcsebb volnál te Dánielnél!” – v. ö. Dán8:29 és a Dán7:8ban pedig: „ímé, emberszemekhez hasonló szemek valának ebben a szarvban, és nagyokat szóló száj”, ami arra utal, hogy az Antikrisztus rendkívüli intelligenciával fog bírni. Harmadszor ez hangzik el az illetőről: „Bölcseségeddel és értelmekkel gyűjtöttél magadnak gazdagságot, s gyűjtöttél aranyat s ezüstöt kincses házaidba.” (v. ö. Zsold52:7, Dán11:38)

Remélhetőleg eleget mondtunk annak megmutatásához, hogy „Tírusz fejedelmének” eme alakjában világosan felismerhessük a jövő Antikrisztus eltéveszthetetlen jellemzőit. De a konkrét dolog, amit itt kiemelnénk, hogy amiképpen a Sátánt „Tírusz királyának” nevezi ennek a fejezetnek a második szakasza, úgy nevezi „Tírusz fejedelmének” az első az Antikrisztust. Az Antikrisztus tehát úgy viszonyul a Sátánhoz, mint a „fejedelem” a „királyhoz”, azaz, mint a fiú az atyához.

4. A Mt12:43 az Antikrisztust „a tisztátalan léleknek” nevezi: nem pusztán tisztátalan léleknek, hanem „a tisztátalan léleknek”. Itt most nem állhatunk meg bizonyítani, hogy itt az Antikrisztusról van szó, mert erre majd egy külön részt szánunk egy későbbi fejezetben az alapos vizsgálódáshoz. De a szerző elméjében nincs kétség afelől, hogy itt a fenevadról van szó. Ha pedig ez a helyzet, akkor az további bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy az eljövendő személy nem pusztán a Sátán által megszállt ember lesz, hanem egy bukott angyal, egy gonosz lélek, az ördög megtestesülése.

5. „Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja.” (Jn8:44) Itt

¹⁴ Károlinál: futó – a ford.

¹⁵ Lásd még a szerzőnek a Sátán eredetéről szóló fejezetét „A Sátán és az ő evangéliuma” című művéből.

egy újabb bizonyítéka annak, hogy az Antikrisztus szuperember lesz, a Sátán leszármazottja. A görögben határozott névelő áll a „hazugság” előtt – „a hazugságot”. Van még egy igehely, ahol „a hazugság” van megemlítve, nevezetesen az 2Thessz2:11-ben, ahol határozott névelő található a görögben, s az utalás összetéveszthetetlen.

Hármas oka van annak, amiért azt mondhatjuk, hogy az Antikrisztust „a hazugságnak” kell nevezni. Először is a csalárd állításáért, miszerint ő az igazi Krisztus, ami a legnagyobb, az emberiségre rászózott hazugság. Másodsor, mivel ő a valódi Krisztus közvetlen ellentéte, aki „az Igazság” (Jn14:16). Harmadszor, mert ő a Sátán, a fő hazug fia. De visszatérve a Jn8:44-re: „Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól”. A „sajátja” mi? A „saját” fia, mint azt az igevers hátralevő része nagyon világossá teszi, „mert (a Sátán) hazug és hazugság atyja”, azaz „a hazugé”. „A hazug” tehát a Sátán fia!

6. „Mert nem jön az el addig, mígnem bekövetkezik előbb a szakadás, és megjelenik a bűn embere, *a veszedelemnek fia*” (2Thessz2:3). Semmi sem lehetne ennél világosabb. Itt az Antikrisztust konkrétan Superman-nak jelenti ki. Pont amiképpen Krisztusban lakozott az Istenség egész teljessége testileg, s ahogyan Krisztus elmondhatta, hogy „aki engem látott, az látta az Atyát”, úgy az Antikrisztus is az ördög teljes és végleges megtestesülése lesz. Sőt nemcsak az ördög megtestesülése, hanem a gonoszságának és a hatalmának csúcsa is.

7. A Jel12:18-ban ezt olvassuk: „És álla (a sárkány – lásd a szövegkörnyezetet) a tengernek fövényére” – a nemzetek birtokba vételének a jelképe. „És láték egy fenevadat feljöni a tengerből, a melynek hét feje és tíz szarva vala, és az ő szarvain tíz korona, és az ő fejein a káromlásnak neve.” (Jel13:1) Nagyon nagy jelentőségű megfigyelni, miképpen kapcsolódik össze ez a két dolog, mint *ok és okozat*. A fenevad (az Antikrisztus) megjelenése közvetlen kapcsolatban áll a sárkánnyal! De ez nem minden. Figyeljük meg a róla itt adott leírást: „hét feje (teljes bölcsessége) és tíz szarva (teljhatalma) vala”, s ez pontosan az, ahogyan maga a Sátán van leírva a Jel12:3-ban: „ímé vala egy nagy veres sárkány, a kinek hét feje vala és tíz szarva, és az ő fejeiben hét korona”! Vajon ezeknek az igehelyeknek az összekapcsolása nem bizonyítja minden kétséget kizáróan, hogy az Antikrisztus a *pontos másolata* lesz magának a Sátánnak! De még egy, még rémisztőbb dolgot kell átgondolni, ez pedig nem más, mint az, hogy

III. Az Antikrisztus a megtestesült Júdás lesz

1. A Zsolt55-ben sok minden hangzik el az Antikrisztusról az Izraellel fennálló viszonyában. Más egyebek mellett ezt olvassuk róla: „A vajnál simább az ő szája, pedig szívében háborúság van; lágyabbak beszédei az olajnál, pedig éles szablyák azok” (22. vers). Ennek a szomorú panasznak az okát az előző vers adja meg: „Kezeit felemelte a vele békességben lévőkre; megszegte az ő szövetségét”. Ez utalás az Antikrisztusra, amint megszegi a hétéves szövetségét (lásd Dán9:27, 11:21-24). Nos, ha elolvassuk az egész zsoltárt, ezeket a dolgokat észben tartva, akkor kiderül, hogy az Izrael szomorúságait és az istenfélő maradék sóhajait az utolsó időkben. De a figyelemre méltó dolog az, hogy amikor eljutunk a 11-14. versekhez, rájövünk, hogy azoknak kettős a vonatkozása és a beteljesedése: „bent hamisság és ártalom van abban. Veszedelem van bensejében; s nem távozik annak teréről a zsarnokság és csalárdság. Mert nem ellenség szidalmazott engem, hisz azt elszenvedném; nem gyűlölöm emelte fel magát ellenem, hiszen elrejtettem volna magamat az elől: hanem te, hozzám hasonló halandó, én barátom és ismerősöm,” Ezek az igeversek

nemcsak Júdásnak a Krisztussal szemben elkövetett aljas árulását írják le, hanem azt is kijelentik, hogy amikor majd újból testet ölt az Antikrisztusban, miképpen fogja *elárulni és elhagyni Izraelt*. Az Antikrisztus viszonya Izraellel pontosan ugyanolyan lesz, mint amilyen Júdásé volt Krisztussal régen. Úgy tetszeleg majd, mint a zsidók barátja, de később megmutatkozik az igazi jelleme. A nyomorúság időszakában Izrael nemzete majd megízleli az árulás és az elhagyás keserűségét egy olyasvalaki részéről, aki egy „jó barát” szerepét játszotta. Itt az első utalás arra, hogy az Antikrisztus az újból testet öltött Júdás lesz.

2. „És eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll; az ostromzó áradat ha eljő, eltapod titeket” (Ézs28:18). A „frigy”, amire itt utal, az a hét éves szövetség, amit a Dán9:27 említ. De itt azt, akivel ezt a szövetséget megkötötték, „halálnak és sírnak” nevezi. Ez az Antikrisztus megnevezése úgy, ahogyan az igazi Krisztusé „a feltámadás és az élet”. S nemcsak ez az egy igevers az Ézs28-ban, ahol a veszedelem fia így van megnevezve. A Jel6-ban négyszeres képet kapunk róla: ez ellentéte az Úr Jézus négyszeres képmásának az evangéliumokban. Itt úgy látjuk őt, mint különböző színű lovak lovasát, ami a szörnyű pályafutásának négy szakaszát tárja elénk. S amikor eljutunk az utolsóhoz, a Szentlélek feltárja a valódi személyazonosságát, ezt mondva nekünk: „a ki rajta üle, annak a neve halál, és a pokol követi vala azt” (Jel6:8). Nos a „pokol” vagy a „Hádész” az a hely, ami befogadja a holtak lelkeit, s a tény, hogy ez a szörnyű név itt az Antikrisztusra vonatkozik, jelzi, hogy ő onnan jött.

3. Korábban utaltunk a Mt12:41-43-ra annak bizonyítása végett, hogy az Antikrisztus egy emberfeletti lény, bukott és tisztátalan lélek lesz. Most megint ehhez fordulunk annak megmutatása végett, hogy a Sátánnak e az eljövendő megtestesülése már korábban is megtörtént a Földön. Ennek a „tisztátalan léleknek” a története három szakaszra oszlik. Először „emberben” élt, másodszer kiment az emberből és víz nélkül való helyeken járt nyugalmat keresve, de nem találva – ez vonatkozik a mostani állapotára a két földi megjelenése között. Harmadjára ezt mondja: „visszatérek az én házamba”. Ez a tisztátalan lélek tehát, aki már volt itt, de most távol van azon a helyen, ahol nem talál nyugalmat, vissza fog térni ismét!

4. A Jn17:12-ben találunk egy Ígét, ami még világosabban kimutatja, hogy az Antikrisztus az újra megtestesült Júdás lesz, mert ott Krisztus „a veszedelem fiának” nevezi. De először is vizsgáljuk meg a Szentírás tanítását Iskariotes Júdással kapcsolatban. Ki volt ő? „Ember” volt (Mt26:24). De nem volt több, mint ember? Válaszoljon erre maga a Szentírás. A Jn6:70-ben olvassuk: „Nem én választottalak-é ki titeket, a tizenkettőt? és egy közületek ördög.” Aligha kell elmondani, hogy a görögben két különböző szó létezik, az „ördög” és a „démonra”. Sok démon van, de csak egy ördög. Júdás tehát maga a megtestesült ördög volt úgy, ahogyan az Úr Jézus a megtestesült Isten. Krisztus Maga mondta ezt, s mi nem merünk kételkedni az Ő szavaiban.

Mint láttuk, a Jn17:12-ben Krisztus „a veszedelem fiának” nevezte Júdást, s a 2Thessz2:2-3-ban az Antikrisztus is hasonlóképpen van leírva: „a bűn embere, a veszedelemnek fia”. Csak ez a két igehely létezik a Bibliában, ahol ez a név előfordul, s a tény, hogy Krisztus Júdást nem „veszedelem fiának”, hanem „a veszedelem fiának” nevezte, valamint a tény, hogy a bűn embere is ezzel a megnevezéssel szerepel, azt bizonyítják, hogy egy és ugyanazon személyről van szó. Mi más végkövetkeztetésre juthatna a Biblia egyszerű és előítéletektől mentes olvasója?

5. A Jel11:7-ben találjuk az első utalás a „fenevadra” a Jelenések könyvében: „a mélységből feljövő fenevad”. Itt az Antikrisztust úgy látjuk, mint aki a mélységből emelkedik ki. Mi a mélység? Az elveszett lelke tartózkodási helye, a bebörtönzésük és a kínzásuk helye – lásd Jel20:1-3 és Lk8:31, a „mélység” az „alvilág”. Természetes módon merül fel a kérdés? miképpen jutott oda? Erre ezt válaszoljuk: amikor Iskariotes Júdás meghalt! Az *Antikrisztus a reinkarnálódott Iskariotes Júdás lesz*. Ennek bizonyítása végett hivatkozunk a Csel1:25-re, ahol ezt olvassuk: „Hogy elnyerje az osztályrészét e szolgálatnak és apostolságnak, melytől eltévelyedék Júdás, hogy az ő saját helyére jusson”. Senki másról nem mondja a Biblia, hogy amikor meghalt, „a saját helyére” ment. Tegyük össze ezt a két igehelyet: Júdás elment „a maga helyére”, a fenevad pedig a mélységből emelkedik fel.

6. A Jel17:8-ban ezt olvassuk: „A fenevad, a melyet láttál, volt és nincs; és a mélységből jő fel és megy a veszedelemre”. Ezt az igeverset általában a megújult Római Birodalomra vonatkoztatják, s miközben elismerjük, hogy elfogadható, mégis meg vagyunk győződve, hogy hiba csak arra korlátozni. A Jelenések könyvében a Római Birodalom, valamint a végső és sátáni Feje nagyon szoros kapcsolatban állnak, olyan szorosban, hogy néha nehéz különbséget tenni közöttük. De a Jel17-ben megkülönböztethetők.

A 8. versben azt olvassuk, hogy a fenevad „a mélységből jő fel és megy a veszedelemre”. A 11. versben: „A fenevad pedig, a mely vala és nincs, az maga a nyolcadik, és a hét közül való; és a veszedelemre megy”. Nos, majdnem minden igemagyarázó egyetért azzal, hogy a 11. vers fenevadja – a „nyolcadik (vezetője és kormányzati formája a Római Birodalomnak) – maga az Antikrisztus: akkor miért ne lehetne elismerni ugyanezt a 8. versről? Mindkét helyen a megnevezése ugyanaz: „a fenevad”, s mindkét helyen azt olvassuk, hogy „a veszedelemre megy”.

Mi tehát úgy tekintjük, hogy amit a „fenevadról” mond a Jel17:8-ban, az igaz mind a Római Birodalomra, mind annak utolsó vezetőjére, az Antikrisztusra: az előbbire abban az értelemben, hogy a jellegében pokoli. Úgy tekintve most, mint az Antikrisztus megnevezésére, mit mond ez nekünk róla? Négy dolgot. Először is, hogy ő „volt”. Másodszor, hogy „nincs”. Harmadszor, hogy „a feneketlen mélységből fog jönni”. Negyedszer, hogy „a veszedelemre megy”. A különböző időjelek itt a fenevadra a Földdel fennálló kapcsolatában vonatkoznak. Először is, „volt”, ti. a Földön. Másodszor is „nincs”, azaz most a Földön (v. ö. 1Móz5:24: „És mivel Énókh Istennel járt vala; eltűnék,¹⁶ mert Isten magához vevé). Harmadszor „a feneketlen mélységből jön el”, ahol most van, s ami egyezik a Jel11:7-tel. Negyedszer, „a veszedelemre megy”. Ebből az igeszakaszból megtudjuk, hogy amikor a Jelenések könyve íródott, a fenevad „nem volt” a Földön, *de korábban igen*. Továbbá megtudjuk, hogy János napjaiban a fenevad a feneketlen mélységben volt, de még majd ismét kiemelkedik onnan. Itt a további bizonyítéka annak, hogy a később megjelenő Antikrisztus *már járt a Földön*.

7. „És megfogaték a fenevad, és ő vele együtt a hamis próféta, a ki a csodákat tette ő előtte, a melyekkel elhitette azokat, a kik a fenevad bélyegét felvették, és a kik imádták annak képét: ők ketten elevenen a kénkövel égő tüzes tóba vettetének” (Jel19:20). Ez az utolsó szó az Antikrisztusról. Ez adja tudunkra azt a rettenetes sorsot, ami órá vár. Ő, a szövetségesével elevenen lesz bevetve a tűz tavába. Ez nagyon látványos és megerősíti a korábban mondottakat, nevezetesen, hogy az Antikrisztus olyasvalaki lesz, aki már járt a

¹⁶ Az angol változatban „was not” azaz „nem volt, nincs”. – *a ford.*

Földön, s a „mélységben” tartózkodott a visszatérését megelőzően. S milyen figyelemre méltó összhangban áll ezzel a Jel19:20! Az Antikrisztus végül nem a mélységbe vették, ahogyan a Sátán az ezer év lejártával (Jel20:1-3), hanem a tűz tavába, ami a kárhozottak végső tartózkodási helye. Ezért az őt sújtó ítélet végleges és visszavonhatatlan, mint amilyen az ördögé is lesz ezer év múlva, lásd Jel20:10.

A következő fejezetet ama sok név és titulus vizsgálatának és fontolóra vételének szenteljük, amikkel Isten Ígéje illeti az Antikrisztust, és arra biztatjuk a tanulmányozót, hogy maga is szorgalmasan kutassa Szentírást annak kiderítése végett, hogy hányat képes ezek közül megtalálni – több, mint húsz létezik.

Az Antikrisztus nevei és titulussai

Isten Ígésében létezik a nómenklatúra, a nevek rendszerének konkrét tudománya. Valószínűleg minden név bír a Szentírásban történelmi, jelképes vagy lelki jelentőséggel. A nevek elválaszthatatlanul kötődnek a történetekhez, s gyakran előfordul, hogy a tulajdonnév jelentése a kulcs egy fontos igazsághoz. A neveket a Szentlélek nem hányaveti és gondatlan módon használja – természetesen nem! – hanem határozott céllal. Egyugyanazon személy esetében a nevek változatossága nem a monoton ismétlődés elkerülése végett adatik, hanem mert külön-külön mindegyiknek a jelentése a legalkalmasabb annak kifejezésére, ami bármelyik esetben fel van jegyezve. Az „ördög” és a „Sátán” nem egymás szinonimái, s nem is összevissza, hanem isteni különbségtétellel használatosak. A Szentírásban megtalálható nevek jelentésén alapszik a magyarázat egész rendszere, még a sorrend sem véletlen, amiben a nevek előfordulnak, hanem szándékos és részét alkotja minden egyes tanított leckének, vagy bemutatott igazságnak.

Tág tér nyílik itt a tanulmányozásra, olyan tér, aminek a kutatására kevesen tettek erőfeszítéseket, Furcsa, hogy ezt így elhanyagolták, mert a Szentírás újra és újra felhívja a figyelmet a nevek fontosságára és jelentésére. A Biblia első könyvében látjuk, hogy a gyermekeknek és a helyeknek jelentőségteljes neveik vannak, melyek emlékezetbe idézik az eseményeket, a megtapasztalásokat, az érdekes jellemzőket és a fontosságot. Példákat látunk, ahol a nevek az adott személyben, az adott helyen, a tapasztalatban vagy a helyzetben végbemenő változásoknak megfelelően változnak meg. Ábrám és Szárai jut azonnal az eszünkbe. Hely gyanánt pedig Lúz, ami Bételre változott – „Isten háza” – Jákob ott kapott látomásának megfelelően. Jákob neve is Izraelre változott, s az Újszövetségben is látjuk ennek példáját Simon esetében, akiből Péter lett. A Zsid7:1-2-ben a Szentlélek felhívja a figyelmet Melkisédek és Sále (Jeruzsálem) neveinek a jelentésére. Ennyi elegendő is annak bemutatásához, milyen fontos a tanulmányozásnak ez a területe.

A nevek a Szentírásban csodálatos éleslátással használatosak, s ez volt az a tény, ami először mutatta be a szerzőnek a Szentírás verbális ihletettségét. A pontosság, amivel ezek a nevek a Bibliában használatosak, különösen figyelemre méltó az isteni titulusokkal kapcsolatban. Az Elohim és Jahve nevek több ezerszer megtalálhatók az Ószövetség lapjain, de soha nem használatosak pontatlanul vagy egymással felcserélhető módon. Több, mint háromszáz neve van az Úr Jézus Krisztusnak, s mindegyiknek megvan a maga megkülönböztetett jelentősége. S az éppen használt bármely másikkal helyettesítése lerombolná mindegyik szakasz szépségét és tökéletességét, ahol használatos.

A nevek a jellemek kifejezésére használatosak, a titulusok pedig a kapcsolatokat jelzik. Csak akkor leszünk képesek felbecsülni az Úr Jézus Krisztus végtelen kiválóságait és az általa fenntartott sokrétű kapcsolatokat, ha gondosan megvizsgáljuk a különböző és nagyszámú neveit és titulussait. Viszont ugyanez igaz az Antikrisztusra is. Ha alapos figyelmet fordítunk a neki adott különböző nevekre és titulussokra, akkor fedezzük fel a csodálatosan tökéletes leírást, amit a Szentlélek adott nekünk erről a személyről, valamint ennek a gonosz szörnyetegnek a jelleméről és a pályafutásáról. Sajnálatos, hogy a neki adott nevek nagy változatossága egyes testvéreket arra a következtetésre vezetett, hogy ezek különböző személyekhez tartoznak, s ezért szétosztották ezeket a különböző illetők között, de ez csak zűrzavarhoz vezethet. Majdnem ugyanannyi alapja van annak, hogy az ördögöt és s Sátánt külön személyeknek tekintsük, mint a fenevadat és az Antikrisztust külön

entitásoknak tekinteni (amint azt egyesek teszik is). De azt, hogy az ördög és a Sátán ugyanahhoz az személyhez tartozó nevek, s a fenevad és az Antikrisztus is egyugyanazon illető, az a tény bizonyítja, hogy mindkét név esetében teljesen megegyező jellemzői vannak a személyeknek mind az egyik, mind a másik esetben. Ahelyett, hogy ezeket a neveket eltérő személyeknek tulajdonítsuk, azt kell meglátnunk, hogy ugyanazt a személyt jelentik, csak más-más vonatkozásban vagy ahogyan más-más fázisait adják meg a jellemének.

Egy régi szerző mondta, hogy a *devil* (ördög angolul) név a legszuggesztívebb a jellemét illetően. Ha elveszük a d-t, marad az *evil* (gonosz). Ha elveszük az e-t, marad a *vile* (aljas, hitvány). Ha elveszük a v-t, marad az *ill* (beteg). Ha pedig elveszik az i-t és a következő betűt hehezettel ejtjük, akkor a *hell*-ről (pokol) beszél. Ugyanúgy igaz ez az Antikrisztusra is: a nevei kimutatják a jellemét, leleplezik az aljasságát, s előre jelzik a pályafutását és a pusztulását. Az Antikrisztusnak adott nevek száma sokkal nagyobb, mint azt rendszerint feltételezik. Nem fogjuk ezeket egyforma hosszúsággal elemezni, mert arra nincs szükség, helyette majd sokat mondunk a nagyobb fontosságú gúnyneveiről, vagy azokról, amelyek a kétértelműségük miatt alaposabb magyarázatot igényelnek.

1. Az Antikrisztus

„Ki a hazug, ha nem az, a ki tagadja, hogy a Jézus a Krisztus? Ez az antikrisztus, a ki tagadja az Atyát és a Fiút.” (1Jn2:22). Ez a név bevezeti nekünk az egyik legkomolyabb és legvésztőlőbb témát Isten Ígétében. Elénk hozza a gonosz háromság egyik személyét. Minden pontot ellentéte Krisztusnak. Az „Antikrisztus” szó kettős jelentésű. Elsődlegesen azt a valakit jelenti, aki szembeszegül Krisztussal, de a másodlagosan azt, aki Krisztus *helyett* lép fel. Ne véljük ezt furcsának, mert összhangban van a pályafutásának két szakaszával. Először azt színleli majd, hogy ő az igazi Krisztus, a vallás egyenruhájába maszkírozva el magát. Később azonban ledobja az álruháját, előlép a valódi jellemében és úgy lép fel, mint aki Isten és az Ő Krisztusának ellensége.

Az *anti*-Krisztus Krisztus ellenségét jelöli, de beszél olyasvalakiről is, aki Krisztus helyettesítője. A szó másik Krisztust, egy pro-Krisztust, *alter christus*-t jelent, aki Krisztus nevében színlel. A valódi Krisztusnak fog látszani és úgy is lép fel, az ördög hamisítványa lesz. Pont ahogyan az ördög egy *Anti-theos* – nemcsak Isten ellensége, de a helyének és az előjogainak elrablója is, aki imádatot követel magának, úgy lesz a veszedelem fia *anti*-Krisztus – nemcsak ellensége és ellenfele Krisztusnak, de a riválisa is, magához ragadja Krisztus helyét és kiváltságait, azok jogos tulajdonosának kiadva magát, igényt tartva Isten Fiának minden jogára és tisztességére.

2. A bűn embere, a veszedelem fia

„Ne csaljon meg titeket senki semmiképen. Mert nem jön az el addig, mígnem bekövetkezik előbb a szakadás, és megjelenik a bűn embere, a veszedelemnek fia” (2Thessz2:3). Ez a kettős hivatkozás valószínűleg a legfélelmetesebb, a legfontosabb és a legfeltáróbb titulus, amit az Antikrisztus a Bibliában kap. Ez meghatározza a személyiségét és leleplezi a szörnyű jellemét. Elmondja nekünk, hogy kettős természete lesz: ember lesz, de mégis több, mint ember. Az Istenember sátáni paródiája lesz, az ördög megtestesülése. A világ manapság sokat beszél Superman-ról és keresi őt. Pontosan ez lesz az Antikrisztus, a Sátán remekműve.

„A bűn embere.” Micsoda félelmetes név! Az ember bűne a bűn emberében jut a csúcra. Isten Krisztusa büntelen volt, a Sátán krisztusa nemcsak bűnös lesz, de a bűn embere. „A bűn embere” arra utal, hogy élő és aktív megtestesülése lesz a gonosz minden formájának és jellemének. „A bűn embere” azt jelenti, hogy maga a bűn fog megtestesülni. „A bűn embere” azt jelenti, hogy vége-hossza nem lesz a gonoszságának, ameddig el ne menne, s nem lesz olyan formája sem a gonoszságnak, ami idegen lenne a számára, és a romlottságnak olyan mélysége, amit ne érne el.

„A veszedelem fia.” Megint kénytelenek vagyunk felkiáltani: Micsoda félelmetes név! Nemcsak egy elfajzott ember, hanem a sárkány leszármazottja. Nemcsak a legrosszabb fajta ember, hanem az ördög megtestesülése. Nemcsak a legromlottabb minden bűnös között, hanem magának a pokolnak a kisugárzása. „A veszedelem fia” azt jelenti, hogy a sátáni ravaszság és hatalom csúcsa és beteljesedése lesz. A kígyó minden gonoszsága, rosszindulata, ravaszsága és hatalma megtestesül majd ebben a rettenetes szörnyetegben.

3. A törvénytaposó

„És akkor fog megjelenni a törvénytaposó, a kit megemészt az Úr az ő szájának lehellelével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével” (2Thessz2:8). Ez az Antikrisztus másik neve, ami világossá teszi a szörnyű jellemét. Mindegyik neve úgy mutatja be őt, mint az igazi Krisztus ellentétét. Az Úr Jézus volt az Igaz, a bűn embere lesz a törvénytaposó. Az Úr Jézus „a törvény alatt lett” (Gal4:4), az Antikrisztus minden törvénnyel szembeszegül, s a saját maga törvénye lesz. Amikor a Megváltó a világba jött, ezt mondta: „Ímé itt vagyok, hogy cselekedjem a te akaratodat (ó Isten)” (Zsid10:9), de az Antikrisztusról meg van írva „a király a maga tetszése szerint cselekszik” (Dán11:36). Az Antikrisztus közvetlenül ellene veti magát minden tekintélynek, legyen az isteni vagy emberi.

4. A fenevad

„És mikor elvégezik az ő bizonyágtételöket, a mélységből feljövő fenevad hadakozik ellenök, és legyőzi őket, és megöli őket.” Ez egy másik név, ami kimutatja az Antikrisztus szörnyű természetét és jellemét, s ami éles ellentétbe állítja őt az igazi Krisztussal. A „fenevad” az a titulus, amivel a leggyakrabban van megemlítve a Jelenések könyvében: legalább harminc utalás van rá ezen a néven a Biblia utolsó könyvében. A görög szó egy vadállatot jelent. Ez a „fenevad” név ellentétbe állítja az Antikrisztus a valódi Krisztussal, mint „Báránnyal”, s jelentős tény, hogy az igeszakaszok nagy többsége, amik ezen a néven nevezik az Úr Jézust, szintén a Jelenések könyvében található meg. A „Bárány” a bűnösök Megváltója, a „fenevad” a szentek üldözője és lemészárolója. A „Bárány” felhívja a figyelmet Krisztus kedvességére, a „fenevad” beszél az Antikrisztus vadságáról. A „Bárány” úgy mutatja be Krisztust, mint „ártatlant” (Zsid7:26), a „fenevad” úgy mutatja be az Antikrisztust, mint kegyetlen és szívtelen valakit. A törvény alatt a bárányok ceremoniósan tiszták voltak és az áldozatokhoz használták azokat, de a fenevadak tisztátalanok voltak és alkalmatlanok az áldozatokhoz.

Érdekes megjegyezni, hogy vagy még egy nagyon látványos ellentét a Szentháromság Személyei és a gonosz háromság személyei között. Urunk keresztelésekor a Szentlélek galamb formájában szállt le Rá, s a Szentlelket a Szentírás legelőször, mint a vizek felett

galambként „lebegőt” mutatja be az Ádám előtti Földön (1Móz1:2). Milyen figyelemre méltók ezek a jelképek – a „Bárány” és a „Galamb”! Galamb, nem súlyom vagy sas. A kedves ártalmatlan, bűgő galamb. Ezzel szemben az ördög, mint „sárkány” van megjelölve. Micsoda ellentét! A Bárány és a Galamb – a sárkány és a fenevad!

5. A vérszopó és álnok ember

„Elveszted, a kik hazugságot szólnak; a vérszopó és álnok embert utálja az Úr.” (Zsolt5:6) A zsoltár, amiből ezt a verset idéztük az istenfélő zsidó maradék imáját tartalmazza, amit a nagy nyomorúság időszakában mondanak. Ennek az állításnak a bizonyításához figyeljük meg, hogy a 3. versben Isten „Királynak” ismerik el és így szólítják meg. A 8. versben utalás található arra, hogy a templom újjáépült Jeruzsálemben, mert elfordulva attól, amikor „a pusztító utálatosság” beszennyezte, a maradék ezt mondja: „Én pedig a te kegyelmed sokaságából házadba mehetek; leborulok szent templomodban a te félelmedben.” Közben a 11. versben az ellenségeik elpusztításáért imádkoznak, ami párhuzamos a Jel6:10-zel. Abban az időben kiáltja majd ezt a hűséges maradék: „Elveszted, a kik hazugságot szólnak; a vérszopó és álnok embert utálja az Úr.”

A vérszopó és álnok ember az Antikrisztust a zsidókkal fennálló kapcsolatában mutatja be. Nyilvános pályafutásának korábbi szakaszaiban a barátjukként és a jótevőjüként tetszeleg. Elismeri a jogaikat az önálló államhoz és látszólag buzgólkodik az autonómiájuk megvédésében, Formális szövetséget köt velük (Dán9:27), aztán a békességük és biztonságuk látszólag meg van erősítve. Pár év múlva azonban a valódi jellemében lép majd fel. Szép beszédei és a barátságról tett nyilatkozatai akkor hamisaknak mutatkoznak. Megszegi a szövetséget (Zsolt55:21), és dühödten nekiront a zsidóknak. A jótevőjük így válik a legrosszabb ellenségükké. Az érdekeik védelmezője most igyekszik őket elválni attól, hogy nemzet lehessenek a Földön (Zsolt83:5). Azaz, joggal nevezik vérszopó és álnok embernek.

6. A gonosz

„A gonosznak kevélysége miatt sanyarog a szegény... A gonosz az ő haragos kevélységében senkit sem tudakoz; nincs Isten, ez minden gondolatja.” (Zsolt10:2, 4) Ez az egész zsoltár a gonoszról szól. A nyitó verse megadja a kulcsot a diszpenzációs teréhez. Tartalmazza a zsidó maradék kiáltását a nagy nyomorúság idején, amit itt „a szükség idejének” nevez (v. ö. Jer30:7). Olyan kétségbeejtő az igazi Izrael helyzete, hogy gy tűnik, Jahve elhagyta őket: „Uram, miért állasz távol? Miért rejtőzöl el a szükség idején?” (1. vers) Utána következik a fő ellenség, a gonosz figyelemre méltóan pontos leírása. A gögje (2. vers), a romlottsága: „utálja az Urat” (3. vers széljegyzet), az istenkáromlása: „nincs Isten, ez minden gondolatja” (4. vers), az elszomorító útjai (5. vers), a felemésztő önzése (6. vers), a csalárdsága (7. vers), az árulása (8. vers), a kegyetlensége (9-10. versek), az önelégült büszkesége (11. vers) mind-mind le van írva. Utána ezt kiáltja a maradék: „Kelj fel Úr-Isten, emeld fel kezedet; ne feledkezzél el a szegényekről! Törd össze a gonosznak karját!” (12, 15. versek). Az egész zsoltárt figyelmesen át kell tanulmányozni.

7. A földből való ember

„Hogy ítéletet tégy az árvának és nyomorodottnak, hogy többé már ne rettentse a földből való ember.” (Zsolt10:18) A „gonosz” a jellemét, „a földből való ember” a helyzetét írja le. Az egyik a romlottságának szörnyű mélységeiről beszél, a másik a nagy birodalmairól. A tevékenységi területe nem pusztán helyi lesz, hanem a világ urává fog válni, a királyok királya és az urak ura lesz (Jel13:7). Amikor az igazi Krisztus megjelent a Földön, a Sátán felkínálta Neki „a világ minden országát és azok dicsőségét”, ha leborul és imádja őt. Amikor a hamis Krisztus megjelenik, ez az ajánlat meg lesz ismételve, a feltételek teljesülnek, s a kísértő ajándék átadatik (Jel13:2). Ennek következtében lesz „a Föld embere”,¹⁷ ahogyan később Krisztus „az egész földnek királya” (Zak14:9).

8. A magabíró (erős ember)

„Mit dicsekedel gonoszságban, oh te magabíró?” (Zsolt52:3) Ez egy másik zsoltár, ami e félelmetes jellem leírásának van szentelve. Itt megint megemlíti a dicsekedését (3. vers), az álnokságát (4. vers), a romlottságát (5. vers), az önteltségét (6. vers), a gazdagságát (7. vers). A pusztulása is meg van említve (7. vers). Ez a titulus, a magabíró utal a hatalmas vagyonára és javaira, valamint a hatalmára, ami ezek birtokosának megadatik. S rámutat az éles ellentétre: Krisztus volt az alázatos ember, Akinek nem volt hová lehajtania a fejét, az Antikrisztus lesz az erős ember, akiről ezt olvassuk: „Ímé az a férfiú, a ki nem Istent fogadta erősségévé, hanem az ő gazdagságának sokaságában bízott, és ereje az ő gonoszságában volt!” (Zsolt52:9)

9. Az ellenség

„Az ellenségnek szaváért és a hitetlenek nyomorgatásáért: mert hazugságot hárítanak reám, és nagy dühösséggel ellenkeznek velem.” (Zsolt55:4) Ez újabb, az Antikrisztusra használatos megnevezés Izraellel kapcsolatban, mely titulus ismétlődik néhányszor mind a zsoltárokból, mind a prófétáknál. Rámutat a szándékos ellentétre azzal a Baráttal szemben, Aki „ragaszkodóbb a testvérnél” (Péld18:24). Izraelnek ez az ellensége súlyosan elnyomja majd őket. A kétszínűségére és az árulására utal itt. Vele kapcsolatban kiáltja majd Izrael: „A vajnál simább az ő szája, pedig szívében háborúság van; lágyabbak beszédei az olajnál, pedig éles szablyák azok.” (Zsolt55:22) Legyen résen az olvasó azokkal az igeszakaszokkal az Ószövetségben, amik az ellenséget említik.

10. Az ellenfél

„Ezt mondták szívökben: Dúljuk fel őket mindenestől! Felgyújtották Istennek minden hajlékát az országban. Jeleinket nem látjuk, próféta nincs többé, és nincs közöttünk, a ki tudná: meddig tart ez? Meddig szidalmaz, oh Isten, a sanyargató? Örökké gyalázza-é az ellenség a te nevedet?” (Zsolt74:8-10) Ez a titulus fordul elő néhány fontos igeszakaszban. Az Ézs59:19-ben ezt olvassuk: „És félik napnyugottól fogva az Úrnak nevét, és naptámadattól az ő dicsőségét, mikor eljő az ellenfél, mint egy sebes áradat, az Úr *Lelke zászlót emel ellene.*” (A King James Version szerint – *a ford.*) A JSir4:11-12 a másik igeszakasz, ami nyilvánvalóan a végidőkről beszél. „Megteljesíté az Úr az ő búsulását, kiöntötte az ő felgerjedt haragját, és tüzet gyújtott a Sionban, és megemésztette annak

¹⁷ Az angol (King James) változatban így szerepel. – *a ford.*

fundamentomait. Nem hitték a föld királyai, sem a föld kerekiségének lakosai, hogy szorongató és ellenség vonuljon be Jeruzsálemnek kapuin.” Az Ám3:11-ben ezt olvassuk: „Annakokáért ezt mondja az Úr Isten: Ellenség jön és körülveszi e földet; ledönti hatalmatát és feldúltnak a te palotáid.” Ez a titulus utal az ő sátáni eredetére, mert a görög ördög szó ellenséget, ellenfelet jelent.

11. A Fő sok ország felett

„Ítéletet tart a nemzetek között; telve lesz holttestekkel; összezúz messze földön minden főt.” (Zsolt110:6) A szövegkörnyezet itt azt mutatja meg, hogy az Antikrisztusnak kell lennie, akiről itt szó van. A zsoltár azzal kezdődik, hogy az Atya felszólítja a Fiút, üljön az Ő jobbán, amíg az ellenségeit a lábainak zsámolyává teszi. Utána következik a megerősítés, hogy Jahve megmutatja majd a hatalmát Jeruzsálemen kívül és készséggé teszi majd Izraelt, az Ő népét a sereggyűjtésének napján. Ezt követi Jahve esküje, miszerint Krisztus örökkévaló Pap a Melkisédek rendje szerint (ami az Ő millenáris és királyi papságának gyakorlását szemléli), amikor is ezt olvassuk: „Az Úr a te jobbod felől; megrontja az ő haragja napján a királyokat; Ítéletet tart a nemzetek között; telve lesz holttestekkel; összezúzta ezt a sok ország felett álló Főt.”¹⁸ A „haragja napja” a nagy megpróbáltatás lezáró része, és a „harag napján” veri le ezt a sok ország felett álló Főt. A sok ország felett álló Fő a bűn emberére, az utolsó világbirodalom császárára utal, a messiási birodalom felállítása előtt.

12. A zsarnok férfi

„Szabadíts meg engem, Uram, a gonosz embertől; a zsarnok férfitől védj meg engemet!” (Zsolt140:2) Újabb zsoltár, ami leírja az istenfélő maradék panaszos könyörgését „Jákob veszedelmének” napjaiban. Háromszor nevezi an Antikrisztust zsarnok férfinak. A 2. versben a maradék szabadulásért imádkozik tőle. az 5. versben megismétlődik a könyörgés. A 12. vers előre jelzi a pusztulását. Istenhez kiáltanak bosszúért efelett a vérszomjas üldöző felett: „Eleven senek hulljanak reájok; tűzbe vesse őket, örvényekbe, fel ne keljenek! A nyelven ember meg ne maradjon e földön; a zsarnok embert űzze a veszedelem, míg nyaka szakad.” (Zsolt110:11-12) A zsarnok ember az a név, ami teljes összhangban van a fenevadászerű jellemével. A heveségéről és a ragadozó természetéről beszél.

13. Az asszír

„Jaj az asszírnak,¹⁹ haragom botjának, mert pálcza az ő kezében az én búsulásom!... Ezért ha majd elvégezi az Úr minden dolgát Sion hegyén és Jeruzsálemben, meglátogatom az Assiriabeli király nagyakaró szíve gyümölcsét és nagyralátó szeme kevélységét.” Itt nem próbálhatjuk meg megmagyarázni ezt a fontos igeszakaszt, amiben ezek a kifejezések előfordulnak – a későbbi fejezetekben majd részletesen elemezzük az Antikrisztust a zsoltárokból és a prófétai könyvekben – legyen most elég annyi, hogy rámutatunk: ez a végidőkről szól (lásd 12, 20. versek), s a bűn emberének fő jellemzői világosan felismerhetők abból, ami itt az asszírról elhangzik. A próféciák majdnem mindegyik

¹⁸ Az angol változat szerint. Károlinál: „összezúz messze földön minden főt” – *a ford.*

¹⁹ Károlinál: Assziriának – *a ford.*

premillenáris tanulmányozója egyetért abban, hogy az Ézs30:33 „királya” az Antikrisztus, de az előző két versben ez a „király”, mint „asszír” szerepel.

14. Babilon királya

„E gúnydalt mondod Babilon királya felett, és szólsz: Miként lőn vége a nyomorgatónak, az aranyvárosnak²⁰ vége lőn!” (Ézs14:4) Nem akarunk elébe menni annak, amit majd a későbbi fejezetekben tárgyalunk részletesen, most elegendő csak annyit kijelenteni, hogy szilárd meggyőződésünk: a Szentírás itt azt tanítja, hogy lesz másik Babilon, ami majd elhomályosítja a múltbeli fontosságát és dicsőségét, s az a Babilon lesz az Antikrisztus egyik főhadiszállása. Három főhadiszállása lesz: Jeruzsálem lesz a *vallási*, Róma a *politikai*, míg Babilon a *kereskedelmi*. Azok, akik elébe akarnak menni a későbbi magyarázatainknak aprólékos tanulmányozásra ajánljuk Ézsaiás könyvének 10-14. fejezeteit, a Jer49:51-et, Zakariás könyvének 5. és a Jelenések könyvének 18. fejezetét.

15. A hajnal fia

„Miként estél alá az égről Lucifer,²¹ hajnal fia!? Levágattál a földre, a ki népeken tapostál!” (Ézs14:12) „Lucifer” latin szó, aminek a jelentése „hajnalcsillag”. „Az összes régi változat és a rabbik főnévnek tekintik a szót, ami *fényes valakit*, vagy még konkrétabban *fényes csillagot*, illetve a régiek szerint még konkrétabban a *Hajnalcsillagot* vagy a nappali világosság hírnökét jelenti.” (Dr. J. A. Alexander) Ezt a „Lucifer” kifejezést rendszerint a Sátán egyik nevének tartják, s ami itt a Hajnalcsillagról elhangzik, azt úgy tekintik, mint a hitehagyásának a leírását. Ez ellen a magyarázat ellen nincs mit mondanunk, leszámítva azt a megjegyzést, hogy ez nem meríti ki ezt a figyelemre méltó igehelyet. A részletes magyarázatot egy későbbi fejezetre kell fenntartanunk. Elegendő most rámutatni, hogy bármennyire is mutat vissza az Ézs14 a régmúltra, amikor a büszkeség miatt a Sátán kizuhant az eredeti állapotából, a legnyilvánvalóbban mutat előre is, új képet festve az Antikrisztusról. Ugyanebben az igeszakaszban „Lucifert” nevezik „az embernek, aki megreszkettette a Földet” (16. vers) is, az istenkáromló „hasonló leszek a Magasságoshoz” dicsekedésében pedig (14. vers) nem nehéz azonosítanunk őt a bűn emberével a 2Thessz2:3-4-ből. Ennek a konkrét „hajnalcsillag” megnevezésnek a jelentése meglátható a Jel22:16-tal összevetve, ahonnan megtudjuk, hogy ez az egyik megnevezése az Istenembernek. A „hajnalcsillag” Krisztusról beszél, aki eljön, hogy bevezesse a Föld számára a nyugalom nagy napját. Istenkáromló paródiájával a Sátán elküldi majd a hamis messiást, hogy bevezessen egy hamis millenniumot.

16. A pusztító

„Lakozzanak benned menekültjeim, és Moábnak te légy oltalom a pusztító ellen! Mert vége a nyomorgatónak, megszűnt a pusztítás, és elfogytak a földről a tapodók. És Isten kegyelme megerősített egy ülőszéket, és ül azon igazsággal Dávid sátorában egy bíró, jogosság keresője, igazság ismerője.” (Ézs16:4-5) Megjegyezzük, hogy az igevers, ami az Antikrisztust, mint pusztítót említi közvetlenül előzi meg azt, ami egy trón felállításáról

²⁰ Károlinál: „a szolgaság házána” – *a ford.*

²¹ Károlinál: „fényes csillag” – *a ford.*

számol be, ami természetesen utalás a messiási királyság megalapítására. Ez a két dolog szinkronban vannak: az antikrisztus megsemmisülése és az igazi Messiás uralmának kezdete. Ezért olvassuk itt, hogy „megszűnt a pusztítás”. További utalás a bűn emberére, mint pusztítóra a Jer6:26-ban találunk: „Népem leánya! Ölts gyászt, és heverj a porban, sírj, mint az egyszülöttet siratják, zokogj keservesen; mert reánk tör a pusztító hamar!” Ez újabb megnevezés, ami az Antikrisztust Izraellel kapcsolatban láttatja. Miután sok zsidó visszatért Palesztinába,²² s a hatalom elismerte a jogaikat és látszólag biztosította a biztonságukat és a sikerüket, az ellenségük sátáni rosszindulattal telve a megsemmisítésükre tör. A „pusztító” az Úr Jézussal állítja őt szembe, Aki a nagy „Helyreállító”.

17. A szeg

„Ama napon, azt mondja a seregeknek Ura, kiesik a szeg, mely erős helyre veretett, és levágatják és leesik és összetörik a teher, mely rajta volt, mert az Úr mondá.” (Ézs22:25) Ennek a fejezetnek az utolsó tíz versét figyelmesen kell elolvasni. Ezek a végidők látványos előrejelzését tartalmazzák. Sébna valamiféle hivatalt viselt (lásd az „uradalom” szót a 21. versben) Izrael felett. Nyilvánvalóan bitorló volt. Isten kihirdette, hogy gyalázzal kell őt félreállítani, s az Általa választott embernek – Eliákimnak – kell a helyébe lépni. Ezek a történelmi alakok prófétai karakterekké olvadnak össze. A 22. versben Isten ezt mondja: „S az ő vállára adom a Dávid házának kulcsát, és a mit megnyit, senki be nem zárja, és a mit bezár, nem nyitja meg senki”. Mint azt tudjuk a Jel3:7-ből ez senki másra nem utal, csak az Úr Jézusra, s Róla hangzik itt el: „S beverem őt, mint szeget erős helyre, és leszen dicsőséges székül az ő atyja házának” (23. vers). Aztán a fejezet záró versében ezt olvassuk: „Ama napon, azt mondja a seregeknek Ura, kiesik a szeg, mely erős helyre veretett”. Pínt ahogyan Eliákim előképe volt Krisztusnak, úgy mutatott előre Sébna az Antikrisztusra, s ahogyan a 23. versben egy próféciát olvashatunk a messiási királyság felállításáról, úgy van a 25. versben előre jelezve a hamis messiás királyságának bukása.

18. A rettenetek ága

„Mint hévséget száraz földön, megalázod az idegeneknek háborgását, mint a hévség sűrű felleg miatt, a rettenetek ága megaláztatik.”²³ (Ézs25:5) Ennek a fejezetnek az első öt verse az ellenség erődjét írja le – Babilont, – a fejezet többi része pedig lefesti az ezeréves korszak áldottságát. Az ötödik versben jelenti ki az Antikrisztus megdöntését: „a rettenetek ága megaláztatik”. Ezzel össze kell hasonlítani az Ézs14:19-et, ahol ez hangzik el Luciferről: „te pedig messze vettetel sírodtól, mint valami hitvány gally”. Ez egy újabb ellentétre mutat. Az „ág” az egyike a messiási neveknek: „Ímé, bizony előhozom az én szolgámat, az Ágat!”²⁴ (Zak3:8) „Ímé, egy férfiú, a neve Ág”²⁵ (Zak6:12). Egybe téve az Ézs4:2-t és az Ézs14:9-et az ellentét még nyilvánvalóbb lesz. Krisztusról ezt mondja: „ama napon az Úrnak ága²⁶ ékes és dicsőséges leszen”, az Antikrisztust „hitvány gallynak” nevezi. Krisztus az Úr ága, az Antikrisztus a rettenetek ága.

²² A könyv írásának idején a modern kori Izrael még nem létezett, ezért szerepel mindenütt Palesztina. – a ford.

²³ Károlinál: „megszűnt a pogányoknak éneke” – a ford.

²⁴ Károlinál: „Csemetét” – a ford.

²⁵ Károlinál: „Csemete” – a ford.

²⁶ Károlinál: „Csemetéje” – a ford.

19. Izrael elvetemedett, gonosz fejedelme

„És te elvetemedett, te gonosztevő, Izrael fejedelme, a kinek napja eljött az utolsó vétek idején: Így szól az Úr Isten: El a süveggel, le a koronával! Ez nem leszen ez: az alacsony legyen magas, és a magas alacsony! Rommá, rommá, rommá teszem azt; ez sem lesz állandó, míg el nem jő az, a kié az uralkodás, és néki adom azt!” (Ezék21:25-27) Izrael elvetemedett, gonosz fejedelme itt nem lehet más, mint az Antikrisztus, mert konkrétan elhangzik, hogy „a kinek napja eljött az utolsó vétek idején”. Az utalás természetesen Izrael „vétkére” történik, s az ő vétkük eltöröltetik a Messiás megjelenésekor (lásd Dán9:24), amikor „pap is lesz az ő székében” (Zak6:13). Itt Ezékielnél látjuk, amint a veszedelem fia majmolja Istent Krisztusát, mert ő is pap-király lesz: a „le a süveggel” a papság fejdíszére utal (minden más helyen, ahol ez a szó előfordul az Ószövetségben, amit itt „süvegnek” fordítanak, a „mitra” szóval adnak vissza, amit csak Izrael főpapja viselt); a „le a koronával” a királyi mivoltának jelképe.

20. A kicsiny szarv

„Mialatt a szarvakat szemlélém, ímé, másik kicsiny szarv növekedék ki azok között, és három az elébbi szarvak közül kiszakasztaték ő előtte, és ímé, emberszemekhez hasonló szemek valának ebben a szarvban, és nagyokat szóló száj.” (Dán7:8) Az Antikrisztus teljes leírását ezzel a megnevezéssel lásd Dán7:8-11, 21-26, 8:9-12, 23-25. A megjegyzéseinket egy későbbi fejezetre kell tartogatnunk. „A kicsiny szarv” az Antikrisztus alacsony politikai eredetére utal, s olyannak írja le őt, amilyen még a legfőbb kormányzati pozíció elnyerése előtt volt.

21. A következő fejedelem

„A hatvankét hét múlva pedig kiirtatik a Messiás és senkije sem lesz. És a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz mintegy vízözön által, és végig tart a háború, elhatározott a pusztulás.” (Dán9:26) Ez a titulus összeköti az Antikrisztust a Római Birodalommal annak végső formájában, s úgy mutatja be őt, mint az utolsó császárját.

22. Az utálatos

„És ennek helyébe egy *utálatos* áll, a kire nem teszik az ország ékességét; hanem alattomban jó, és hízelkedéssel jut az országhoz.” (Dán11:22) Ez szembeállítja az Antikrisztust „Izrael Szentjével”. A személyazonossága abból állapítható meg, amit róla jövendölnek.

23. Az akaratos király

„És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag; mert a mi elhatározott, az végre is hajtatik.” (Dán11:36) Az Antikrisztus nemcsak a világvallás főpapja lesz, de a kormányzata fejének királya is.

24. A mihaszna pásztor

„Mert ímé, én pásztorot állítok e földre, a ki az elveszetteket meg nem keresi, a gyöngével nem törődik, a megtépettet meg nem gyógyítja, a jó karban levőt nem táplálja, a kövéreinek húsát megeszi, és körmeiket széttördeli. Jaj a *mihaszna pásztor*nak, a ki elhagyja a juhokat! Fegyver a karjára és jobb szemére. Karja szárazra száradjon és jobb szeme sötétre sötétedjék.” (Zak11:16-17) Ez nyilvánvaló ellentét a jó Pásztorral, Aki az életét adta a juhokért. A becsapott Izrael mihaszna pásztorra majd pusztító szörnyetegnek mutatja magát, aki súlyosabb megpróbáltatásokat hoz majd arra a népre, mint amiket az a nemzet valaha is megtapasztalt.

25. A mélység angyala

„Királyukul pedig *a mélység angyala* vala felettök; annak a neve zsidóul Abaddon, görögül pedig Apollion, azaz Vesztő a neve.” (Jel9:11) Az Abaddon és az Apollion jelentése Pusztító. Ő az Ézs16:4 Pusztítója, a Jer4:7 is így fordítja. Az pedig, hogy a név héberül és görögül is meg van adva, arra mutat, hogy mind a zsidókkal, mind a pogányokkal kapcsolatban fog állni.

Az Antikrisztus egyéb nevei, amit az olvasó megvizsgálhat: „Isten haragjának botja” (Ézs10:5), „tisztátalan lélek” (Mt12:43), „a hazugság” (2Thessz2:11), „a nagy csillag” (Jel8:10 és 9:1), „a föld szőlője” (Jel14:18).

A következő fejezetben az Antikrisztus géniuszával foglalkozunk és megmutatjuk a sok, látványos összehasonlítást és ellentétet közte és Isten Krisztusa között. Próbálja ki az olvasó, hogy hány hasonlóságot és hány ellentétet képes felfedezni!

Az Antikrisztus géniusza és jelleme

A Sátának hatezer éven át teljeskörű lehetősége nyílt a bukott emberi természet tanulmányozására és a leggyengébb pontjainak a megtalálására, továbbá annak megtanulására, mi a legjobb mód arra, hogy rávegye az embereket a parancsainak végrehajtására. Az ördög nagyon jól tudja, hogyan kápráztassa el az embereket a hatalom vonzásával és csüggesse el őket annak rettentéseivel. Tudja, miképpen kell kielégíteni a tudásvágyat, s a kifinomultság és a kultúra ízlését, továbbá képes megörvendeztetni a fület dallamos zenével, valamint a szemet elbűvölő szépséggel. Ha képes volt a Megváltót egy pillanat alatt elvinni a pusztából egy hegyre, ott megmutatni neki a világ összes királyságát és azok dicsőségét, akkor nem újonc a csábító dolgok bemutatásában a mai áldozatai számára. Tudja, hogyan kell serkenteni az energiát és a közvetlen kutatást, s miképpen kell lecsillapítani az okkult utáni vágyat. Tudja, miképpen kell felemelni az embereket a világi nagyság és hírnév szédítő magaslataira, s amikor eléri ezt a nagyságot, miképpen kell azt irányítani, hogy felhasználható legyen Isten és az Ő népe ellen.

Igaz, hogy mindezidáig a Sátán hatalma korlátozva volt, s a tevékenységét gyakran megzabolázta és ellensúlyozta Isten Lelke. Az ördög lángolásának legfényesebb tüzei is csak homályosan lángolhatnak, amíg Isten körberagyogja azokat a mennyei világosság erejével. Azoknak az éjszaka teljes sötétségére van szükségük ahhoz, hogy teljes erővel világíthassanak a csalafinta fényükkel, s az az idő közeleg. Isten Ígéje feltárja a ténytet, hogy már nincs túl messze a nap, amikor az isteni zabla elvétetik, Isten visszavonja a világosságát s akkor majd „sötétség borítja a földet, és éjszaka a népeket” (Ézs60:2). S nemcsak az vétetik el, ami a törvényszegés titkos bűnének teljes kifejlődését akadályozta, de Isten még rájuk is bocsátja „a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak” (2Thessz2:11), s a Sátán előnyt kovácsol ebből: akkor majd teljes mértékben kihasználja mindazt a tudást, amit a hatezer év alatt szerzett meg.

A Sátán testet ölt és emberi formában jelenik meg a Földön. Mint azt az előző fejezetekben láttuk, az Antikrisztus nemcsak a bűn embere lesz, de a „veszedelem fia”, a kígyó magva is. Az Antikrisztus az ördög mesterműve lesz. Benne rejlik majd az ördög teljessége testileg. Ő lesz a csúcsa és betetőzése a Sátán munkáinak. A világ most egy Supermanról beszél, s ördög nemsokára meg is adja majd. Az Antikrisztus nem közönséges személy lesz, hanem olyasvalaki, aki rendkívüli tehetségekkel bír. Az egyetlen Istenembert leszámítva ő lesz a legfigyelemreméltóbb személyiség, aki valaha is megjelent az emberi történelem színpadán. De konkretizáljuk:

1. Intellektuális zseni lesz

Rendkívüli intelligenciával fog rendelkezni. Ő az ördögi utánczata lesz annak az áldott Személynek, Akiben „van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve” (Kol2:3). A veszedelem fia felülmúlja majd Salamont a bölcsességben. A Dán7:20-ben úgy jelenik meg, mint „szarv, aminek szeméi voltak”. Ez kettős jelkép. A „szarv” erőt jelképez, míg a „szemek” az intelligenciáról beszélnek. Aztán a Dán8:23-ben „kemény arcú királyként” látjuk, aki „ért a ravaszságokhoz”. Az, ami másokat összezavar, neki egyszerű lesz. A héber szót, ami itt „ravaszságoknak” van fordítva ugyanaz, mint amit az 1Kir10:1-ben a „nehéz kérdések” kifejezéssel fordítottak, ahol arról olvasunk, hogy Sába királynője eljött

Salamonhoz a „nehéz kérdéseivel”, hogy próbára tegye a bölcsességét. Ugyanez a szó használatos Sámson találós meséjében a Bír14-ben. Ez azt jelzi, hogy az Antikrisztus az okkult tudományok minden titkának a mestere lesz. Az Ezék28:3 kijelenti: „Lám, hát bölcsőbb volnál te Dánielnél! Semmi elrejtett dolog nem homályos néked!” Ez lesz az egyik legvonzóbb tulajdonsága. Kiváló elméje majd foglyul ejti a tanult világot. Csodálatos tudástára, a természet titkaival kapcsolatos ismeretei, az érzékszerveinek természetfeletti ereje első osztályú intellektuális géniusszá fogják őt tenni.

2. Szónoki zseni lesz

A Dán7:20-ban olvassuk, hogy „nagyokat szóló szája” is lesz. A szavak varázslójaként Démoszthenészt is felülmúlja majd. Az ördög ezzel is utánozza majd Őt, „Aki úgy szól, ahogyan még senki emberfia nem beszélt”. Az emberel „elálmélkodtak a tanításán” (Mt7:28), és ezt mondták: „Honnét van ebben ez a bölcsesség?” (Mt13:54) Így lesz ez ezzel a merész hamisítóval is: nagyon nagy dolgokat szóló szája lesz. Tökéletesen uralkodik majd a beszéde folyásán. A szónoki képességei nemcsak felkeltik majd a figyelmet, de tiszteletet is parancsolnak. A Jel13:2 kijelenti, hogy a szája olyan lesz, mint „az oroszlán szája”, ami jelképes kifejezés, s a hangja felséges mivoltáról és ámulatot keltő hatásáról. Az oroszlán hangja felülmúlja minden más állatét. Így az Antikrisztus is felülmúlja majd mind az ókori, mind a modern szónokokat.

3. Politikai zseni lesz

A homályból emelkedik ki, de a diplomáciai képességeit latba vetve elnyeri a politikai világ ámulatát és kikényszeríti az együttműködésüket. A pályafutásának korai szakaszában úgy tűnik fel, mint „kicsiny szarv” (vagy hatalom), de nem sokkal ezt követően megmássza a hírnév létráját és kiváló államférfiúi képességekkel felkapaszkodik annak a legfelső fokára. Mint a politikusok többsége, nem lesz lelkiismeretfurdalása megkérdőjelezhető módszereket használni, valójában diplomáciai ravaszkodással és áskálódással ér el korai sikert. A Dán11:21 elmondja nekünk, hogy először nem kapja meg a királyság tisztességét, „hanem alattomban jő, és hízelkedéssel jut az országhoz”. S ha egyszer megszerzi a hatalmat, senki nem meri majd megkérdőjelezni a tekintélyét. A királyok lesznek a gyalogjai és a fejedelme a játékszerei.

4. Kereskedelmi zseni lesz

„És a maga eszén jár, és szerencsés lesz az álnokság az ő kezében” (Dán8:25). Az uralkodása alatt minden államosítva lesz és senki nem lesz képes sem venni, sem eladni az ő engedélye nélkül (Jel13:17). Minden kereskedelem a személyes ellenőrzése alatt fog állni, s ezt a személyes gazdagodásra fogja használni. A világ gazdagsága a rendelkezésére áll majd. Különböző igehelyek hívják fel erre a figyelmet. Például, a Zsolt52:9-ben ezt olvassuk: „Ímé az a férfiú, a ki nem Istent fogadta erősségévé, hanem az ő gazdagságának sokaságában bízott, és ereje az ő gonoszságában volt!” Aztán a Dán11:38-ban: „De a helyett tiszteli az erődök istenét (a Sátánt) annak helyén; és azt az istent, a kit nem ismertek az ő atyái, tiszteli arannyal, ezüsttel, drágakövekkel és becses ajándékokkal.” Még világosabb a Dán11:43: „És ura lesz Égyiptom *arany- és ezüst-kincseinek és minden drágalátos javainak*”. A Dán11

utolsó verse említi a „palotáját” Gazdagabb lesz Krózusnál is. Az Ezék28:4-5 így beszél róla: „Bölcseségeddel és értelmekkel gyűjtöttél magadnak gazdagságot, s gyűjtöttél aranyat s ezüstöt kincses házaidba. Bölcseségednek nagy voltával kereskedésed közben megsokasítád gazdagságodat, és felfuvalkodott szíved gazdagságod miatt.” Azaz, képes lesz ügyesen kezelni a gazdasági hatalom kormánypalcáját és felül fogja múlni még Salamont is a dicsőségben.

5. Katonai zseni lesz

Fel lesz ruházva a legrendkívülibb hatalommal, „és csudálatosképen pusztít és jó szerencsével halad és cselekszik, és elpusztítja az erőseket és a szenteknek népét” (Dán8:24). A hőstettei elfeledtetik majd Nagy Sándor és Napóleon hírnevét. Senki sem lesz képes megállni előtte. Majd „kijön győzve, és hogy győzzön” (Jel6:2). Mindenkit elsöpör maga előtt, ezért a világ majd ezt kiáltja: „Kicsoda hasonló e fenevadhoz? kicsoda viaskodhatik ő vele?” (Jel13:4) Katonai sikerei nem korlátozódnak majd a világ valamely sarkára, hanem hatalmas méreteket öltenek. Úgy beszélnek majd róla, mint arról az emberről, aki „királyságokat rendített meg” és „háborgatta a Földet” (Ézs14:16).

6. Kormányzati zseni lesz

Egybeforrasztja az ellenséges erőket. Egyesíti az egymással szemben álló ügynökségeket. A képességeinek kényszerítő ereje folytán a világhatalmak egyesülnek. Akkor majd megvalósul a Nemzetek Ligájának álma. A Kelet és a Nyugat többé nem különülnek el. Ennek csodálatos, jelképes ábrázolását látjuk a Jel13:2-ben: „És láték egy fenevadat feljöni a tengerből, a melynek hét feje és tíz szarva vala, és az ő szarvain tíz korona, és az ő fejain a káromlásnak neve. És e fenevad, a melyet láték, hasonló vala a párduczhoz, és az ő lábai, mint a medvéé, és az ő szája, mint az oroszlán szája; és a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszékét, és nagy hatalmat.” Itt egyesülni látjuk a Római, a Görög, a Méd-Perzsa és a Babiloni Birodalom erőit. Ő lesz a személyes megtestesülése a világ politikai tekintélyének annak végső formájában. A világra olyan hatással lesz majd a vele szemben gyakorolt hipnotikus varázslat, hogy a végső formájú Római Birodalom tíz királya „adják az ő birodalmukat a fenevadnak” (Jel17:17). Ő lesz az utolsó nagy császár.

7. Vallási zseni lesz

Istennek hirdeti majd magát, követelve, hogy az Istent illető tiszteletben őt részesítsék, s beülve a templomba Istennek is fog mutatkozni (2Thess2:4). Olyan csodákat fog tenni, olyan rendkívüli csodatetteket fog véghez vinni, hogy még a választottakat is megtévesztené, ha azokat Isten nem védené meg közvetlenül. A bűn embere egyesíti majd önmagában az emberi faj különböző zsenijeit, sőt, fel lesz ruházva a Sátán minden bölcsességével és hatalmával. A tudományok mestere lesz, ismer majd minden természeti erőt és arra kényszeríti a természetet, hogy tárja fel előtte a hosszú időn át megőrzött titkait. „A Sátán eme mesterművében”, mondta valaki, „összpontosul majd az intellektuális nagyság, a szuverén hatalom és az emberi dicsőség, egyesülve mindenféle vétékkel, göggel, zsarnoksággal, akaratossággal, csalafintasággal és istenkáromlással, amilyeneket Antiochus

Epiphanes, Mohammed, a pápák hosszú sora, az ateisták és a deisták sem voltak képesek egyetlen világkorszakban sem egyesíteni egyetlen emberben sem.”

„És csodálván, az egész föld követé a fenevadat” (Jel13:3). Végső győzelmét akkor aratja, amikor halálos sebbel megsebesítve újraéled (Jel13:3). Feltámasztja magát a halálból, s az emberek úgy elámulnak majd ettől a döbbenetes csodától, hogy készek lesznek neki Istent illető hódolattal adózni. Sőt, oly nagy lesz ez a káprázatos hatalom az emberek felett, hogy még a képását is imádni fogják (Jel13:14-15).

Miután megnéztünk valamennyit a Sátán csodáinak zsenijéről, most vegyük górcső alá a jellemét. Ezt cselekedve az Úr Jézus jellemének fényében fogjuk vizsgálni őt. Krisztus az isteni függőn és mérési szabvány, amivel minden jellemet vizsgálnunk kell.

Az utolsó fejezetben rámutattunk, miképpen bír az eljövendő Superman – az *Antikrisztus* – titulusa kettős jelentőséggel, mert úgy mutat rá, mint Krisztus utánzójára és Krisztus ellenfelére. Ennek megfelelően a jellemét tanulmányozva egy sor összehasonlítást teszünk és egy sor ellentétet említünk a hamis krisztus és az igazi Krisztus között, s ezeket most az olvasó elé tárjuk.

Krisztus és az Antikrisztus összehasonlítása

A Sátán a csalás mestere, s ez semmiben nem mutatkozik meg látványosabban, mind a következő nagy lépésében. Most készíti a színpadot a csúcspontjához, ami az isteni megtestesülés istenkáromló utánzásával fog végződni. Amikor a veszedelem fia megjelenik, ő majd Isten Krisztusának a szerepében fog tetszelegni, s olyan tökéletes lesz az álöltözete, hogy magukat a választottakat is megtévesztené, ha Isten nem adna nekik különleges megvilágosodást. Ez az álöltözet, az igazi Krisztus színlelése az, amit most megvizsgálunk, rámutatva a különböző, a Szentírás által adott párhuzamokra:

1. Krisztus volt a tárgya az ószövetségi prófeciáknak, de az Antikrisztus is, sok jövendölés írja le ezt az eljövendőt, lásd főleg Dán11:21-45.

2. Az Úr Jézus előképei voltak az ószövetségi szereplők, mint például Ábel, József, Mózes, Dávid stb. így lesz az Antikrisztussal is. az olyan szereplők, mint Káin, a fáraó, Absolon, Saul stb. a bűn emberének voltak az előképei. Külön fejezetet szentelünk a téma eme leglenyűgözőbb, de teljesen elhanyagolt ágának.

3. Krisztus csak az Isten által megjelölt időben jelent meg, s ugyanez lesz a helyzet az Antikrisztussal is. Az egyikről ezt olvassuk: „Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát” (Gal4:4), a másiktól ez hangzik el: „És most tudjátok, mi tartja vissza, a miért csak *a maga idejében* fog az megjelenni” (2Thessz2:6).

4. Krisztus ember volt, valódi Ember, „az ember Krisztus Jézus” (1Tim2:5), így lesz az Antikrisztus is „a bűn embere” (2Thessz2:3).

5. Krisztus azonban több volt, mint ember, ő volt az Istenember. Így lesz az Antikrisztus is több mint ember, egy Superman.

6. Krisztus test szerint zsidó volt (Rm1:3), így lesz az Antikrisztussal is: a bizonyítékokat lásd a harmadik fejezet első részében.

7. Krisztus szövetséget fog kötni Izraellel (Zsid8:8), s így tesz majd az Antikrisztus is (Dán9:27).

8. Krisztus „a mi nagy főpapunk”, az Antikrisztus pedig Izrael nagy főpapja lesz (Ezék21:26).

9. Krisztus volt és lesz a zsidók Királya (Mt2:1), s az Antikrisztussal is így lesz (Dán11:36).

10. Krisztus lesz a királyok Királya (Jel17:14), az lesz az Antikrisztus is (Jel17:12-13).

11. Krisztus csodákat tett: Róla mondják, hogy „Istentől bizonyoságot nyert előttek erők, csodatételek és jelek által” (Csel2:22). Így lesz az Antikrisztussal is, akiről meg van írva: „a kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (2Thessz2:9).

12. Krisztus nyilvános szolgálata egy három és fél éves időszakra korlátozódott, ez lesz majd az Antikrisztus végső szolgálatával is (Jel13:5)

13. Krisztus „fehér lovon” lovagolva tűnik fel (Jel19:11), így lesz majd az Antikrisztussal is (Jel6:2).

14. Krisztus a békesség Fejedelmeként tér vissza a Földre (Ézs9:6-7), s az Antikrisztus is elhozza majd a békesség korszakát (Dán11:21): az 1Thessz5:3 közvetlenül utal erre.

15. Krisztus egyik megnevezése a „Hajnalcsillag” (Jel22:16), s az Antikrisztusé is (Ézs14:12).

16. Krisztusra úgy utalnak, mint Aki „volt, van és eljövendő” (Jel4:8), az Antikrisztusra pedig úgy, mint aki „volt és nincs; és a mélységből jő fel” (Jel17:8).

17. Krisztus meghalt és feltámadt: ezt teszi majd az Antikrisztus is (Jel13:3).

18. Krisztus lesz az egyetemes imádat tárgya (Fil2:10), valamint az Antikrisztus is (Jel13:4).

19. A Bárány követőit elpecsételik a homlokukon (Jel7:3, 14:1), s a fenevad követőit is (Jel13:16-17).

20. Krisztust követte a Szentlélek, aki az Ő imáadására készíti az embereket: az Antikrisztust is követi majd az Antilélek – a hamis próféta – aki a fenevad imáadására készíti majd az embereket (Jel13:12).

Nem szükséges megjegyzéseket tennünk ezekről a látványos hasonlóságokról: önmagukért beszélnek. Megmutatják, hogy Isten milyen hihetetlenül messzire engedi a Sátánt elmenni az Úr Jézus utánzásában. Most vegyük fontolóra

Ellentétek Krisztus és az Antikrisztus között

a.) az elnevezéseik tekintetében

1. Az egyiket Krisztusnak (Mt16:16), a másikat Antikrisztusnak (1Jn4:3) nevezik.

2. Az egyiket a fájdalom férfiának (Ézs53:3), a másikat a bűn emberének (2Thessz2:3) nevezik.

3. Az egyiket Isten Fiának (Jn1:34), a másikat a veszedelem fiának (2Thessz2:3) nevezik.

4. Az egyiket az asszony magvának (1Móz3:15), a másikat a kígyó magvának (1Móz3:125) nevezik.
5. Az egyiket Báránynak (Ézs53:7), a másikat fenevadnak (Jel11:7) nevezik.
6. Az egyiket a Szentnek (Mk1:24) a másikat a törvénytaposónak (2Thessz2:8) nevezik.
7. Az egyiket Igazságnak (Jn14:6), a másikat hazugságnak (Jn8:44) nevezik.
8. Az egyiket a békesség Fejedelmének (Ézs9:6), a másikat elvetemedett, gonosz fejedelemnek (Ezék21:25) nevezik.
9. Az egyiket a dicsőséges csemetének (Ézs4:1), a másikat hitvány gallynak (Ézs14:19) nevezik.
10. Az egyiket erős angyalnak (Jel10:1), a másikat a mélység angyalának (Jel9:11) nevezik.
11. Az egyiket a jó pásztornak (Jn10:11), a másikat mihaszna pásztornak (Zak11:17) nevezik.
12. Az egyik nevének a száma (a „Jézus” névé) 888, a másik nevének a száma 666 (Jel13:18).

b.) a pályafutásuk tekintetében

1. Krisztus a mennyből jött le (Jn3:13), az Antikrisztus a feneketlen mélységből jön fel (Jn11:7).
2. Krisztus Másvalaki nevében jött el (Jn5:43), az Antikrisztus a maga nevében fog jönni (Jn5:43).
3. Krisztus az Atya akaratát jött megcselekedni (Jn6:39), az Antikrisztus a maga akaratát cselekszi majd (Dán11:36).
4. Krisztusnak a Szentlélek adott erőt (Lk4:14), az Antikrisztusnak a Sátán fog adni (Jel13:4).
5. Krisztus alávetette Magát Istennek (Jn5:30), az Antikrisztus dacol Istennel (2Thessz2:4).
6. Krisztus alázatos volt (Fil2:8), az Antikrisztus felmagasztalja majd magát (Dán11:37).
7. Krisztus tisztelte az Atyái Istenét (Lk4:16), az Antikrisztus ez megtagadja (Dán11:37).
8. Krisztus megtisztította a templomot (Jn2:14, 16), az Antikrisztus beszennyezi majd azt (Mt24:25).
9. Krisztus szolgált a szükségben levőknek (Ézs53:7), az Antikrisztus kifosztja a szegényeket (Zsolt10:8-9)
10. Krisztust elutasították az emberek, az Antikrisztust majd elfogadják (Jel13:4).
11. Krisztus vezette a nyáját (Jn10:3), az Antikrisztus elhagyja azt (Zak11:17).

12. Krisztust megölte a nép (Jn11:51), az Antikrisztus majd öli a népet (Ézs14:20).

13. Krisztus Istent dicsőítette a Földön (Jn17:4), az Antikrisztus majd káromolja Isten nevét a menny előtt (Jel13:6).

14. Krisztus befogadta a menny (Lk24:51), az Antikrisztus a tűz tavába fog kerülni (Jel19:20).

Az Antikrisztus pályafutása

Most rátérünk a témánk legérdekesebb, de egyben legnehezebb részére. Mikor jelenik majd meg az Antikrisztus? Hol fog megjelenni? Mi fog cselekedni? Ezek olyan kérdések, amik azonnal felmerülnek mindenkiben, akik valaha is elgondolkodtak a dologról. Nem célunk a tétlen kíváncsiak, még kevésbé azok kielégítése, akik szeretik a szenzációt. Nagyon is a tudatában vagyunk, hogy a mostani témánk erősen vonzó a kíváncsi hajlamúak számára, s ha nem volna fontos a vizsgálódásaink szempontjából, ki is hagynánk. De ha nem a kellő módon törődünk az eljövendő Superman személyével és helyével, akkor lehetetlenség megérteni akár az Ó-, akár az Újszövetség eszkatológiáját.

A fő nehézség a kronológiai sorrend felállításában rejlik a megannyi igeszakaszhoz, amik az Antikrisztussal foglalkoznak. Semmiképpen sem egyszerű kideríteni a pontos sorrendet, amiben a bűn emberével foglalkozó próféciák majd beteljesednek. Hatalmas szükség van az imádságos tanulmányozásra ezen a vonalon. Most csak annak a világosságnak megfelelően írhatunk, amivel rendelkezünk, s olvasóinknak maguknak kell majd megvizsgálniuk, amit a Szentírás fényében mondunk. Rossz bárkinek is dogmatikusnak lenni, ha Maga az Íge nem jelöli meg világosan a pontos időt, amikor egyes próféciáknak be kell teljesedniük.

Ebben a fejezetben némileg hátrányba kerülünk, mert kénytelenek leszünk rövid magyarázatokat adni sok igehelyről, ahol lehetetlen lesz megállnunk, hogy bizonyítékokat vagy érveket soroljunk fel minden egyes értelmezéshez. Például szilárd meggyőződésünk, hogy az Ézs10 asszírja, Babilon királya az Ézs14-ben, a Dán7 kicsiny szarva, a Dán8 kicsiny szarva és a Jel13 első fenevadja közül mindegyik különböző kapcsolatokban láttatják magát az Antikrisztust. Léteznek bibliatanulmányozók, akik ezzel talán vitába szállnának és panaszkodnak, mert ebben a fejezetben anélkül teszünk állításokat, hogy megpróbálnánk azokat bizonyítani. Sajnáljuk, de azt szeretnénk kérni, türelemmel tűrjék ezt el tőlünk. E könyv későbbi fejezeteiben majd külön vizsgálatokat szentelünk az Antikrisztusnak a zsolttárakban, a prófétáknál, az evangéliumokban és a levelekben, valamint a Jelenések könyvében. Akkor majd megpróbálunk megvizsgálni minden egyes igeszakaszt külön-külön, és megadni a biblikus bizonyítékait minden egyes elfogadott magyarázatnak. Miközben elismerten nehéz, sőt talán lehetetlen, minden egyes, az Antikrisztusra vonatkozó próféciát a helyes kronológiai helyére tenni, képesek vagyunk a legtöbb egymáshoz viszonyított helyének meghatározására. Az Antikrisztus pályafutása két külön részre oszlik, s egy világosan meghatározott választóvonal húzódik közöttük. Az előző fejezetekben rámutattunk, miképpen van az „Antikrisztus” névnek kettős jelentése: olyasvalakit jelent, aki utánozza Krisztust és olyasvalakit, aki szembeszegül Krisztussal. A név eme kettős jelentése pontosan megfelel a pályafutása két fő részének. Először úgy játssza a szerepét, mint az igazi Krisztus, azt állítva, hogy ő Izrael Messiása. Ezt az állítást a legimpozánsabb hitelesítő bizonyítékokkal támasztja majd alá és Isten választottjain kívül mindenkit becsap. Beül a templomba (az újjáépített jeruzsálemi templomba) Istennek mutatva magát, és isteni hódolattal fognak neki adózni.

Egy későbbi szakaszban azonban ledobja az álarcát és megjelenik a valódi jellemében, mint Krisztus ellensége és Isten megvetője. Akkor ahelyett, hogy barátkozna a zsidókkal, ellenük fordul és megpróbálja majd őket eltörölni a Föld színéről. Így sok igehely írja le az Antikrisztus személyét és pályafutását, s viszonylag könnyű eldönteni, hogy ezek a történte

első, vagy második szakaszára vonatkoznak. De ezen túllépni legalábbis néhány igeszakasz esetében nehéz.

Először az Antikrisztus megjelenésének idejét vesszük górcső alá. Aligha kell hossza érvelésekbe bocsátkoznunk arról, hogy az Antikrisztus (mint olyan) még nem jelent meg. Sok antikrisztus jött és ment, sok van jelen a világban most is, s ugyanez igaz a Szentírásban előre jelzett hamis prófétákra is, de ezek mindegyike csak előjelei és előképei voltak az Antikrisztusnak és a hamis prófétának, akik majd még csak ez után fognak színre lépni, s akiket végül majd az Úr Jézus Krisztus fog legyőzni a visszatérésekor a Földre. Mielőtt az Antikrisztus megjelenhetne, a Szentléleknek „félre kell az útból tolatnia” (2Thessz2:7), a régi Római Birodalomnak újjá kell élednie és fel kell vennie a végső formáját - „tíz király alatt felosztva” – mielőtt a „kicsiny szarv” hatalomra jut (Dán7:24 – „utánuk támad”); Izraelnek vissza kell kerülnie a saját földjükre, a templomot újjá kell építeni stb. stb.

Mostanság „a törvénszegés titkos bűnének” teljességre jutása akadályozva van. Isten népe a Föld sója, s az itteni jelenlétük visszafogja a „dög” romlását (Mt24:28 – a „dög” az ellentéte Krisztus „Testének”). A szentek a világ világosságai, s amíg benne maradnak, a sötétség számára lehetetlen elborítani a Földet és éjszakába az embereket (Ézs60:2). Isten Lelke itt van, a hívőkben lakozik és az Ő szent jelenléte féken tartja a Sátán terveinek végső kidolgozását. De amikor ennek a korszaknak a hívői mindannyian „elragadtatnak az Úr elébe a levegőbe” (1Thessz4:16), s a Szentlélek is eltávozik a Földről, akkor minden akadály elhárul és a Sátán előhozhatja majd a hamis krisztusát, aki megjelenik majd „a maga idejében” (2Thessz2:6). De úgy tűnik, már most sem hiányoznak annak jelei, hogy Isten engedélyt adott a Sátánnak a színpad előkészítéséhez a gonosz törekvései elérése végett. Kétség sem férhet hozzá, hogy az ördög már régen a színpadra szerette volna állítani a veszedelem fiát, hogy az ő segítségével az egész világot behódolásra készítse. De Isten visszatartó keze, amit most már hamarosan visszavon, visszatartotta őt.

Az idő tehát, amikor az Antikrisztus majd feltűnik, a kegyelem eme időszakának befejeződése után jön el, amikor Krisztus misztikus Teste teljességre jutott, amikor Isten egész népe elragadtatott a levegőbe, hogy Urával találkozzon, s amikor a Szentlélek eltávozott ebből a világból. Azt, hogy milyen gyorsan fog ez bekövetkezni, nem lehet biztosan megmondani. A próféciákat tanulmányozók nagy többsége látszólag úgy véli, hogy az utolsó nagy császár majdnem azonnal a szentek elragadtatása után jut uralomra. Személyesen azt hisszük, hogy lesz majd egy hosszabb-rövidebb időszak a kettő között. Ahogyan létezett egy harmincéves időszak az Úr Jézus születése után – a hallgatás időszaka – mielőtt a nyilvános szolgálata megkezdődött volna, úgy lehet egy hasonló időszak az elragadtatás és az Antikrisztus megjelenése között is. Az Antikrisztus Dániel hetvenedik hetének a kezdete előtt lép a közügyek színterére, mert annak kezdetén majd hétéves szövetséget köt a zsidókkal az ő földjükön. De azon a ponton már a világpolitika diktátora lesz, s mivel viszonylagos homályban kezdi a munkásságát (legalábbis kormányzati szempontból) valamennyi idő – valószínűleg évek – lesz szükséges ahhoz, hogy fokozatosan a politikai fennhatóságra emelkedjen. Üstökösszerű pályája nem szakad meg, amíg Maga az Úr nem jön vissza a Földre, hogy bejelentse a millenniumot. Pont ahogyan Saul uralkodása lözte meg Dávidét, úgy fogja az Antikrisztusé is az igazi Krisztusét.

Most rátérünk az Antikrisztus megjelenési helyére. Amennyire a szerző tudja, csak két igehely ad közvetlen információt ebben a dologban, s mindkettő Dániel próféciájában található. Azokra a szakaszokra gondolunk, amelyek „a kicsiny szarvról” beszélnek. A

Dán7:7-8-ban ezt olvassuk: „Ezek után látám éjszakai látásokban, és ímé, negyedik állat, rettenetes és iszonyú és rendkívül erős; nagy vasfogai valának, falt és zúzott és a maradékot lábaival összetaposta, és ez különbözék mindazoktól az állatoktól, a melyek előtte valának, és tíz szarva vala néki. Mialatt a szarvakat szemlélém, ímé, másik kicsiny szarv növekedék ki azok között, és három az elébbi szarvak közül kiszakasztaték ő előtte, és ímé, emberszemekhez hasonló szemek valának ebben a szarvban, és nagyokat szóló száj.” Ez a negyedik fenevad az utolsó világbirodalom a Messiás királyságának felállítása előtt. Ezen a birodalmon először majd tíz király uralkodik, – a „tíz szarv” a 7. versben, akik, mint tíz király vannak meghatározva a 24. versben. Utánuk támad még egy, „a kicsiny szarv”, ami újabb „királyt” jelent, lásd 24. vers. Őt azért nevezik „kicsinynek”, mert ebben az időben a birodalma kicsiny lesz a többi tízéhez hasonlítva, s az általa bitokolt hatalom jelentéktelen a tíz királyéhoz képest. De nem marad sokéig gyenge és jelentéktelen. Hamarosan a tíz király köt szövetséget ezzel a tizenegyedikkel – lásd Jel17:12-13. Egy későbbi fejezetre tartogatjuk annak bizonyítékait, hogy „a kicsiny szarv” az Antikrisztus, s csak arra kérjük olvasóinkat, hogy figyelmesen tanulmányozzák át a róla adott leírást a Dán7:8-ban, 20-27-ben, 8:9-12-ben és 23-25-ben.

Elfogadva (most), hogy a kicsiny szarv a Dán7-ben az Antikrisztus, nézzük meg, miképpen segítenek az ott elhangzottak meghatározni azt a területet, ahonnan majd származik. A Dán7:7-ben a „negyedik vadállat” van leírva és a 7:23-ban azt olvassuk, hogy „a negyedik állat negyedik ország lesz e földön, a mely különb lesz minden országnál, és megeszi az egész földet, és eltapodja és szétzúzza azt”. Ez a királyság majd tíz részre oszlik, melyek felett tíz király fog uralkodni (Dán7:24). Ez a királyság hitünk szerint a végső formájában megelevenedett régi Római Birodalom lesz, mely két nagy részre oszlik: a keletre és a nyugatira. Ez a negyedik királyság magában foglalja majd mindazokat a területeket, és állandósítja azok összes fő jellemzőit, amelyek megelőzték, azaz a Babiloni, a Méd-Perzsa és a Görög Birodalmakét. A Dán7:8-hoz fordulva pedig ezt olvassuk: „Mialatt a szarvakat szemlélém, ímé, másik kicsiny szarv növekedék ki azok között”. Az Antikrisztus tehát a régi Római Birodalom határain belülről lép színre. Ez jelentősen leszűkíti a vizsgálatunk területét. A következő kérdés ez: meg tudjuk-e határozni, hogy a birodalom melyik részéről származik – a keletről vagy a nyugatiról? A Dán8 ad világosságot ebben a dologban.

A Dán8:8-9-ben ezt olvassuk: „A kecskebak pedig igen nagygyá lőn; de mikor elhatalmasodék, eltörék a nagy szarv, és helyébe négy tekintélyes szarv növe az égnek négy szele felé. És azok közül egyből egy kis szarv támada, és nagyon megnöve délre, napkeletre és a kívánatos föld felé.” S ugyanennek a fejezetnek a 21. verse ezt mondja nekünk: „a szőrös kecskebak Görögország királya”, a 22. pedig arról tájékoztat, hogy „a nagy szarv pedig, a mely szemei között vala, az az első király. Hogy pedig az letöretteték, és négy álla helyébe: négy ország támad abból a nemzetből”. Ez természetesen Nagy Sándor cselekedetére utal, aki négy részre osztotta a királyságát: Görögországra, Egyiptomra, Szíriára és a maradék török területekre – a négy nagy tábornoka, Ptolemaiosz, Kasszandrosz, Lüsizimakhosz és Szeleukosz alatt. Ez megint nagyon alkalmasan szűkíti a vizsgálatunk kiterjedését. A Dán7 elmondja nekünk, hogy a kicsiny szarv a régi Római Birodalom által lefedett területről támad, mely Birodalom fokozatosan magába olvasztotta a korábbiakat. Itt a Dán8-ban megtudjuk, hogy a kicsiny szarv a megújult Római Birodalomnak abból a részéből fog támadni, ami benne foglaltatott a Görög Birodalomban. De a Dán8 nemcsak ennyit mond nekünk. Az itt szemlélt Görög Birodalom négy részre oszlott fel, akkor hát

melyik részéből várhatjuk a színre lépését? Macedóniából, Egyiptomból, Szíriából vagy Trákiából? Erre a kérdésre hitünk szerint a válasz a Dán8:9-ben található, ahol azt olvassuk, hogy a kicsiny szarv „nagyon megnöve délre, napkeletre és a kívánatos föld felé”. Gyakorlatilag minden tudós egyetért azzal, hogy „a dél” itt Egyiptomot jelenti, a „kelet” Perzsiát és Görögországot, a „kívánatos föld” pedig Palesztinát. Ezért úgy látszik, hogy az ország, ahonnan az Antikrisztus származni fog, Szíria. Azt is meg kell jegyezni, hogy a Dán8:9-ben egy szó sem esik arról, hogy a kicsiny szarv „nagyon megnő” észak felé, s hitünk szerint ennek az az oka, hogy arról a területről fog származni. Ezt erősíti meg az a tény, hogy „Asszíria királya” az Ézs10:12-ben világosan nem más, mint az Antikrisztus. Elmondhatjuk, hogy ez volt a nézete a keresztyén szerzőknek a próféciákat illetően az időszámításunk szerinti első tíz évszázadban. A néhai W. B: Newton a ragyogó „Segítség a profetikus kutatásokhoz” című művében így foglalta össze tömören az ókoriak különböző érveit:

„Először is, ahogyan Nimród – Bábel, azaz a Bábel tornyának alapítója – vérszomjas zsarnok és az emberek kegyetlen elnyomója, volt az első személy, aki nyílt háborút hirdetett Isten ellen, ezért illik, hogy pont ugyanabból a Babilonból támadjon a szentek utolsó és legádázabb üldözője is – az Antikrisztus. Sőt, látva, hogy Nabukodonozor és Antiochus Epiphanes – két szörnyeteg, aki a pusztítás első próbájával támadtak Isten népére, s akik az Ószövetség antikrisztusai, valamint figyelemre méltó előképei voltak az eljövendő Antikrisztusnak – azt mondom, látva, hogy ezek a királyok Babilonban uralkodtak, illik, hogy az Újszövetség Antikrisztusa is ugyanabból a Babilonból származzon.

Aztán nem is lehetne alkalmasabb helyet találni az Antikrisztus származási helyéül, mint Babilont, mert az az ördög városa, s mindig szöges ellentétben áll Jeruzsálemmel, amit az Isten városának tekintenek. Az előbbi város, ti. Babilon, az anyja és a terjesztője mindenféle zűrzavarnak, bálványimádásnak, istentelenségnek – minden szennynek, bűnnek és gonoszságnak a hatalmas pöcegödre – a világon az első város, amelyik elvágta magát az igaz Isten imádatától, ami az egyetemes bűn városává tette – ami örökké (a Szentírás feljegyzései szerint) a gonoszság titkát hordozza és homlokára az Isten neve káromlásának bélyege van sűtve. Az istentelenség tetőfoka tehát, ami majd az Antikrisztusban összegződik, nem is származhatna alkalmasabb helyről, mint Babilonból.”

Vizsgálva valamennyire az Antikrisztus megjelenésének idejét és helyét, most megpróbáljuk a rövid vázlatát adni a pályafutása fő eseményeinek. Láttuk, hogy az Szentírás segítségünkre lesz annak az iránynak a meghatározásában, amiből majd eljön, a kicsiny szarv megnevezéssel beszélve ról. Nos, az első dolog, amit ez jelent, hogy ő király, Asszíria királya. Egyesek kétségtelenül csodálkozni fognak, hogy egy zsidónak miképpen sikerült Szíria trónját megszerezni. Néhány válasz adható erre, például, egy sikeres lázadást vezetett – a látványt, melynek során egy ismeretlen plebejus gyorsan a nemzet diktátorának rangjára emelkedik, a saját szemünkkel láthattuk Oroszországban. De ezen a ponton nem kell a spekulációkra hagyatkoznunk. A Dán11:21 elmondja nekünk, hogy az „utálatos” alattomosan jön majd és hízkeléssel szerzi meg az országot. Ezzel egyezik a Jel6:2, ahol az Antikrisztus egy fehér csataménon lovagol íjjal a kezében, amihez azonban nincsenek nyilak. A jelkép vértelen győzelemre utal.

Amint ez a zsidó megszerzi Szíria koronáját, utána gyorsan kiterjeszti majd az uradalmát. Ahogyan a Jel6:2 mondja, megy előre „győzve, és hogy győzzön”, s a Hab2:5-

ben pedig ezt olvassuk: „gőgös ember, aki nem marad meg otthon;²⁷ ő, a ki tátja száját, mint a Seol, és olyan ő, mint a halál: telhetetlen, és magához ragad minden népet és magához csatol minden nemzetet”. Az első dolog, ami meg van róla (mint „a kicsiny szarvról”) jövendölve, hogy „három királyt fog megalázni” (Dán7:24). S hogy kik lehetnek ezek a királyok, arra a Dán8:9-ben találunk utalást, ahol ez áll: „És azok közül egyből egy kis szarv támad, és nagyon megnöve délre, napkeletre és a kívánatos föld felé”. Először dél felé növekszik meg, azaz valószínűleg győztes hadjáratot vezet Egyiptomba. Utána kelet felé látszik mozdulni, lecsökkentve, de nem tudjuk mekkora mértékben, Perzsia és Görögország uradalmait, végül pedig a kívánatos föld felé fordul, ami Palesztina. Anélkül, hogy dogmatikusak lennénk, úgy véljük, hogy a három legyőzött király Egyiptomé, Perzsiáé és Görögorszáé.

Legyőzve ezt a három királyt a katonai vitézségével „szövetség” köttetik vele (lásd Dán11:23). Valószínűleg a megújult Római Birodalom maradék hét királya plusz az Antikrisztus három vazallusa, akik átveszik a helyét a legyőzött királyoknak, lépnek szövetségre a kicsiny szarvval, vagyis Asszíria királyával, de ő ravaszul fog eljárni és kis néppel erősödik meg (Dán11:23). Olyan erőssé válik, hogy rövid idő alatt a politikai vezető szerepig emelkedik és a tíz király „adják az ő birodalmukat a fenevadnak” (Jel17:17), s akkor majd elismerik császári fenségnek. Azaz, a királyok királyaként ő fogja diktálni Európa és Ázsia politikáját.

„A kicsiny szarv újjáéleszti magában Babilon, a Méd-Perzsa Birodalom, Görögország és a Római birodalom minden megszemélyesített dicsőségét. S ne tekintsük ezt hihetetlen eseménynek. Emlékeznünk kell arra, hogy az Antikrisztus a Sátán mesterműve lesz, ellátva a befolyásolás és a gazdagság minden segédeszközével, hogy kicsavarja a jogart annak kezéből, Aki a kereszt alázatával nyerte el azt. Így mondja, hogy 'ellene fog állni az istenek Istenének'. Az összes királyi utód összesített és helyreállított tisztessége így koronázza majd meg ennek az utolsó és legnagyobb pogány uralkodónak a homlokát. S így fog majd állni páratlan pompájában, amíg a Kő szét nem zúzza őt és a hatalmát és minden porrá nem tör.” (Mrs. G. Needham)

Miután az Antikrisztus megszerezte a prófétai föld politikai szuverenitását, belép a vallási szerepébe, azt állítva magáról, hogy ő Isten Krisztusa és isteni hódolatot követel magának. Első ránézésre furcsának, ha nem egyenesen összeegyeztethetetlennek tűnhet, hogy egy katonai despota töltse be egy vallásos csaló szerepét. De a történelem megmutatja, hogy létezik egy pont, ahol az egyik jellem könnyedén beleolvad a másikba. A politikai becsvágy a sikertől mérgezetten könnyűnek találja átlépni az öndicsőítésből az önistenítésbe, s a nép rajongása is ugyanolyan könnyen átmegy a zsarnok iránti alantas szolgáló hízelgésből az isten imádatába. Vagy, egy vallásos csaló, akit felbátorított az emberek elméi fölött megszerzett tekintélye, magához ragadja a világi hatalom jogarát és ő lesz a legönkényesebb a despoták között. A Jel13:4 világossá teszi, hogy az Antikrisztus katonai sikerei először arra indítják az embereket, hogy istennek kijáró hódolattal adózzanak neki: „És imádnak a sárkányt, a ki a hatalmat adta a fenevadnak; és imádnak a fenevadat, ezt mondván: Kicsoda hasonló e fenevadhoz? kicsoda viaskodhatik ő vele?” De a közönséges tiszteletadás nem lesz elég a számára. A vallási ambíciói ugyanolyan csillapíthatatlanok, mint a politikaiak, mert „ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt

²⁷ Károlinál: felgerjed a férfiú és nincsen nyugalma – a ford.

mutogatván magát” (2Thessz2:4). Ez az állítása, miszerint ő maga a megtestesült Isten, hatásos mutatványokkal lesz alátámasztva, mert az ő eljövetele „a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (2Thessz2:9). Ezek a csodák nem pusztá bűvészmutatványok lesznek, hanem az erő csodatettei.

A zsidók, akik korábban visszatértek Palesztinába, az újjáépített templommal Jeruzsálemben, elfogadják a veszedelem eme fiát a rég várt „Messiásuknak” (Jn5:43). Az igazi Krisztust utánozva, Aki a visszatérésekor a Földre „az Izrael házával és Júdának házával új szövetséget köt” (ZSid8:8, v. ö. Jer31 és Ezék36), az Antikrisztus szövetséget köt majd a zsidókkal (lásd Dán9:27 és 11:22). Egy hétéves szövetséggel és a barátság áruhájában hatalomra jut Jeruzsálemben, csak később ledobja a maszkját és megszegi a szövetséget.

Mintegy hét hónappal az után, hogy az Antikrisztus, a Dán9:27 „fejedelme” (mármint a Római Birodalomé) megkötötte a szövetséget a zsidókkal, elkezd „működni” Jeruzsálemben (Dán8:24). Ez, úgy véljük, a magyarázata a Dán8:14 kétezerháromszáz napjának, ami oly sok igemagyarázót zavart össze. Ez a kétezerháromszáz nap a teljes időszak, mely alatt a hamis messiás Jeruzsálemben tevékenykedik és hatalmat gyakorol a „szentély” felett: kétezerháromszáz nap az hét év mínusz hét hónap és tíz nap.

Itt, Jeruzsálemben, Isten Krisztusaként és a béke fejedelmeként fog pózolni. A világ azt feltételezi majd, hogy a rég várt millennium elérkezett. Minden jel arra mutat majd, hogy a buzgón várt aranykor végre felvirradt. Európa és Ázsia nagyhatalmai egyesültek a tíz királyos birodalomban. Azt várja majd mindenki, hogy a Nemzetek Ligája biztosítja majd a békét a Földön. Egy ideig a nyugalom és az egyetértés fog uralkodni. Senki sem majd szembeállni a hatalmas uralkodóval. De nem túl hosszú ideig rejtőzik a háború kísértete. Hamarosan a Jel6 „fehér lova” szít vált. Megjelenik a „vörös ló”, s akkor „a békesség elvétetik a Földről” (Jel6). Ugyanakkor a világ majd azzal gratulál magának, hogy minden rendben van, s a „békesség és biztonság” lesz annak az órának a jelszava, de aztán „hirtelen veszedelem jön rájuk” (1Thessz5:3).

A hét éves időszak közepén az Antikrisztus ledobja a maszkját, megszegi az Izraellel kötött szövetségét és a legvakmerőbb bálványimádóként lép színre, aki valaha is ezen a Földön járt. Miután két éven és öt hónapon át „működött” Jeruzsálemben, eltörli a napi áldozatot (Dán8:11, 9:27) a templomból, és annak helyére a saját képmását állítja a szenthelyre, ami a Krisztus által említett „pusztító utálatosság”.

Ez elvezet minket a pályafutásának nagy választóvonalához, amire a fejezet elején már utaltunk. Ez a pont nemcsak érdeklődésre tarthat számot, de fontos jelentősége van annak eldöntésében, hogy mi okozta ezt az elképesztő változást, melynek során az igazi Krisztus utánzójából Isten nyílt megvetőjévé változik. Van néhány igeszakasz, melyek fényt vetnek erre a dologra. A Sátán arra készíti majd a bűn emberét, hogy Isten Krisztusának vakmerő utánzását azzal koronázza meg, hogy megölik, de feltámad a halálból.

Mind az Ó-, mind az Újszövetség utal az Antikrisztus halálára, s kardnak tulajdonítják azt. A Jel113:14-ben azt olvassuk, hogy a hamis próféta azt mondja majd a Földön lakóknak, hogy el kell készíteniük a fenevad képét, akit megsebesítettek fegyverrel, de megelevenedett. Ezzel összhangban olvassuk a Zak11:17-ben: „Jaj a mihaszna pásztornak, a ki elhagyja a juhokat! Fegyver a karjára és jobb szemére”. Meg kell említeni, hogy a „fegyver a karjára...” előtt olvassuk azt, hogy „elhagyja a juhokat”, s az előző vers tájékoztat arról, hogy „pásztort

állítok e földre”, ami csak azt jelentheti, hogy Palesztinában uralkodik. Ebből világos, hogy elhagyja ezt a földet, mielőtt a halálos csapást a fegyvertől. Tökéletes összehangban ezzel van az, ami Ézs37:6-7-ben szerepel (egy későbbi fejezetben majd részletesen foglalkozunk a jövőbeli Babilon helyreállításával az Antikrisztussal kapcsolatosan, valamint az Ézs37 és 38 előképi és gyakorlati jelentőségével): „Ímé, én oly lelket adok beléje, hogy hírt hallván, térjen vissza földre, és elejtem őt fegyver által az ő földében!”

Elhagyva Palesztinát, az Antikrisztus visszatér a szülőföldjére, azaz Asszíriába, ami megerősíti azt, amit korábban mondtunk arról, hogy Assíria lesz az az ország, ahol az Antikrisztus először színre lép. Ott, a saját szülőföldjén esik el kard által. Valószínűleg a politikai ellenfelei ölik majd meg, akik irigyek a hatalmára és dühösek a gögös egyeduralkodó miatt. A halálában gyűlölt és gyalázott lesz, s megtagadják tőle a temetést. Erre utal az Ézs34 (Babilon királyáról beszélve, lásd 4. vers): „Te pedig messze vettél sírodtól, mint valami hitvány gally, takarva megölettekkel, fegyverrel átverettekkel, sziklasírba szállókkal, mint valami eltapodott holttest! Nem egyesülsz velük a sírban, mert elpusztítád földedet, megölted népedet” (Ézs14:19-20). Ám az ellenségei hirtelen megdöbbennek, majd ámulatba esnek, mert elképedve látják, hogy ez a kard által levágott valaki feltámad a halálból és a halálos sebe meggyógyul – figyeljük meg, miképpen utal erre az Ézs14, mert a 25. vers ismét az élők földjén mutatja őt, de csak azért, hogy Magának az Úrnak a kezéből vehesse el az ítéletét. Az Antikrisztus ámulatos feltámadására utal a Jel13:3-4: „És látám, hogy egy az ő fejei közül mintegy halálos sebbel megsebesített; de az ő halálos sebe meggyógyították; és csodálván, az egész föld követé a fenevadat. És imádák a sárkányt, a ki a hatalmat adta a fenevadnak; és imádák a fenevadat, ezt mondván: Kicsoda hasonló e fenevadhoz? kicsoda viaskodhatik ő vele?” A feltámadásának részleteiről a Jel9 számol be, ahonnan megtudjuk, hogy pont ahogyan Krisztus is feltámadt a halálból Isten az Atya által, úgy támad fel az Antikrisztus is a halálból atyja az ördög, által, lásd 1. vers, ahol a bukott „csillagnak” adatik „a mélység kútjának kulcsa”, s amikor ez megtörténik, onnan titokzatos „sáskák” jönnek elő, akiknek a királya a pusztító (11. vers), az Antikrisztus. Tovább utalás az Antikrisztus feltámadására található a Jel17:8-ban: „A fenevad, a melyet láttál, volt és nincs; és a mélységből jő fel és megy a veszedelemre. És a föld lakosai csodálkoznak (a kiknek neve nincs beírva az életnek könyvébe e világ alapítása óta) látván a fenevadat, a mely vala és nincs, noha van.” Meg kell jegyezni, hogy a földlakók csodálkoznak, amikor látják a fenevadat, ami (élő) volt, de most nincs (az élők között), de mégis van (feltámadt). A világnak akkor majd egy halálból feltámadt ember látványa tárul a szeme elé. Mindenki ismeri őt, mert a pályafutását és a bámulatos fejlődését erősen figyelik: a csodálatos eredményei és hadjáratai a napi érdeklődés tárgyát képezték, a transzcendens zsenialitása kiváltotta a bámulatukat. Szemtanúi voltak a halálának. Kétségtelenül ámulatan álltak ennek a királyok királyának a bukásakor. S most megelevenedik, a halálos sebe begyógyul, az egész világ pedig csodálkozik és imádja őt.

Nagyjából ebben az időben lép színre a „hamis próféta” (Jel13:11-16), a gonosz háromság harmadik személye. Sok igehely teszi világossá, hogy az Antikrisztus nem tölti minden idejét Palesztinában a pályafutása utolsó három évében. Úgy tűnik, hogy röviddel az „év-hét” közepén a fenevad ismét Babilon felé fordul, hátrahagyva a hamis prófétát, hogy vice-régensként tevékenykedjen helyette, s mindenkit arra kényszerítsen Jeruzsálemben, hogy halálbüntetés terhe mellett imádják a fenevad képmását (Jel13:15).

Meg kell említeni, hogy a Hab2:5 tájékoztat arról, hogy az Antikrisztus „gőgös ember ő és *nem marad folyamatosan otthon*; feltátja a (kívánsága) száját, mint a pokol, és olyan ő, mint a halál: telhetetlen, és magához ragad minden népet és magához csatol minden nemzetet”.²⁸

Az Antikrisztus visszatérésének okát Babilonba nem kell sokig keresni. Levetve a vallásos színlelés maszkját most Isten megvetőjeként lép fel. Az első lépése mindannak eltörlése lesz a Földön, ami az Isten nevét viseli. Ennek eléréséhez a zsidó nemzetet végleg meg kell semmisíteni, s ezért minden erejét beveti majd, hogy eltörölje Izraelt a Földről. Háborút indít a szentek (a zsidó szentek) ellen és legyőzi őket (Dán7:21. 8:24): ez a Jel6:4 „vörös lovának” színre lépése. Az istenfélő maradék a hegyekre menekül (Mt24:16), s úgy vadásznak majd rájuk, mint a foglyokra. Akkor kiáltják majd: „Isten, ne vesztegelj, ne hallgass és ne nyugodjál, Isten! Mert ímé, háborognak ellenségeid, s gyűlölőid fejöket emelik. Néped ellen álnok tanácsot gondolnak s védenczeid ellen terveket szőnek. Ezt mondják: Jertek, vesszük el őket, *hogy ne legyenek nemzet*, hogy ne emlegessék többé Izrael nevét!” (Zsolt83:1-4) Akkor, miután sok zsidó fog élni azon a napon Babilonban (lásd Jer50:8, 51:6, 45, Jel18:4), az az Antikrisztus oda megy, hogy megállja a bosszúját rajtuk. De nem sokáig folytathatja az istenkáromló és véres pályafutását. A menny hamarosan válaszol Izrael hűséges maradékának a kiáltásaira, és szörnyű lesz az utolsó ellenségükre mért büntetés. Ennek vizsgálatát azonban a következő fejezetre kell hagynunk, melyben az Antikrisztus utolsó napjait és gyászos végzetét elemezzük.

²⁸ Károlinál: „felgerjed a férfiú és nincsen nyugalma; ő, a ki tátja száját, mint a Seol, és olyan ő, mint a halál: telhetetlen, és magához ragad minden népet és magához csatol minden nemzetet” – *a ford.*

Az Antikrisztus gyászos végzete

Ha van némi nehézség az Antikrisztus pályafutásának különböző szakaszait és állomásait lefestő próféciák elhelyezése és a kellő megvilágításba helyezése terén, a felhő felszáll, ahogyan a végéhez közeledünk. S ez teljes összhangban van sok más, a korszak végnapjaihoz tartozó dologgal. Minél közelebb kerülünk Urunk áldott visszajöveteléhez a Földre, Isten látszólag annál több fényt derít a második adventet közvetlenül megelőző eseményekre. Ez első ránézésre olyan, mintha Isten csak a puszta körvonalakat vázolná fel, de végül aztán feltölti a részletekkel a számunkra. Így van ez az Antikrisztus végével is. A Szentléleknek tetszett ellátni minket záró színek legátfogóbb és legélénkebb leírásával a veszedelem fiának pályafutásában. Vegyes érzelmekkel térünk rá és kezdünk elmélkedni mindazokon, amit az okulásunkra lettek feljegyezve.

A bűn emberének szörnyű útja csak megdöbbenhet minket. A gonoszság eme szörnyetegének félelmetes képmutatása, a megrázó kettőssége és árulása, a szörnyű kegyetlensége és a bámulatos istentelensége miatt ámulatba esünk Isten türelmén, Aki „békességes tűréssel elszenvedte a harag edényeit, melyek veszedelemre készítettetek”. Ám amikor rátérünk a végső színre, s látjuk, amint az Antikrisztus nyíltan kihívja a mennyet, nyilvánosan megveti Istent, s szándékos és elhatározott erőfeszítést tesz az Úr Jézusnak a Földre történő visszatérése megakadályozására, akkor tényleg elnémulunk annak elképzelhetetlen távolságán, ameddig a bűn elmegy. Másrészt, mikor megtudjuk, hogy mindez a vége annak a hosszú, kétségbeejtő éjszakának, ami megelőzi Krisztus napját, a millenniumot, akkor látjuk, hogy ez csak a sötét háttér, ami még elevebben kiemeli az Istenember dicsőségét. Az Antikrisztus megsemmisítését azonnal követi majd a messiási királyság megalapítása, ami az egész Földnek békességet és áldást hoz majd. S ennek szemlélése nem is tölthet el minket mással, int örömmel és hálaadással.

„A bűn emberének vége jelzi azt a korszakot, ami a legérdekesebb Isten gyermekeinek a számára. Ez lesz a mi győztes megjelenésünknek és az egész teremtés jubileumának a napja. Az Ó, Halleluja! napja, amikor a Sátán gögjének koronája eltöröltetik, s a dicsősége a porba hull. Amikor a hosszan folytatódó és kitartó kísértéseknek vége szakad, s a hatalmas olyan sebet kap, amiből nem fog felépülni soha. Az az áldott, sokszorosan áldott nap, amikor Ó, Akinek ez jogában áll, fog uralkodni, s Izrael királyságát sem győzik le és nem gyalázzák többé. Az édes, sokszorosan édes nap, amelyen azoknak a nagy tömegeknek, akikre a világ nem volt méltó, a gyalázása, az ostorcsapásai, a kötelékei, a bebörtönzései, a bajai és a kínzásai örökre megszűnnek, s az egész Föld békességben lesz és örömmámorban törnek ki.”
(Mrs. E. Needham)

Mielőtt azonban eljönne ez az áldott nap, Krisztus távolléte utolsó órájának is le kell futnia a maga pályáját, s ahogyan a legsötétebb óra előzi meg a hajnalt, úgy lesz ennek az „éjszakának” a legutolsó órája is a legvésztjóslóbb is. A Krisztus Földre történő visszatértét közvetlenül megelőző időszak alatt zajlanak majd a valaha feljegyzett legszörnyűbb események. Erről az időszokról beszélt Dániel, amikor ezt mondta: „nyomorúságos idő lesz, a milyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mindezideig.” Ugyanerre az időre utalt Krisztus, amikor kijelentette: „Mert azok a napok olyan nyomorúságosak lesznek, a milyenek a világ kezdete óta, a melyet Isten teremtett, mind ez ideig nem voltak, és nem is lesznek. És ha az Úr meg nem rövidítette volna azokat a napokat, egyetlen test sem menekülne meg; de a választottakért, a kiket kiválasztott, megrövidítette azokat a napokat.”

(Mk13:19.20) Ez „a megpróbáltatás idején, a mely az egész világra eljő, hogy megpróbálja e föld lakosait” (Jel3:10). A páratlan gonoszság és a páratlan szenvedések ideje lesz ez. Ez lesz az az idő, amikor Isten majd megbosszulja a Fia meggyilkolását, amikor felelősségre vonja majd a világot, ami oly sokéig megvetette az Ő Ígését és taposta lábbal a parancsolatait. Maga az Antikrisztus is a bosszúja egyik eszköze lesz: „a haragja botja” (Ézs10:5).

S azért történik ez, mert az emberek nem fogadták be Isten igazságának szeretetét. Ő erős tévelygést bocsát majd rájuk, hogy higgyenek az ördög hazugságainak. Mivel az emberek „gyönyörködtek az igazágtalanságban”, ezért a törvénytaposó majd becsapja őket. Mivel Izrael elutasította az Áldottat, Aki Atyja nevében jött hozzájuk, azt kapják majd, aki a maga nevében jön. Ezért engedi egy ideig, hogy az Antikrisztus bővelkedjen, és látszólag büntetlenül gyalázhassa Istent. De amikor Isten felhasználta őt arra, hogy a maga jótetszése szerint cselekedhessen, kitölti a haragja poharait a királyságára és az alattvalóira. Pont ahogyan Isten megszabta a tenger határait, kimondva, hogy eddig jöhetsz és nem tovább, úgy szabta meg azokat a határokat is, ameddig az Antikrisztus elmehet. S amikor azt a határt a veszedelem fia eléri, akkor majd rájön, hogy annyira tehetetlen túllépni az Isten által megszabottakon, mint amennyire egy hernyó lenne egy elefánt talpa alatt. Ez kiderül majd a következőkből.

Az előző fejezet végén addig a pontig követtük az Antikrisztus pályafutását, amikor a zsidó nép ellen támad és megpróbálja megsemmisíteni őket, mint nemzetet. Félelmetesek lesznek a támadásai, s keservesek lesznek a jajgatásaik. Ez lesz az az időszak, amikor majd ezt kiáltja a maradék: „Miért vetted el, oh Isten, teljesen? Miért füstölög haragod a te legelődnek juhaid ellen? Emlékezzél meg a te gyülekezetedről, a melyet régen szerzettél és a melyet megváltottál: a te örökségednek részéről, a Sion hegyéről, a melyen lakozol! Lépj fel a teljes pusztaságba; mindent tönkre tett az ellenség a szent helyen! Támadóid a te gyülekezeted hajlékában ordítanak: jeleiket tűzték fel jelekké. Úgy tűnnek fel, mint mikor valaki fejszét emelgeti az erdőnek sűrű fáira. Faragványait már mind összetördelték: fejszékkel és pörölyökkel. Szent helyedet lángba borították; neved hajlékát földig megfertőztették.

Ezt mondták szívökben: Dúljuk fel őket mindenestől! *Felgyújtották Istennek minden hajlékát az országban.* Jeleinket nem látjuk, próféta nincs többé, és nincs közöttünk, a ki tudná: meddig tart ez? Meddig szidalmaz, oh Isten, a sanyargató? Örökké gyalázza-é az ellenség a te nevedet? Miért húzod vissza kezedet, jobbodat? Vond ki kebeledből: végezz!” (Zsolt74:1-11)

Ebben az időben teljeseedik majd be végleg Ámós könyve 8. fejezetének próféciaja: „Megesküdt az Úr a Jákób büszkeségére: Soha el nem felejttem semmi cselekedetöket! Ne rendüljön-é meg e miatt a föld? És ne búsuljon-é annak minden lakosa?! Bizony felindul egészen, mint a folyam, és dagad és apad, mint Égyiptom folyója. És lészen azon a napon, azt mondja az Úr Isten: Lenyugtatom a napot délben, és besötétítem a földet fényes nappal. Ünnepeiteket búra változtatom; és minden dalotokat szomorú énekké! Gyászruhát borítok minden derékra, és kopaszságot minden fejre, és olyanná teszem, mint a ki egyetlen fiát siratja; a vége pedig, mint a keserűség napja! Imé, napok jönnek, azt mondja az Úr Isten, és éhséget bocsátok e földre; nem kenyér után való éhséget, sem víz után való szomjúságot, hanem az Úr beszédének hallgatása után. És vándorolni fognak tengertől tengerig és északtól fogva napkeletig. Futkosnak, hogy keressék az Úrnak beszédét, de nem találják meg. Azon a napon elepednek a deli szüzek, meg az ifjak is, a szomjúság miatt!” (Ám8:7-13) Milyen

figyelemre méltóan magyarázza Ámós eme próféciját a 74. zsoltár! Az ok, miért az istenfélő maradék ide-oda futkosva keresi majd Isten Ígését, de nem találja meg, s az Isten Ígéje iránti éhség oka az lesz, hogy a föld összes zsinagógáját (hajlékát) felégetik!

De nem sokkal ez után folytatódik a félelmetes üldözés is: „Azért így szól az Úr, a seregeknek Ura: Ne félj népem, Sionnak lakosa, az Assiriabeli királytól! bár botjával megver tégedet és pálczáját felemeli rád, miként Égyiptom egykoron; Mert még csak egy kevés idő van: és elfogy búsulásom, és haragom az ő megemésztésükre lészen!” (Ézs10:24-25) Amikor az Antikrisztus Izraelre támad, attól kezdve a napjai meg vannak számlálva mert annak a népnek a bántalmazása egyenlő Isten szemefényének bántalmazásával (Zak2:8). Isten majd „ostort emel ellene” (Ézs10:26). Azt, hogy mi ez az ostor, a Dán11:40-ből tudjuk meg: „De a vég idején összetűz vele a déli király, és mint a forgószelel, úgy megy reá (a déli királyra) az északi király (az Antikrisztus) szekerekkel, lovasokkal és sok hajóval, és betör az országokba, előzőli és végigjárja azokat.”

A déli király, aki összetűz – megtámadja – az Antikrisztust, Egyiptom királya. Az Antikrisztus, akit itt északi (azaz asszír) királynak neveznek elhagyja Babilont és felvonultatja a császári erőit, melyeket készen tart az azonnali bevetésre és forgószelelként vezeti majd őket ellene (Egyiptom királya ellen). A felvonulásának gyorsaságát és a hadseregének nagyságát jelzik az alábbi szavak: „betör az országokba, előzőli és végigjárja azokat.” Az előre jutása olyan lesz, mint egy mindent elborító patak a hegyekből, ami szétterjed a földeken és minden maga előtt tol. „És bemegy a dicső földre, és sok ország elesik” (Dán11:41).²⁹ Az útja Babilonból Egyiptomba Palesztinán keresztül vezet majd, azon a földön, ami nemsokára az összes föld dicsősége lesz, s bár itt nem halljuk, hogy mit fog abban az időben ott csinálni, a keze kétségtelenül súlyosan rájuk nehezedik ahogyan sok más országra is, melyeket legyőzött. „De ezek megszabadulnak az ő kezéből: Edom, Moáb és az Ammon fiainak színe-java” (Dám11:41). Ez a három nép lekerüli a dühét. A megmenekülésüknek látszólag kettős oka van. A 83. zsoltárban, ami egy kicsit korábbi időszak egyik eseményét írja le, ezt olvassuk: „Néped ellen álnok tanácsot gondolnak s védenczeid ellen terveket szőnek. Ezt mondják: Jertek, vesszük el őket, hogy ne legyenek nemzet, hogy ne emlegessék többé Izrael nevét! Mert tanácskoztak együtt, egy szívvel; szövetséget kötöttek ellened: az Edomiták és Ismáeliták sátrai, a Moábiták és Hagarénusok; A Gebaliták, Ammoniták és Amálekiták, a Filiszteusok Tyrus lakosaival együtt. Az asszír is szövetkezett velök” (Zsolt83:4-9). Látjuk tehát, hogy ez a három nemzet az Antikrisztussal egyetértésben cselekedtek, amikor határozott kísérletet tettek a zsidó nép megsemmisítésére. Az Antikrisztus tehát megkíméli ezeket a behódolt szövetségeseiket, amikor más országok leigázására indul.

Ennyit az emberi oldaláról annak, hogy miért „szabadulnak meg az ő kezéből: Edom, Moáb és az Ammon fiainak színe-java”, A dolognak azonban van isteni oldala is. Ezek a népek azért lesznek megkímélve ebben az időben, hogy később majd Maga Isten foglalkozhasson velük. Ezt jelentette ki Jahve régen Bálámon, a pogány prófétán keresztül: „Csillag származik Jákóbból, és királyi pálcza támad Izraelből; és általveri Moábnak oldalait, és összetöri Sethnek minden fiait. És Edom más birtoka lesz, Szeir az ő ellensége is másnak birtoka lesz” (4Móz24:17-18). Ez rögtön a millennium kezdetén történik majd. Izraelt is felhasználja Isten az ítékezésnek ebben a munkájában a régi ellenségeik felett: „És repülnek

²⁹ Károlinál: „és sokan elesnek” – a ford.

a Filiszteusoknak hátára napnyugot felé, és kelet fiaiban együtt vetnek zsákmányt, és kezét vetnek Edomra és Moábra, és az Ammoniták engednek nékik.” (Ézs11:14)

„És kezeit az országokra veti, és Egyiptom földe meg nem menekedhetik. És ura lesz Egyiptom arany- és ezüst-kincseinek és minden drágalátos javainak; libiabeliek és szerecsenek is lesznek az ő kíséretében.” (Dán11:42-43) A győztes király birtokba fogja venni azokat az országokat, amelyeket legyőzött a Babilonból Egyiptomig tartó masírozása során. Elérve most azt a földet, amely szembe mert vele szegülni – a föld, amelyet teljesen soha nem igáztak le Észak korábbi királyai, akikre a Dán11 korábbi részei utalnak – most annak kiirányának és alattvalóinak meg kell hajolniuk a vasjogara előtt. Ő lesz az ura az arany és ezüst kincseinek és drágaságainak. A líbiaiak és az etiópiaiak, akik a szövetségesei voltak Egyiptomnak, szintén kénytelenek lesznek osztozni a sorsában. Így veri majd le az egyiptomi lázadást és mutatja majd be még egyszer a katonai vitézségét. De mégsem lesz neki megengedve, hogy sokáig dacoljon büntetlenül a mennyel. „De megriasztják őt napkeletről és északról való hírek, és kivonul nagy haraggal, hogy elveszessen és megöljön sokakat.” (Dán11:44) Az, hogy mik lesznek ezek a zavaros hírek, a Jer51-ből tudhatjuk meg. Komoly támadás indul a babiloni főhadiszállása ellen, s a távollétében Ararát, Menni és Askenáz királyai – kétségtelenül Egyiptom engedetlenségétől felbátorodva – megostromolják és elfoglalják a főváros egyik végét. Az idő már nagyon közel van, amikor Isten majd végleg megsemmisíti az ördögnek azt a városát, s most erre előzetes figyelmeztetést ad: „És megfizetek Babilonnak és Káldea minden lakosának mindazokért az ő gonoszságaikért, a melyeket Sionban cselekedtek a ti szemeitek láttára, azt mondja az Úr. Ímé, én ellened fordulok, te romlásnak hegye, azt mondja az Úr, a ki az egész földet megrontottad, és kinyújtom reád kezemet, és levetlek téged a köszikláról, és kiégett hegygyé teszlek téged. És belőled nem visznek követ a szegletre és a fundamentomra, mert örökkévaló pusztaság leszel, azt mondja az Úr.” (Jer51:24-26)

Ennek a végnek a kezdetét illetően mondja az Úr: „Tűzzétek ki a zászlót az országban, fújjátok meg a trombitát a nemzetek között, avassátok fel ellene a nemzeteket, gyűjtsétek össze ellene az Ararátnak, Menninek és Askenáznak országait, válaszzatok ő ellene hadvezért, hozzátok ki a lovakat mint rettenetes sáskasereget. Avassátok fel ellene a nemzeteket, Médiának királyait, az ő hadnagyait és minden főemberét, és az ő birodalmának egész földét. És megrendül a föld és rázkódik, mert az Úrnak gondolatai beteljesednek Babilon ellen, hogy Babilon földét pusztasággá, lakatlanná tegye. Babilon vitézei felhagytak a viadallal, erősségeikben ülnek, elfogyott a vitézségök, asszonyokká lettek, felgyújtották lakhelyeit, zárait letörték.” (Jer61:27-30)

Ezek azok a rossz hírek – a hírek, melyek megriasztják őt a Dán11:44-ben – amik eljutnak Babilon királyának fülébe, aki ekkor Egyiptomban lesz. A riasztó hírek, miszerint a város egy része már megsemmisült, heves dühöt kelt benne mert ezt olvassuk: „és kivonul nagy haraggal, hogy elveszessen és megöljön sokakat” (Dán11:44). Ahogy közeledik a fővároshoz, „futár futár elé fut, és hírmondó a hírmondó elé, hogy megjelentse a babiloni királynak, hogy bevétellett az ő városa mindenfelülről. És a révhelyek elfoglaltattak, és az álló tavak tűzzel kiszárítottattak, és a vitézek elrettentek.” (Jer51:31-32) A vég már nincs messze: „Mert ezt mondja a seregek Ura, az Izráel Istene: Babilon leánya olyan, mint a szérű, itt van az ő tapostatásának ideje, egy kis híja még, és eljő az ő aratásának ideje.” (Jer51:33) Isten most felszólítja a zsidókat, akik ott laknak, hogy azonnal távozzanak, nehogy utolérje őket is a heves haragjának vihara: „Jőjjetek ki belőle, oh én népem, és kiki

szabadítsa meg lelkét az Úr haragjának tüzétől.” (Jer51:45) Babilon pusztulásának festői leírását megtaláljuk a Jer51 végén. valamint a Jel18-ban.

Az Antikrisztus dühe Babilon pusztulása miatt határtalan lesz. Feldühödve a veszteségén és felbosszankodva Isten ellen most Palesztina felé fordul és a hatalmas seregeinek élén elindult a dicső föld felé. Azonban most is Isten az, Aki irányítja őt és az általa becsapottakat – arra készíti, hogy fejezzék be az ítélkezés munkáját Izraelen, majd a félelmetes végromlása felé tereli. Habakuk félelmetes leírását adja annak a léleknek, amivel Babilon királya és a seregei rátámadnak majd Palesztinára: „Mert ímé, feltámasztom a Káldeusokat, a kegyetlen és vakmerő nemzetet, a mely eljárja a földet széltében, hogy hajlékokat foglaljon el, a melyek nem az övéi. Rettenetes és iszonyatos ez, maga szerzi törvényét és hatalmát. És lovai serényebbek a párduczoknál, és gyorsabbak az estveli farkasoknál, és előtörtetnek az ő lovasai; és az ő lovasai messziről jönnek, repülnek, mint a zsákmányra siető keselyű. (mennyre előre látja ez az igevers a kegyetlen légi fegyvereket!) Mindnyája ragadományért jön, arcuk előre néz, és annyi foglyot gyűjt, mint a főveny. Kaczag ez a királyokon, és a fejedelmek néki nevetség, minden erősséget csak nevet, töltést emel és megostromolja azt. Majd tovaszáll viharként és elvonul és bűnbe esik; ő kinek istene az ő hatalma.” (Hab1:6-11) (Figyeljük meg miképpen szolgál ez az utolsó igevers arra, hogy a „kaldeust” a Dán11:38-39 „királyával” azonosítsuk.) Olyan rettenetes lesz ez a támadás, hogy ezt olvassuk róla: „És lészen az egész földön, így szól az Úr: a két rész kivágattatik azon és meghal, de a harmadik megmarad rajta” (Zak13:8).

Az útját eleven képekkel vázolja fel Ézsaiás a próféciájának 10. fejezetében: „Ajjáthba jő, Migronba átsiet, Mikhmásnál rakja le hadakozó szerszámait; átmennek a szoroson, Gébában lesz hálóhelyünk; megrémül Ráma, Gibeá, Saulnak városa elfut. Kiálts Gallim leánya, és vedd füleidbe Laisa, és szegény Anathóth! Madména megindul, Gébim lakosai mentik övéiket; még Nóbba megyen ma, hogy ott megálljon” (Ézs10:28-32). Nób a táborhely arra a napra, s majd ott „felvonja az ő sátor-palotáját a tengerek és a dicső szent hegy között” (Dán11:45). Nób valamilyen magaslati hely, ahonnan jó rálátás nyílik Jeruzsálemre nyugati irányból. Ahogyan megáll azon az éjszakán és ránéz a szent városra „emeli már kezét Sion leányának hegye és Jeruzsálemnek halma ellen” (Ézs10:32).

Most pedig rátérünk az utolsó színre. Másnap reggel a bűn embere a híres Armageddonhoz vezeti a seregeit, s ott várja a végső megerősítést, mielőtt megtámadná Jeruzsálemet. Ez az, amiről Joel beszél: „Hirdessétek ezt a pogányok között; készüljete harcra; indítsátok fel a hősöket. Járuljanak elé, jöjjenek fel mindnyájan a hadakozó férfiak! Kovácsoljátok szántóvasaitokat kardokká, kaszáitokat dárdákká; mondja a beteg is: Hős vagyok! Siessetek és jöjjetek el ti népek mindenfelől, és seregeljete egybe! Ide vezesd Uram a te hőseidet! Serkenjenek fel és jöjjenek fel a népek a Josafát völgyébe; mert ott ülök törvényt, hogy megítéljek minden népeket. Ereszszétek néki a sarlót, mert megérett az aratni való! Jertek el, tapossatok, mert tetézve a kád, ömlenek a sajtók! Mert megsokasult az ő gonoszságuk! Tömegek, tömegek! az ítélet völgyében! Mert közel van az Úrnak napja az ítélet völgyében!” (Joel3:9-14)

Erre utal Mikeás: „Mert ímé, sok nemzetség gyűlt össze ellened, a kik ezt mondják: Legyen szentségtelen, és legeltessük szemeinket a Sionon! De ők nem tudják az Úr gondolatait és nem értik az ő szándékát, hogy összegyűjti őket, mint a kévét a szérűre.” (Mik4:11-12) De nem a völgyben zajlik majd le a csata, hanem Jeruzsálem körül, ahol a fenevad és a seregei Isten ítéletének utolsó csapását mérik arra a városra a Szabadító

megjelenése előtt. Ekkor mondja majd Isten: „Jaj Assiriának, haragom botjának, mert pálcza az ő kezében az én búsulásom! Istentelen nemzetség ellen küldtem őt, és haragom népe ellen rendelém, hogy prédáljon és zsákmányt vessen, és eltapodja azt, mint az utczák sarát. De ő nem így vélekedik, és szíve nem így gondolkozik, mert ő pusztítani akar, és kigyomlálni sok népeket. Mert így szól: Vajjon vezéreim nem mind királyok-é? Nem úgy megvettem-é Kalnót, mint Kárkemist? És Hamáthot, mint Arphádot? És Samariát, mint Damaskust? Miképen megtalálta volt kezem a bálványok országait, holott pedig több faragott képük volt, mint Jeruzsálemnek és Samariának, avagy a mint cselekedtem Samariával és az ő bálványaival; nem úgy cselekedhetem-é Jeruzsálemmel és bálványképeivel? Ezért ha majd elvégezi az Úr minden dolgát Sion hegyén és Jeruzsálemben, meglátogatom az Assiriabeli király nagyakaró szíve gyümölcsét és nagyralátó szeme kevélységét.” (Ézs10:5-12) Az Antikrisztus végső soron csak eszköze az Úrnak. Pont ahogyan Mózes emelte fel és tartotta a kezében a botját, ami kígyóvá változott, úgy lesz a kígyó eme leszármazottja is felhasználva Isten keze által az Ő eleve elhatározott tanácsvégzéseinek végrehajtásában.

S a fenevad majd megint sikeresnek tűnik. Jeruzsálem elesik a támadásánál, ahogyan Jahve előre megmondta – „Mert minden népet ütközetre gyűjtök Jeruzsálemhez, és megszállják a várost, és kirabolják a házakat, megszeplősítik az asszonyokat; és a város fele számkivetésbe megy, de a nép maradéka nem gyomláztat ki a városból.” (Zak14:2) A sikertől megrészegülve akkor tombolnak majd a pogányok és képzelnek a népek hiábavalóságot: „A föld királyai felkerekednek és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje ellen: szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le magunkról köteleiket!” (Zsolt2:2-3)

Azután következik a nagy végjáték. Megnyílik a menny és abból alászáll a királyok Királya és urak Ura egy fehér lovon ülve, olyan szemekkel, mint „a tüzláng” (Jel19:11-12). A mennyei seregek követik Őt szintén fehér lovakon (Jel19:14). A fenevad s a Föld királyai, ahelyett, hogy megrémülnének ettől az ámulatot kiváltó látványtól, a hadseregeikkel együtt összegyűlnek, „hogy hadakozzanak az ellen, a ki a lovon ül vala és az ő serege ellen” (Jel19:19). „*Akkor*³⁰ eljön az Úr, és harcol azok ellen a népek ellen, a mint harcolt vala ama napon, a harcznak napján.” (Zak14:3) Végül Isten Krisztusa és a Sátán krisztusa összezsapnak. De abban a pillanatban, ahogy a csata elkezdődik, véget is ér. Az ellenség lebénul és minden ellenállás megszűnik.

A Szentírás ünnepélyesen feljegyzi néhány méltóságteljes, gonosz ember végét. Egyeseket víz borított el, másokat a lángok emésztettek meg, néhányat a Föld megnyílt szája nyelt el. Egyeseket undorító betegségek sújtottak, másokat megalázó módon levágtak, megint másokat felakasztottak. Egyeseket a kutyák ettek meg, másokat a férgek rágtak meg. De a bűn emberét, „a gonoszt” leszámítva egyetlen Földön élő bűnös sem jutott arra a rettenetes sorsa, hogy Magának az Úr Jézusnak a személyes megjelenése fénye eméssze meg. Ez lesz az ő példátlan pusztulása, olyan vég, ami illő csúcsa lesz a gyalázatos eredetének, bámulatos pályafutásának és páratlan gonoszságának.

„Eddig gögös dicsekedést hallottunk a Sátán királyának ajkáról, de most tehetetlenül hull a porba a királyok Királyától jövő villámtól sújtottan, s a hamis prófétával együtt a

³⁰ Károlinál itt a „mert” szó szerepel. – *a ford.*

megszámlálhatatlanul nagy seregeinek szeme láttára megfogják az Úr angyalai és elevenen vetik bele a tűzzel és kénkövel égő tóba.” (G. H. Pember)

Az Antikrisztus bukása így van leírva: „Igazságban ítéli a gyöngéket, és tökéletességben bíraskodik a föld szegényei felett; megveri a földet szájának vesszejével, és *ajkai lehével megöli a hitetlent.*” (Ézs11:4)

„És a maga eszén jár, és szerencsés lesz az álnokság az ő kezében, és szívében felfuvalkodik és hirtelen elveszt sokaknéhányat; sőt a fejedelmek fejedelme ellen is feltámad, *de kéz nélkül rontatik meg*” – ez a kifejezés mindig a természetfelettire utal (Dán8:25).

„És felvonja az ő sátor-palotáját a tengerek és a dicső szent hegy között; *és végére jut, és senki sem segít rajta.*” (Dán11:45)

„És akkor fog megjelenni a törvénytaposó, *a kit megemészt az Úr az ő szájának lehelletével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével*” (2Thessz2:8).

„És megfogaték a fenevad, és ő vele együtt a hamis próféta, a ki a csodákat tette ő előtte, a melyekkel elhitette azokat, a kik a fenevad bélyegét felvették, és a kik imádták annak képét: *ők ketten elevenen a kénkövel égő tüzes tóba vettetének*” (Jel19:20).

„Mert készen van a szörnyű tűzhely régen, *készen áll az már a királynak is*, mélyen és szélesen csinálta azt, máglyájában tűz és fa bőven; *az Úr fuvallata gyűjti meg azt, mint kénköves patak.*” (Ézs30:33)

„És az ördög, a ki elhitette őket, vetteték a tűz és kénkö tavába, a hol van a fenevad és a hamis próféta; *és kínoztatnak éjjel és nappal örökkön örökké.*” (Jel20:10)

Félelmetes az Antikrisztus követőinek a sorsa is. A Zak14 számol be róla: „És ez lesz a csapás, a melylyel megcsapkod az Úr minden népet, a melyek Jeruzsálem ellen gyülekeznek: Megsenyved a húsok és pedig a míg lábaikon állnak, szemeik is megsenyvednek gödreikben, nyelvök is megsenyved szájokban. És azon a napon lesz, hogy az Úr nagy háborúságot támaszt közöttök, úgy, hogy kiki a maga társának kezét ragadja meg, és a maga társának keze ellen emeli fel kezét.” (12-13. versek) A Jel19:21 is kijelenti: „A többiek pedig megöletének a lovon ülőnek kardjával, a mely az ő szájából jő vala ki; és a madarak mind megelégedének azoknak húsával.”

Az Antikrisztus a zsoltárookban

Az utalások a bűn emberére a zsoltárookban a legnagyobbbrészt többé-kevésbé mellékesek. Kevés kivételtől eltekintve csak úgy bukkan fel, ha Izraellel van kapcsolatban vagy ha a sorsukat befolyásolja. Az ember nem képes felbecsülni a róla itt elmondottak jelentését, csak ha a prófétai környezet fényében vizsgáljuk azokat. Az idő, amikor az Antikrisztus a hatalma csúcsára jut, a nagy nyomorúság időszaka, s addig nem tudjuk meg, hol keressük ezt a nagy zavarkeltőt, amíg alapos kutatással ki nem derítjük, hogy a zsoltárok közül melyik írja le Jákob megpróbáltatásának időszakát.

Politikailag és egyháziilag az Antikrisztus háromszoros kapcsolatban vizsgálható. Először, a pogányokkal fennálló kapcsolatában; másodsor, a hitehagyott zsidó nemzet vonatkozásában; harmadszor az istenfélő zsidó maradék vonatkozásában, akik elkülönülnek a hitetlen testvéreiktől. Több részletet közölnek a zsoltárok erről a harmadik fajta

kapcsolatról, mint a másik kettőről, bár elvétele találunk utalásokat az Antikrisztus kapcsolataira a pogányokkal és a zsidó nemzet egészével.

A második zsoltár rövid, de eleven képet ad arról, ami lezárja majd a nagy nyomorúság időszakát, s miközben nem nevezi meg konkrétan az Antikrisztust, a más igehelyek által rávetett világosság megjeleníti azt a félelmetes személyiséget, aki az ott leírt lázadást vezeti. Ez a második zsoltár a jellegét tekintve profetikus, s a többi (ha ugyan nem az összes) próféciához hasonlóan kettős a beteljesedése.

„Miért dühösködnek a pogányok, és gondolnak hiábavalóságot a népek? A föld királyai felkerekednek és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje ellen: Szaggassuk le az ő bilincseiket, és dobjuk le magunkról köteleiket!” (Zsolt2:1-3) Ennek az igeszakasznak egy részét idézi a Csel4, de meglepő megfigyelni, hogy ér véget az idézet. Pétert és Jánost Izrael vallási vezetői elé vitték, amiért Jézus Krisztus nevében meggyógyítottak egy béna embert. Az apostolok bátran és hűségesen védtek magukat, s miután megintették és megfenyegették őket, megengedték, hogy az övéikhez távozzanak. Ekkor történt, hogy „egy szívvel-lélekkel felemelék szavokat az Istenhez, és mondának: Urunk, te vagy az Isten, ki teremtetted a mennyet és a földet, a tengert és minden azokban levő dolgot. Ki Dávidnak, a te szolgádnak szája által ezt mondottad: Miért zúgolódtak a pogányok, és gondoltak a népek hiábavalókat? Felállottak a földnek királyai, és a fejedelmek egybegyűltek az Úr ellen és az ő Krisztusa ellen.” (Csel4:24-26) Figyeljük meg, hogy csak az első két verset idézték a 2. zsoltárból, s nem mondták, hogy „beteljesedett”. Ezt mondták: „Mert bizony egybegyűltek a te szent Fiad, a Jézus ellen, a kit felkentél, Heródes és Poncius Pilátus a pogányokkal és Izrael népével, hogy véghezvigyék, a mikről a te kezed és a te tanácsod eleve elvégezte volt, hogy megtörténjenek.” (Csel4:27-28) Krisztus letartóztatásában és a bírósági tárgyalásában a zsidó és a pogány hivatalnokok előtt ez a prófécia Dávidon keresztül már részben beteljesedett, de a végső beteljesedése még jövőbeli esemény. Az időre, amikor majd a 2. zsoltár teljesen beteljesedik a közepe utal – pont Krisztusnak, mint „Királynak” a visszatérését megelőzően a Földre és megkapja a pogányokat örökségként, valamint a Föld legtávolabbi részeit is birtokul. Más szóval pont a Millennium hajnala előtt, nevezetesen, a nagy nyomorúság végén.

Ahogy újra olvassuk ezt a második zsoltárt a Jel16:14 és 19:19 fényében rájövünk, hogy az utolsó nagy császár kirívó és dacos pályafutásának végső cselekedetét írja le, az örült kétségbeesés cselekedetét. A veszedelem fia összegyűjti az erőit és egyesített erőfeszítést tesznek arra, hogy meggátolják Isten Krisztusát a belépésben a földi örökségébe. Ez a hitünk szerint nyilvánvaló magának a zsoltárnak a kifejezéseiből.

A zsoltár egy kérdéssel kezd: „Miért dühösködnek (vagy inkább ’gyűlnek össze tömegesen’) a pogányok, és gondolnak (’képzelnék’) hiábavalóságot a népek?” A tény, hogy ez kérdő mondatban szerepel, arra való, hogy még gyorsabban felkeltse az olvasó figyelmét és kihangsúlyozza az utána következő elképzelhetetlen gonoszságot: „A föld királyai felkerekednek és a fejedelmek együtt tanácskoznak az Úr ellen és az ő felkentje ellen”. Figyeljük meg, hogy ez a lázadás nemcsak Isten, de az Ő „Felkentje”, azaz Krisztus ellen is elindul. Ennek a kísérletnek az örültségére (amit az Antikrisztus vezet) utal a 4. vers: „Az egekben lakozó neveti, az Úr megcsúfolja őket.” Ennek a mozgalomnak a hiábavalóságát jelzi a 6. vers: „Én kentem ám fel az én királyomat a Sionon, az én szent hegyemen!” Az „ám” jelentése itt „mindazonáltal”: megmutatja a lázadók célját és a próbálkozásuk tárgyát, nevezetesen, meg akarták akadályozni Krisztust a visszatérésben a Földre és az ezeréves

királyságának a felállításában. A menny reakcióját az 5. vers tartalmazza: „Majd szól nékik haragjában, és megrettentí őket gerjedelmében”. Ezt nagyítja fel a Jel19:20-21. a 2. zsoltár tehát az Antikrisztus történetének a végét tárja elénk és csak szörnyű pályafutásának záró eseményeiről számol be. Más zsoltárokból, ahol ő felbukkan, korábbi eseményekről van szó, és a zsidókkal szembeni bánásmódja van leírva.

A következő zsoltár, amiben az Antikrisztus megjelenik, az ötödik. Ez a zsoltár tárja elénk Izrael hűséges maradékának Istenhez intézett könyörgéseit a nagy nyomorúság időszakában. Túlvinne minket a jelenlegi határainkon, ha megpróbálnánk bármennyire is teljes magyarázatát adni ennek a zsoltárnak a prófétai vonatkozása fényében. Csak kicsivel teszünk többet az általánosításnál.

A nagy nyomorúság időszaka az az idő, amikor a Sátán zablája a leginkább szabadjára lesz engedve, amikor a törvénytelenység eluralkodik, s amikor a hitetlen szívnek úgy tűnik majd, hogy Isten elhagyta a trónját. De a hit szeme felismeri a tényt, hogy Jahve még mindig uralkodik a menny seregei között és a Föld lakosai felett. Innen származik az isteni cím a 3. versben – a maradék így szólítja meg Jahvét: „én Királyom és én Istenem”. A legszörnyűbb gonoszság és lázadás veszi körül őket, de ők teljesen meg vannak arról győződve, hogy Isten teljes mértékben képes megbirkózni a helyzettel. „Nem állhatnak meg szemeid előtt a kevélyek, gyűlölsz te minden bűnt cselekedőt. Elveszted, a kik hazugságot szólnak; a vérszopó és álnok embert utálja az Úr.” (6-7. versek)

A „vérszopó és álnok ember” nyilvánvalóan a bűn embere. „Vérszopónak” a katonai vadsága miatt, „álnoknak” pedig a politikai kettőssége miatt nevezi. Ellenfelei egymás után esnek el előtte: tengernyi véren át lép fel a császári trónjára. Végtelenül megbízhatatlan lesz a szava, értéktelenek az ígéretei. Nyilvánvaló megtestesülése lesz ő a hazugság atyjának. Teljes mértékben becsapja majd a zsidókat. Először, mint a barátjuk tetszeleg, később a legfőbb ellenségükként lép fel. S minden kétséget eltöröl erről a „vérszopó és álnok emberről” az, ami a „szájáról” hangzik el.

Az 5. zsoltárról rátérünk a 7.-re, ahol az istenfélő zsidó maradék az Úrhoz kiáltanak az üldözőik ellen, akik között az Antikrisztus a fő. Ez világosan kiderül a 2-3. versekből, ahol a váltás többes számról egyes számra nagyon jelentős: „Én Uram Istenem, benned bízom; oltalmaz meg engem minden üldözőmtől, és szabadíts meg engem, hogy szét ne tépje, mint az oroslán az én lelkemet, szét ne szaggassa, ha nincsen szabadító.” A maradék az ártatlanságukkal hozakodtak elő Isten előtt és az ellenség átkát hívták magukra, ha igazságtalanul cselekedtek – „Én Uram Istenem, ha cselekedtem ezt, ha hamisság van az én kezeimben. Ha megbosszultam azt, aki gonosszal illetett, vagy teljesen kiraboltam ellenségemet: akkor ellenség üldözze lelkemet s érje utol.”³¹ (4-6. versek, héber fordítás) Ez azonnal arra szolgál, hogy meghatározzuk a 2. versben szereplő valakit, aki „oroszlánként” (és nem medveként) szaggatná szét a lelküket – kimutatva ezzel a rokonságát azzal, aki mint „oroszlán szerte jár, keresvén, kit elnyeljen”. Figyeljük meg az Ígét, miszerint „békés volt”, de most „ok nélkül az ellenségem”. Világosan az Antikrisztusról van itt szó, úgy, ahogyan Dániel hetvenedik hetének második felében mutatkozik majd, amikor letépi az álarcát és teljes félelmetességében lép színre. A 13. vers ezzel folytatja: „Ha meg nem tér a gonosz, kardját élesíti, kezívét felvonja és felkészíti azt”. Emiatt kiáltja a maradék: „Én Uram Istenem, benned bízom; oltalmaz meg engem minden üldözőmtől, és szabadíts meg engem”

³¹ Károlinál: „Ha gonosszal fizettem jó emberemnek, és háborgattam ok nélkül való ellenségemet: akkor ellenség üldözze lelkemet s érje el és tapodja földre az én életemet, és sujtsa porba az én dicsőségemet. Szela.” – a ford.

(1. vers). A 15. vers tévedhetetlenül azonosítja Izraelnek ezt a végidők-beli ellenségét, s megint elpecsételi, mint a hazugság atyjának méltó fiát: „Ímé, álnoksággal vajúdik a gonosz, hamisságot fogan és hazugságot szül”. A 17. versben a maradék kifejezi a meggyőződését az ellenség biztos sorsát illetően: „Forduljon vissza fejére az, a mit elkövetett, és szálljon feje tetejére az ő erőszakossága”.

A 8. zsoltár szoros kapcsolatban áll a 7.-kel. A 7. utolsó versében halljuk, amint a maradék mondja: „Dicsérem az Urat az ő igazsága szerint, és éneklek a felséges Úr nevének”. Ez előre jelzi azt az időt, amikor majd megszabadulnak a szörnyű ellenségüktől és felvirrad a dicsőséges millennium – a „felséges Úr” az Ő megkülönböztető millenniumi címe. A 8. zsoltár követi ezt egy kedves millenniumi képpel, amiben Jahvét dicsérik mert az Ő neve akkor „kiváló³² a te neved az egész földön”. Akkor mondja majd a maradék: „A csecsemők és csecsszopók szájával erősítetted meg hatalmadat a te ellenségeid miatt, hogy a gyűlölködőt és bosszúállót elnémítsd.” (3. vers) A gyűlölködő és a bosszúálló kettő az Antikrisztus megannyi neve közül.

A 9. zsoltárban is sok minden előre jelzi a millenniumi állapotokat és ünnepli a bűn emberének legyőzését. A maradék énekl: „Hogy véghezvitted ítéletemet és ügyemet: az ítélő-székből ültél, mint igaz bíró. Megdorgáltad a pogányokat, elvesztetted a gonoszt: nevüket mindörökre kitörölted.” (5-6. versek) Az, hogy a gonosz, vagy a törvénytelen az Antikrisztus, világosan kiderül a következő versből: „Az ellenség megszűnt, elpusztult örökre; és a városoknak”. Egy későbbi fejezetben reméljük majd kimutatni, hogy „a városok”, amiket Isten majd megsemmisít, az Antikrisztus és a hamis próféta városai, nevezetesen Babilon és Róma. S ennek a zsoltárnak a 16-17. verseiben ezt olvassuk: „Besülyedtek a pogányok a verembe, a melyet ástak; a hálóban, a melyet elrejtettek, megakadt a lábok. Megismertetett az Úr, ítéletet hozott; a gonoszt annak kezemunkájával ejtette el.” Ez an Antikrisztusra és az erőinek megsemmisítésére utal Armageddonnál.

A tizedik zsoltárban találjuk az Antikrisztusnak a zsoltárokból található legteljesebb leírását. Ez a zsoltár négy szakaszra oszlik: első a maradék kiáltása (1. vers); a második az Antikrisztus jellege (2-11. versek); a harmadik a maradék megújult kiáltása (12-15. versek); a negyedik a maradék bizonyossága (16-18. versek). A nyitó versben felfedezzük annak diszpenzációs kulcsát – „a szükség ideje” (v. ö. Jer30:7), azaz a nagy nyomorúság. Figyeljük most meg, mi hangzik itt el a gonoszlól. A 2. versben ezt olvassuk: „A gonosznak a kevélységében üldözi a szegényt”.³³ A „szegény” (ebben a versben hétszer van megemlítve a 2, 8, 9 (kétszer), 10, 14 és 17. versekben – kihangsúlyozza a szegénységük *teljességét*) a hűséges maradék, akik elutasították a fenevad bélyegének felvételét, ennek eredményeképpen sem ne vehetnek, sem nem adhatnak el semmit (lásd Jel13:17). A 3-4. versekben ezt olvassuk: „Mert dicsekszik a gonosz az ő lelkének kivánságával, és a fősvény megveti és szidja az Urat. A gonosz az ő haragos kevélységében senkit sem tudakoz; nincs Isten, ez minden gondolatja.” Ez megmutatja nekünk a félelmetes istentelenségét és feltárja a sátáni eredetét. A 6. versben a minden felemészítő önzése van lefestve: „Azt mondja szívében: Nem rendülök meg soha örökké, mert nem esem bajba”. Utána következik a rettentő gonoszságának a leírása: „Szája telve átkozódással, csalárdsággal és erőszakossággal; nyelve alatt hamisság és álnokság. Az utcák zugaiban lappang, a rejtekhelyeken megöli az ártatlant, szemei lesnek az ügyefogyottra.” Figyeljük meg ebben az

³² Károlinál: *felséges – a ford.*

³³ Károlinál: „A gonosznak kevélysége miatt sanyarog a szegény” – *a ford.*

utolsó versben a „rejtekhelyek” megemlégtetését. Ezekre utalt a mi Urunk az Olajfák hegyén elmondott beszédében, amikor így szólt: „Azért ha azt mondják majd néktek: Ímé a puszta van; ne menjetek ki. Ímé a *titkos*³⁴ szobákban; ne higgyétek.” Az egész zsoltár nagyon megéri a legalaposabb tanulmányozást.

A tizennegyedik zsoltár nyitó versében kétségünk sincs afelől, hogy újabb utalást találunk az Antikrisztusra, akit itt „bolondnak” nevez, Ő a főbolond, aki égbekiáltó daccal mondja a szívében – „nincs Isten”. Az azonosítás jele a Zsolt10:4 marginális olvasatában rejlik: „nincs Isten” – ez minden gondolata. Vajon ez a cím nem mutat rá még egy ellentétre Krisztus és az Antikrisztus között? Az egyik a „csodálatos Tanácsos”, a másik „a bolond”!

A tizenhetedik zsoltárban, ami a maradék hitvallását tartalmazza (az ártatlanságuk bizonygatását Isten előtt) ismét utalás történik az Antikrisztusra. „A te ajkad Ígéjével” vigyáznak a hívő zsidók „a megsemmisítőnek³⁵ ösvényeire”. Ez újabb megnevezés, mely kiemeli az ellentétet. Krisztus a Megváltó, az Antikrisztus a megsemmisítő. Az, hogy itt az Antikrisztusól van szó, a 12-13. versekből derül ki, ahol ezt olvassuk: „Hasonlók az oroszlánhoz, a mely zsákmányra szomjaz, és a rejtekhelyen ülő oroszlánkölyökhöz. Kelj fel, oh Uram! Szállj vele szembe, terítsd le őt, szabadítsd meg lelkemet a gonosztól fegyvereddel.” A „gonosz” itt egyes számban szerepel. Figyeljük meg az ismételt utalást a „rejtekhelyekre”, amikről majd mondanunk kell valamit a Mt24:25-26 magyarázatánál, amikor majd az Antikrisztussal foglalkozunk az evangéliumokban.

Átlépünk néhány zsoltáron, melyek csak mellékes utalásokat tartalmaznak a gonoszra és rátérünk a harminchatodikra. A második vers szórendje egy kissé homályos és hitünk szerint jobban előjön a jelentése, ha a Septuagintával, a szír változattal és a Vulgatával együtt így fordítjuk: „A gonosz hamissága azt mondja az ő szívében, hogy nincs istenfélelem a szemei előtt”. Dacol Jahvével és nem féli Elohimot. „Mert hízelgő a saját szemeiben, amíg a gonoszsága gyűlöletesnek nem találta.”³⁶ (3. vers) Gögös önhittség tölti el őt, de végül majd learatja, amit vetett. „Szájának beszéde hiábavalóság és hamisság; megszűnt bölcs lenni és jót cselekedni.” (4. vers) Ez az áruló bánásmódjára utal a zsidókkal szemben, s megemlíti a pályafutásának két nagy szakaszát. Az első az, amikor Izrael barátjának szerepében tetszeleg, később pedig a valódi jellemében lép fel, az ellenségük lesz. Az 5. vers az erkölcsi jellemét írja le: „hiábavalóságot gondol ágyában; nem a jó útra áll, és nem veti meg a rosszat”.

A harminchetedik zsoltár, ami végső soron az istenfélő maradéokra vonatkozik a nagy nyomorúság időszakában, egy sor utalást tartalmaz az Antikrisztusra. A 7. vers arra buzdítja a maradékot, hogy „csillapodjál le az Úrban és várjad őt” (mármint a személyes megjelenését) és „ne bosszankodjál arra, a kinek útja szerencsés, se arra, a ki álnok tanácsokat követ” – világos utalás a bűn emberére. A tizedik vers biztosít róla, hogy „egy kevés idő még és nincs gonosz; nézed a helyét és nincsen ott”. A 12-13. versekben ezt olvassuk: „Fondorkodik a gonosz az igaz ellen, és fogait csikorgatja rá: az Úr neveti őt, mert látja, hogy eljő az ő napja”. Ez kimutatja az Antikrisztus sátáni rosszindulatát Isten népével szemben, de az Úr megvetését is iránta, ahogyan látja, hogy gyorsan közeleg a gyászos vége annak, aki oly vakmerően dacolt Vele. A gonosz végét a 35-36. versek említik meg: „Láttam elhatalmasodni a gonoszt és szétterjeszkedett az, mint egy gazdag lombozatú vadfa; De

³⁴ Károlinál: *belső – a ford.*

³⁵ Károlinál: *erőszakosnak – a ford.*

³⁶ Károlinál: „Mert hízeleg neki önmagának, ha bűnét elkövetheti, ha gyűlölködhetik.” – *a ford.*

elmult és ímé nincsen! kerestem, de nem található”. Ez az egész csodálatos zsoltár megkívánja az alapos tanulmányozást. Fényt derít a maradék által átéltekre a korszak végének szörnyű próbái közepette.

„Mondám: nosza vigyázok útaimra, hogy ne vétkezzem nyelvemmel; megzabolázom szájamat, a míg előttem van a hitetlen.” (Zsolt39:1) Ez tárja elénk a maradék elhatározottságát tekintettel a gonosz bajkeverő jelenlétére; a 8. versben pedig imádkozni látjuk őket, nehogy a bolond csúfjává váljanak: „Ments ki engem minden álnokságomból; ne tégy engem bolond³⁷ csúfjává!”

A negyvenharmadik zsoltár a maradék panaszos könyörgésével kezdődik tekintettel a zsidó nép egészének megvetésére és a velük szembeni fellépésre, aminek a feje a hamis Messiás lesz: „Ítéld meg engem oh Isten! és oltalmazd meg ügyemet az irgalmatlan nemzetség ellen; az álnok és hamis embertől szabadíts meg engem. Hiszen te vagy oltalmam Istene, miért vetettél hát meg engemet? Miért kell gyászban járnom ellenség háborgatása miatt?” Az utalás a bűn emberének csalására és igazságtalanságára természetesen a szövetségsejéjét tartja szem előtt.

A negyvennegyedik zsoltárban a maradék még keservesebb panaszait halljuk, akiket elárult az, aki a jótevőjük szerepében tetszelgett s akiket gúnyoltak zsidó testvéreik is: „Példabeszédül vetted oda a pogányoknak, fejcsóválásra a népnek³⁸ (Izraelnek). Gyalázatod naponta előttem van, és orczám szégyene elborít engem. A csúfolók és káromlók szavaért, az ellenség és a bosszúálló miatt.” (15-17. versek)

Az ötvenedik zsoltár komoly érdeklődésre tarthat számot ebben a vonatkozásban. Kihirdeti Jahvének a hűséges népe kiáltásaira adott válaszát. Kijelenti, hogy „eljön a mi Istenünk és nem hallgat; emésztő tűz van előtte, s körülte erős forgósél” (3. vers) Megígéri, hogy Ő majd Magához gyűjti a szentjeit (5. vers). Tartalmazza Izrael egészének fejmosását (lásd 7-14. versek). Aztán pedig, miután felszólítja a népet, hogy hívják segítségül „a nyomorúság idején”, s biztosítja őket a megszabadításról, Isten az ellenséghez szól ekképpen: „A gonosznak pedig ezt mondja Isten: Miért beszélsz te rendeléseimről, és veszed szádra az én szövetségemet? Hiszen te gyűlölöd a fenytést, és hátad mögé vetted rendelésimet! Ha lopót látsz, mellé adod magad, és ha paráznakat, társalkodol velök. A szádat gonoszságra tátod, és a nyelved csalárdságot szó. Leülsz és felebarátodra beszélsz, anyád fiát is megszidalmazod.” (16-22. versek) Isten először megfeddi az Antikrisztust a képmutatása miatt, utalva azokra az időkre a pályafutásának kezdetén, amikor (ahogyan a Sátán is a Megváltót kísértve) elkezdte hirdetni Isten rendeléseit és a szájára vette Isten szövetségét (16. vers). Másodszor árulással vádolja, amikor a hetedik évhét közepén maga mögé vetette Isten Ígését (17. vers). Harmadszor, leleplezi a romlottságát és megmutatja, hogy teljesen híjával van minden erkölcsi érzékelésnek (18-20. versek). Negyedszer, emlékezteti őt arra, hogy miképpen gratulált magának amiért büntetlenül folytathatja a gonosz útját és elkerülheti a gonoszságának jogos jutalmát (21. vers). Végül bejelenti a büntetésének bizonyosságát és a félelmetes végzetet, ami rá vár (22. vers).

Az ötvenkettedik zsoltár folytatja és felerősíti azt, ami az imént volt előttünk az ötvenedik zsoltár záró verseiben. Itt Isten ismét megvádolja az Antikrisztust – nem kétséges, hogy a maradékon keresztül. „Mit dicsekedel gonoszságban, oh te magabíró? Az Istennek

³⁷ Károlinál: bolondok – *a ford.*

³⁸ Károlinál: népeknek – *a ford.*

kegyelme szüntelen való! Nyelved ártalmakon elmélkedik, s olyan mint az éles olló, te álnokságnak mestere! Szereted a gonoszt inkább, hogy nem a jót, és a hazugságot inkább, mint igazságot szólni. Szela. Szeretsz minden ártalmas beszédet, és az álnok nyelvet. Meg is ront az Isten téged, teljesen eltakarít, kigyomlál téged a te hajlékodból, és kiszaggat téged az élők földéről. Szela. És látják ezt az igazak, és félnek, és nevetnek rajta: Ímé az a férfiú, a ki nem Istent fogadta erősségévé, hanem az ő gazdagságának sokaságában bízott, és ereje az ő gonoszságában volt!” (3-9. versek) A veszedelem megtestesült fiának gögje, ellenségessége, árulása, erkölcsi romlása és a hencegése mind meg vannak említve és vádként vannak felhozva ellene. A gyászos végzetének bizonyossága és a lefokozása azok előtt, akiket üldözött festői módon van lefestve.

Az ötvenötödik zsoltár profetikus alkalmazása a tragikus megvalósulását először Júdásnak az Úr Jézus elleni árulásában lelte meg, de a végső beteljesedése még várat magára. Benne láthatjuk a maradék szívfájdalmainak megrendítő leírását, akik a gúny-messias kétszínűsége miatt siránkoznak. Jeruzsálemből kiűzve siratják a szörnyű gonoszságot, ami most nagy ünnepet tart a szent városban: „Veszedelem van bensejében; s nem távozik annak teréről a zsarnokság és csalárdság. Mert nem ellenség szidalmazott engem, hisz azt elszenvedném; nem gyűlölöm emelte fel magát ellenem, hiszen elrejtettem volna magamat az elől: hanem te, hozzám hasonló halandó (azaz egy zsidó), én barátom és ismerősöm” (12-14. versek). Így kapnak a zsidók egy jövőbeli napon parancsot arra, hogy tűrjék el az árulás és az elhagyás keserű megtapasztalását olyasvalakitől, akit a barátjuknak tartottak. Az ellenségüket illetően kiáltja a maradék: „Kezeit felemelte a vele békességben lévőkre; megszegte az ő szövetségét. A vajnál simább az ő szája, pedig szívében háborúság van; lágyabbak beszédei az olajnál, pedig éles szablyák azok.” (21-23. versek) Ez utalás arra a hétéves szövetségre, amit az utolsó császár köt Palesztinával, és amit három és fél év múltán úgy kezel, mint holmi papírszemetet. Ám ez az árulás nem marad büntetlen. A végén az Antikrisztust és bűnsegedeit együtt fogja megítélni az egész Föld Bírója: „Te, Isten, a veszedelem vermébe taszítod őket; a vérszopó és álnok emberek életüknek felét sem élík meg” (24. vers).

A hetvenegyedik zsoltár tartalmazza a maradék másik imáját a végidőkben. „Én Istenem, szabadíts meg engem a gonosznak kezéből; a hamisnak és kegyetlennek markából!” (4. vers) Az utalás ismét a bűn emberére vonatkozik, aki igazságtalanul járt el, és akinek pokoli örömet fog okozni Isten népének üldözése.

A hetvenkettedik zsoltárban a maradék bizonyosságának kifejezésével találkozunk. Örömteli magabiztossággal kiáltják: „Hadd ítélje népedet igazsággal, és a te szegényeidet méltányossággal. Teremjenek a hegyek békességet a népnek, és a halmok igazságot. Legyen bírója a nép szegényeinek, segítsen a szűkölködőnek fiain, és törje össze az erőszakoskodót.” (2-4. versek) Bármennyire is hatalmasnak tűnjön az ellenfél az emberek szemében és legyőzhetetlennek a saját magában, amikor eljön az Isten által megszabott idő, ő olyan könnyen törik darabokra, mint a pelyva, amit a szél elfúj.

A hetvenegyedik zsoltár az Antikrisztus erőszakosságára utal a hívő maradékkal szemben: „Ezt mondták szívökben: Dúljuk fel őket mindenestől! Felgyújtották Istennek minden hajlékát az országban. Jeleinket nem látjuk, próféta nincs többé, és nincs közöttünk, a ki tudná: meddig tart ez? Meddig szidalmaz, oh Isten, a sanyargató? Örökké gyalázza-é az ellenség a te nevedet?” (8-10. versek) Ez azt az időt mutatja be, amikor a bűn embere és helytartói kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek Izrael eltörlésére a Földről és mindennek az

eltörlésére, ami Isten nevét hordozza. Figyeljük meg, hogy nem azt mondja: felgyújtott „minden hajlékot”, hanem „Isten hajlékait”, azaz ahol az igaz és élő Istent vallják és imádják.

A nyolcvanharmadik zsoltár a véghez kissé közelebb eső ponthoz visz el minket. Nemcsak Isten hajlékai (zsinagógái) lesznek megsemmisítve, hanem kísérletet tesznek mindazok kivégzésére is, akik titokban még mindig imádják Istent. Figyeljük meg a tragikus könyörgéseit a Sátán által üldözött társaságnak: „Isten, ne vesztegelj, ne hallgass és ne nyugodjál, Isten! Mert ímé, háborognak ellenségeid, s gyűlölőid fejüket emelik. Néped ellen álnok tanácsot gondolnak s rejtőzködőid³⁹ ellen terveket szőnek. Ezt mondják: Jertek, vesszük el őket, hogy ne legyenek nemzet, hogy ne emlegessék többé Izrael nevét!” (2-5. versek) Azt pedig, hogy mindezért ki a felelős a soron következő versek mutatják be. Az 6. versben ezt olvassuk: „Mert tanácskoztak együtt, egy szívvel; szövetséget kötöttek ellened”. Akkor valósul majd meg az ember álma a Népszövetségről. Figyelemre méltó, hogy csak tíz nemzet van itt megnevezve – lásd 7-9. versek. Az „asszír” a 9. versben az „Asszíriabeli” – az Antikrisztus a Babilon-királyi szerepében. Ez az igevers csak egy ama néhány közül a zsoltárokból, amik az Antikrisztust a pogányokkal kapcsolatban mutatják be. A Zsolt110:6 szintén a pogányokkal kapcsolatban mutatja be őt: „összezúzza a főt sok ország felett” (Revised Version).

A száznegyvenedik zsoltár tűnik a legutolsóknak a zsoltárok közül, ami megjegyzést tesz az Antikrisztusra. Itt ismét Isten maradékának szánalmas kiáltásait halljuk: „Szabadíts meg engem, Uram, a gonosz embertől; a zsarnok férfitől védj meg engemet! Ments meg, oh Uram, a gonosz kezétől; a zsarnok férfitől védj meg engemet! A kik megejteni szándékoznak lépéseimet. Ne add meg Uram, a mit a gonosz kíván; rossz szándékát ne segítsd elő” (2, 5, 8. versek).

Azaz, átnéztünk nem kevesebb, mint húsz zsoltárt, melyekben utalások találhatók az Antikrisztusra. Ez semmiképpen sem meríti ki a listát, de elegendő annak kimutatására, micsoda előkelő hely adatik bennük ennek a félelmetes szörnyetegnek. Ne feltételezzük, hogy tagadjuk a zsoltárok mostani értékét és alkalmazását önmagunkra nézve. Semmi sem áll távolabb a szándékainktól. Nemcsak azt hisszük szilárdan, hogy a Szentírás isteni ihletéssel adatott és „hasznos a tanításra”, hanem készségesen és örömmel csatlakozunk minden kor szentjeihez az odafordulásban Isten Ígéje eme drága részéhez, hogy ellásson bennünket a szívünk különböző érzelmeinek Isten számára történő kifejezéséhez alkalmas nyelvezettel. De miközben teljes mértékben elismerjük a Zsoltárok tapasztalati és doktrínális értékét a magunk számára manapság, rá kell mutatni, hogy sok zsoltár prófétai jelentőséggel is bír, s majd a hívők újabb társasága fogja használni, miután az egyház, ami Krisztus Teste, elragadtatott a bűn és a szenvedés eme színhelyeitől. Arra szeretnénk ösztökélni az olvasóinkat, akik érdeklődnek a diszpenzációs igazság iránt, hogy tanulmányozzák újra Dávid eme líráit azzal a céllal, hogy felfedezzék, mennyit jelentenek ki az eljövendő dolgokról.

Az Antikrisztus a prófétáknál

Nagy számban találunk utalásokat az Antikrisztusra a prófétai írásokban. Ezen nem kell csodálkozni. Ezekben többet tanulunk mind Izrael, mind a pogányok jövőjéről, mint

³⁹ Károlinál: védenecid – a ford.

bárhol máshol a Szentírásban. Ezekben teljes információt találunk a végidőkben kialakuló állapotokról, s a különböző szerepek teljes leírását, amit a vezetők ezekben a napokban játszanak majd. Túl vinne minket ennek a munkának a megkívánt kiterjedésén, ha megvizsgálnánk minden egyes szakaszt a prófétai könyvekben, melyek megemlítik a bűn emberét és a sok szerepet, amit majd játszik. De mégsem szeretnénk kihagyni a vele kapcsolatos fontosabb utalások közül egyet sem. Ezért készítünk egy válogatást, de olyat, ami legalábbis, bízunk benne, teljes vázlatot fog adni. Bizonyos igeszakaszokat, melyek az Antikrisztust Babilonnal kapcsolatban szemléltetik, most kihagyunk, mert azokat majd egy külön fejezetben vesszük górcső alá.

Még egy bevezető megjegyzést kell tennünk. Tudatában vagyunk annak, hogy egyes olvasóink számára ez a fejezet nem lesz kielégítő, mert kénytelenek vagyunk sok mindent készpénznek venni. Nyilvánvaló, hogy itt nem adhatunk teljes elemzést az igeszakaszokról, melyekben különböző utalások találhatók az Antikrisztusra, s ez nem is szükséges. A Bibliát tanulmányozóknak írunk, ezért felkérjük őket, hogy keressék fel a különböző igehelyeket és vizsgálják meg azok tartalmát, maguk győződve meg arról, hogy azok a végidők állapotáról szólnak. Miközben a legtöbb esetben a szövegkörnyezet maga is megmutatja, hogy mi nem olvasunk bele a Szentírásba semmi olyat, ami nincs meg benne, egyes esetekben mégis cserbenhagyhat bennünket. Ez néha igaz azokra az igeszakaszokra is, amelyek Krisztusra vonatkozó próféciákat tartalmaznak. A prófétai könyveknél gyakori, hogy a Szentlélek valami küszöbön álló eseményről beszél, aztán minden figyelmeztetés nélkül kiterjeszti a látványt a távoli jövőre. De ahogyan az Újszövetségi is lehetővé teszi a számunkra annak meghatározását, hogy melyik ószövetségi szakaszok beszélnek Krisztusról, úgy más igeszakaszok most is a segítségünkre lesznek az Antikrisztus személyének meghatározásában azokban a versekben, amelyek csak határozatlan és futó utalásokat tartalmaznak róla.

1. Az Antikrisztus Ézsaiásnál

A 16. fejezet röviden említi az Antikrisztust. A nyitó versek világossá teszik, hogy a nagy nyomorúság idején fennálló állapotokat írja le. Arról számolnak be, hogy az üldözött zsidók miképpen menekülnek Moáb földjére: a „rejtsd el a kiűzötteket, és a bujdosót ne add ki” teszi ezt világossá. Ezeket száműzötteket világosan meghatározza a 4. vers, ahol Jahve mondja őket a „menekültjeimnek”. Ugyanaz az igevers annak elmondásával folytatja, miért száműzöttek ők, elűzöttek Palesztinából: „Lakozzanak benned menekültjeim, és Moábnak te légy oltalom a pusztító ellen! Mert vége a nyomorgatónak, megszűnt a pusztítás, és elfogytak a földről a tapodók.” Itt az Antikrisztus megsemmisülését említi meg. Annak további bizonyítéka, hogy ezek a versek a millenniumot közvetlenül megelőző időszakot írják le, megtalálható a következő versben, ami magának a millenniumnak a kezdetéhez vezet el minket: „És Isten kegyelme megerősített egy ülőszéket, és ül azon igazsággal Dávid sátorában egy bíró, jogosság keresője, igazság ismerője.” Azaz, más igehelyek fényében kevés kétség férhet ahhoz, hogy a fosztogató és a pusztító nem másra utal, mint a veszedelem fiára.

A 22:25-ben újabb futó utalást találunk az Antikrisztusra. Ezzel kapcsolatban lásd a 4. fejezet 17. részét.

„Ama napon meglátogatja az Úr kemény, nagy és erős kardjával Leviatánt, a futó kígyót, Leviatánt, a keringő kígyót, és megöli a sárkányt, mely a tengerben van.” (Ézs27:1) Ezt a fejezetet semmiképpen sem könnyű elemezni: a szerkezete nagyon összetettnek tűnik. Azt, hogy egy még jövőbeli dátumra utal, a nyitó szavai jelzik: v. ö. más versekkel Ézsaiásnál, melyekben az „ama napon” előfordul. Ha valaki végigolvassa ezt a fejezetet, rájön, hogy sajátos váltakozás figyelhető meg benne a nagy nyomorúság időszakára, valamint a millenniumi állapotokra vonatkozó utalások között. Az utolsó vers világosan a nagy nyomorúság végére utal. Így az első versben is, amivel most főleg foglalkozunk, a Leviatán, a keringő kígyó hitünk szerint az Antikrisztus egyik neve, v. ö. 3. fejezet II, 2. szakasz. Egy összevetés a Jób könyve egyik szakaszával megerősíti ezt a következtetést.

Általános az egyetértés abban, hogy a „leviatán” a Jób41-ben a krokodilra vonatkozik, de az igemagyarázók látszólag semmi többet nem látnak benne, mint ennek a teremtménynek a leírását. De biztos, hogy az egész fejezet aligha lenne odaszentelve egy hulló leírására! Személyesen meg vagyunk győződve, hogy annak az áruló és kegyetlen szörnyetegnek a képében figyelemre méltó körvonalait látjuk a sötétség fejedelmének. Figyeljük meg a következő szembeöltő pontokat:

A Jób41 1. és 2. versében a leviatán erejéről van szó. A 3. versben pedig az alábbi kérdés szerepel: „szól-é hozzád sima beszédekkel?” – ez értelmetlen, ha csak a krokodilról van szó, de nagyon odaillő, ha az Antikrisztus jelképes leírásáról van szó. A 4. versben találjuk ezt a kérdést: „Vajjon frigyet köt-é veled?” Ez is semmitmondó, ha csak egy hulló az igeszakasz tárgya, de ha valamiféle félelmetesebb szörnyetegre mutat, ez az azonosítást szolgálja. „Nincs oly merész, a ki őt felverje” (10. vers): mennyire összecseng ez a Jel13:4-gyel – „Kicsoda viaskodhatik ő vele (a fenevaddal)?” „Fogainak sorai körül rémület lakik!” (14. vers): mennyire odaillően festi ez le az Antikrisztus vadságát és kegyetlenségét! „Szíve kemény, mint a kő, oly kemény, mint az alsó malomkő” (24. vers): mennyire pontosan festi ez le az Antikrisztus erkölcsi romlottságát! „Hogyha felkél, hősök is remegnek... A nyíl vesszője el nem űzi őt” (25-26, 28. versek): mennyire érzékelteti ez az Antikrisztus legyőzhetetlenségét már ami az emberi erőt illeti! „Nincs e földön hozzá hasonló, a mely úgy teremtett, hogy ne rettegjen. Lenéz minden nagy állatot, ő a király minden ragadozó felett.” (33-34. versek) Biztos, hogy ezek az utolsó versek eltörölnek minden kételyt arról, hogy ki is áll előttünk valójában! Az egész Jób41-et alaposan kell tanulmányozni, mert biztosak vagyunk benne, hogy figyelemre méltó, de leplezett megerősítését tartalmazza az Ézs27:1-nek.

Az Ézs33-ban újabb utalást találunk az Antikrisztusra. Ez a fejezet sok más, Ézsaiás könyvében megtalálhatóhoz hasonlóan ide-oda ugrál a nagy nyomorúság állapotainak leírásától a millenniumi helyzethez és vissza. A nyitó versben ezt olvassuk: „Jaj néked pusztító és el nem pusztított, te csalárd, a kit még meg nem csaltak! Ha bevégzed a pusztítást, el fogsz pusztíttatni; ha készen leszel csalárdságoddal, téged fognak megcsalni.” Ez nyilvánvalóan a hamis messiás fejére kimondott ítélet. Két dolog segít azonosítani őt: ő a nagy pusztító, s az, aki áruló módon bánik majd Izraellel. Az ellenségük álnokságára és kapzsiságára tekintettel kiáltja a maradék: „Uram, könyörülj rajtunk! Téged várunk; légy karjuk reggelenként, és szabadítónk a szorongatásnak idején!” (2. vers) További Íge található az Antikrisztusról a 8. versben: „Puszták az ösvények, megszűnt az úton járó; megszegte a frigyét, lenézte a városokat, nem gondolt az emberrel!” A három utolsó kijelentés ebben az igeversben biztossá teszi, kiről is van itt szó. Az Antikrisztust látjuk itt a maga valódi

jellemében, azt, aki megszegi a szövetségét Izraellel, kifosztja a városaikat és dacol minden neki ellenálló emberi kormányzattal.

Egy futó megjegyzést kell tennünk az 57:9-ről, mielőtt magunk mögött hagynánk Ézsaiás könyvét. Ebben a fejezetben azt látjuk, amint Isten vádolja Izraelt az ocsmány bálványimádásuk és a gonoszságuk miatt. A nyitó vers ismét világossá teszi, hogy a nagy nyomorúság időszakáról van itt szó: „Az igaz elvész és nem veszi eszébe senki” stb. Ezután a különböző vádbeszédeket látjuk, amit Isten fogalmaz meg a hűtlen zsidók ellen: „És ti közelgjetek ide, szemfényvesztő fiai, paráznának magva, a ki paráználkodik.” (3. vers) A fejezet hátralevő része ugyanazt a gondolatmenetet folytatja. A sok vád között, amit Isten hoz fel Izrael ellen, találjuk az alábbi: „És menél a királyhoz olajjal, és megsokasítád keneteidet, és elküldéd követeidet messze földre, és megaláztad magadat a sírig.” (9. vers) Nyilvánvaló, hogy miután ez a fejezet az Izrael által a végidőkben elkövetett bűnöket írja le, a „királynak” itt a hamis messiásnak kell lennie. Ez az igevers mellékesen még egy bizonyítékát adja annak, hogy az Antikrisztus király lesz a zsidók felett.

2. Az Antikrisztus Jeremiásnál

E próféta könyvének 4. fejezetében életszerű leírását találjuk azokról a félelmetes csapásokról, amik majd Palesztina lakosait érik. Kétségtelen, hogy ami itt elhangzik, az tragikusan beteljesedett a múltban. De mint a legtöbb, ha ugyan nem az összes prófécia, úgy ennek is lesz későbbi és végső beteljesedése. Különböző kijelentéseket találhatunk meg benne, melyek jelzik, hogy a végidőkről szól. Ezek közül a legvilágosabbat a záró versben találjuk, ahol ez áll: „Mert mintha vajudó asszony szavát hallanám, mintha az először szülőnek sikoltozását: olyan Sion leányának hangja.” Ezek a Mt24:8 „szülési fájdalmi” (lásd a görög eredetét), amiről itt szó van. A súlyos megpróbáltatások, amiken Izrael majd akkor átmegy, tragikus módon vannak leírva: „kürtöljétek az országban; kiáltstok teljes erővel, és mondjátok: Gyűljetek össze és menjünk be az erősített városokba! Emeljetek zászlót a Sion felé; fussatok, meg ne álljatok, mert veszedelmet hozok észak felől és nagy romlást! Felkelt az oroszlán az ő tanyájából, és a népek pusztítója elindult; kijött helyéből, hogy elpusztítsa a te földedet; városaid lerontatnak, lakatlanokká lesznek.” (5-7. versek) A pogányok pusztítója az ördögi gonoszságát most a szent föld felé fordítja. Rettenetes lesz a támadása: „Ímé! úgy jó fel, mint a felleg, és szekerei olyanok, mint a szélvész, lovai gyorsabbak a saskeselyűknél. Jaj nekünk, mert elvesztünk!” (13. vers) Félelmetes lesz a pusztítás, amit dühében visz véghez: „A lovasoknak és a kéziveseknek kiáltozása elől elfut minden város, elrejtőznek a sűrűségekbe, és felmásznak a sziklákra: minden város elhagyottá lett, és egyetlen ember sem lakik azokban.” (29. vers)

A 6:26-27-ben figyelemre méltó kijelentést tesz az Antikrisztusról: „Népem leánya! Ölts gyászt, és heverj a porban, sírj, mint az egyszülöttet siratják, zokogj keservesen; mert reánk tör a pusztító hamar! Próbálóvá tettelek téged az én népem között; őrállóvá, hogy megismerd és megpróbáld az ő útjokat.” De ami a következő versben szerepel, az az igazán látványos: „Toronnyá tettelek téged az én népem között; erőddé, hogy megismerd és megpróbáld az ő útjokat.”⁴⁰ Ebből megtudjuk, hogy az Antikrisztus végső soron csak egy eszköz Jahve kezében. Ő az, Aki Izrael közé állítja őt, hogy „megpróbálja” őket. Párhuzamos kifejezést találunk az Ézs10:5-6-ban, ahol az Úr ezt mondja az asszírnak: „Istentelen

⁴⁰ Károlinál: „Próbálóvá tettelek téged az én népem között; őrállóvá, hogy megismerd és megpróbáld az ő útjokat.” – *a ford.*

nemzetség ellen küldtem őt”. Ez nagyon emlékeztet arra, amit a fáraóról olvasunk a Rm9:17-ben. Őt „Isten támasztotta” a céljainak megvalósítása végett. Így lesz vele is, akinek a fáraó az előképe volt. Eszköz lesz Isten kezében a hűtlen Izrael megfenyítéséhez.

A 15. fejezet rövid utalásokat tartalmaz az Antikrisztusra. A 8. versben ahhoz hasonló kijelentést látunk, mint amilyennel az utolsóban találkoztunk: „pusztítót viszek reájok, az ifjúság anyjára délben; bocsátok reája nagy hirtelen észvesztést és rettentéseket.” Az Úr az (Aki a Sátán mögött állva) rájuk hozza a pusztítót. Miután elérte a célját, s az Antikrisztus elvégezte, amit (bár ő nem ismert) Isten rendelt el, olvasunk arról, hogy miképpen biztosítja az Úr a népét: „És megszabadítlak téged a gonoszok kezeiből, és kimentelek téged a hatalmaskodók markából.” (21. vers) Így mutatja majd be Isten a veszedelem fia feletti uralmát.

A Jer25:38 kissé visszavisz minket és megemlíti a szörnyű pusztítást, amit az Antikrisztus hoz Izrael földjére. „Elhagyta azokat, mint az oroslán az ő barlangját, mert pusztasággá lett az ő földjük a zsarnoknak dühe miatt és az ő felgerjedt haragja miatt.”

3. Az Antikrisztus Ezékielnél

Ennél a prófétánál csak két igeszakaszt említünk meg. Első a 21:25-26 – „És te elvetemedett, te gonosztevő, Izrael fejedelme, a kinek napja eljött az utolsó vétek idején: Így szól az Úr Isten: El a süveggel, le a koronával! Ez nem lesz en ez: az alacsony legyen magas, és a magas alacsony! Rommá, rommá, rommá teszem azt; ez sem lesz állandó, míg el nem jő az, a kié az uralkodás, és néki adom azt!”

Amennyire tudjuk, minden premillennista diák az Antikrisztus leírásának tekinti ezt az igeszakaszt. Úgy írja le őt, mint a Sátán paródiáját „a dicsőség trónján ülő” Emberfiáról. Úgy mutatja be, mint papkirályt. Pont ahogyan az ezeréves királyság idején az Úr Jézus „pap is lesz az ő székében” (Zak6:13), úgy fogja az Antikrisztus egyesíteni önmagában a polgári és a vallási világ vezetői szerepeit. Ő lesz az, mire a pápák már hosszú ideje ácsingóztak – a Világállam vezetője és a Világegyház feje.

„És te *halálosan megsebesített*, te gonosztevő, Izrael fejedelme, a kinek napja eljött az utolsó vétek idején: Így szól az Úr Isten: El a süveggel, le a koronával!” (Revised Version) Ez világosan Izrael utolsó királya, mielőtt a királyok Királya és urak Ura visszatérne a Földre. Itt „Izrael fejedelmének” nevezi, ahogyan az igazi Krisztust „Messiás-fejedelemnek” a Dán9:25-ben. A „*halálosan megsebesített* gonosztevő” a Jel13:12-re tekint előre, ahol ezt olvassuk: „... az első fenevadat, a melynek *halálos sebe* meggyógyult vala”. Az „El a süveggel, le a koronával!” a papi és a királyi megtiszteltetésére utal. Az itt szereplő héber „süveg” szó minden más versszakban Izrael főpapjának fejfedőjét jelenti! Végül az „, a kinek napja eljött az utolsó vétek idején” kijelentés minden kétséget kizáróan leszögezi, ennek az illetőnek a személyazonosságát.

Az Ezék28 nyitó verseiben a bűn emberének szembeszökő látványa tárul elénk „Tírusz fejedelme” néven úgy, ahogyan a fejezet második részében a „Tírusz királya” ezoterikus megnevezést használja a Sátánra. Először azt olvassuk, hogy „felfuvalkodott” a szíve (2. vers), ami pont ugyanaz, mint ami atyjáról az ördögről hangzik el a 17. versben. Másodszor azzal dicsekszik, hogy „Isten vagyok én, Isten székében ülök”, ami párhuzamos a 2Thessz2:4-gyel. Harmadszor ezt olvassuk róla: „Lám, hát bölcsebb volnál te Dánielnél! Semmi elrejtett dolog nem homályos néked!” (3. vers), ami azt jelzi, hogy emberfeletti

bölcsességgel lesz felruházva az által, akiről ugyanez a fejezet mondja: „te valál az arányosság pecsétgyűrűje, teljes bölcseséggel” (12. vers). Negyedszer ez hangzik el róla: „Bölcseséggel és értelmekkel gyűjtöttél magadnak gazdagságot, s gyűjtöttél aranyat s ezüstöt kincses házaidba.” (4. vers) Azaz, képes lesz elkápráztatni a Mammon imádoit a Krózuséhoz hasonló gazdagsággal, és a királyságának a Salamonét is felülmúló dicsőségében. Végül a kard általi halála van leírva, lásd 7-8. versek.

4. Az Antikrisztus Dánielnél

Itt találjuk a bűn emberének legteljesebb leírását. Először is a „kicsiny szarv” jelképében jelen meg. Mivel volt némi vita arról, hogy vajon ez a kifejezés tényleg rá vonatkozik-e, javasoljuk, hogy vizsgáljuk meg alaposabban, mi hangzik itt el a „kicsiny szarvról”. Személyesen hosszú ideje meg vagyunk arról győződve, hogy ez a kifejezés nem másra, mint az Antikrisztusra vonatkozik. Létezik egy sor világos jelzés, ami viszonylag egyszerűvé teszi a személyének felismerését, valahányszor csak elének hozza őt a Szentírás. Például, a pökhendi és istenkáromló gőgje, önmaga felmagasztalása Isten ellen és fölé, az istentelen és kegyetlen háborúja Isten népe ellen, a hirtelen, szörnyű és természetfeletti vége. Vessük össze ezeket a jellemzőket, amik a Dán7 és8-ban hangzanak el a „kicsiny szarvról”.

Először a Dán7-hez fordulunk. A 7-8. versekben ezt olvassuk: „Ezek után látám éjszakai látásokban, és ímé, negyedik állat, rettenetes és iszonyú és rendkívül erős; nagy vasfogai valának, falt és zúzott és a maradékot lábaival összetaposta, és ez különbözék mindazoktól az állatoktól, a melyek előtte valának, és tíz szarva vala néki. Mialatt a szarvakat szemlélém, ímé, másik kicsiny szarv növekedék ki azok között, és három az elébbi szarvak közül kiszakasztaték ő előtte, és ímé, emberszemekhez hasonló szemek valának ebben a szarvban, és nagyokat szóló száj.” Ez a „kicsiny szarv” felemelkedésére utal a Római Birodalom határain belül, mert azt jelenti a „negyedik vadállat”. Az első dolog, ami elhangzik a kicsiny szarvról, hogy emberszemekhez hasonló szemei vannak – ami az értelemről beszél – és nagyokat szóló szája: a héber szó „nagyon nagyot” jelent, s ez utalás kétségtelenül a magas törekvéseire és vakmerő istenkáromlásaira vonatkozik.

A 7:21-ben az is elhangzik róla, hogy „hadakozék a szentek ellen, és legyőzé őket”. Ez az istenfélő zsidók üldözését tárja elének, s tökéletesen összecseng a Jel13:7-tel: „Az is adaték néki, hogy a szentek ellen hadakozzék, és őket legyőzze”. A 25. versben ezt olvassuk: „És sokat szól a Felséges ellen”. Bizonyos, hogy ez a „kicsiny szarv” beazonosítását szolgálja a Jel13 első fenevadjaként: „És adaték néki nagy dolgoknak és káromlásoknak szóló szája” (5. vers). Ha további bizonyítékra van szükség, azt a 25. vers maradéka adja „és a magasságos egek szenteit megrontja... és az ő kezébe adatnak ideig, időkig és fél időig.” Az „idő” egy évvel egyenlő (lásd Dán4:23 és Jel12:14, és v. ö. 12:6), így „az idő, az idők és fél idő” egy három és fél éves időszak, melynek során a szentek a kezébe adatnak. Ez pontosan összecseng a Jel13:5-tel, ahol az első fenevadról, az Antikrisztusról mondja: „és adaték néki hatalom, hogy cselekedjék negyvenkét hónapig” – egy későbbi fejezetben majd egy sor bizonyítékot adunk arról, hogy a Jel13 első fenevadja az Antikrisztus.

A Dán8-ban megint látjuk a kicsiny szarvat, s ő ugyanaz a félelmetes személy, mint amilyennek a 7. fejezetben láttuk. Ez abból derül ki, ami elhangzik róla. Először is „kemény orcájú, ravaszságokhoz értő királyként” utal rá az Íge (8:23), ami egyezik azzal, hogy a „termete is nagyobb a társaiénál” (7:20), Másodszer az hangzik el róla, hogy „nagyon

megnöve délre, napkeletre és a kívánatos föld felé” (8:9), ami egyezik azzal, hogy „ímé, másik kicsiny szarv növekedék ki azok között, és három az elébbi szarvak közül kiszakasztaték ő előtte” (7:8). Harmadszor azt olvassuk, hogy „és elpusztítja az erőseket és a szenteknek népét” (8:24), ami egyezik azzal, hogy „ez a szarv hadakozék a szentek ellen, és legyőzé őket” (7:21). Nem fér tehát hozzá semmi kétség, hogy a Dán7 „kicsiny szarva” és a Dán8 „kicsiny szarva” egy és ugyanazon személyre vonatkozik. Az erkölcsi jellemzőik egyeznek, mindkettő a jelentéktelen kezdet után végül nagy lesz. Mindkettő üldözi Isten népét, és mindkettőt Isten közvetlen közbeavatkozása sújtja le. Ehhez hozzátehetjük B. W. Newton, James Inglis, G. H. Pember, Sir Robert Anderson, dr. Tregilles, J. H. Brookes, Haldeman és egy seregnyi odaszánt tanító és diák ugyanezeket a nézeteket vallja, nevezetesen, hogy a Dán7 és 8 „kicsiny szarva” és a bűn embere egy és ugyanaz a személy. Most vizsgáljuk meg, mi van kijelentve az Antikrisztusról ez alatt a „kicsiny szarv” megnevezés alatt. A Dán8:23-25-re fogunk korlátozódni.

Először is, ő „kemény orcájú... király”. Ez a hitünk szerint a szó szerinti leírása az arckifejezésének, bár abban is biztosak vagyunk, hogy van erkölcsi jelentősége is. Az 5Móz28:50-ben olvasunk egy „Vad tekintetű népről, a mely nem tiszteli a vén embert, és a gyermeknek nem kedvez”. Ennek az igehelynek a fényében világosnak látszik, hogy amikor az Antikrisztust „kemény arcú királynak” nevezi, hogy ez nemcsak a tényleges jellemzőire utal, hanem azt is jelzi, hogy képes lesz szembenézni a legzavarosabb és legfélelmetesebb veszélyekkel, és a legszörnyűbb horrorisztikus jelenetekkel anélkül, hogy visszarettenne vagy elsápadna. Jelentős dolog, hogy az utalás az 5Móz28.50-ben a rómaiakra, míg az Antikrisztusról a Dán8:23-ban elhangzottak főleg a görögországi kapcsolataira vonatkoznak. E két birodalom fő jellemzői keverednek majd a bűn emberében. Benne összpontosul majd a rómaiak ellenállhatatlan ereje, s a görögök ragyogó intellektusa.

Másodszor, azt látjuk, hogy képes lesz „érteni a sötét mondásokat”.⁴¹ A héber „sötét mondatokat” jelentő kifejezés Sámson találós meséjénél (Bír14:12), Séba királynőjének nehéz kérdéseinél (1Kir10:1) és a bölcs *sötét mondásainál*⁴² (Péld1:6) használatos, amik túl bonyolultak ahhoz semhogy az egyszerű emberek megérthetnék. A kemény arcú királynak ez a tulajdonsága, miszerint képes lesz „megérteni a sötét mondásokat”, egy megkísérelt versengésre utal Krisztussal, mint a titkok Feltárójával. Ez az egyik vonzerő, amivel az Antikrisztus elkápráztatja az emberiséget. Úgy mutatkozik majd meg, mint akiben benne vannak a bölcsesség és a tudás rejtett kincsei. Elámítja majd a világot az élet rejtélyeire adott megoldásaival, s minden valószínűség szerint azzal, hogy felfedi az emberekben rejlő okkult erőket, amikről a legtöbb embernek még csak elképzelése sem volt, valamint a természet eddig fel nem fedezett erőit és titkait.

Harmadszor, elhangzik, hogy „És annak nagy ereje lesz, noha nem a maga ereje által” (8:24). Ezt a Jel13:2 magyarázza, ahol azt olvassuk, hogy „a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszékét, és nagy hatalmat.” Pont ahogyan az Úr Jézus Krisztusról van megírva: „az Atya, a ki én bennem lakik, ő cselekszi e dolgokat” (Jn14:10), úgy fogja a veszedelem fia is megcselekedni a maga csodatetteit atyja, az ördög hatalmával. Pontosan ezt jelenti ki a 2Thessz2:9: „A kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival”. Így csapja majd be az embereket a tett csodáival.

⁴¹ Károlinál: „ravaszságokhoz értő király”. – *a ford.*

⁴² Károlinál: „találós mese” – *a ford.*

Negyedszer, „és csudálatosképen pusztít és jó szerencsével halad és cselekszik, és elpusztítja az erőseket és a szenteknek népét” (8:24). Ezt részletesen kifejtettük az előző fejezetben, ahol a zsoltárokból vett különböző példákkal szemléltettük, miképpen üldözi az Antikrisztus Izrael népét.

Ötödször, „és a politikájával⁴³ szerencsés lesz az álnokság az ő kezében” (8:25). A héber „politikának” fordított szó bölcsességet és értelmet jelent. Ezt a szót használta Dávid, amikor ezt mondta Salamonnak: „De adjon az Úr néked értelmet és bölcseséget” (1Krón22:12). S ezt a szót használta Hírám is, amikor ezt mondta: „Áldott az Úr, az Izrael Istene, a ki mind a mennyet, mind a földet teremtette; a ki ilyen bölcs, tudós, okos és értelmes fiat adott volt Dávid királynak” (2Krón2:12). Az „álnokságnak” fordított héber szó – „szerencsés lesz az álnokság az ő kezében” – az, amit Izsák is használt, amikor Ézsauhoz beszélt Jákobról: „A te öcséd jöve el álnoksággal” (1Móz27:35). Ez a törvény csűrését-csavarását és az áruló módszereket jelzi, amit majd az Antikrisztus használni fog. Az „és a békesség által elveszt sokakat”⁴⁴ arra a tényre utal, hogy a békesség fejedelmében szerepében tetszeleg, majd miután megszerezte az emberek bizalmát – főleg a zsidókét – ezt kihasználja majd arra, hogy a véres tervét rájuk zúdítsa.

Hatodszor, „sőt a fejedelmek fejedelme ellen is feltámad” (8:25). Ez tévedhetetlenül azonosítja őt a Jel19:19 fenevadjával, ahol ezt olvassuk: „És látám, hogy a fenevad és a föld királyai és az ő seregeik egybegyűltek, hogy hadakozzanak az ellen, a ki a lovon ül vala és az ő serege ellen.”

Hetedszer, „de kéz nélkül rontatik meg”. Ez a kifejezés azt jelenti, hogy emberi közbeavatkozás vagy segítség nélkül éri el a gyászos végzetét – lásd Dán2:45, 2Kor5:1 stb. Az, hogy a kemény arcú király kéz nélkül rontatik meg arra utal, hogy Maga az Úr fogja elpusztítani: „megveri a földet szájának vesszejével, és ajkai lehével megöli a hitetlent” (Ézs11:4).

Most rátérünk a Dán9:26-27-re. Ez része a hetven „évhétről” vagy a hetesekről szóló híres próféciónak. Itt most nem tudjuk megmagyarázni az egész próféciát, elegendő csak rámutatni annak fő részeire és azt megvizsgálni ezek közül, ami a jelen témánkra vonatkozik.

A prófécia a 24. verssel kezdődik, és a hetven ἑβδομῶς-ra vonatkozik, maga a szó „hetet” jelent. Mindegyik ἑβδομῶς hét évnek felel meg azaz összesen 490 évet ölelnek itt fel. Ez a hetven „hét” három részre oszlik. Az első a hét „hét”, ami Jeruzsálem újjáépítését foglalta magában a babiloni fogságot követően. Második a hatvankét „hét” a „Messiás-fejedelemig”, azaz addig az időig, amíg hivatalosan bemutatkozott Izraelnek, mint a Királyuk: ez a beteljesedését a „győztes jeruzsálemi bevonulással” nyeri el. A harmadik az utolsó „hét”, ami elválik a többitől.

Alaposan meg kell jegyezni, hogy konkrétan elhangzik: „a hatvankét hét (ami az előző héttel együtt összesen hatvakilencet tesz ki) mulva pedig kiirtatik a Messiás”. Ez utalás a keresztre, amikor Krisztus kivágatott Izraelből és az élők földjéről. Ez a hatvankilenc hét letelte után, a hetvenedik elején történt.

A hatvankilencedik Krisztus, mint a „Fejedelmük” hivatalos bemutatásával fejeződött be Izrael számára. Ezt írja le Máté (a megkülönböztetetten zsidó evangélium) 21. fejezete. A Fejedelmük elutasítása szakadást okozott Krisztus és Izrael között. Nagyon látványos, hogy

⁴³ Károlinál: „és a maga eszén jár, és szerencsés lesz...” – *a ford.*

⁴⁴ Károlinál: „és hirtelen elveszt sokakat” – *a ford.*

(az elutasítást követően) Máté három konkrét bizonyítékát adta ennek a szakadásnak. Az első a Mt21:19-ben található a „fügefa” megátkozásában, ami a nemzet elvetését jelentette. A második a súlyos bejelentés az Olajfák hegyén, hogy Izrael meglátogatásának ideje elmúlt és a pusztulásuk bizonyos (Mt23:27, v. ö. Lk19:41-44). Ez volt a város elvettete. A harmadik a komoly bejelentése volt a templomról: „Ímé, pusztán hagyaték néktek a ti házatok. Mert mondom néktek: Mostantól fogva nem láttok engem mindaddig, mígnem ezt mondjátok: Áldott, a ki jő az Úrnak nevében!” (Mt23:38-39) Ez volt a szentély feladása.

Az egész keresztyén korszakot (ami Krisztus keresztre feszítésével kezdődött) figyelmen kívül hagyta ez a „hetven hétről” szóló prófécia. Ez a korszak zárójelesen a hatvankilencedik és a hetvenedik hét között található. Ami ezt követi a Dán9:26-27-ben, az azzal foglalkozik, ami a keresztyén korszak véget érése után történik, amikor Isten ismét felveszi Izraelt és megvalósítja a velük kapcsolatos céljait. Ezt a cél a súlyos ítélet eszközével éri el, ami Isten válasza lesz a Fia elutasítására. De vizsgáljuk meg közelebbről a formáját ennek az ítéletnek.

Isten ítélete a Messiásuk kivágásáért elsődlegesen felelős népén a városuk és a templomuk megsemmisítése volt (Dán9:26). Ezt a pusztítást a következő fejedelemnek kellett véghez vinnie, aki majd utóbb jelenik meg és maga is megsemmisül. A fejedelem itt az Antikrisztus, de az az Antikrisztus, aki kapcsolódik a Római Birodalomhoz és annak végső formájában az élén áll.⁴⁵ Nos, tudjuk, hogy ez i. sz. 70-ben megtörtént, de az, hogy a „fejedelem” itt nem az, aki akkor vezette a római hadsereget, világosan kiderül abból a tényből, hogy a Dán9:27 szerint ez a fejedelem még majd játszik szerepet az utolsó héten is. Ennek további bizonyítékát az adja, hogy a 26. vers elvezet minket a véghez (mármint Izrael megsemmisüléséhez), amit a „vízözön” jelez, s az Ézs28:14-15 arra utal, hogy ez Izraelnek az Antikrisztussal fennálló szövetsége megkötése után következik be: „Ezért halljátok az Úrnak beszédét, csúfoló férfiak, a kik uralkodtok e népen, a mely Jeruzsálemben lakik. Mert így szóltok: Frigyet kötöttünk a halállal, a sírral meg szövetséget csináltunk; az ostorozó áradat ha jó, nem ér el minket; mert a hazugságot választók oltalmunkul, és csalásba rejteznék el!” Erre válaszolja Isten: „eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll; az ostorozó áradat ha eljő, eltapod titeket” (Ézs28:28). Az „ostorozó áradat” szó szerint „az ostorozás, ami úgy jön, mint a vízözön”.

Néhány további szót kell mondani a Dán9:27-ről: „És egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak, és útálatosságok szárnyán pusztít, a míg az enyészet és a mi elhatározottat, a pusztítóra szakad.” Ennek a versnek az alanya az Antikrisztus, az előző vers „következő fejedelme”. Addig az időpontig, amikor majd színre lép, sok zsidó kerül majd vissza a földjükre (v. ö. Ézs18). Velük köt majd a fejedelem szövetséget, ahogyan régen Jahve kötött Ábrahámval és Krisztus kötött majd Izraellel, lásd Jer31. Ez azonban sértés lesz Isten számára, a halállal kötött szövetségnek, a sírral fennálló egyezségnek tekinti. Miközben ezt a szövetséget a zsidók többsége elfogadja, Isten ismét fenntart Magának maradékot, akik elutasítják, hogy térdet hajtsanak a Baálnak. Innen származik a korlátozás: „sokakkal megerősíti a szövetséget”, de nem mindenkivel.

„De a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak.” A visszatért zsidók újjáépítik a templomot és abban áldozatokat mutatnak majd be. Ezek azonban egyáltalában

⁴⁵ Ez a bűn embere, aki az utolsó nagy császár lesz: ez majd kiderül a Jelenések könyvével kapcsolatos vizsgálatainkból az Antikrisztusra vonatkozóan.

nem lesznek elfogadhatók Isten számára, hanem sértéseknek minősülnek. Világos utalás látszik erre az Ézs66 nyitó verseiben, ami a közvetlenül az Úr megjelenése előtti (lásd 15. vers) állapotokat írja le. „A ki bikát öl, embert üt agyon; a ki juhval áldozik, az ebet öl” stb. (3. vers) De a vég előtt három és fél évvel a fejedelem kiad egy rendeletet, ami megparancsolja, hogy vessenek véget az áldozatoknak és Jahve imádatát áthelyezi önmagára, mert ezen a ponton „fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik” (2Thessz2:4). A tény, hogy itt azt halljuk: megszünteti a véres- és ételáldozatokat, azonnal azonosítja a rómaiak eme fejedelmét az Antikrisztussal – v. ö. 8:11. A 9:27 többi részét majd akkor tárgyaljuk, amikor a Mt24:15-re térünk rá.

Most a Dán11-hez fordulunk, ami kétségtelenül a legnehezebb fejezet ebben a könyvben. Olyan próféciát tartalmaz, amelyik a részletek teljessége miatt figyelemre méltó. Ezek közül a legtöbb már látványosan beteljesedett, de más próféciákhoz hasonlóan teljes mértékben meg vagyunk arról győződve, hogy az egyik végső beteljesedése még várat magára. Azzal, hogy a Dán11 az Antikrisztusról beszél, minden premillennista diák egyetért, de abban, hogy belőle mennyi vonatkozik rá, már jelentősen megoszlanak a vélemények. Egy csekély kisebbség, akikkel nem érthetünk egyet, a múltra korlátozzák az első harmincöt verset. Mások a szétválasztást a fejezet közepén teszik meg és a 21. verstől kezdődően mindent a bűn embere leírásának tekintenek, s velük a szerző is szívesen egyetért. Csak kevesen tekintik az egész fejezetet a 2. verstől kezdődően az Antikrisztusról szóló jövendölésnek „az északi király” megnevezés alatt, s miközben nem állunk készen fenntartások nélkül támogatni ezt, azt mégis elismerjük, hogy nem keveset kell mondanunk mellette.

Itt most korlátozódni fogunk a Dán11 második felére. A korlátozott helyünk azonban nem enged meg többet rövid megjegyzéseknél róla. A 21. verstől kezdve ezt olvassuk: „És ennek helyébe egy utálatos áll, a kire nem teszik az ország ékességét; hanem alattomban jó, és hízelkedéssel jut az országhoz.” A története ennek az „utálatosnak” itt három részre oszlik. Először az eszközökre, amikkel megszerzi a királyságot: 21-22. vers. Másodsor, az Izraellel történő szövetségkötés, valamint a napi áldozat elvétele, és a pusztító utálatosság felállítása között eltelt időszakokra: 23-31. versek. Harmadsor, arra a rövid időszakra, amikor a maga valójában lép fel és belekezd az Istennel való nyílt szembeszegülésbe, ami a pusztulásáig tart: 32-45. versek. Azaz, a 21. verstől kezdve a fejezet végéig az Antikrisztus összefüggő története tárul elénk.

„Ennek helyébe egy utálatos áll... alattomban jó, és hízelkedéssel jut az országhoz.” Ez az „utálatos” díszítő jelző világos ellentétben áll „Isten Szentjével”. Ez 21. vers békesség fejedelmének szerepét játszó bűn emberét mutatja be nekünk. Ő eléri majd azt, amit az előképe, Absolon is megpróbált, de neki nem sikerült – „hízelkedéssel jut az országhoz”.

„És a beözönlő seregek elárasztatnak az ő orczája előtt és megtöretnek; még egy szövetséges fejedelem is.” (22. vers) Ezt az „utálatost” nevezik „a szövetséges fejedelemnek”, ami azonnal azonosítja őt a Dán9:26-27 fejedelmével. Aztán ezt olvassuk a 23. versben: „Mert a vele való szövetkezés óta⁴⁶ csalárdul cselekszik ellene, és reátör és győzedelmet vesz rajta kevés néppel.” Ez a „szövetkezés” vagy „szövetség” kétségtelenül a hétéves, Izraellel kötött egyezség azzal a ténnyel, hogy először „kis szarvként” tűnik fel, a kevés nép pedig a síretek – lásd a Dán8:8-9-hez fűzött megjegyzéseinket a hatodik fejezetben.

⁴⁶ Károlinál: „Mert a vele való megbarátkozás óta...” – *a ford.*

A 25-26. versek írják le az egyiptomi király felett aratott győzelmét. Aztán a 28. versben ezt olvassuk: „Azért visszatér az ő földére nagy gazdagsággal”. Az ő földje Asszíria. A nagy gazdagság említése megfelel annak, amit az Antikrisztusról mondtunk a Zsolt52:7-nél, Ezék28:4-nél stb.

„És seregek állanak fel az ő részéről, és megfertéztetik a szenthelyet, az erősséget, és megszüntetik a mindennapi áldozatot, és felteszik a pusztító utálatosságot.” (31. vers) Ez világos bizonyítéka annak, hogy ezek a versek a hetvenedik évhéten lezajló eseményeket tárgyalják. A szenthely megfertőzése tévedhetetlen utalás a „pusztító utálatosságra”, azaz egy bálvány felállítására az Antikrisztusnak a templomban. Figyeljük meg a többes szám ismételt használatát: ez az Antikrisztusra és a hamis prófétára utal, v. ö. Jel13. Jelentős, hogy a következő (a 32.) versben utalást látunk a hűséges maradékra: „az Istenét ismerő nép”.

„És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag; mert a mi elhatározott, az végre is hajtatik.” (36. vers) Azt, hogy a „király” itt az „utálatos”, nemcsak a bármiféle félbeszakadás hiánya jelzi a próféciában, valamint az összekötő „és” is, amivel a vers kezdődik, hanem az a tény is határozottan megerősíti, hogy a 27. versben (lásd a szöveggörnyezetet) az utálatost „királynak” nevezik! Ennek a 36. versnek a tartalma világosan összekapcsolja a „királyt” a 2Thessz2:3-4-ben említett bűn emberével és a „kicsiny szarvval” is azonosítja, v. ö. Dán7:23 és 8:25. A Dán1 többi versét az előző fejezetekben néztük át, itt nem kell ezeket részletezni.

5. Az Antikrisztus a kisprófétáknál

Itt a tanulmányok tág tere nyílik meg, nekünk azonban csak néhány kiválasztottra kell korlátozódunk és azokat is röviden kell magyaráznunk. Hóseás több utalást is tesz a bűn emberére. A 8:10-ben „a fejedelmek királyának” nevezi, ebbéli minőségében a királyok Királyának sátáni utálatosa. A 10:15-ben „Izrael királyának” mondja, ami a zsidókkal fennálló kapcsolatára mutat rá. A 12:7-ben „kereskedőnek”⁴⁷ vagy kufárnak nevezi, s ez hangzik el róla: „Hamis mértékek vannak kezében; szeret mást megcsalni”, vessük össze ezzel a Jel6:5-öt. Ezek a szavak jelölik a kettős jellemét a zsidókkal kapcsolatban: először elhitheti velük, hogy ő az igazi Krisztus, végül pedig a legnagyobb ellenségüként lép fel ellenük.

Joel úgy utal rá, mint „az északi sereg” parancsnokára, azaz az asszírira. S Isten itt jelenti ki, hogy „Az északi népet is elűzöm tőletek, és pusztá és sivatag vidékekre vetem azt; elejét a keleti tengerbe, hátulját a nyugoti tengerbe, és bűze magasra száll; felszáll bűdössége, mert nagy dolgokat cselekedett.” (2:20)

Ámos úgy beszél róla, mint „ellenségről”, aki „körülveszi e földet; ledönti hatalmadat és feldúlhatnak a te palotáid” (3:11). Az, hogy ez a végidőkre vonatkozik, világosan kiderül a soron következő versekből, ahol ezt olvassuk: „a mely napon megbüntetem Izráelt az ő vétkeiért” stb. (14. vers)

Mikeás „asszírnek” nevezi és ezt mondja róla: „eljő a mi földünkre és megtapodja palotáinkat: állatunk ellene hét pásztort és nyolcz fejedelmi férfiút... és megszabadít az Assirustól, ha a mi földünkre eljő és a mi határunkba lép.” (5:5-6)

⁴⁷ Károlinál: „káánaánita” – *a ford.*

Náhum ezt mondta róla: „Belőled származott, a ki gonoszt koholt az Úr ellen, a ki álnokságot tanácsolt. Így szól az Úr: Ha teljes erőben és sokan vannak is, mégis levágnak és elenyésznek. Megaláztalak téged, de nem foglak többé megalázni... mert nem vonul át rajtad többé a semmirekellő.” (1:11-12, 15) Ezek a versek egy újabb ellentétet mutatnak be Krisztus és az Antikrisztus között. Az első a „csodálatos Tanácsos” (Ézs9:6), a második az „álnok tanácsos”.

Habakuk úgy írja le, mint akinek a lelke „felfuvalkodott, nem igaz ő benne”, olyasvalaki, akit „a bor megcsalt”, mint felgerjedt férfiút, akinek „nincsen nyugalma; ő, a ki tátja száját, mint a Seol, és olyan ő, mint a halál: telhetetlen, és magához ragad minden népet és magához csatol minden nemzetet.” (2:4-5)

Zakariás „mihaszna pásztornak” nevezi, „a ki elhagyja a juhokat”, s ítéletet hirdet rá: „fegyver a karjára és jobb szemére” (11:17).

Az Antikrisztus az evangéliumokban és a levelekben

Az Ó- és Újszövetségben sok a közös – sokkal több, mint amiről a „diszpenzációs” igazság tanítói látszólag tudnak – de van néhány látványos ellentét is közöttük. Általánosságban szólva az egyik alapvetően profetikus, a másik főleg tanító (didaktikus). Az elsőben sokkal több hangzik el Izrael jövőjéről, mint a másodikban. Sokkal több helyet szentel az Ószövetség ama állapotok leírásának, amik majd a nagy nyomorúság idején állnak fenn, mint az Újszövetség. S a próféták is sokkal többet jelentenek ki az Antikrisztusról, mint az apostolok adta közre. Ezzel teljes összhangban találunk egy könyvet az Újszövetségben, ami figyelemre méltó kivétel a jellege és a tartalma tekintetében, ez pedig a Jelenések könyve. Ott talán több hangzik el a bűn emberének személyéről és pályafutásáról, mint az Újszövetség összes többi részében együttesen.

Az igeszakaszok száma az evangéliumokban, melyek közvetlenül utalnak az Antikrisztusra, viszonylag kicsi, de emellett van néhány közvetett utalás is rá, s ezek alaposabb vizsgálatot tesznek szükségessé a látszólagos homályosságuk miatt. A szerző hiszi, hogy lehetnek további igeszakaszok az evangéliumokban, amik a bűn emberéről beszélnek az ő különböző kapcsolataiban, s amik ezoterikus képet festenek róla, de amiket a Szentlélek még nem akart feltárni a próféciákat tanulmányozók előtt. Ne tekintse az olvasó ezt a fejezetet semmiképpen sem a téma teljes vagy kimerítő feldolgozásának, hanem inkább indítsák őt arra a rövid utalásai, hogy saját maga kezdjen imádságos és türelmes vizsgálódásokba.

Az Antikrisztusról még kevesebb említést találunk a levelekben, mint a négy evangéliumban. Amennyire eddig láttuk, rá csak a 2Thessz2-ben és János leveleiben találunk utalást. Ennek okát nem nehéz kitalálni. A levelek azokhoz szólnak, akik Krisztus testének a tagjai, s abban az időben, amikor majd az Antikrisztus az emberi történelem színpadára lép, ők már messze felette lesznek ennek – áldott Urukkal az Atyjuk házában. Mindazonáltal a „teljes Szentírás” hasznos a tanításra és szükséges a megvilágosításunkhoz. Istennek tetszett sok mindent kijelenteni azokról a dolgokról, amiknek hamarosan meg kell lenniük, s lehet, hogy azokat, akik most figyelmen kívül hagyják vagy elhanyagolják a Szentírás profetikus részeit, elragadja majd a meglepetés, amikor egy eljövendő napon csodálkozással nézik majd a prófécia beteljesedését. S lehet, hogy ez a meglepődés (a vétkes tudatlanság miatt) benne foglaltatik abban, amire az apostol utal, amikor arról beszél, hogy „meg ne szégyenüljünk

előtte az ő eljövetelekor” (1Jn1:28). Természetesen a mi kötelességünk és kiváltságunk szorgalmasan megvizsgálni mindent, amit Isten a tudunkra adott az Ő Ígésében.

1. Kihagyva a Mt2 előképekről szóló tanítását, amivel majd egy későbbi fejezetben foglalkozunk, először a Mt12-höz lapozunk, ami az egyik legfontosabb fejezet abban a könyvben, s megadja az egyik fő kulcsot a diszpenzacionalista magyarázatához. Ebben van feljegyezve az első nagy szakadás a zsidók és Krisztus között, ami végül oda vezetett, hogy keresztre feszítették Őt. A 14. versben ezt olvassuk: „A farizeusok pedig kimenvén, tanácsot tartának ellene, hogyan veszíthetnék el őt.” Ez az első alkalom, amikor valami ehhez hasonlót olvasunk Máté evangéliumában. Ezután ezt olvassuk „Akkor egy vak és néma ördögöst hoztak ő eléje; és meggyógyította azt, annyira, hogy a vak és néma mind beszél, mind lát vala.” (22. vers) Egészen addig az ideig ez volt messze a legfigyelemreméltóbb csoda, amit a mi urunk tett. A hatása a tanúkra általános és mélyenszántó volt – „És elálmélkodék az egész sokaság, és monda: Vajjon nem ez-é Dávidnak ama Fia?” (23. vers) Neki kell lenni a rég várt Messiásnak, Aki most közöttük állt. De a farizeusokat elvakította az Iránta érzett gyűlöletük, és elkövették azt a bűnt, amire nem volt bocsánat: „Ez nem űzi ki az ördögöket, hanemha Belzebubbal, az ördögök fejedelmével.” (24. vers) Erre a szörnyű istenkáromlásra válaszolva és „mérges kígyók fajzatainak” nevezve őket a mi Urunk elmondott egy példázatot, ami közvetlenül vonatkozik a mostani témánkra:

„Mikor pedig a tisztátalan lélek kimegy az emberből, víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresve, és nem talál. Akkor ezt mondja: Visszatérek az én házamba, a honnét kijöttem. És oda menvén, üresen, kisöpörve és fölékesítve találja azt. Akkor elmegy és vesz maga mellé más hét lelket, gonoszabbakat ő magánál, és bemenvén, ott lakoznak; és ennek az embernek utolsó állapotja gonoszabb lesz az elsőnél. Így lesz ezzel a gonosz nemzetséggel is.” (43-45. versek) Az első dolog, amit meg kell jegyeznünk erről a titokzatos és figyelemre méltó szakasról, a szakasz elhelyezkedése. Ennek, mint azt a fentiekben megpróbáltuk jelezni, Krisztus ünnepélyes bejelenéséhez van köze azokra nézve, akik elhatározták a megsemmisítését s elkövették a megbocsáthatatlan bűnt. Benne hirdeti ki az ítéletet, amivel Isten majd lesújt a hitehagyott Izraelre.

A következő feladatunk az, hogy kiderítsük ennek a példázatba burkolt kijelentésnek a jelentését. A központi alak a „tisztátalan lélek”. Ez a tisztátalan lélek itt hármas kapcsolatban látszik: először, mint emberben lakozó, másodsor, mint az emberből kimenő, harmadszor, mint az emberbe visszatérőt és ismét benne lakozó. A 44. versben az embert a tisztátalan lélek „az én házamnak” nevezi. Ez az ember kétségtelenül Izrael jelképe, mert a mondanivalója végén Krisztus ezt mondja: „Így lesz ezzel a gonosz nemzetséggel is.” Ki tehát ez a „tisztátalan lélekként” emlegetett valaki? Hitünk szerint a bűn embere. A következő okok vezettek erre a következtetésre: először is, figyeljük meg jól a határozott névelő használatát. Nem pusztán *egy* tisztátalan lélek, hanem *a* tisztátalan lélek. Másodsor figyeljük meg a hármas vonatkozását Izraelre. Amikor a Megváltó kimondta ezeket a szavakat, a veszedelem fia ott volt Izrael között. Kicsivel később azonban már nem. Amikor felakasztotta magát, átment erről a színpadról a másik világba: ahogyan a Csell:25, összevetve a Jell1:7-tel, a mélységbe. A jelenlegi állapotát festői és komoly módon írja le: „víz nélkül való helyeken jár, nyugalmat keresve, és nem talál” (43. vers) Utána pedig ezt mondja: „*Visszatérek az én házamba, a honnét kijöttem*”. Ez utal meggyőződésünk szerint a veszedelem fiának megtestesülésére, amikor utoljára a bűn embereként jelenik meg a Földön. Akkor különleges értelemben lesz Izrael az *ő* „háza”. A harmadik okot, amiért azt

hisszük, hogy „a tisztátalan lélek” a veszedelem fia, a Zak13:2 adja: „És léssen azon a napon, így szól a Seregeknek Ura: Kivesztem a bálványok neveit e földről, és emlegetni sem fogják többé; sőt a prófétákat és *a fertelmes lelket* is kiszaggatom e földről”. Ez a vers világosan a végidőkről beszél. Ami ez után következik, az nagyon látványos. De az 5. versben figyelemre méltó az átmenet a többes számtól az egyeshez: „Hanem ezt mondja:⁴⁸ Nem vagyok én próféta” stb. Az egyetlen előző, ami ennek megfelel, „a fertelmes lélek” a 2. versből, aki itt, az 5. versben nem pusztán elvonatkoztatásnak, hanem határozott személynek látszik. S a 6. versben felteszik neki a kérdést: „Micsoda ütések ezek a kezeiden?” Ez hitünk szerint arra utal, hogy Isten még azt is megengedi a bűn emberének, hogy a Megváltót utánozva *sebekkel a kezein* jelenjen meg: így jobban képes lesz az igazi Krisztus szerepében tetszelegni.

Amikor a bűn embere visszatér Izraelhez, a házat „üresen, kisöpörve és fölékesítve” találja. Ez festi le a zsidók erkölcsi és lelki állapotát az Antikrisztus megjelenésének idején. Noha megtisztultak a szörnyű bálványimádástól, ami régen beszennyezte őket, noha fel vannak ékesítve mindennel, amit az átmeneti bővelkedés adhat nekik, Izrael mindazonáltal híjával van a Sekina-dicsőségnek, és nem lakozik bennük a Szentlélek. Majd ezt halljuk: „Akkor elmegy és vesz maga mellé más hét lelket, gonoszabbakat ő magánál, és bemenvén, ott lakoznak.” Hisszük, hogy ennek kettős jelentése van. Egy plusz hét annyi, mint nyolc, és a Szentírásban a nyolc az *új kezdet* száma. Ez összhangban van a veszedelem fiának megelevenedésével. De azt is hisszük, hogy ez egyben utalás a Sátán istenkáromló utánzására is, amiről a Jel5:6-ban hallunk, ahol azt olvassuk, hogy a Báránynak hét szeme van, melyek „az Isten hét Lelke”. Pont ahogyan Isten Krisztusa Isten Lelkével felruházva jön vissza a Földre a hatalmának hétszeres bőségében, úgy mutatkozik majd meg az Antikrisztus Izraelnek a sátáni hatalom és tisztátalanság hétszerességében. Akkor Izrael utolsó állapota valóban rosszabb lesz az elsőnél – annál, amiben akkor voltak, mikor elutasították Krisztust Júdás napjaiban.

2. Most rátérünk a Mt24-re, melyben hosszas előrejelzést látunk ennek a korszaknak a végéről. Krisztus jelentős részletességgel számol be azokról a dolgokról, amik megelőzik az Ő saját visszatérését a Földre. Az egész fejezet a Mester válaszainak van szentelve a tanítványai által feltett három kérdésre, nevezetesen, mikor lesz a templom megsemmisítve, mi lesz a jele az Ő eljövételének és a korszak végének (lásd 3. vers). Hasonló, de ezzel semmiképpen sem azonos prófécia található a Lk21-ben. A fő különbség közöttük az, hogy a Lk21 azokat az állapotokat részletezi, melyek megelőzik Jeruzsálem megsemmisülését i. sz. 70-ben – a 25. versig bezárólag a nagy nyomorúságig sem jutunk el, míg a Mt24 egésze egyelőre *a jövő*.

Szembeszökő meglátni, hogy a mi Urunk ezzel kezdi a prófeciáját: „Meglássátok, hogy valaki el ne hitessen titeket, mert sokan jönnek majd az én nevemben, a kik ezt mondják: Én vagyok a Krisztus; és sokakat elhítenek.” (4-5. versek) Ennek a jelentősége a 11. verssel összehasonlítva derül ki: „És sok hamis próféta támad, a kik sokakat elhítenek.” Ezek a hamis Krisztusok és hamis próféták fognak vezető szerephez jutni az Antikrisztusban és a hamis prófétában, akik a fő-fő megtévesztők lesznek. Amikor elérjük a 15. verset világos utalást látunk a bűn emberére: „Mikor azért látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság, a melyről Dániel próféta szólott, ott áll a szent helyen (a ki olvassa, értse meg).” Krisztus eme utalás a „pusztító utálatosságra”, ami a „szent helyen áll”, visszatekint a Dán12:11-re: „És az

⁴⁸ Károlinál: „Hanem ezt mondja kiki: Nem vagyok én próféta” – *a ford.*

időtől fogva, hogy elvétetik a mindennapi áldozat, és feltételetik a pusztító utálatosság, ezerkétszáz és kilenczven nap lesz.” Ez viszont visszavezet minket a Dán9:27-hez: „És egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak, és utálatosságok szárnyán pusztít, a míg az enyészet és a mi elhatározottat, a pusztítóra szakad.” Ezekkel a versekkel kell összevetni a Jel13:11-15-öt, ahol azt halljuk, hogy a hamis próféta, aki nagy csodákat tesz majd, megparancsolja az embereknek, hogy „csinálják meg a fenevad képét”. A hamis prófétának az is megadatik, hogy „a fenevad képébe lelket adjon, hogy a fenevad képe szóljon is, és azt művelje, hogy mindazok, a kik nem imádják a fenevad képét, megölessenek”. Ezeket az igeszakaszokat összekapcsolva a következő tények látnak napvilágot: először is, a „képmás” az Antikrisztusé lesz (Jel13:15). Másodsor, ez a „képmás” a „szent helyen” fog állni (Mt24:15), azaz Jeruzsálemben, az újjáépített templomban. Harmadsor, ez a „képmás” természetfeletti hatalommal fog rendelkezni, mert képes lesz „beszélni” (Jel13:15). Negyedsor, ez a „képmás” az imádás tárgya lesz, s akik elutasítják az imádását, azokat kivégzik (Jel13:14-15). Ötödször ezt a „képmást” nevezik a „pusztító utálatosságnak”. Az „utálatosság” egy ószövetségi kifejezés, ami a bálványimádáshoz kapcsolódik és valamilyen különleges bálványt vagy hamis istent jelöl (lásd 5Móz7:26, 1Kir11:5-7). Hatodsor, ezt az „utálatosságot” vagy bálványistent Dániel hetvenedik évhetének a közepén állítják fel, vagyis három és fél évvel az Antikrisztus pályafutásának vége előtt. Ez világosan kiderül a Dán12:11-ből és a 9:27-ből. A „napi áldozat” letörlése akkor történik meg, amikor az Antikrisztus eldobja az álarcát és a menny megvetőjeként lép színre. A zsidók újjáépített templomában az áldozatokat ismét Istennek fogják bemutatni. Ezt a királyuk majd tűri, amíg Krisztus szerepében tetszeleg. De mikor ledobja a vallásos színlelést és eget-földet megveti, akkor az „áldozatok” elvétetnek, s a helyükre a saját maga képét állítja. Hetedsor, az Antikrisztus eme „képmásának” a felállítását valószínűleg természetfeletti tünemény kíséri. Ezt a Dán9:27-ből tudjuk meg, ahol ezt olvassuk: „véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak, és utálatosságok túlburjánzása végett pusztít”.⁴⁹ Az „utálatosságok túlburjánzásának” fordított kifejezést sehol máshol nem fordítják ekképpen. Hetven alkalommal van „szárnynak” van „szárnyaknak” fordítva. Ez a szó használatos a kerubok szárnyára a 2Móz25:20-ban és az Ezék10:5-ben stb. A Zsolt18:11-ben azt olvassuk Jahvéről, hogy „kerubon haladt és röpült, és a szelek szárnyain suhant”. Az egyik nagy tudású héber tudós így fordította a Dán9:27 utolsó mondatát: „S az utálatosságok szárnyán jön el pusztítani”. Emlékezve arra, hogy az „utálatosság” egy bálványra vagy egy hamis istenre vonatkozik, a szakasz jelentése így alakul: „egy hamis isten szárnyán jön el pusztítani”. Nos, a Zsolt18:11-re tekintettel nagyon valószínű, hogy a Dán9:27 a kerubok szekerének *sátáni utánzására* utal. Ezt erősíti meg az 1Kor10:20 – „a mit a pogányok áldoznak, ördögöknek áldozzák és nem Istennek” – ez pedig megmutatja az imádott „bálványok” vagy „utálatosságok” démoni természetét. Ha ez a nézet helyes, akkor az Antikrisztus természetfeletti módon lesz felemelve (láthatatlan démonok által), s látszólag a magasból alászállva (a Mal3:1 istenkáromló utánzásával) végleg meggyőzi a világot, hogy istenként imádják őt. A hitehagyott zsidók kétségtelenül elhiszik majd, hogy végre a régen várt mennyei jelet látják, valamint a dicsőség visszatérését a templomba. Mert oda vitetik majd a hamis krisztus és ott lesz felállítva a képmása. Hisszük, hogy a 2Thessz2:4 szavai: „maga ül be mint Isten az Isten templomába, *Isten gyanánt mutogatván magát*” a legvalószínűbben erre az eseményre utalnak.

⁴⁹ Károlinál: „utálatosságok szárnyán pusztít” – *a ford.*

Visszatérve most Krisztus szavaira, a Mt24:15 bízunk benne, hogy most sokkal érthetőbb lesz. Amit Urunk ott mondott, azt főleg a hívő zsidó maradéknak mondta, akik Palesztinában lesznek majd a nagy nyomorúság idején: amikor a „pusztító utálatosság ott áll a szent helyen (a ki olvassa, értse meg)”. Milyen csodálatosan összecseng ez egyéb igehelyekkel, s micsoda értéket kölcsönöz ez az írott Ígének! Nem lesz természetfeletti kijelentés – az összes megszűnt, amikor a Szentírás kánonja lezárult. Akkor, ahogyan most is, a „megértés” annak *olvasásától* függ, amit Isten *már* kijelentett. Mi hát az, amit ezeknek az istenfélő zsidóknak „meg kell érteni”? Azt, hogy a válság már kezdetét vette, hogy az Antikrisztus most már teljesen lelepleződött, s megmutatkozott, milyen istentelen szélhámos is ő. Forduljanak a Jel13:14-15-höz, a rájönnek, hogy *halál* vár rájuk, ha továbbra is Jeruzsálemben időznek. Ezért mondja Krisztus: „Akkor, a kik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre; a ház tetején levő ne szálljon alá, hogy házából valamit kivigyen... Mert akkor nagy nyomorúság lesz, a milyen nem volt a világ kezdete óta mind ez ideig, és nem is lesz soha” (Mt24:16.21). Milyen csodálatos fényt derít az egyik igehely a másikra! Milyen világosan elmagyarázza a Jel13:14-15 a hűséges maradék eme sietős menekülésének a szükségességét!

Még egy utalás van az Antikrisztusra a Mt24-ben, nevezetesen a 23-26. versekben: „Ha valaki ezt mondja akkor néktek: Ímé, itt a Krisztus, vagy amott; ne higyjétek. Mert hamis Krisztusok és hamis próféták támadnak, és nagy jeleket és csodákat tesznek, annyira, hogy elhitessék, ha lehet, a választottakat is. Ímé eleve megmondottam néktek. Azért ha azt mondják majd néktek: Ímé a pusztában *van*; ne menjetek ki. Ímé a *belső* szobákban; ne higyjétek.” Az utalást a „nagy jelekre és csodákra” legalábbis részben, elmagyaráztuk a Jel13-nál. Már láttuk, hogy a hamis prófétának lesz hatalma „életet” vagy „lélegzete” adni a fenevad képmásába, így a képmás majd beszélni fog (15. vers). Továbbá az is fel van jegyezve, hogy „nagy jeleket tesz, annyira, hogy tüzet is hoz alá az égből a földre, az emberek láttára. És elhitei a földnek lakosait a jelekkel, a melyek adatának néki” (13-14. versek).

Reméltük, hogy képesek leszünk még valamit megmutatni a Mt24:26 „belső szobáiról”, de a más igeszakaszokból származó tiszta világosság hiányában tartózkodunk a saját spekulációktól. Világosnak tűnik azonban, hogy ez utalás a Gonosz *okkult* hatalmára és tevékenységére, aki mindig jobban szereti a sötétséget, semmint a világosságot.

3. A következő igeszakaszunk a Lk18 első nyolc verse lesz, ahol az Úr egy példázatban újabb képét tárja elénk az Antikrisztusnak: „Monda pedig nékik példázatot is arról, hogy mindig imádkozni kell, és meg nem restülni; Mondván: Volt egy bíró egy városban, a ki Istent nem félt és embert nem becsült. Volt pedig abban a városban egy özvegyasszony, és elméne ahhoz, mondván: Állj bosszút értem az én ellenségemen. Az pedig nem akará egy ideig; de azután monda ő magában: Jól lehet Istent nem félek és embert nem becsülök; Mindazáltal mivelhogy nékem terhemre van ez az özvegyasszony, megszabadítom őt, hogy szüntelen reám járván, ne gyötörjön engem. Monda pedig az Úr: Halljátok, mit mond e hamis bíró! Hát az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért, kik ő hozzá kiáltanak éjjel és nappal, ha hosszútűró is irántuk? Mondom néktek, hogy bosszút áll értök hamar. Mindazáltal az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-é hitet e földön?”

Krisztus többi példázatához hasonlóan ez is világosan profetikus a jellegét tekintve. Egy eljövendő napra tekint előre: azokat az állapotokat tárgyalja, amik majd a nagy nyomorúság idején állnak fenn. Ez könnyen belátható a szövegkörnyezetből. A Lk18 a

„monda pedig” kifejezéssel kezdődik, s az előző fejezet utolsó tizennyolc verse, amihez ily módon kapcsolódik, azokat a dolgokat mondja el, amik közvetlenül megelőzik a Messiás királyságának felállítását Figyeljük meg különösen a 26. verset. Így ennek a példabeszédnek a záró szavaival is: „Mindazáltal az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-e hitet e földön?”

Megmutatva így az időt, amikor ez a profetikus példázat beteljesedik, a következő feladatunk a benne szereplő kifejezések jelentéseinek megállapítása. A példázatban egy „özvegy” és egy „hamis bíró” a főszereplők. Ha egyszer rájövünk, kiket képviselnek ők, akkor minden egyszerű lesz. A feladatunk nem lehet túl nehéz tekintettel arra, hogy már ismerjük az időt, amikor ezeknek a szereplőknek színre kell lépniük.

Az „özvegy” a Szentírásban mindig az elhagyatottság, a magány, a gyengeség jelképe. Korszakos szempontból Izrael özvegy, s most halott is a mennyei vőlegénye számára. Itt, a Lk18 példázatában az új Izraelről „Isten Izraeléről”, a hűséges maradékról van szó. Egyetlen igehely idézése is elegendő lesz ennek megerősítéséhez: „Ne félj, mert meg nem szégyenülsz, és ne pirulj, mert meg nem gyaláztatol, mert ifjúságod szégyenéről elfeledkezel, és özvegységednek gyalázatáról többé meg nem emlékezel. Mert férjed a te Teremtőd, seregeknek Ura az Ő neve, és megváltód Izraelnek Szentje, az egész föld Istenének hívattatik. Mert mint elhagyott és fájó lelkű asszonyt hív téged az Úr, és mint megvetett ifjú asszonyt; ezt mondja Istened: Egy rövid szempillantásig elhagytalak, és nagy irgalmassággal egybegyűjtlek” (Ézs54:4-7). Ezeket a szavakat mondja majd Krisztus a maradéknak rögtön a millennium kezdetén, miután megtették a saját bűnbánó megvallásukat.

Az Antikrisztus a zsoltárokból című fejezetben több alkalommal adóztunk figyelemmel azoknak a szakaszoknak, melyek az istenfélő zsidó maradék állapotáról beszélnek a nagy nyomorúság idején. Láttuk, hogy keserves lesz a sorsuk. Komoly próbákat kell majd kiállniuk, szörnyű szenvedéseken mennek majd keresztül. Nem kevésbé fájdalmas lesz a megtapasztalásuk a hitetlen testvéreik heves ellenállásáról. Pont ahogyan a Megváltó legrosszabb ellenségei a test szerinti testvérei közül kerültek ki, s pont ahogyan a szentek legkérlelhetlenebb üldözői ebben a korszakban azok voltak, akik magukat Krisztus követőinek vallották, úgy a zsidó maradék legkegyetlenebb ellenségei is a saját nemzetük hitetlen részéből fognak származni. Ezeket is észre lehet venni a példázatban: ők az „ellenségek”, akik ellen az „özvegy” a „bíróhoz” folyamodik – „Állj bosszút értem az én ellenségemen”, ez a kérése.

Az elmondottak fényében könnyű kitalálni, kit képvisel az, akihez az „özvegy” folyamodik – nem kétséges, nem sokkal a nagy nyomorúság időszakának befejeződése előtt. Világos, hogy az maga az Antikrisztus, s ami itt elhangzik róla, az minden kétséget kizéróan alátámasztja ezt. Először is, „bírónak” nevezik, azaz *hatalmi* helyzetben van. Ehhez hozzátehetjük: ez ugyanaz a szó, amit a Jak5:9-ben fordítanak Bírónak, s ami az Úr Jézus Krisztusról beszél. Másodszor, úgy van bemutatva, mint aki egy városban van, azt, hogy ez Jeruzsálem vagy Babilon, nem tudjuk megmondani, de úgy véljük, inkább az utóbbi. Harmadszor, az olvassuk erről a bíróról, hogy „Istent nem féli és embert nem becsüli”. Nem kell sokat időznünk annak kimutatásával, hogy milyen teljes mértékben van ez összhangban mindazzal, ami máshol hangzik el a bűn emberéről. Az istentelenség és a törvénytelenség a két legfőbb eleme a jellemének. Negyedszer, az Úr konkrétan „hamis bírónak” nevezi őt (6. vers). A szó „igazságtalanságot” jelent. Ez a szó egy ellentétre mutat rá közte és az igazi Krisztus között, Aki majd igazságban fog uralkodni. Ötödször a *szívtelenségét* említi a „nem akarta egy ideig” kifejezés (4. vers). A görög ige a 3. versben azt jelenti, hogy az özvegy újra

és újra eljött a bíróhoz. De a keményszívűsége miatt sokszor süket fülekre találtak a könyörgései. Ilyen lesz az Antikrisztus brutális közönye a hűséges zsidók szenvedései iránt. Hatodszor a *megbízhatatlanságát* és az *árulását* említi világosan, Az 5. versben ezt olvassuk: „mivelhogy nékem terhemre van ez az özvegyasszony, megszabadítom őt” stb. De azután nem állja a szavát, amint az világosan kiderül a 7. versből: „Hát az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért?” stb. Az Antikrisztus nem áll bosszút érte, de Isten igen. Végül a *végromlására* utalnak a legutoljára idézett szavak. Amikor Isten „bosszút áll” a választott maradékért, az Antikrisztus megsemmisül együtt azokkal a követőivel, akik üldözték őket.

Egyetlen nehézség van a fenti magyarázattal: a zsidó maradéknak az Antikrisztushoz fordulása. Lehetséges lehet, hogy tőle kérjenek segítséget? De vajon van ebben bármiféle valóságos nehézség? Keressük a saját tapasztalatunkban a választ. A megpróbáltatás órájában milyen gyakran fordulunk a test karjaihoz is segítségért! Még maga Pál apostol is a császárhoz fellebbezett! De nehogy ezt a saját koholmányunknak vélje bárki, ami ellenvetés a fenti magyarázattal szemben megfogalmazott találó kifogásokra, figyeljük meg alaposan a 7. vers szavait: „Hát az Isten nem áll-é bosszút az ő választottaiért, kik ő hozzá kiáltanak éjjel és nappal, *ha hosszútűrő is irántuk?*” Vajon a „hosszútűrő irántuk” szavak nem utalnak arra, hogy bár éjjel-nappal kiáltottak Istenhez, még másoknál is kerestek segítséget? Még világosabb az Ézs10:20 bizonyágtétele: „És léssen ama napon, hogy többé nem támaszkodik Izráel maradéka és a ki megmaradt Jákób házából, az őt nyomorgatóhoz, hanem támaszkodik az Úrhoz, Izráel Szentjéhez hűségesen”.

4. „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jőne a maga nevében, azt befogadnátok.” (Jn5:43) Ezt az igeszakaszt már vizsgáltuk, ezért nem kell nagyon részletesnek lenni. Ez az Antikrisztusról beszél a hitetlen Izraellel kapcsolatban. Kettős ellentétet állít fel Isten Fia és a veszedelem fia között. Isten Krisztusa alázatos formában nem a maga nevében jött, hanem Atyjában, tökéletes engedelmisségben. A Sátán krisztusa azonban öntelt göggel a maga nevében fog eljönni. Ez rögtön megszólítja majd a bukott emberek romlott szívét. Az Úr Jézusnak már a szelídsége is sértés volt a zsidók számára, de a bűn emberének gögje és önzése majd elfogadhatóvá teszi őt a számukra. A hitehagyott nemzet nem fogadta be Krisztust. Ahogyan ugyanebben az evangéliumban olvassuk: „Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadják be őt.” (Jn1:11) De az Antikrisztust majd üdvözlik – „*őt majd befogadjátok*”, mondja az Úr. Úgy fogadják majd, mind a régen várt Messiást. Úgy fogadják majd, mint királyukat. Úgy fogadják majd, mint a megígért Szabadítót. Elfogadják az igáját. Isten tisztelettel adóznak neki. De keservesen megbánják és szörnyű lesz Isten őket sújtó ítélete.

5. „Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen ő benne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja.” (Jn8:44) A görög szó a „hazugságra” a „pseudos”. Ez csak kilencszer fordul elő az Újszövetségben: ez az *ítélet* száma. Mindig arra utal, ami ellentétes az igazsággal. Ez odaillő utalás az Antikrisztusra, aki annak a fia, aki a fő-hazug, az ördögé. Isten Krisztusa „az igazság”, a Sátán krisztusa a „hazugság”. Az, hogy a bűn emberének a sok neve közül ez az egyik, világosan kiderül a 2Thessz2. Azt halljuk tehát, hogy az eljövetele „a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival, és a gonoszságnak minden csalárdságával azok között, a kik elvesznek; mivelhogy nem fogadták be az igazságnak szeretetét az ő idvességökre.” Aztán ezt halljuk: „És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés

erejét, hogy higgyenek a hazugságnak” (v. ö. 3. fejezet) A Jn8:44-ről nem tehetünk jobbat, mint idézzük Sir Robert Andersont: „'Hazugságot szólni' nem angol kifejezés. A helyes kifejezés 'hazugságot mondani'. De senki nem fordította az itt szereplő görög szavakat így. Ez nem a hamis az elvontban, amiről itt szó van, hanem annak konkrét példája. S így a kapcsolat világos a Sátán, a hazug és a Sátán, a gyilkos között. Ő nem minden gyilkosság felbujtója, hanem azé a gyilkosságé, amelyről ott és akkor van szó, Krisztus meggyilkolásáról. Ő nem a hazugságok atyja, hanem a Hazugság atyja. a 2Thessz2:11-ben ismét a Jn8:44-ben szereplő 'Hazugság'. Isten nem ösztökéli arra az embereket, hogy hazugságokat szóljanak vagy higgyenek a hazugságoknak. De azokról, akik elutasítják az igazságot, ez van megírva: 'Erős tévelygést bocsát rájuk, hogy higgyenek a hazugságnak. Mivel elutasították Isten Krisztusát, jogi vakság szakad rájuk, hogy elfogadják az emberiség krisztusát, aki a megtestesült Sátán lesz.” (Isten csendje)

6. „Mikor velök valék a világon, én megtartám őket a te nevedben; a kiket nékem adtál, megőrizém, és senki el nem vezett közülök, csak a veszedelemnek fia, hogy az írás beteljesüljön.” (Jn17:12) Azt, hogy Urunk az Antikrisztusra utalt, félreérthetetlenül megerősíti a 2Thessz2:3, ami a bűn emberét „a veszedelem fiának” nevezi. Az, hogy Júdás, akit itt nevez a veszedelem fiának, több volt, mint ember, világosan kiderül a Jn6:70-ből, ahol ezt olvassuk: „Nem én választottalak-é ki titeket, a tizenkettőt? és egy közületek ördög”. Egyetlen más igeszakaszban sem vonatkozik a „Diabolos” szó másra, mint magára a Sátánra. Pont ahogyan az Úr Jézus megtestesült Isten volt, úgy lesz Júdás a megtestesült ördög. A harmadik fejezetben pedig kimutattuk, hogy Júdás majd az Antikrisztusban testesül meg.

Talán kell még egy szót szólni a Jn17:12-ről, mielőtt továbbmennénk. Egyesek úgy gondolták, hogy ez az igevers meggyengíti a szentek abszolút biztonságának tanítását, de valójában semmi effélét sem tesz. Figyeljük meg: Krisztus nem azt mondta, hogy „Azokat, akiket nekem adtál megtartottam, és közülük senki nem vezett el, *csak* a veszedelem fia”, hanem azt, hogy „közülük senki nem vezett el, *leszámítva* a veszedelem fiát”. A „csak” szót ellentétes, nem pedig kivételt megjelölő értelemben használja, azaz, Júdás is *ellentétes* azokkal, akik Krisztusnak adtak (más hasonló szerkezetű igehelyek példáulként lásd Mt12:4, Csel27:22, Jel21:27). Ezt az értelemezést félreérthetetlenül alátámasztja a Jn18:9 „Azok közül, a kiket nékem adtál, senkit sem vesztettem el.”

7. A 2Thessz2 tartalmazza a fő szakaszt az Antikrisztust illetően. Ebben „a bűn emberének, a veszedelem fiának” nevezik őt (3. vers). Komoly igazság, hogy az emberek bűnösök (Rm8:23), de az Antikrisztus több lesz, mint bűnös: ő lesz a bűn embere. Ebbéli minőségében közvetlen ellentéte lesz Krisztusnak, Aki Isten Szentje volt. A bűn minden szörnyű, sátáni árulásával, vakmerő istenkáromlásaival és hatalmas befolyásával az emberek romlott szíveire, ebben a rettentő szörnyetegben jut majd a csúcsára. E kifejezés további jelentését illetően az olvasónak ismét a 3. fejezetet ajánljuk a figyelmébe.

A bűn emberéről hangzik el: „A ki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik, annyira, hogy maga ül be mint Isten az Isten templomába, Isten gyanánt mutogatván magát.” (4. vers) Itt éri el a csúcsát a félelmetes istenkáromlása. Isteni tiszteletet ragad magához, s halálbüntetés terhe mellett (Jel13:15) követel meg mindenkitől imádatot. Istentelen követelményeink védelmében arra kényszeríti az embereket, hogy a megbízásait minden törvény és szokás felett állónak tekintsék, legyenek azok ember vagy isteni eredetűek (Dán7:25). Egy ideig a Mindenható tűri ezt a sátáni istentelenséget, a Visszatartó elvétetett az útból (7. vers). Egyetlen villám sem fogja a

porba sújtani az átkozott alakját. a Föld nem nyitja meg a száját, hogy elevenen nyelje őt el. Az Úr angyala, aki halálra sújtotta a Heródes egy sokkalta kisebb istenkáromlásért, visszatartja majd a kezét a kard kirántásától. Egy időre a menny csendben maradt, amíg ez a gögös lázadó a kénye-kedve szerint cselekszik. De a kijelölt órában „megemészti az Úr az ő szájának lehellelével, és megsemmisíti az ő megjelenésének feltűnésével” (8. vers).

„A kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (9. vers). Az Antikrisztus lesz a csúcspontja és a vége a Sátán mesterkedésének és zsenialitásának. Szuper-ember energiával lesz ellátva, így csodákat tesz, melyek nem pusztán színlelések lesznek, hanem a hatalom cselekedetei. Nem kétséges, hogy utánozni fogja Krisztus csodáit, mint régen Jannes és Jambres is utánozták Mózes csodáit. A csodatettei a saját feltámadásában érik el a csúcspontjukat.

8. „Ki a hazug, ha nem az, a ki tagadja, hogy a Jézus a Krisztus? Ez az antikrisztus, a ki tagadja az Atyát és a Fiút.” (1Jn2:22). Ennek „az antikrisztus” névnek a jelentését illetően az olvasók forduljanak a 4. fejezethez. Ott megmutatkozik, hogy ezt a hivatalos megnevezést mi kettős jelentésűnek tekintjük, melyek megfelelnek a pályafutása két fő részének. Először az igazi Krisztus szerepében tetszeleg, később pedig Krisztus nyílt ellenségeként lép fel. Az itt szereplő igevers a fő-fő hitehagyottként mutatja őt be. Végül majd megtagadja a judaizmus megkülönböztető igazságát, miszerint „Jézus a Krisztus”, továbbá szembeszegül azzal, ami a keresztyénség lényege, „az Atya és a Fiú” kijelentésével.

9. Egy rövid megjegyzés az 1Jn4:3-ról, és ezzel be is fejezzük. „És valamely lélek nem vallja Jézust testben megjelent Krisztusnak, nincsen az Istentől: és az az antikrisztus lelke, a melyről hallottátok, hogy eljő; és most e világban van már.” Erre az utolsó mondatra szeretnénk felhívni a figyelmet. Az Antikrisztus lelke, ami készíti az utat a megjelenéséhez, már most is „a világban van”. Ez a kijelentés párhuzamos a 2Thessz2:7-tel: „Működik ugyan már a törvényszegés titkos bűne: csakhogy annak, a ki azt még most visszatartja, félre kell az útból tolatnia.” A törvényszegés titkos bűne, ami a Sátán megtestesülésére vonatkozik, közvetlen ellentéte „a kegyesség titkának” (1Tim3:16), aminek az isteni megtestesüléshez van köze. A törvényszegés titkos bűne „már működik”, így olvassuk az 1Jn4:3-ban az Antikrisztus lelkéről, hogy „most e világban van már”. Az, hogy mennyire előrehaladottak már a Sátánnak a mesterműve megjelenítésével kapcsolatos előkészületei, egyre nyilvánvalóbbá válik mindazok számára, akik megkapták a bölcsességet az idők jeleinek felismeréséhez.

Az Antikrisztus a Jelenések könyvében

A Jelenések könyve témáját a helyes is jelzi a szent kánonban. A Szentírás végén elhelyezkedve természetesen módon várhatjuk, hogy a világtörténelem utolsó fejezeteit vázolja fel előttünk. S valóban ez a helyzet. A Jelenések főleg azokat az ítéleteket írja le, amikkel majd Isten a Földet sújtja. Messze a legteljesebb leírását adja azoknak a állapotoknak, amik majd a nagy nyomorúság idején állnak fenn. A legrészletesebben tárgyalja az Antikrisztus jellemét és pályafutását, aki a „vessző” lesz a haragvó Isten kezében a hűtlen Izrael és a hitehagyott keresztyénség megbüntetéséhez. Mindez természetesen csak előkészület a messiási birodalomhoz, ami majd a Föld utolsó korszaka alatt áll fenn.

A Jelenések könyvét lehetetlenség megérteni az azt megelőző könyvek alapos ismerete nélkül. Minél jobban ismerjük a Biblia első hatvanöt könyvét, annál jobban fel

vagyunk készülve a hatvanhatodik könyvének tanulmányozására. Kevés újdonsággal találkozunk a Jelenések könyvében, a változatos tartalma jórészt megerősítése mindannak, ami a korábbi Írásokban található. Mindegyik alakja és jelképe, ha nem a saját oldalain nyernek magyarázatot, akkor valahol máshol, az írott Ígén belül, mert a Szentírás mindig önmagát magyarázza.

A Jelenések könyvével kapcsolatos legtöbb nehézség a tudatlanságunkból és a korábbi könyvekkel kapcsolatos ismereteink hiányából fakadnak. Főleg Dánielt és Zakariást kell részletesen elemezni, mert azok vetnek sok fényt a pathmoszi látnok változatos prófeciáira. A Jelenések könyve nemcsak a bűn emberének személyéről és munkásságáról jelent ki jó sokat, hanem a pusztulását is leírja és kihirdeti a gonosz háromság teljes vereségét. Ez kétségtelenül számot ad a sok előítéletről, ami ennek a könyvnek a tanulmányozását és olvasását kíséri. Valóban figyelemre méltó, hogy ez az egyetlen könyv a Bibliában, mely konkrét ígéretet tartalmaz azok számára, akik olvassák és hallgatják a prófeciáit (Jel1:3). De mégis milyen ritkán olvassák azoknak a gyülekezeteknek a szószékeiről, akik ortodox közösségek hírében állnak! Biztos, hogy ezért a nagy ellenség a felelős. Úgy tűnik, a Sátán az összes többenél jobban féli és gyűlöli ezt a könyvet, ami arról számol be, hogy ő majd végül a tűz tavába vettetik. De „jól ismerjük az ő szándékait” (2Kor2:11). Akkor hát ne tartson minket vissza a ennek a prófeciának az imádságos és alapos tanulmányozásától, ami elmondja nekünk azokat a dolgokat, amiknek „meg kell lenniük hamar”.

1. Először a Jelenések hatodik fejezetéhez fordulunk, ahol a veszedelem fiának négyféle nézetét látjuk. Pont ahogyan az Újszövetségelejen a Szentlélek Krisztus négyféle leírását adja meg az evangéliumokban, úgy az Isten földi ítéleteiről szóló leírásában is négyszeres képét tárja elénk Krisztus nagy ellenségének. Hisszük, hogy a „pecsétek” közül az első négy az Antikrisztus jellemének négy összetevőjét tárják elénk, s leírják a pályafutásának négy szakaszát. Először a közben látjuk, amikor Isten Krisztusát, mint az Igazat majmolja. A „fehér ló”, amin ül, az igazságosságról beszél. Pont mint a 2Kor11:14-ben „maga a Sátán is átváltoztatja magát világosság angyalává”, így „nem nagy dolog azért, ha az ő szolgálói is átváltoztatják magokat az igazság szolgálóivá”, úgy az Antikrisztus is a törvény és a rend szerepében fog tetszelegni. Másodszor azt látjuk, ahogyan Isten Krisztusát, mint nagy harcost utánozza. Ahogyan az Úr Jézus a lábainak zsámolyává fogja tenni az ellenségeit a visszatérésekor és búsulásában megtapos mindenkit, akik dacoltak vele (Ézs63:3), úgy a bűn embere is lemészárol mindenkit, akik szembe mernek vele szállni. Harmadszor azt látjuk, amint Krisztust, mint az élet kenyerét utánozza, mert a harmadik pecsét élelmiszer-elosztóként mutatja be őt. Negyedszer levetett álarccal látjuk őt, úgy van lefestve, mint akinek a neve halál és pokol, mint az emberek testének és lelkének a megsemmisítője.

Nézzük meg, miképpen van meghatározva a különböző színű lovak eme lovasának a személyazonossága. A 6:2-ben ezt olvassuk: „És látám, és ímé egy fehér ló, és a rajta ülőnél íjj vala; és adaték neki korona; és kijöve győzve, és hogy győzzön.” Figyeljük meg, hogy először is „fehér lovon” ülve látjuk. Ez Isten Krisztusának utánzása, Aki a második eljövetelekor a Földre szintén „fehér” lovon ülve fog megjelenni (Jel19:11). Másodszor az hangzik el, hogy „korona adatott neki”. Ez végül összeköti őt a Jel13 első fenevadjával – aki az Antikrisztus, – mert róla van megírva, hogy „És imádnak a sárkányt, a ki a hatalmat adta a fenevadnak” (4. vers). Majd a 6:4-ben ez következik: „És előjőve egy másik, veres ló, és a ki azon üle, megadaték annak, hogy a békességet elvegye a földről, és hogy az emberek

egymást öljék; és adaték annak egy nagy kard.” Figyeljük meg először is az utolsó mondatot: „és adaték annak egy nagy kard”. Ez azonnal elpecsételi őt, mint utánzat-Krisztust, mert az igazi Krisztusról meg van írva: „És az ő szájából éles kard jó vala ki” (Jel19:15). Másodszor az hangzik el róla, hogy „megadaték annak, hogy a békességet elvegye a földről”. S ezt olvassuk a Jel13 első fenevadjáról is: „adaték neki hatalom minden nemzetségen, nyelven és népen” (7. vers). A harmadik pecsét felnyitásakor úgy jelenik meg, mint élelmiszer-elosztó, a létszükségleti dolgokat az éhínség idején fennálló árákon mérve. Ez kétségtelen összhangban áll azzal, amit a 13:17-ben olvasunk. Végül a negyedik pecsét neve a „halál és pokol”. Ez a kettős megnevezés minden kételyt eltöröl azt illetően, hogy kiről is van itt szó. Amikor Isten szót emel Izraelnél, amiért hét éves szövetséget kötöttek, azt a következő nyelvezettel teszi meg: „És eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll” (Ézs28:18). Azaz a négy ló lovasai a Jel6-ban nem négy különböző személy, hanem egyetlen, négyféleképpen bemutatott személy, mint az Úr Jézus is a négy evangéliumban.

Mielőtt tovább lépnénk a Jel6-tól néhány szót kell még hozzátenni az azzal kapcsolatos megjegyzéseink megerősítése végett, miszerint a Jel6 első részében az Antikrisztus pályafutásának *négy szakaszt* látjuk. Az ember Jézus Krisztus felkészülését a nyilvános szolgálatára – a hosszú éveket, amiket Názáretben töltött – a négy evangélista kihagyta. Így itt a Jel6-ban is a bűn emberének korai napjai – a „kicsiny szarv” jellege – sem szerepelnek. Az első pecsétnél úgy látjuk őt, mint aki fehér lovon ül és van egy íja. A ló színe és az a tény, hogy nem látszanak nyilak az íj mellett, vértelen győzelmekre utal, mert „kijöve győzve, és hogy győzzön”. Ez az első pecsét elvezet minket ahhoz az időhöz, amikor a sötétség hercege Isten Krisztusának szerepében tetszeleg és bemutatkozik a zsidóknak, hogy fogadják őt el. Nem a maga igazi, sátáni jellegében lép fel, hanem inkább a békesség Fejedelmét utánozza. Az első pecsét párhuzamos a Dán11:21, 23-mal, ahol megtudjuk, hogy a királyságot hízélgéssel és politikai diplomáciával nyeri el. De nem sokáig marad meg a békés szerepében. Háborúság van a szívében (Zsolt55:22), és semmi más nem elégíti ki a büszke becsvágyát, csak az általános uralom. Ahogyan Isten világosan figyelmeztetett rá, amikor az emberek békességet és biztonságot emlegetnek, akkor „hirtelen veszedelem jön rájok, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra; és semmiképpen meg nem menekednek” (1Thessz5:3).

Ez az, amit a második pecsét hoz el nekünk. Itt az Antikrisztus többé már nem fehér, hanem vörös lovon ül. S ezzel tökéletes összhangban van hozzátéve: „megadaték annak, hogy a békességet elvegye a földről... és adaték annak egy nagy kard” (4. vers). Nem csoda, ha a népek pusztítójának nevezik (Jer4:7). A legyőzése idején fog elhangzani: „Ez-é a föld ama háborgatója, a ki királyságokat rendített meg? A ki a föld kerekességét pusztasággá tette, városait lerontá?” (Ézs14:16-17). A Jer25:29 fényt derít erre a „nagy kardra”, ami neki adatik: „Mert ímé, a város ellen, a mely az én nevemről neveztetik, az ellen veszedelmet indítok, ti pedig egészen megmenekültök-é? Nem menekeszték, mert én fegyvert hozok e földnek minden lakosára, azt mondja a Seregek Ura” (lásd 15-33. versek).

A harmadik pecsétnél úgy látjuk őt, mint az éhínség állapotának szálláscsinálóját. Ezt jelzi a ló színének változása is, mert a „fekete” az éhínséggel kapcsolatos, lásd Jer14:1-2 és JSir5:10. A „fekete” ló jelképes jelentőségét felerősíti a „mérleg” jelképe a kezében (v- ö. Hós12:7, Ám8:4-6). Ezután azt írja le, hogy a gabonát szűkmarkúan osztották szét az éhínségnek megfelelő árákon. De hozzáteszi: „de a bort és az olajat ne bántsod”. Ez azt jelzi, hogy az éhínség semmiképpen sem egyetemes: sőt, a nyomorult szenvedés mellett

megtalálható a bővelkedés és a luxus is. Ezért úgy tekintjük ezt a harmadik pecsétet, mint ami azt jelöli, ahogyan az Antikrisztus üldözi az istenfélő zsidókat, ami, mint azt más igehelyekből megtudjuk, a leghevesebb lesz a pályafutásának utolsó három és fél éve során. A Jel13:17 tudatja velünk, hogy azok, akik nem vásárolhatnak és nem adhatnak el semmit, azok lesznek, akik megtagadják az ő bélyegének felvételét. Ők alkotják természetesen a zsidók hűségese maradványát. De azok, akik szövetséget kötnek a fenevaddal, nem fognak nélkülözni – a „bor és olaj” lesz az ő osztályrészük.

A negyedik pecsét világosan az Antikrisztus pályafutásának végéhez vezet el bennünket. A tény, hogy az Íge halálnak nevezi, és a pokol követi őt (ami a lelket fogadja be) ismerteti a szörnyű véget, ami elragadja majd a veszedelem fiát, és valamennyi vak követőjét – lásd Jel19:20-21.

2. A következő utalást az Antikrisztusra a Jel9:11-ben találjuk, ahol háromszoros elnevezést látunk, nevezetesen a sáskák királya, a mélység angyala és a vesztő. Néhány megjegyzést kell tennünk a szövegekörnyezetre, ha akár csak röviden akarjuk magyarázni a három megnevezés jelentőségét. A premillennista igemagyarázók többsége egyetért a Jel9:11-ben szereplő illető személyazonosságát illetően, noha jelentős véleménykülönbségek vannak a szövegekörnyezet jelentésének vonatkozásában. Itt csak néhány megjegyzést tehetünk az előző versekről a kapott világosságnak megfelelően és megadjuk a végkövetkeztetéseink okát.

A közvetlen szövegekörnyezet visszavezet bennünket a Jel9:1-hez, ahol egy „csillagot” az égről a földre esni, s annak adatott a mélység kútjának kulcsa. Ez hitünk szerint Lucifer vagy „hajnalcsillag” (lásd Ézs14:12). Az utalás úgy véljük, nem az eredeti bukására vonatkozik, hanem arra, amit a Jel12:9 ír le. Az a tény, hogy a mélység kulcsa adatik nekiösszhangban van azzal a ténnyel, hogy a nagy nyomorúság időszakában Isten majd szabadjára engedi a gyepelőjét és tűri, hogy a tőle telhető legrosszabbat tegye. A Revised Version az első és a második verseket ekképpen fordítja: „S megadatott neki a mélység aknájának kulcsa. S megnyitotta a mélység aknáját” stb. vagy szó szerint is fordítható „a mélység kútjának”. Ez a kifejezés sehol máshol nem fordul elő a Szentírásban. A „mélység kútját” meg kell különböztetni magától a mélységtől, amit a 9:11, 11:7, 17:8, 20:3 említenek. Azt, hogy mi a különbség, azt a következőkben igyekszünk felvázolni.

A mélység kútjából oly hatalmas füst száll fel, ami elhomályosítja a Napot és a levegőet (2. vers), a füstből pedig „sáskák jövének ki a földre”. Ezeket a sáskákat azonosaknak tekintjük azokkal a teremtményekkel, amikre Joel próféciája utal (2:1-11). Megfigyelve, mi hangzik róluk el a Joel2-ben és a Jel9-ben azonnal kiderül, hogy ezek nem közönséges sáskák. Joel ezt mondja róluk: „Nagy és hatalmas nép, a milyen nem volt öröktől fogva és nem is lesz utána többé” (2:2). Ez hangzik el róluk: „néki rohannak a fegyvernek, és nem esik seb rajtuk” (2:8). Az a tény, hogy a mélységből jönnek fel, azt is jelzi, hogy természetfeletti lények. A Jel9-ben adott leírásban egyfajta pokolbeli keruboknak tűnnek, mert „a lóhoz” (7. vers), az „emberhez” (7. vers), az „oroszlánhoz (8. vers) és a „skorpióhoz” (19. vers) hasonlítanak. A számuk „két tízezerszer tízezer”. Kik hát ezek a pokolbeli lények? Egyetlen számunkra ismert igemagyarázó sem kísérelte meg megadni erre a választ. Ezért némi bátortalansággal indítványozzuk anélkül, hogy dogmatikusak lennénk, hogy ezek a legvalószínűbben a bukott angyalok, akik most a Tartaroszba vannak bezárva. Három okát jelöljük meg, amiért erre a végkövetkeztetésre jutottunk.

Először is tudjuk a 2Pt2:4-ből, hogy az angyalok, akik vétkeztek, „a mélységbe (Tartaroszba) lettek taszítva”, s a Jel9:2-3ban azt olvassuk, hogy „és füst jöve fel a kútból... a füstből pedig sáskák jövének ki a földre”. Nos, mint rámutattunk, ezek a pokoli sáskák „a mélység kútjából” származnak, s ez a kifejezés sehol máshol nem fordul elő a Szentírásban, s csak a sáskákról halljuk, hogy onnan jönnek. S a Tartarosz kifejezés sem fordul elő sehol máshol, csak a 2Pt2:4-ben. Az is valószínűnek tűnik, hogy a mélység kútja csak egy másik megnevezése a Tartarosznak (ami csak a bukott angyalokhoz kapcsolódik) úgy, ahogyan a tűz tava csak a Gyehenna másik neve. Kik mások lehetnének ezek a sáskák, mint a bukott angyalok? Azt mondani, hogy nem tudjuk, hordozhatja az alázat ízt, de vajon a szerzőt majd vakmerőnek tekintik azért, mert megpróbált választ adni az Ígét az Ígével összehasonlítva?

Másodszor, biztosan jelentős, hogy ezeknek a „sáskáknak” a „királyát” a Jel9:11 a „mélység angyalának” nevezi! Olyan titulus ez, amit sehol máshol nem ad neki az Íge. Pont ahogyan Krisztust, a szövetség Angyalát (Követét, Mal3:1 – v. ö. Ézs63:9 stb.) újra és újra angyalnak nevezi a Jelenések könyve (lásd 8:3, 10:1 stb.), úgy az Antikrisztust is a „mélység angyalának” nevezi itt. S ahogyan megtudjuk a Mt25:31-ből, hogy „eljö az embernek Fia az ő dicsőségében, és ő vele mind a szent angyalok” (v. ö. Mt24:31), úgy amikor a veszedelem fia megjelenik, vele lesznek mind a szentségtelen angyalok is!

Harmadszor, figyeljük meg alaposan a 2Pt2:4 nyelvezetét: „Mert ha nem kedvezett az Isten a bűnbe esett angyaloknak, hanem mélységbe (Tartaroszba) taszítván, a sötétség lánczaira adta oda őket, hogy fenntartassanak az ítéletre”. Az utolsó mondatra szeretnénk felhívni a figyelmet. Vessük össze ugyanannak a fejezetnek a 9. versével: „Meg tudja szabadítani az Úr a kegyeseket a kísértésekből, a gonoszokat pedig az ítélet napjára büntetésre fenntartani”. A gonosz emberi lényekről azt mondja, hogy „az ítélet napjára büntetésre” vannak fenntartva. De ez nem az, ami azokról az angyalokról hangzik el, akik vétkeztek, bár természetesen örök büntetés vár rájuk, amint azt megtudjuk a Mt25:41-ből. A 2Pt2:4 egyszerűen csak annyit mond, hogy „fenn vannak tartva az ítéletre”, s hitünk szerint ez azt jelenti, hogy Isten a Tartaroszban tartja őket, amíg el nem jön az Ő ideje arra, hogy az istentelen világ megbüntetésének egyik eszközeként felhasználja őket. Az idő, amikor majd Isten így fogja őket használni a Júd6-ban szerepel – ez lesz „a nagy nap ítélete” (v. ö. Jel6:17 a „nagy napot” illetően). Ez erősíti meg, hogy a Joel2:11-ben az Úr a természetfeletti sáskákat „az Ő hadseregének” nevezi, amit a súlyos csapások kiszabására használ a hitehagyott Izraelre.⁵⁰ Ha a magyarázatunk a 2Pt2:4-re helyes, nevezetesen, hogy nem a bukott angyalok jövőbeli büntetésére utal, az megmagyarázza, hogy az Úr a Mt25:41-ben a jövőbeli büntetésre utalva miért említi meg konkrétan őket.

Visszatérve most a Jel9:11-re, az Antikrisztust itt a sáskák „királyának” nevezi. Figyelje meg alaposan az olvasó, mi van megjövendölve ezekről a pokolbeli lényekről a Joel2-ben és itt a Jel9-ben, s emlékezzen vissza, hogy a számunk nem kevesebb, mint kétszázmillió. Vajon ez nem vet új világosságot a Jel13:4-re, ahol az Antikrisztussal kapcsolatosan a következő kérdés hangzik el: „kicsoda viaskodhatik ő vele?” Milyen végtelenül nagy ostobaság megütközni valakivel, akinek kétszázmillió sereg van, s közülük egy sincs alávetve a halálnak! Másodszor „a mélység angyalának” nevezik, s ez a megnevezés különösen illik a bukott angyalok vezetőjére, s ami egyben jelzi a veszedelem

⁵⁰ A Zsolt78:49 beszél arról, hogy Isten „gonosz angyalokat” használ (akiket a Jel12:7 említ) az Egyiptomot sújtó ítéleteinek kiszabásakor.

fiának emberfeletti természetét. Harmadszor azt olvassuk, hogy „annak a neve zsidóul Abaddon, görögül pedig Apollion, azaz Vesztó a neve”. Ez a megnevezés arra szolgál, hogy minden kétséget kizáróan meghatározza a pokolbeli sáskák eme „királyának”, ennek a mélységből feljövő angyalnak a személyazonosságát. A héber és a görög nevek az angolban ugyanazt jelentik – a Pusztítót. Ez a pogányok pusztítója a Jer4:7-ben, amit „fosztogatónak” fordít az Ézs16:4 és a Jer6:26.⁵¹ Alkalmas megnevezése ez annak, aki a Megváltó nagy ellensége. Az ok, amiért a neve itt héberül és görögül egyaránt meg van adva az, hogy kapcsolódik majd mind a zsidókhoz, mind a pogányokhoz és mindkettő pusztítója lesz! De miért szerepel először a héber megnevezés? Mert az ítéletben, ahogyan a kegyelemben is „a zsidók az elsők” – lásd Rm2:9 és 1:16.

3. „És mikor elvégezik az ő bizonyágtételüket, a mélységből feljövő fenevad hadakozik ellenök, és legyőzi őket, és megöli őket.” (Jel11:7) Ez az első alkalom a Jelenések könyvben, amikor az Antikrisztus a „fenevad” jellegében mutatkozik meg. Az utolsó igevers, amit megvizsgáltunk, szolgál a beazonosítására. A „mélység angyalának” nevezi, mert bizonyos értelemben a mélység az ő otthona. Ott tartózkodott ő a keresztyén korszak évszázadai során. A Csel1:25-ben (v. ö. 3. fejezet 3. szakasz) a mélységet „a saját helynek” nevezi az Íge. Itt a fenevadat a mélységből kiemelkedni látjuk. Mi hát ez a mélység? Úgy tűnik, a pokolbeli teremtmények speciális lakóhelye. Mint láttuk, belőle jönnek ki a bukott angyalok. Onnan jön ki a fenevad. S oda van maga a Sátán is ezer évre bebörtönözve. (Jel20:3). A mélység teljesen különbözik a pokoltól, ahol az elveszett emberi lények lelkei most kínoztatnak, s meg kell különböztetni a Gyehennától vagy a tűz tavától is, amiben majd minden elveszett fog szenvedni örökkön örökké.

4. Most rátérünk a Jel13-ra. Hosszasan írhatnánk a magyarázatáról, de miután oly gyakran volt alkalmunk utalni a tartalmára az előző fejezetekben, itt igyekszünk a lehető legrövidebben fogalmazni. Ennek a fejezetnek a tartalma két „fenevad” köré összpontosul. Arról, hogy melyik képviseli közülük az Antikrisztust, véleménykülönbség áll fenn. Azok többsége, akik írtak a témáról, az első fenevadat tekintik a bűn emberének, s velük mi is szívesen egyetértünk. A következő fejezetet majd annak szenteljük, hogy felsorolunk néhányat a sok bizonyíték közül, hogy az első fenevad az Antikrisztus. Itt ezt most biztosra vesszük.

„És a tenger fövényén állva⁵² láték egy fenevadat feljöni a tengerből, a melynek hét feje és tíz szarva vala, és az ő szarvain tíz korona, és az ő fejein a káromlásnak neve.” (1. vers) Itt, mint a Szentírásban oly sokszor, kettős utalást látunk. Két teljesen különböző, bár szorosan összefüggő téma tárul a szemünk elé. Hisszük, hogy ez a fenevad, ami a tengerből emelkedik ki, a végső formájában megelevenedett, azaz gyakran királyságok formájában szövetségbe tömörült Római Birodalom. A Dán7:3-ban olvassuk: „És négy nagy állat jöve fel a tengerből, egyik különböző a másiktól”. Ezt a négy nagy állatot a soron következő versek négy királyságként értelmezik. A 7. versben azt olvassuk erről a negyedik fenevadról (a Római Birodalomról), hogy „tíz szarva vala néki”. S a Jel13:1 fenevadjának is tíz szarva van. Mindegyik soron következő fenevad a Dán7-ben megtartotta az előző területeit, s csak növekedett azon. Az ott szereplő jelképes leírásban az első fenevad olyan, mint „az oroszlán” (4. vers), a második, mint „a medve” (5. vers), a harmadik, mint „a párduc” (6. vers). Itt a

⁵¹ Az angol változatban. Károlinál mindkét helyen „pusztító” – *a ford.*

⁵² Károlinál ez a mondat az előző fejezet 18. verse, az angol változatban nincs Jel12:18, hanem a két igevers egyben szerepel a Jel13:1ben. – *a ford.*

Jel13-ban is a fenevad olyan, mint „a párduc”, a lábai, mint „a medvéé”, a szája, mint „az oroszláné” (2. vers). Ebből tehát megtudjuk, hogy a Római Birodalom a végső formájában magában foglalja majd a korábbi birodalmak által birtokolt területeket, s átörökíti majd az ókori babiloniak, médek és perszák, valamint a görögök fő jellemzőit.

De abból, ami ez után következik a Jel13-ban, nagyon világosan kiderül, hogy többről van szó, mint a Birodalomról. A 3-8. versekben egy személy áll előttünk. Biztosak vagyunk benne, hogy jelképesen ez a személy is le van írva a nyitó versekben. Amint az gyakran előfordul a profetikus Írásokban, a király és a királysága elválaszthatatlanul összefonódnak. A Jel13:1-2 lefesti mind a Birodalmat, mind az utolsó császáriját. Ennek egyik bizonyítékát a Dán9:26-27-ben találjuk, ahol (mint azt megmutattuk a 9. fejezetben) az Antikrisztus ama nép „fejedelmének” van nevezve, aki megsemmisítette Jeruzsálemet i. sz. 70-ben. Itt tehát ennek az alapelvnek megfelelően fogunk magyarázni.

„És láték egy fenevadat feljöni a tengerből”. A Szentírásban a háborgó „tenger” gyakorta a nyughatatlan, Istentől elszakadt emberiség jelképe. Az Antikrisztus páratlan szociális zavargások és kormányzati felfordulások idején lép majd színre. A világtörténelem válságának idején jelenik majd meg. Más profetikus Írásokból kiderül, hogy az egyház elragadtatása után a Földről valamennyivel azt megelőzően, hogy Dániel utolsó évhete megkezdődik, a törvény és a rend teljes mértékben a feje tetejére áll mind a polgári, mind a politikai életben. Minden isteni korlátozás elvétetett, eluralkodik a törvénytelenység. Kétségünk sincs felőle, hogy a Sátán szándékosan fogja ezt előidézni. Ez olyan helyzetet teremt majd, aminek kezelése meghaladja a földi államférfiak képességeit. Ez majd biztosítja a kívánt lehetőséget az eljövendő Superman számára, aki diplomáciai zseni lesz. Pont ahogyan manapság sok vezető megvan arról győződve, hogy a nemzetek szövetség lesz a legjobb eszköz a béke megőrzésére, úgy fogja meggyőzni a bűn embere egy jövőbeli napon a világot arról, hogy ez az egyetlen megoldás a zavaró problémákra, amik a földi hatalmasságok előtt állnak majd akkor. Így éleszti majd újjá az Antikrisztus a régi Római Birodalmat az általános zűrzavar és felfordulás közepette. Önmagát ismerteti el főnek vagy császárnak, mégpedig az utolsó császárnak. Innen származik ennek a „tengerből feljövő fenevad” jelképe a kettős jelentősége. Az anarchia állapotából jön majd elő ez a nagy hatalmú despota, aki gyorsan magához ragad minden hatalmat, istenit és emberit egyaránt. S végül majd kiderül, hogy még rosszabbul és végzetesebben testesíti meg azt a törvényteleniséget, amiből származott. Valóban fenevadnak fog hamarosan mutatkozni. Jelentőséggel terhes ez a megnevezés. Miután a világ elutasította Isten „bárányát”, egy fenevad lesz az uralkodója. Ez lesz isten válasza az evolúció sátáni tanítására, ami most oly népszerű mindenfelé. A modern gondolkodás vezetői ragaszkodnak az ember állati eredetéhez, így majd egy fenevad vezeti ennek a generációnak a többségét a pusztulásba!

„A melynek hét feje és tíz szarva vala.” A legjelentősebb az, hogy pontosan ezek a jellemzői a sárkánynak is a Jel12:3-ban. Róla is azt olvassuk, hogy „hét feje és tíz szarva vala”. Ez világosan utal a sátáni eredetére: emberi másolata lesz magának az ördögnek. Ahogyan a néhai G. H. Pember írta (akitől megannyi értékes pontot kölcsönöztünk), a fenevad „az Antiisten dicsőségének a ragyogása lesz, s a lényegének pontos képmása”. Úgy véljük, a „hét fej” a teljes intelligencia jelképe, míg a „tíz szarv” a császári uralmáról beszél.

„És e fenevad, a melyet láték, hasonló vala a párduczhoz, és az ő lábai, mint a medvéé, és az ő szája, mint az oroszlán szája” (2. vers). Ahogyan a tengerből feljövő fenevadnak az előző versben, úgy hisszük, hogy ennek a második versnek a fogalmai is kettős jelentésűek.

Először, mint már utaltunk rá, azt jelzik, hogy ez a birodalom magában foglalja majd a korábbi birodalmak területei és átörökíti azok fő jellemzőit. Másodszer, jelképes leírást adják magának a császárnak. Az Antikrisztus egyesíti majd a maga személyében a leopárd (szépség és ravaszság), a medve (erő és kegyetlenség) valamint az oroszlán (bátorság és vadság) tulajdonságait.

„És a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiszékét, és nagy hatalmat.” Ez az ördög paródiája arról, amit Isten az Atya majd még megtesz a Fiának: „Látám éjszakai látásokban, és ímé az égnek felhőiben mint valami emberfia jöve; és méne az öreg korúhoz, és eleibe vivék őt. És ada néki hatalmat, dicsőséget és országot, és minden nép, nemzet és nyelv néki szolgálja.” (Dán7:13-14)

„És látám, hogy egy az ő fejei közül mintegy halálos sebbel megsebesítettett; de az ő halálos sebe meggyógyították; és csodálván, az egész föld követé a fenevadat.” (3. vers) Egy sor igehely támasztja alá, hogy Dániel hetvenedik évhetének első felében az Antikrisztust fegyverrel ölik meg – v. ö. Ézs14:18-19, Ezék27:25 (Revised Version), Zak11:17, s lásd a megjegyzéseinket erről a hatodik fejezet záró részében. Az is ugyanolyan világos, hogy ez a halálos seb meggyógyul (Jel13:3) és a fenevad ismét élni fog (Jel13:14).⁵³ A Sátán engedélyt kap rá, hogy visszahozza a fiát a halálból. Ez nem a mi vad spekulációnk, hanem olyan nézet, amit az istenfélő diákok közül sokan támogattak. „Az eljövendő fejedelem” című könyvében Sir Robert Anderson mondta: „A Jelenések 13:3, 12 nyelvezete arra utal, hogy megtörténik majd a mi Urunk feltámadásának istentelen parodizálása.” Értelmetlen erről vitatkozni: mi egyszerűen elhiszük azt, amit a Szentírás feljegyez erről. A fenevad feltámadása a halálból eltöröl majd minden kételyt, amit az emberek táplálhattak a természetfeletti mivoltát illetően. „Az egész föld követé a fenevadat.” Ez a kijelentés rögtön a halálos sebe meggyógyulására vonatkozó utalás után következik.

„És imádnak a fenevadat, ezt mondván: Kicsoda hasonló e fenevadhoz? kicsoda viaskodhatik ő vele?” (4. vers) A világnak ez a kiáltása: „Kicsoda hasonló e fenevadhoz?” Mózes énekének paródiája. Amikor Jahve győzelmét ünnepelték az ellenségek felett a Vörös-tengernél, Izrael ezt énekelte: „Kicsoda az istenek közt olyan, mint te Uram? Kicsoda olyan, mint te, szentséggel dicső, félelemmel dícsérendő és csudatévő?” (2Móz15:11) A hozzátett „kicsoda viaskodhatik ő vele?” kiáltást az általa vezetett pokolbeli teremtmények hatalmas hadseregének, valamint a saját, a halál felett aratott győzelmének a látványa váltotta ki.

„És adaték néki nagy dolgoknak és káromlásoknak szóló szája” (5. vers) Ez az egyik nagy megkülönböztető jele az Antikrisztusnak – v. ö. Zsolt52:2-5. Ézs14:13-13, Dán7:11, 20, 11:36, 2Thessz2:4 stb. De nem sokáig folytathatja az Istent megvető pályafutását. Még negyvenkét hónap és a pályafutása véget ér. Ez a szám – amit a Szentlélek itt konkrét céllal használ ahelyett, hogy a három és fél évet vagy az ezerkétszázhatvan napot említene – nagyon jelentős. A szorzótényezői a 6 és a 7, ami az ember és a teljesség száma. Ez az ember a bukott állapotában, itt a teljesen megnyilvánult bűn embere. A negyvenkettő a felerősödött hitehagyás száma. Így adja meg a 4Móz33 a hitetlen Izrael megállásának helyeit a pusztaságban, szám szerint negyvenkettőt. A Bír12:6 beszámol, hogy a hitehagyott efraimiták száma, akiket levágtak a gileádbeliek, negyvenkétezer volt. Lásd még 2Kir2:4 és 10:14.

⁵³ Figyelemre méltó, hogy pont háromszor (a feltámadás száma) szerepel az Antikrisztus meggyógyulása itt a Jel13-ban – lásd 3, 12, 14. versek.

„Az is adaték néki, hogy a szentek ellen hadakozzék, és őket legyőzze; és adaték néki hatalom minden nemzetségen, nyelven és népen. Annakokáért imádják őt a földnek minden lakosai, a kiknek neve nincs beírva az életnek könyvébe, a mely a Bárányé, a ki megöletett, e világ alapítása óta.” (7-8. versek) Az itt említik „szentek” az istenfélő zsidó maradék, akik megtagadják a fenevad imádatát. Azok a „legyőzöttek”, akik nem engedelmeskedtek Krisztusnak a Mt24:16-ben feljegyzett parancsának: akik engedelmeskedtek, azokat Isten megőrzi – lásd Jel12:6. Figyeljük meg, hogyan látszik itt a kiválasztás: csak azok, akiknek a neve a világ teremtésétől kezdve be volt írva az élet könyvébe, lesznek megőrizve az Antikrisztus imádatának megbocsáthatatlan bűnétől – v. ö. Mt24:22, 24.

„Azután láték más fenevadat feljöni a földből, a kinek két szarva vala, a Bárányéhoz hasonló, de úgy szól vala, mint a sárkány” (11. vers). Ez elénk hozza a második fenevadat, akit a Jel19:20 hamis prófétának nevez. Ő a gonosz háromság harmadik személye. Ahogyan lesz egy Antikrisztus, aki Isten Krisztusának a hamisítványa és ellenfele, úgy lesz egy Antilélek is, aki majd utánozza Isten Lelkét és ellenszegül neki. Pont ahogyan a Szentlélek nagy munkája Krisztus dicsőítése, úgy lesz az Antilélek egyik célja a hamis krisztus felmagasztalása (lásd 13:12). Pont ahogyan a Szentlélek eljövételét Pünkösdkor a „kettős tüzes nyelvek” látható jele kísérte (Csel2:3), úgy olvassuk az Antikrisztusról, hogy „nagy jeleket tesz, annyira, hogy tüzet is hoz alá az égből a földre, az emberek láttára” (13. vers). S pont ahogyan a Szentlélek az, aki megeleveníti most a holt bűnösöket az élet új mivoltára, úgy olvassuk az Antilélekről, hogy „adaték néki, hogy a fenevad képébe lelket adjon” (15. vers).

5. „És harmadik angyal is követé azokat, mondván nagy szóval: Ha valaki imádja a fenevadat és annak képét, és bélyegét felveszi vagy homlokára vagy kezére, az is iszik az Isten haragjának borából, a mely elegyítetlenül töltetett az ő haragjának poharába: és kínoztatik tűzzel és kénkövel a szent angyalok előtt és a Bárány előtt” (Jel14:9-10). Ez visszatekint arra, amit az előző fejezet záró verseiben olvasunk: „Azt is teszi mindenkivel, kicsinyekkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgálakkal, hogy az ő jobb kezükre vagy a homlokukra bélyeget tegyenek; És hogy senki se vehessen, se el ne adhasson semmit, hanem csak a kin a fenevad bélyege van, vagy neve, vagy nevének száma.” (Jel13:16-17) Ez a „bélyeg” lesz szövetség hivatalos jele, amit az uralkodó a hűséges alattvalóinak kezére, vagy homlokára üt. Ez a „pecsét” sátáni paródiája lesz, amit az angyal üt Isten szolgálóinak homlokára. Ez a „bélyeg” a fenevad alattvalóinak személyein hitünk szerint az ördög neve lest (v. ö. Jel13:4), ahogyan a „pecsét” Isten szolgálóinak homlokán a Jel14:1 szerint „írva vala az ő Atyjának neve”. Itt, a Jel14:9-11-ben látjuk az egész Biblia egyik legkomolyabb figyelmeztetését. Egy mennyei angyal jelenti be a szörnyű büntetést, ami azokat sújtja majd, akik tisztelik a fenevadat. Ezt szembeállítja a fenevad és a hamis próféta fenyegetéseivel, akik majd megrettentik az embereket, a fizikai halállal fenyegetve mindazokat, akik dacolnak velük. De itt Isten jelenti ki az Ő angyalán keresztül, hogy mindazok, akik odafigyelnek a fenevadra és a segédjére, osztoznak majd a szörnyű sorsukban. Ez kétségtelenül megerősíti majd a szentek hitét és türelmét, s lehetővé teszik a számunkra, hogy kitartsanak mindvégig.

6. „Más angyal is jöve ki az oltártól, a kinek hatalma vala a tűzön, és kiálta nagy szóval annak, a kinél vala az éles sarló, ezt mondván: Bocsásd a te éles sarlódat, és szedd meg a föld szőleinek gerézdeit; mert megérték annak szőlei. Bocsátá azért az angyal az ő éles sarlóját a földre, és a földnek szőleit megszedé, és veté az Isten haragjának nagy

borsajtójába.” (Jel14:18-19). A „föld szőlője” hitünk szerint a bűn emberére utal a hitehagyott Izrael fejeként. Ez az elnevezés egy újabb ellentétre mutat rá. A Jn15-ben az Úr Jézus mondja: „Én vagyok az igazi szőlőtő, ti vagytok az ágak”. Az igazi szőlő tehát Isten Krisztusa, valamint a Vele közösségben levő népe. Ezzel szemben a „föld szőlője”, ami az Antikrisztus és a vele szövetségesei, különösen a hitehagyott Izrael. Az 5Móz32-ben utalást találunk a „föld szőlőjére” – „Mert a mi Kősziklánk nem olyan, mint az ő kősziklájok; ellenségeink is megítélhetik! Mert az ő szőlőjök Sodoma szőlője és Gomora mezősége; bogyóik mérges bogyók, keserűek a gerézdjeik.” (31-32. versek) Az, hogy ez a hitehagyott Izrael, világos a 28. versből: „Mert tanács-vesztett nép ez, és nincs bennök értelem.” Az pedig, hogy az igeszakasz a hitehagyott Izraelről beszél az Antikrisztus napjaiban, kiderül a 35. versből: „Enyém a bosszúállás és megfizetés, a mikor lábuk megtántorodik; mert *közel van az ő veszedelmök napja*, és siet, a mi rájuk vár!”

7. A Jel15:2-ben rövid utalást találunk a fenevadra az istenfélő maradékkal kapcsolatban: „És láték úgymint üvegtengert tűzzel elegyítve; és azokat, a kik diadalmasok a fenevadon és az ő képén, és bélyegén és az ő nevének számán, látám állani az üvegtenger mellett, a kiknek kezében valának az Istennek hárfái” stb. Ez utalás azokra, akiket az Antikrisztus mérszárolt le, mert megtagadták, hogy bármiféle tisztelet adjanak neki vagy imádják. Ugyanezt a társaságot látjuk ismét a 20:4-ben.

8. A Jel16 írja le a „poharas” ítéleteket, amik nem sokkal a nagy nyomorúság vége előtt lesznek kiszabva. A fenevadat többször is látjuk ebben a fejezetben. A 2. versben ezt olvassuk: „Elméne azért az első, és kitölté az ő poharát a földre; és támada gonosz és ártalmas fekély azokon az embereken, a kiken vala a fenevad bélyege, és a kik imádják vala annak képét.” Ez az előíze azoknak a súlyos kínoknak, ami a fenevad imádóira várnak. Majd a 10. versben ezt olvassuk: „Az ötödik angyal is kitölté az ő poharát a fenevad királyiszekére; és lőn az ő országa setét; és rágják vala az ő nyelvöket a kín miatt”. Itt maga a fenevad kap ízelítőt abból a pusztulásból, ami rá vár. A 13-14. versekben ezt olvassuk: „És láték a sárkány szájából és a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijőni, a békákhoz hasonlókat; Mert ördögi lelkek azok, a kik jeleket tesznek; a kik elmennek a földnek és az egész világnak királyaihoz, hogy egybe gyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára.” Itt jelképes öltözékben látjuk a gonosz háromság mindhárom személyét. A „béka” jelképe nagyon sokatmondó. A békák olyan teremtmények, melyek jobban kedvelik a sötétséget, mint a világosságot: a sárban és a mocsokban dagonyáznak, s a brekegésük az alkonyati szürkületben és az éjszaka során hallatszik. Így hát a gonosz háromság alkalmas jelképei. Maga a formájuk is a gögös felfuvalkodásra utal. Az utalás itt a Jel16:13-14-ben a hamis próféta, valamint a fenevad és a sárkány szuperhumán jellegét jelzi.

9. A Jel17 hosszabb magyarázatra szorul, ezért el kell halasztanunk egy későbbi fejezetre a részleteinek vizsgálatát. A központi alakok benne „a nagy parázna” és fenevad. Miközben készségesen elismerjük, hogy történelmileg a nagy parázna a római katolikus rendszerben teljesedett be, s annak elismerése mellett, hogy majd még jelképezi az egész hitehagyott keresztyénséget, mindazonáltal hisszük, hogy a végső utalás a hitehagyott Izraelre történik. Itt a Jel17-ben az „asszonyt” először a vörös fenevadon ülve látjuk – ez az Antikrisztus az uralkodói dicsőségében (3. vers). Később azonban látjuk, amint hagyja, hogy tíz királya megsemmisítse őt (16. vers). Ez tökéletes összhangban van az Antikrisztus és Izrael kettős kapcsolatával: először a jótevőjük szerepében tetszeleg (a 3. versben a

támogatójuknak látszik), később a nagy ellenségükként lép színre. A 8. vers (lásd a megjegyzéseinket a 3. fejezetben) az igehelyek egyike, ami megmutatja, hogy az Antikrisztus Júdás reinkarnációja.

10. A Jel19:19-20 írja le az Antikrisztus pályafutásának végét. Nem kell most időznünk ezeknél a verseknél, mert már vizsgáltuk ezeket a 7. fejezetben. Az utolsó utalás az Antikrisztusra a Jel20:10, ahol azt olvassuk, hogy az ördögöt is a tűz tavába vetették, ahol a fenevad és a hamis próféta vannak, hogy velük együtt örökkön örökké ott kínozzák őket.

Az Antikrisztus a Jelenések könyve 13. fejezetében

A Jelenések könyvének 13. fejezetében két fenevad van leírva. Az első az utolsó feje a végső nagy birodalomnak Urunk ezeréves királyságának megalapítását megelőzően. A második fenevadat más szakaszok a „hamis próféta” néven emlegetik. Véleménykülönség áll fenn abban, hogy ezek közül melyik fenevad képviseli az Antikrisztust. „A Megváltó visszatérése” című könyvünk függelékében, ahol ezt a dolgot elemezzük és amiből itt szabadon idézünk, kijelentettük, hogy a vélemények nagyjából fele-fele arányban oszlanak meg. Az utóbbi öt év során azonban sokkal szélesebb körű vizsgálatot végeztünk és ennek eredményeképpen azt találtuk, hogy a nagy többség, akik írtak a témában, az első fenevadat tekintik az Antikrisztusnak, s csak viszonylag kevesen – majdnem mind egy konkrét iskolához tartozók – tartják jobbnak a második nézetet. Azonban a kevesek írásai terjedtek el széles körben, és gyakoroltak jelentős befolyást a próféciákat tanulmányozókra. Ezért ez a könyv az Antikrisztusról nem volna teljes, és néhány olvasónk valószínűleg csalódott lenne, ha semmit sem mondanánk a témáról. De nem az ellenkezés lelkületével soroljuk fel az indokainkat, amiért hisszük, hogy a Jel13 első fenevadja az Antikrisztus.

A Jelenések könyve ismerteti meg velünk az a tény, hogy létezik a gonosz háromság. E három személy mindegyike színre lép a Jel13-ban. Először is ott a „fenevad” (2. vers). Második a „sárkány” (2. vers). Harmadik a „más fenevad” (1. vers). A tény, hogy erről a harmadik fenevadról hangzik el, hogy „úgy szól vala, mint a sárkány” (11. vers), azonnal utal a sátáni természetére és jellemére, mert a beszéd megfelel a szívnek. E gonosz személyek démoni természete világosan megmutatkozik a Jel16:13-14-ben, ahol ezt olvassuk: „És láték a sárkány szájából és a fenevad szájából és a hamis próféta szájából három tisztátalan lelket kijőni, a békákhoz hasonlókat; Mert ördögi lelkek azok, a kik jeleket tesznek; a kik elmennek a földnek és az egész világnak királyaihoz, hogy egybe gyűjtsék azokat a mindenható Isten ama nagy napjának viadalára.” Végül a Jel19:20-ban ez áll: „És megfogaték a fenevad, és ő vele együtt a hamis próféta... ők ketten elevenen a kénkövel égő tüzes tóba vettetének”. Legutoljára a Jel20:10-ben ezt látjuk: „És az ördög, a ki elhitette őket, vetteték a tűz és kénkö távába, a hol van a fenevad és a hamis próféta; és kínoztatnak éjjel és nappal örökkön örökké.”

A fenti igeszakaszok világosan elénk tárják a gonosz háromság létezését. Nos, biztos nem kell érveket felsorakoztatni annak bizonyításához, hogy ez a három személy az Istenség három Személyével állnak szemben és az Ő ellentétjeik. Az ördög Isten, az Atya ellentéte – „Ti az ördög atyától valók vagytok” (Jn8:44) stb. Az Antikrisztus Istennel, a Fiúval szegül szembe – maga a neve mutatja meg ezt. A harmadik személy Istennek a Léleknek az ellentéte. Ha pedig ez a helyzet, akkor a mostani feladatunk jelentősen leegyszerűsödik:

pusztán azt kell megjegyezni, mi hangzik el külön-külön a két fenevadról annak megállapítása végett, hogy melyikük áll szemben Krisztussal és melyikük a Szentlélekkel.

Nos, csak két érvelésnek van bármiféle valószínűsége, melyek azt a nézetet támogatják, hogy a Jel13 második fenevadja az Antikrisztus, de amennyire tudjuk *senki se próbálta azt kimutatni, hogy az első fenevad képviseli a gonosz háromság harmadik személyét!* Mégis így kell lennie, ha a második az Antikrisztus! Ez tévedhetetlenül kiderül a Jel16:13-14ből és a 19:19-20-ból. Az első érvet a Jel13:11 nyelvezetéből vezetjük le, ahol a második fenevadról mondja: „két szarva vala, a Bárányéhoz hasonló, de úgy szól vala, mint a sárkány”. Ez, mint tudjuk, azt jelzi, hogy az Antikrisztus az, akiről itt szó van, amint Isten Bárányát majmolja. Személyesen ámulunk azon, hogy józanul efféle kijelentést kellett tenni. Nehéz elképzelni ennél nagyobb tévedést, hiszen nemcsak az hangzik el, hogy ez a kétszarvú fenevad olyan, „mint a Bárány”, hanem „a Bárány” ugyanebben a könyvben „hét szarvval” van lefestve (lásd Jel5:6). De ha ez a második fenevad a hamis próféta, aki Istennek, a Léleknek az ellenfele, akkor a két szarvnak odaillő a jelentése, mert a kettő a tanúbizonyág száma, és pont ahogyan Krisztus jelentette ki, hogy Isten Lelke „tesz majd én rólam bizonysgot” (Jn15:26), úgy tesz majd a gonosz háromság harmadik személye az első fenevadról, lásd Jel13:12, 14, 16. Másodszer, elhangzik, hogy a Jel13 első fenevadja úgy van bemutatva, mint politikai vezető, míg a második úgy, mint a vallási vezető. De ha ez nem egy rossz tévedés, akkor természetesen módosítani kell. Az első fenevad az, nem a második, *akit imádnak* (12. vers)! Röviden megemlítve így a két fő ellentmondást, amit az ellen az álláspont ellen hoznak fel, amit majd meghatározunk és védünk, most bemutatunk sok érv közül néhányat a másik oldalról.

Először is, az Antikrisztust úgy tekinteni, mint aki a vallás birodalmára korlátozódik, s elválasztani a politikáétól nekünk úgy tűnik, hogy ez a jellemének és a pályafutásának egyik lényegi és alapvető elemének kihagyását jelenti. Az Antikrisztus azt fogja állítani, hogy ő a valódi Krisztus, Isten Krisztusa. Ebből úgy tűnik, hogy úgy mutatkozik majd be a zsidóknak, mint a régen várt Messiás – Akit az ószövetségi próféták előre jeleztek. A hitehagyott keresztyénség előtt is, akiket Isten átadott arra, hogy higgyenek a hazugságnak, úgy tetszeleg majd, mint a visszatért Krisztus. Akkor hát nem kell elkerülhetetlen következményként azt kimondanunk, hogy a pseudo-krisztus egy hamis millennium idején jön el és a hamis messiási királyságon fog uralkodni? Azt pedig, hogy ezt a következtetést a Szentírás teljes mértékben alátámasztja, hamarosan megmutatjuk.

Miért történt az (emberi oldalról), hogy amikor a mi Urunk az emberek között élt, a zsidók elutasították Őt, mint a Messiásukat? Vajon nem azért, mert nem tett eleget az elvárásaiknak, s nem vette Magára a kormányzás feladatát és nem forgatta a királyi jogart, amint bemutatkozott nekik? Vajon nem azért, mert ők azt várták Tőle, hogy ott és akkor helyreállítja Izrael királyságát? Akkor pedig nem ésszerű azt feltételezni, hogy amikor az Antikrisztus bemutatkozik nekik, akkor hatalmas lesz az átmeneti hatalma és óriási birodalom fölött uralkodik? Természetesen így látszik. Szerencsére nem maradtunk logikai levezetések és következtetések nélkül. Van egy „ezt mondja az Úr”, amire támaszkodhatunk. A Dán11:36-ban – aminek a vonatkozásával kapcsolatosan mindenki egyetért – az Antikrisztus konkrétan meg van nevezve: „a király a maga tetszése szerint cselekszik”. Itt a megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy az Antikrisztus politikai vagy kormányzati hatalmat fog gyakorolni. Ő király lesz – „a király” – és ha király, akkor a királyság élén kell állnia.

Másodsor, ha az Antikrisztusnak az igazi Krisztus tökéletes ellentétének kell lennie, akkor majmolnia kell a millenáris Krisztust, ahogy az ószövetségi próféciák bemutatják Őt – mert természetesen nem a szenvedő Krisztust fogja utánozni az Ő első eljövetele során. Ebből szükségszerűen következik, hogy betölti a király szerepét, sőt, úgy uralkodik majd, mint a királyok Királya, mint a Sátán paródiája a „dicsősége trónján” ülő Emberfiáról. Az, hogy az Antikrisztus a vallási világ vezetője is lesz, hogy isteni tiszteletet követel és kap, ugyanúgy igaz. Pontosán ahogyan a millennium során az Úr Jézus „ülni és uralkodni fog az ő székében” (Zak6:13), úgy egyesíti az Antikrisztus a maga személyében mind a politikai, mind a vallási boridalom vezetőjének szerepét – lásd a megjegyzéseinket az Ezék21:25-26-ról a 9. fejezetben. S pont ahogyan az Emberfia lesz az ötödik világbirodalom Feje (Dán2:44), úgy lesz a bűn embere a feje a megelevenedett negyedik világbirodalomnak (Dán2:40).

Harmadszor, ha az Antikrisztust és a „hamis prófétát” egyetlen személynek tekintjük, az olyan nehézség elé állít minket, amire látszólag nincs megoldás. A Jel19:20-ban ezt olvassuk: „És megfogaték a fenevad, és ő vele együtt a hamis próféta, a ki a csodákat tette ő előtte... ők ketten elevenen a kénkövel égő tüzes tóba vettetének”. Nos, ha a hamis próféta az Antikrisztus, akkor kicsoda a „fenevad”, aki vele együtt vettetik a tűz tavába? A fenevad itt nem lehet a Római Birodalom (a benne élő nép”, mert az emberi faj egyetlen tagja sem vettetik a tűznek tavába csak mikor az ezeréves királyság véget ér (lásd Jel20). Az, hogy a „fenevad” különálló entitás, a hamis prófétától eltérő személy, világosan kiderül a Jel20:10-ből is: „És az ördög, a ki elhitette őket, vetteték a tűz és kénkö távába, a hol van a fenevad és a hamis próféta”. Ebben az utolsó idézetben a gonosz háromság mindhárom személye meg van konkrétan említve, s ha a „fenevad” nem az Antikrisztus, a veszedelem fia, a gonosz háromság második személye, akkor kicsoda?

Negyedszer, ami meg van jövendölve az első fenevadról a Jel13-ban, az sokkalta jobban illik mindarra, amit máshol jelent ki a Biblia az Antikrisztusról, mint arra, ami itt hangzik el a második fenevadról. Az állításaink bizonyításához terjesztjük elő a következőket:

Hasonlóságok a Jel13 első fenevadja és a 2Thessz2-ben szereplő bűn embere között:

1. Az első fenevad a sárkánytól kapja a hatalmát, a trónját és a nagy tekintélyét, Jel13:2, v. ö. 2Thessz2:9 – „A kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival”.

2. „Az egész föld” csodálja az első fenevadat, Jel13:3, v. ö. 2Thessz2:11-12 – „És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak; Hogy kárhoztattassanak mindazok” stb.

3. Az első fenevadat „imádják”, Jel13:4, v. ö. 2Thessz2:4 – „Istenként ül az Isten templomában”.

4. Az első fenevadnak „nagy dolgokat... szóló szája” van, Jel13:5, v. ö. 2Thessz2:4 – „A ki... fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik”. Figyeljük meg azt is, hogy a Jel13:5-ben az első fenevadról hangzik el, hogy „nagy dolgoknak és káromlásoknak szóló szája van”. Vajon nem ez az egyik fő jellemzője az Antikrisztusnak?

5. Az első fenevad háborúzik a szentekkel, Jel13:7, v. ö. 2Thessz2:4 – „A ki ellene veti... magát mindannak, a mi Istennek vagy istentisztelekre méltónak mondatik”, azaz igyekezik megsemmisíteni és eltörölni mindent a Földön, ami Isten nevét hordozza.

A hasonlóság eme pontjaiból nyilvánvaló, hogy a Jel13 első fenevadja és a bűn embere a 2Thessz2-ben egy és ugyanaz a személy.

Ötödször, az, hogy a második fenevad nem a bűn embere, kiderül abból a tényből, hogy a második fenevad imádatja az egész Földdel az első fenevadat (Jel13:12), míg a bűn embere önmagát magasztatja fel (2Thessz2:4), v. ö. Dán11:36: „és felmagasztalja magát”. Mint már utaltunk rá, vannak dolgok, amik világosan kimutatják, hogy a második fenevad a gonosz háromság harmadik személye, azaz az, aki a Szentlélek sátáni paródiája. A most előttünk álló szakasz ehhez további bizonyítékot szolgáltat. Nincs semmi sem a Jel13-ban, sem sehol máshol, ami azt mutatná, hogy ezt a második fenevadat imádják, sőt, inkább ő maga irányítja át az imádást önmagáról az első fenevadra. Ezért ő nem lehet a pseudo-krisztus, mert az Úr Jézus újra és újra elfogadta az imádatot (lásd különösen Máté evangéliumát), s imádni fogják a visszatérésekor is. De ez a második fenevad, aki eltéríti magától az imádást, pontosan utánozza a Szentlelket ebben a vonatkozásban, mert az Újszövetségben a Szentháromság harmadik Személye soha nem jelenik meg az imádat konkrét alanyaként: ehelyett Ő Krisztust „dicsőíti” (Jn16:14) arra az áldott Valakire irányítva a szíveinket, Aki szeretett minket és Önmagát adta értünk.

Azután általánosságban elfogadták a próféciákat tanulmányozók, hogy Urunk az Antikrisztusra utalt, amikor ezt mondta: „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jönne a maga nevében, azt befogadnátok” (Jn5:43). Ha pedig az itt említett személy, aki „a maga nevében jön el”, az Antikrisztus, akkor biztos, hogy a Jel13 második fenevadja nem lehet az Antikrisztus, mert az „nem a maga nevében jön el”. Épp ellenkezőleg, a második fenevad az első fenevad nevében jön el, amint az kiderül a Jel13:12-15-ből. Pont ahogyan a Szentlélek – a Szentháromság harmadik Személye – „nem magáról” beszél (Jn16:13), hanem Krisztust dicsőíteni van itt, úgy igyekezik majd a második fenevad – a gonosz háromság harmadik személye – az első fenevadat, az Antikrisztust dicsőíteni. Ha ennek azt vetik ellenébe, hogy a második fenevad csodatevőként van bemutatva (Jel13:13-14), s a bűn emberéről is elhangzik, hogy „eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (2Thessz2:9), tehát a második fenevadnak kell lennie az Antikrisztusnak, a válasz az, hogy ez ebből semmiképpen sem következik. A csodatevő erő közös a gonosz háromság mindhárom személye számára. Pont ahogyan Isten, az Atya, Isten, a Fiú és Isten, a Szentlélek tesznek csodákat, úgy tesznek a sárkány, a fenevad és a hamis próféta is (lásd Jel16:13-14 bizonyítékképpen). Három dolog hangzik itt el a második fenevaddal kapcsolatban, amik szorosán megfelelnek a Szentlélek munkálkodásának. Először, „tüzet is hoz alá az égből a földre” (Jel13:13), v. ö. Csel2:1-4. Másodszer, „adaték néki (hatalom), hogy a fenevad képébe lelket adjon” (Jel13:15), v. ö. Jn3:6, „lélektől született”. Harmadszor, „azt is teszi mindenkivel, kicsinyekkel és nagyokkal, gazdagokkal és szegényekkel, szabadokkal és szolgákkal, hogy az ő jobb kezükre vagy a homlokukra bélyeget tegyenek” (Jel13:16), v. ö. Ef4:30, „És meg ne szomorítsátok az Istennek ama Szent Lelkét, a ki által megpecsételtetek a teljes váltság napjára”.

Végül, a második fenevad világosan az első fenevad alattvalója. De elfogadtak a zsidók a Messiásukként és királyukként olyasvalakit, aki saját maga is a rómaiak vazallusa

volt? Nem pontosan ezért utasították el az ókori zsidók az Úr Jézust, mivel a császár alattvalója volt és megtagadta, hogy megszabadítsa a zsidókat a rómaiaktól?

Hatodszor, mint láttuk a Dán11:36-ban az Antikrisztust „királynak” nevezik, s ha ő király, akkor lennie kell királyságának is. S lehet bármi kétely ennek a királyságnak az azonosítását illetően? Vajon az Antikrisztus királysága nem pont ugyanaz lesz, amit a Sátán hiába kínált Krisztusnak? Nevezetesen, „a világ minden országa és azok dicsősége” (Mt4:8)? Az, hogy az Antikrisztus királysága sokkalta kiterjedtebb lesz, mint Palesztina, kiderül a Dán11:40.42.ből: „De a vég idején összetűz vele a déli király, és mint a forgószél, úgy megy reá az északi király szekerekkel, lovasokkal és sok hajóval, és betör az országokba, előzőnli és végigjárja azokat. És bemegy a dicső földre, és sokan elesnek; de ezek megszabadulnak az ő kezéből: Edom, Moáb és az Ammon fiainak színe-java. És kezeit az országokra veti, és Égyiptom földe meg nem menekedhetik.” Ebből az igeszakaszból az is világos, hogy az Antikrisztus egy hatalmas hadsereg parancsnoka lesz, ezért mind politikai vezetőnek, mind egyházi előljárónak is kell lennie.

Hetedszer, a próféciákat tanulmányozó, a futurista iskolához tartozó diákok között általánosan elfogadott, hogy a lovas a Jel6 négy lován az Antikrisztus. Ha ez a helyzet, akkor további bizonyítékunk van arról, hogy az Antikrisztus és a megelevenedett Római Birodalom feje egy és ugyanaz a személy. Ez meglátható három igeszakasz összehasonlításával. A Jel6:8-ban a „sárga ló” lovasáról ezt olvassuk: „annak a neve halál, és a pokol követi vala azt”. Az Ézs28:18-ban azokhoz, akik Jeruzsálemben lesznek a nagy nyomorúság idején, így szól Jahve: „És eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll”. Mi más „szövetség” lenne ez, mint a Dán9:27-ben említett, ahol azt olvassuk, hogy a római fejedelem (a megelevenedett Római Birodalom feje) „egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget”? Most fordítsuk meg e három igeszakasznak a sorrendjét, és mit tudunk meg belőle? A Dán9:27-ből azt, hogy a Római Birodalom feje szövetséget köt a zsidókkal. Az Ézs28:18-ból azt, hogy ez a szövetség „a halállal és a pokollal” köttetik. Közben a Jel6:8-ban a sárga lova lovasának (akit általánosan az Antikrisztusnak tartanak) neve „halál és pokol”. Így tehát, akármilyen szögből közeledünk is a témához, megmutatkozik, hogy az Antikrisztus a negyedik világbirodalom feje.

Az Antikrisztus előképei

„A könyv fejezetében írva vagyok rólam” (Zsid10:7) mondta az Úr Jézus. Krisztus a kulcs a Szentíráshoz – „Tudakozzátok az írásokat... és ezek azok, a melyek bizonyoságot tesznek rólam”: ezek az Ő szavai, s az Írások, amikre utalt, nem a négy evangélium voltak, mert azok ekkor még nem voltak leírva, hanem Mózes és a próféták írásai. Az ószövetségi Írások tehát többek, mint a történelmi események összeszedett feljegyzései, többek, mint a szociális és a vallási törvénykezés rendszerének feljegyzései, vagy holmi etikai kódex. Az ószövetségi Írások alapvetően színpad, melyen élénk szimbolikával tárulnak elénk a jövő hatalmas eseményei. Az Ószövetségben feljegyzett események ténylegesek voltak, de egyben előképek is. Az egész Ószövetségben Isten mindenütt olyan dolgok előképeit adta, amiknek még majd meg kell lenniük. Ez teljes összhangban van az alaptörvénnyel Isten üdvökonómiájában. Semmi sem éri el azonnal a felnőttkort. S ahogyan ez igaz a természeti világra, úgy igaz a lelkire is: első a szár, azután a kalász, majd a beérett kalász a magokkal. gy van először az árnykép, azután a lényeg, az előkép, majd a valóság.

„Mert a melyek régen megirattak, a mi tanulságunkra irattak meg” (Rm15:4). Izrael sátra „példázat (volt) a jelenkori időre” (Zsid9:8-9), valamint példája „a mennyei dolgok ábrázolatának és árnyékának” (Zsid8:5). Ábrahám, a felesége és a gyermekei történetét illetően az apostol ihletetten írta: „ezek mást példáznak” (Gal4:24). Ezek és más idézhető igeszakaszok világos bizonyosságot tesznek az Ószövetség különböző részeinek előképi jellegéről. Van azonban néhány testvér, akik kisajátítják ezeknek a dolgoknak az előképi jelentőségét, de elutasítják, hogy bármi más az Ószövetségben rendelkezik előképi jelentéssel, leszámítva azokat, amiket az Újszövetség konkrétan értelmez vagy említ. Ez azonban biztosan hiba. Vajon nem kell törődnünk azokkal az ószövetségi előképekkel, amelyeket az Újszövetség úgy magyaráz, mint más, nem magyarázott dolgok példáit? Vajon nincs több prófécia az Ószövetségben, mint azok, amiket az Újszövetség konkrétan „beteljesedetteknek” mond? De, biztosan van. Akkor miért ne ismernénk el ugyanezt az előképek vonatkozásában? Az Újszövetségben semmi sem hangzik el arról, hogy József élete mélyenszántó és csodálatos előképi jelentőséggel bír, de ki az, aki felkent szemekkel nem látja, Jákob kedves fiának tapasztalataiban Krisztus személyének és munkájának figyelemre méltó előre vetítését?

Valószínűleg kevesen lesznek olyanok, akik végigolvasva ezt a fejezetet, vitatják majd a fentiekben elhangzottakat. Nem kétséges, hogy olvasóink többsége már sokat megismert az Ószövetség tipológiájából. Isten sok szolgája írtak hosszasan a húsvétról, a rézkígyóról, a sátorról stb. – ahogyan a megannyi módról, amikkel az olyan emberek, mint Ábel, Noé, Izsák, Mózes, Dávid stb. a Megváltó előképeivé váltak. De furcsa kimondani, hogy szemlátomást nagyon keveset írtak azokról, akik a Antikrisztus árnyékát vetítették előre. Amennyire tudjuk, gyakorlatilag semmit se írtak sok rossz hírű bibliai szereplőről, akik előképei voltak annak az eljövendőnek, aki pedig oly kiemelkedő helyet foglal el a profetikus írásokban. Tág tér nyílik itt a tanulmányozáshoz, s örömmel leljük abban, hogy most az olvasó elé tárjuk a tökéletlen kutatásaink eredményét, remélve, hogy az másokat is arra vezet majd, hogy a téma alaposabb vizsgálatába fogjanak a maguk számára.

Jól mondta az egyik európai puritán, hogy „Amikor a Szentírást olvassuk, előzetesen el kell fogadnunk, hogy csak akkor értjük meg, amikor felfedezzük benne a kifürkészhetetlen és Istenhez méltó bölcsességet” (Witsius). Isten írott Ígétének olyan kimeríthetetlen a teljessége, hogy nemcsak a szavai által jelentett dolgok jelentősek, de még azok is, amiket a szavak által jelentett dolgok csak képviselnek, s amik arra rendeltettek, hogy előképek legyenek jóval azelőtt, hogy megtörténnének. A Szentírásnak a nyílt és szó szerinti jelentése mellett van misztikus jelentése is, ami a felszín alatt rejtőzik, s csak akkor fedezhető fel, ha mi a Szentlélektől függve szorgalmasan összevetjük az igehelyeket egymással. Ennek megcselekvése közben nemcsak a kellő óvatossággal kell eljárunk, de „félelemmel és reszketéssel” is, nehogy a saját kútfőnkéből alkossunk titkokat, s ezzel elferdítve az egyik felhasználási területre vonatkoztassuk azt, ami a másokra tartozik. Az alapelv, ami ebben megóv majd minket, az alapos megismerkedés az előképekkel. Semmit se tekintsünk valódi képnek, amíg meg nem győződünk arról, hogy tökéletesen megfelel az előképnek. Ez megóv majd minket attól, hogy tévesen feltételezzük bárkiről, aki világosan Krisztusnak vagy az Antikrisztusnak az előképe, hogy az illető a földi életének minden részletében olyan. Például, Mózes világosan Krisztus előképe volt a mi Közbenjárókként, és sok más vonatkozásban is, de a hibái és a személyes történetének egyéb részleteiben nem volt előképe Krisztusnak. Így van ez azokkal is, akik az Antikrisztus előképei voltak: nem minden róluk feljegyzett dolog jelezte előre a bűn emberének jellemét vagy tetteit. De ha mégis

megkérdezik: Miképpen győződünk meg arról, hogy az ószövetségi szereplők tettei mely vonatkozásokban voltak és melyekben nem voltak előképi jellegűek? A válasz ugyanaz, mint előbb: a valósággal összevetve. Ez megvéd minket attól, hogy allegorizáljuk Origenészt és más egyházatyákat. Az alábbiakban megvizsgálunk tíz bibliai szereplőt, melyek mindegyike látványos előképe volt az Antikrisztusnak:

1- Káin. Valóban komoly dolog felfedezni, hogy a legelső, ebbe a világba született ember a bűn emberének az előképe lett. Pedig igen, legalább hét vonatkozásban. Először láthatjuk, hogy az 1Jn3:12-ben ez olvasható: „Kain, aki a gonosztól vala”, tudniillik az ördögtől. Senki másra nem használatos ez a konkrét kifejezés. Az Antikrisztus is bizonyos értelemben „a gonosztól való” lesz, mert meg van írva, hogy az ördög az atyja (Jn8:44). Másodszor, Káin vallásos képmutató volt. Ez meglátszik abban a tényben, hogy először Isten imádójának szerepében tetszelgett, de a színjátszásának üressége gyorsan kiderült, mert amikor az Úr visszautasította az áldozatát, Káin „haragra gerjedt” (1Móz4:5). Így lett előképe annak, aki először majd Krisztus szerepében tetszeleg, hogy utóbb a tagadójaként léphessen fel (1Jn2:22). Harmadszor, elsőszülöttségénél fogva Káin uralkodói helyzetbe került Neki mondta az Úr: „a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágyódása; de te uralkodjál rajta” (1Móz4:7). Ilyen lesz az Antikrisztus által betöltött pozíció is – uralkodó lesz az emberek felett. Negyedszer, az öccse legyilkolásával Káin előre vetítette a nagy nyomorúság szentjeinek gonosz mártíromságát a veszedelem fia által. Ötödös, Káin hazug volt. Ábel megölését követően, amikor az Úr megkérdezte Káint: „Hol van Ábel a te atyádfia?”, ő így válaszolt: „Nem tudom” (1Móz4:9). Hasonlóképpen a csalárdság és a hazugság fogja jellemezni azt is, akit helyesen neveznek „a hazugságnak” (2Thesz2:11). Hatodszor, Isten ítélete lesújtott Káinra. Amennyire ismerjük a Szentírásból, emberi szemtanúja nem volt Káin ocsmány gyilkosságának, s Káin is kétségtelenül biztonságban érezte magát minden büntetéssel szemben. De ha így van, nem számolt Istennel. Az Úr kijelentette neki: „A te atyádfiának vére kiált én hozzám a földről” (1Móz4:10). Vakmerő önteltségében az Antikrisztus ugyanígy képzele majd azt, hogy dacolhat Istennek és büntetlenül mérsárolhatja a népét. De az istenkáromló téveszméi gyorsan szertefoszlanak majd. Hetedszer, Káin erre a kiáltásra kényszerült: „Nagyobb az én büntetésem, hogysen elhordozhatnám” (1Móz4:13). Valóban ilyen szörnyű lesz az Antikrisztus osztályrésze is – „elevenen a kénkövel égő tüzes tóba vettetik” (Jel19:20)

2. Lámekh. „Akkor monda Lámekh az ő feleségeinek: Oh Háda és Czilla, hallgassatok szómra, Lámekh feleségei, halljátok beszédem: embert öltem, mert megsebezett; ifjat öltem, mert megütött. Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekhért.” (1Móz4:23-24) A feljegyzés ennek az embernek az életéről rendkívül rövid, de abból a kevésből is legalább hét párhuzamot láthatunk közte és az Antikrisztus között. Először is, a neve jelentése. Lámekh azt jelenti, „erős”. Ez megfelelő név volt annak számára, aki az előképe volt a bűn emberének, mint ahogyan a világ Egyesült Államai vezetője is erős lesz. Nagy hatalmú is lesz a maga személyében, mert azt olvassuk, hogy a sárkány adja majd neki a hatalmat (Jel13:4). Másodszor, abban a tényben, hogy Lámekh Káin, és nem Séth leszarmazottja volt (1Móz4:17-19), látjuk, hogy a gonosz vonalából származott. Harmadszor, ő a hetedik volt a bukott Ádámától számolva, s ez mintha azt jelezné, hogy a romlottság ciklusa benne fejeződött be. Így az Antikrisztus is nemcsak a sátáni ravaszság és hatalom csúcsa lesz, hanem az emberi gonoszság csúcspontja is – a bűn embere. Negyedszer, az első dolog, amit Lámekhről említ az Íge, a törvénytelenége. „Lámekh pedig vett magának két feleséget” (1Móz4:19). Ezzel megszegte a házassági törvényt és engedetlen volt

Istennel szemben (1Móz2:24). Világosan előképe volt tehát a „törvényszegőnek” (2Thessz2:8). Ötödször, mint előtte Káin, Lámekh is gyilkos volt. Ő maga vallotta meg: „embert öltem, mert megsebzett; ifjat öltem, mert megütött” (1Móz4:23). Ebben szintén a vér és az erőszak embere előképe volt. Hatodszor, el volt telve göggel. Ez két részletben mutatkozik meg. Először, ezt mondja a két feleségének: „hallgassatok számra, Lámekh feleségei, halljátok beszédem” (1Móz4:24). Másodszor, a gögös fontoskodásában: „Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekhéért” (1Móz4:24). Ez látszólag azt jelenti, hogy Lámekh levágott valakit, aki megsebesítette, s a szenvedélytől örülten gúnyosan csúfolta Isten Káinnal szemben tanúsított bánásmódját. Hetedszer, a tény, hogy a következő dolog, ami fel van jegyezve a Lámekhről szóló rövid megjegyzés után, az Séth születése (akitől test szerint Krisztus származott), aki félreállította Káin vonalát, mert a születésekor Éva ezt mondta: „adott úgymond, énnékem az Isten más magot Ábel helyett, kit megöle Kain” (1Móz4:25). Itt gyönyörű előképét látjuk az Úr Jézus ezeréves királyságának az Antikrisztus megdöntése után.

3. Nimród. Az Antikrisztusnak ez a személyes előképe nagyon érdekes és figyelemre méltó a részleteiben. A vitézi tetteit az 1Móz10 és 11 jegyzi fel, s a legjelentősebb az, hogy a személye és a története közvetlenül az előtt szerepel, hogy Isten elhívja Ábrahámot a pogányok közül és elvezeti őt az ígéret földjére. Azaz, a történelem megismétli önmagát. Pont mielőtt Isten ismét kihívja Ábrahám leszármazottjait a pogányok földjeiről (akik közül sokan, sőt talán a többség Káldeában, Asszíriában, az „északi földön” él abban az időben, lásd Ézs11:11, Jer3:18 stb.), támad majd valaki, aki kitölti az itt Nimród által felvázolt előképet.

Vizsgáljuk meg ennek az előképnek a részleteit. Először is a neve a legsokatmondóbb. Nimród azt jelenti: „a Lázadó”. Ráilló megnevezése ez olyasvalakinek, aki előképe a törvénytelennek, aki ellene veti és fölébe emeli magát mindannak, a mi Istennek vagy istentiszteletre méltónak mondatik (2Thessz2:4), s aki „a fejedelmek fejedelme ellen is feltámad” (Dán8:25). Másodszor, azt olvassuk, hogy Kús fia volt: „Khús nemzé Nimródot is” (1Móz10:8), és Kús Hám fia volt, akit Noé megátkozott. Nimród tehát nem Séth leszármazottja volt, akiről Krisztus származott, s nem is Jáfeté, hanem Hám-tól eredt. Figyelemre méltó, hogy ezek az emberek, akik előképei voltak az Antikrisztusnak, a gonosz leszármazási vonalból származtak. Harmadszor azt halljuk Nimródról, hogy „ez kezde hatalmassá lenni a földön” (1Móz10:8). Ez a „hatalmas” kifejezés négyszer kapcsolódik ahhoz, aki az előképe volt annak, „a kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival” (2Thessz2:9). De figyeljük meg, hogy először ez hangzik el: „hatalmas kezdett lenni”, ami látszólag azt az elképzelést közvetíti, hogy küzdött a kiválóságért és pusztán az akaraterejével szerezte meg. Csak az kell megmutatni, hogyan van összhangban ez azzal a ténnyel, hogy a bűn embere először „kicsiny szarvként” jelenik meg, s a hódítás erejével éri el a királyok Királyának pozícióját. Az is jelentős, hogy a héber „hatalmasnak” fordított szó a „gibbor” (גִּבּוֹר), amit néhányszor fordítanak „főnöknek” vagy „törzsfőnöknek”. Negyedszer, azt is hozzáteszi, hogy Nimród „hatalmas vadász vala az Úr előtt”, ami azt jelenti, hogy a Teremtőjével szemtelenül dacolva követte a terveit. A „hatalmas vadász az Úr előtt” szavak kétszer fordulnak elő az 1Móz10:9-ben. Ez az ismétlődés egy ennyire rövid történetben hatalmas jelentőségű. Ha összevetjük a kifejezést a hasonlóval az 1Móz6:11-ben: „A föld pedig romlott vala (Noé napjaiban) Isten előtt” – a közvetített benyomás az, hogy ez a „lázkodó” a Mindenhatóval dacolva követte a terveit. Az 1Móz11 tartalma alaposan alátámasztja ezt a magyarázatot. Hasonlóképpen van megírva az

Antikrisztusról: „És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól” (Dán11:36). Ötödször, Nimród „a vér embere” volt. Az 1Krn1:10-ben „Khús nemzé Nimródot is; ez kezdte hatalmassá lenni a földön”. Az igevers kaldeus magyarázata ezt mondja: „Kús nemzette Nimródot, aki elkezdett felülkerekedni a gonoszságban, mert ártatlan vért ontott és fellázadt Jahve ellen”. Ez, összekötve a „hatalmas vadász az Úr előtt” kifejezéssel arra utal, hogy fáradhatatlanul üldözte és mészárolta Isten népét. Ebbéli minőségében pontosan lefestette a vérszopó és álnok embert (Zsolt5:7), a zsarnok embert (Zsolt140:2). Hatodszor, Nimród király volt – „az ő birodalmának kezdete volt Bábel” (1Móz10:10). Azaz, Babilon királya volt, ami az egyike az Antikrisztus sok megnevezésének is (Ézs14:14). Az 1Móz10:10-ben soron következő versekben olvassuk: „E földről ment aztán Assiriába, és építé Ninivét, Rekhoboth városát, és Kaláht” stb. (1Móz10:11). Ezekből a kijelentésekből nyilvánvaló, hogy Nimród becsvágya egy világbirodalom felállítására irányult. Hetedszer, figyeljük meg a hírnév utáni túlzott sóvárgását. A leghőbb vágya volt, hogy nevet csináljon magának. Itt a valóság ismét csodálatos összhangban van az előképpel, mert a bűn emberét konkrétan „a gőg minden gyermeki feletti királynak” nevezi (Jób41:34).⁵⁴

Az 1Móz10-ben feljegyzettek szolgáltatják a kulcsot az 1Móz11 első feléhez, ami a Bábel tornyának építéséről számol be. Annak a kornak a nyelvén Bábel jelentése „az Isten kapuja”, de utóbb az Isten által kiszabott ítélet folytán „zűrzavart” kezdett jelenteni. Az, hogy abban az időben, amikor Nimród megalapította Bábelt, a szó ezt jelentette: „Isten kapuja (a hivatalos pozíciójának jelképe)”. Ez arra utal, hogy nemcsak birodalmi kormányzatot szervezett, ami felett királyként elnökölt, hanem bevezetett egy új és bálványimádó imádási rendszert is. Ha az előképnek tökéletesnek kell lenni, s teljesen meg vagyunk győződve arról, hogy ez így van, akkor ahogyan a törvénytaposó is teszi majd, Nimród is isteni tiszteletet követelt magának és kapott is. Minden valószínűség szerint ezen a ponton került bevezetésre a bálványimádás.

Nimródot nem említi közvetlenül az 1Móz11, de a 10. fejezetben róla elhangzó kijelentések nem hagynak semmi kétséget afelől, hogy ő volt a „főnök” és a „király”, aki az ott leírt mozgalmat és lázadást megszervezte és vezette: „És mondanak: Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész földnek színén.” (1Móz11:4) Itt látjuk Isten legégbekiáltóbb megvetését, a szándékos visszautasítását a Noén keresztül adott parancsai iránti engedelmisségnek: „Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek be a földet.” (1Móz9:1). Ehelyett ezt mondták: „szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész földnek színén”. Mint már láttuk, Nimród becsvágya egy világbirodalom felállítására irányult. Ennek a megvalósításához legalábbis e két dologra volt szükség: egy központra, egy nagy főhadiszállásra, és mozgatóerőre a követőinek lelkesítéséhez és bátorításához. Az előbbi Babilon városa szolgáltatta, az utóbbit a „szerezzünk magunknak nevet”-ben kellett megteremteni. Ez a hírnév utáni túlzott vágy volt. A torony elképzelése (az elhelyezkedés fényében) látszólag erősségnek, erődítménynek, semmint kiemelkedésnek tűnik.

Összefoglalva: Nimródban és a terveiben a Sátán első kísérletét látjuk az emberiség egyetemes uralkodójának felállítására. A hírnév utáni túlzott vágyában, a nagy hatalomban, amivel rendelkezett, a kegyetlen és brutális módszereiben, az égbekiáltó dacolásában a

⁵⁴ Károlinál: „ő a király minden ragadozó felett” – *a ford.*

Teremtővel, Babel királyságának megalapításában, az isteni tisztelet magának követelésében, a tényben, hogy a Szentlélek ezeknek a dolgoknak a feljegyzését pontosan az elé az ihletett beszámoló elé szúrta be arról, ahogyan Isten bevitte Ábrahámot Kánaánba – ami előre mutatott Izrael ismételt összegyűjtésére Palesztinában, közvetlenül a törvénytaposó megdöntése után –, s végül a királyságának megdöntésében – amit a „Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze nyelvöket” szavak írnak le (1Móz11:7), oly csodálatosan festve le Krisztus alászállását a mennyből az istentelen ellenfele legyőzése végett – nem tudjuk nem meglátni a csodálatosan teljes előképét az Antikrisztus személyének, munkájának és pusztulásának.

4. Khédorlaomer. Ennek az embernek a története az 1Móz14-ben van leírva, ami tipológia diákjaitól nagy fokú érdeklődésre számot tartható fejezet. A fejezet ezekkel a szavakkal kezdődik: „Lőn pedig... napjaiban”. Ez a kifejezés hatszor fordul elő (a héberben) és mindig a bajok idejét jelzi, ami áldással végződik – v. ö. Ruth1:1, Ézs7:1, Jer1:3, Eszt1:1, 2Sám21:1. Világosan ez a helyzet itt is. az 1Móz14 első fele a nagy nyomorúság alatt fennálló állapotokat írja le, majd ezt a millenniumi dicsőség előképének színe követi. Az idő, amikor Khédorlaomer élt, az első pont az előképben. A története közvetlenül Melkisédek, a papkirály első említése előtt van feljegyezve, aki elébe ment Ábrahámnak és üdvözölte őt – tévedhetetlen előképe ez Krisztusnak a millenniumi dicsőségben, amint megáldja Izraelt. Másodszor, ennek az embernek a neve nagy jelentőségű. Gesenius a lexikonjában ezt mondja a szóról: „egy maroknyi kéve”. A valódi etimológiát talán a régi perzsában kell keresni. Az utóbbi kétségtelenül helyes, mert „Élám”, aminek Khédorlaomer volt a királya (1Móz14:1) Perzsia régi neve. Rawlinson ezredes kereste a nevét az ókori Asszíria tábláin, s ott megtalálta a hivatalos címét: „A nyugat feldúlója”. Azaz, valódi előképe az eljövendőnek, aki vértengeren gázol majd át a sóvárgott pozíciójába, mint a világ császára. Harmadszor, valóban figyelemre méltó felfedezni, hogy pont ahogyan a Jel13:1 bemutatja, hogy a birodalom, aminek az Antikrisztus lesz a feje (lásd az ezzel a verssel kapcsolatos megjegyzéseinket a 11. fejezetben) a korábbi birodalmak (Babilon, Perzsia, Görögország és Róma) területeit foglalja magában és azok tulajdonságait örökíti át, úgy a *domíniumokra* is igaz: „Lőn pedig Amrafelnek, Sineár királyának és Ariókhnak, Elászár királyának, Khédorlaomernek, Élám királyának, és Thidálnak, a Góim királyának napjaiban”. „Sineár” Babilon egyik neve (lásd Dán1:2), „Elám” a régi neve Perzsiának, „Elászár” a Septuaginta Hellásznak fordítja, ami Görögország ókori neve, „Thidál a nemzetek⁵⁵ királya” pedig nyilvánvalóan Róma, az utolsó világbirodalom helyett szerepel. Negyedszer, ami még látványosabb, a tény, hogy az 1Móz14:5 Khédorlaomer az 1. versben említett királyok fejének tünteti fel. Ők hűbéresekként tevékenykednek, azaz meghajolnak ennek felsőbbrendűsége előtt, aki akkor nyilvánvalóan a királyok királya volt. Ötödször, Khédorlaomer híres harcos volt: korának Attilája, Napóleonja. Csatában legyőzte Szodoma és Gomora királyait, alárendeltségbe és rabszolgaságba vetette őket (lásd 1Móz14:2-4). Később ezek fellázadtak ellene, és összeszedték az erőiket. Ő megtámadta, legyőzte és lemészárolta őket (1Móz14:9-10). Így vált előképévé a pogányok pusztítójának (Jer4:7). Hatodszor, az 1Móz14:12-ben ezt olvassuk: „Elvivék Lótot is az Ábrám atyjafiának fiát jószágostól együtt, és elmenének; mert Lót Sodomában lakik vala.” Ez előképe Izrael üldöztetésének az Antikrisztus és alattvalói által a jövőben. Végül, megtudjuk miképpen üldözték Ábrahám és szolgálói Khédorlaomert és erőit, s „Khédorlaomer és a vele volt

⁵⁵ A „Góim” jelentése. – a ford.

királyok” levágattak „a királyok völgyében” (1Móz14:17). Ez látványosan előre jelezte az Antikrisztus és a vele levő királyok legyőzését a Megiddo völgyében (lásd Jel19:19).

5. A fáraó. A Mózes második könyvében szereplő fáraóra gondolunk. Története és jelleme sokkal hosszabban van leírva, mint az Antikrisztus többi személyes előképéé, akik eddig előttünk álltak, ezért itt több párhuzamot is állíthatunk fel. Inkább ösztönzők, mintsem kimerítők igyekszünk majd lenni. Először is, a fáraó Egyiptom királya volt, ami a Szentírásban a világ állandó jelképe. Hasonlóképpen az is, akinek az előképe, a világkirályságnak lesz a feje. Másodszor, az Exodus fáraója Asszíriából származott (Ézs52:4), így az Antikrisztus is arról a földről származik majd. Harmadszor a 2Móz1 a zsidók könyörtelen üldözőjeként mutatja őt be, aki megkeseríti az életüket a nehéz rabszolgasággal. Negyedszer, legközelebb úgy látjuk, mint aki igyekszik megsemmisíteni Izraelt, mint nemzetet, megparancsolva, hogy minden fiúgyermeket öljenek meg csecsemőkorában. Ötödször, Isten égbekiáltóan nagy megvetője volt. Amikor Mózes és Áron megjelentek előtte és ezt mondták neki: „Ezt mondá az Úr, Izraelnek Istene: Bocsásd el az én népemet, hogy ünnepet üljenek nékem a pusztában”, a gőgös válasza ez volt: „Kicsoda az Úr, hogy szavára hallgassak, és elbocsássam Izraelt?” (2Móz5:1-2) Hatodszor, Isten két tanúja csodákat tett a fáraó előtt (2Móz7:10), így fog Isten két tanúja csodákat tenni a nagy nyomorúság idején a fenevad előtt (Jel11:6-7). Hetedszer, a fáraónak voltak mágikus erőforrásai, amiket alkalmazhatott (2Móz7:11), ahogyan az Antikrisztusnak is lesznek (2Thessz2:9). Nyolcdaszor, a fáraó szép ígéreteket tett a zsidóknak, de csak hogy megtörhesse őket (2Móz8:8, 15). Ebben is előképe volt az Antikrisztusnak, az Izraellel szembeni álnokságában és árulásában. Kilencedszer, erőszakos vége lett Isten keze által (Zsolt136:15). Tizedszer, abban az időben szenvedett vereséget, amikor Izrael elindult az ígért földje felé: az Antikrisztus is közvetlenül az előtt vették majd a tűz tavába, amikor Izrael birtokba veszi majd a megígért örökségét. Mindebben a tíz vonatkozásban (és másokban is, amiket a tanulmányozó maga is kikereshet) látványos és pontos előképe volt az Antikrisztusnak.

6. Abimélek. Először is, Abimélek azt jelenti, „a király atyja”. Gedeon, Izrael szabadítója volt az atyja. Anyja azonban egy ágyas volt, ezt a nevet kétségtelenül azért kapta, hogy elrejtse a születésének szégyenét. Az előképről a valóságra tekintve – „a király atyja” – minden figyelem az Antikrisztus sátáni eredetére irányul. Másodszor, Abimélek lemészárolta hetven testvérét (Bír9:5), így hát Izrael vérszomjas üldözője volt. Harmadszor, a Bír9:6, 22 beszámol arról, hogy Izrael királya volt. Negyedszer, lényeges megjegyezni, hogy Izrael hitehagyásának idején foglalta el a trónt (lásd Bír8:33-34). Ötödször az is nagyon szuggesztív, hogy a annál a kőnél kezdődött a pályafutása (Bír9:6), ami Józsué állított fel Ebálban (Gerizim felé), ami az a hegy, ahonnan a megszegett törvény összes átkát kihirdették – 5Móz11:29, 27:4, 12, 13, Józs8:30). Hatodszor, erős harcos volt, erőszakos ember (Bír 9:40-50 és v. ö. Zsolt140:2 az Antikrisztusról). Hetedszer, kard vágta le (Bír9:54, és lásd Zak11:7, Jel13:3 a valóságról).

7. Saul. Saul legalább tíz vonatkozásban előképe az Antikrisztusnak. Majdnem a legelső dolog, amit Saulról megtudunk, hogy „vállától felfelé magasabb vala az egész népnél” (Sám9:2, megismételve a 10:23-ben). Így alkalmas előképe volt az eljövendő Supermannek, aki intelligenciában, kormányzati hatalomban és sátáni erőben úgy kiemelkedik majd a kortársai közül, hogy az emberek ezt fogják kiáltani: „Kicsoda hasonló e fenevadhoz?” (Jel13:4) Másodszor, Saul Izrael királya volt (1Sám10:24), ahogyan az Antikrisztus is az lesz. Harmadszor, Saul papkirály volt, égbekiáltó módon látva el a léviták

hivatalát (1Sám13:9, és v. ö. Ezék21:25-26). Negyedszer, uralkodásának ideje közvetlenül Dávid uralkodása előtt volt, ahogyan az Antikrisztusé is közvetlenül előzi majd meg Dávid Fiának és Urának uralkodását. Ötödször, nagy harcos volt (lásd 1Sám11:11, 13:1-4, 15:4, 7:8). Hatodszor lázadó volt Isten ellen (1Sám15:11). Hetedszer, gyűlölte Dávidot (1Sám18:7-8, 11, 26:2 stb.) Nyolcadszor, lemészárolta Isten szolgáit (1Sám22:17-18). Kilencedszer, kapcsolatot tartott fenn gonosz erőkkkel (1Sám29). Tizedszer, kard által halt meg (1Sám31:4).

8. Góliát. Először is a neve jelentése „jövendőmondó”, ami azonnal összeköti őt a gonosz erőivel. Másodszor, óriás volt, s így Saulhoz hasonlóan előképe volt a Supermannek. Harmadszor, Izrael ellensége volt. Negyedszer, emésztő önzése kifejeződött az égbekiáltó kérkedésében „Én gyalázzal illetem a mai napon Izráel seregét” (1Sám17:10). Ötödször, a titokzatos 666-os szám (az Antikrisztus száma) kapcsolódik Góliáthoz is. Figyeljük meg a három hatost. (a) Hat sing magas volt (1Sám17:4). A fegyverzetének hat darabja van felsorolva – sisak, pikkelyes páncél, lábpáncél, rézpajzs és dárda (1Sám17:5-7). (c) A dárdája vas hegyének súlya hatszáz siklusnyi volt (1Sám17:7). Hatodszor, kard által esett el (lásd 1Sám17:51). Hetedszer, Dávid ölte meg – Krisztus előképe. Mindezekben a vonatkozásokban az Antikrisztus előképe volt.

9. Absolon („אַבְשָׁלוֹם – Absalom”). Először is a neve jelentése rendkívül fontos, azt jelenti „a békesség atyja”. A történetének gondos elolvasása feltárja a tényt, hogy újra és újra a békesség emberének a szerepében tetszelgett, közben pedig háború volt a szívében. Így fog az Antikrisztus is tetszelegni a békesség megígért fejedelmeként, és egy ideig úgy tűnik majd, hogy ténylegesen bevezette az ezeréves királyságot. De nem sokkal később majd megmutatkozik az erőszakos és vérszomjas jelleme. Másodszor, Absolon Dávid fia volt, tehát zsidó. Ugyanakkor Máákha fia volt, aki Gessúr pogány király lánya (2Sám3:3). Így lesz az Antikrisztus is valóságos király a nép között. Ötödször, Absolon vérszomja ember volt (2Sám13 stb.) Hatodszor, Absolon hízlegéssel igyekezett megszerezni a királyságot (2Sám15:2-6), v. ö. Dán11:21, 23. Hetedszer a vallás színlelésével leplezte a lázadását (olvassuk el a 2Sám5:7-8-at). Nyolcadszor, ő volt a közvetlen oka annak, hogy Dávid hűséges követőit kiűzték Jeruzsálemből a pusztaságba (2Sám15:14-16). Kilencedszer, oszlopot emelt önmagának (2Sám18:18), ami világos előképe volt annak a szobornak, amit majd az Antikrisztus állíttat fel önmagáról. Tizedszer, erőszakos vége lett (2Sám18:14).

Nagyon sokan vannak mások is, akik előképei voltak az Antikrisztusnak a jellemének és a pályafutásának egy vagy több kiemelkedő jellemzője vonatkozásában. Ott van például Bálák, akit elkísért Bálám, a próféta, s aki megpróbálta megátkozni Izraelt – látványos előképe ez a fenevadnak és a szövetségesének, a hamis prófétának. Aztán ott van Adonisédek, akiről a Józs10-ben van szó, s aki a tíz király szövetségét vezette. Figyelemre méltó, hogy a neve azt jelenti: „az igazság ura”, ami az, aminek majd az Antikrisztus is állítja magát, amikor majd a fehér lovon jön elő (Jel6). Azután ott van Adónikám, akivel a titokzatos 666-os szám van társítva – lásd Ezsd2:13. S mennyire mélyenszántó, hogy a neve jelentése „az Úr feltámadt”. Hisszük, hogy ez a titokzatos szám az Antikrisztust illetően csak a feltámadása után vonatkozik majd rá – s a hat az ember száma! Sénakhérib (1Kir18) több módon is előképe volt az Antikrisztusnak: Asszíria királyaként, Isten kirívó megvetőjeként, akit karddal vágtak le stb. Hámánt négy alkalommal nevezi az Írás „a zsidók ellenségének” (Esz3:10), s „az ellenségnek” (Esz7:6), aki a másik előképi alak.

Nabukodonozor, a királyok királya, aki egyetemes imádatot követelt, felállította önmaga képmását, és kijelentette, hogy halálbüntetés terhe mellett mindenkinek imádnia kell azt, kétségbevonhatatlanul mutatott előre a bűn emberére – és még folytathatnánk. Az Antikrisztus személyének és pályafutásának minden fő jellemzőjét valamelyik Ószövetségi alak előre jelezte. A téma nagyon érdekes, s bízunk abban, hogy olvasóink közül sokan felbátorodnak arra, hogy tovább kutassák maguknak. Ennek a fejezetnek a végén megnézünk még egy újszövetségi alakot, aki az Antikrisztus előképe volt.

10. Heródes. Az Újszövetség elején találkozunk egy előképpel az Antikrisztusról. Arra gondolunk, amit a Mt2 jegyez fel. Az ott Heródesről adott leírás prófétai vázlatát tartalmazza ennek a nagy előképi alaknak. Először is figyeljük meg, hogy háromszor nevezik „királynak” (1, 3, 9. versek), így volt előképe az utolsó nagy királynak, aki a királyok Királyának megjelenése előtt fog uralkodni. Másodszor, figyeljük meg a képmutatását. Amikor a „bölcseket”, akik azt a csillagot követték, ami hírt adott a Megváltó megszületéséről, Heródes elé idézték, ő ezt mondta nekik: „Elmenvén, szorgalmatosan kérdezősködjetek a gyermek felől, mihelyt pedig megtaláljátok, adjátok tudtomra, hogy én is elmenjek és tisztességet tegyek néki.” (8. vers) Semmi nem állhatott ennél távolabb az elképzelésétől, s ezt a soron következő tettei világosan bizonyítják. Mindazonáltal először, mint odaszánt hódoló tetszelgett. Ez az a szerep, amit az Antikrisztus majd először betölt Palesztinában. Harmadszor, ezt követően levette a vallásos álarcát és kimutatta a gonosz szívét: „Ekkor Heródes látván, hogy a bölcsek megcsúfolták őt, szerfölött felháborodék, és kiküldvén, megölete Bethlehemben és annak egész környékén minden gyermeket” stb. (16. vers) Hasonlóképpen jár majd el az Antikrisztus is Jeruzsálemben. Három és fél évvel a vége előtt felhagy a vallásos színleléssel és valódi jellemében lép majd színre. Negyedszer a betlehemi és a környéki kicsinyek lemészárlásának elrendelésében természetesen Magát Krisztust célozta. Azaz, pontos előképe volt annak, aki még majd betölti az 1Móz3:15 kikötéseit, ahol a kettős „ellenségességről” olvasunk a Sátán és az asszony (Izrael) és az ő magva (Krisztus) és a kígyó „magva” (az Antikrisztus) között. Ötödször, Heródesnek a gyermekek megölésére vonatkozó parancsában felfedezhetjük az előre jelzését azoknak a heves támadásoknak, amiket majd az Antikrisztus indít a zsidók ellen, amikor igyekszik őket megsemmisíteni, mint nemzetet. Hatodszor, megemlíthetjük, hogy Heródes kegyetlensége miképpen mutatkozik majd meg a jövőben: „Szó hallatszott Rámában: Sírás-rívás és sok keserves jajgatás. Rákhel siratta az ő fiait és nem akart megvigasztaltatni, mert nincsenek.” (Mt2:18) Ez idézet a Jer31:15-ből. De ahogyan a legtöbb, ha ugyan nem az összes próféciónak, ennek is lesz újabb és végső beteljesedése a nagy nyomorúság időszakának végén. Az erre vonatkozó bizonyítékunkat a rögtön ez után következő szavakban találjuk meg a Jer31-ben: „Ezt mondja az Úr: Tartsd vissza szódat a sírástól és szemeidet a könnyhullatástól, mert meglesz a te cselekedetnek jutalma, azt mondja az Úr, hiszen az ellenség földéből térnek vissza. Jövendődnek is jó reménysége leszen, azt mondja az Úr, mert fiaid visszajönek az ő határaikra.” Azaz nyilvánvaló, hogy „sírás-rívás és sok keserves jajgatás” hallatszik majd megint Rámában, mielőtt Krisztus visszatér és helyreállítja Izraelt. Hetedszer, a Mt2 által adott előkép pontossága meglátható bban, hogy Heródesnek nem sikerült elpusztítani Krisztus-gyermekeket. Pont ahogyan Isten legyőzte Heródest, úgy teszi majd semmivé az Antikrisztus gonosz céljait is. S pont ahogyan olvasunk Krisztus visszajöveteléről és lakozásáról Názáretben Heródes halála után, úgy fog Krisztus ismét azon a földön lakozni a hamis király halála után. Biztos, hogy az Antikrisztus e figyelemre méltó előképe arra

kell készítenie minket, hogy szorgalmasabban kutassunk egyéb rá vonatkozó ezoterikus utalásokra az Újszövetségben.

Babilon és az Antikrisztus

Most a témánk olyan ágához érkezünk, ahol az Úr népének nyilvánvaló szüksége van tanításra: kevesebb világosságuk van erről, mint a legtöbb profetikus témáról. S talán nem is kell ezen meglepődnünk. Maga a Babilon név zavaros jelent, s széles körű zavar uralkodik vele kapcsolatban. Isten azonban itt-ott mégis támasztott olyan személyeket, akik hűséges bizonyosságot tettek az Ő Ígétéjéről Babilon múltját és jövőjét illetően, s a szerző elismeri, hogy adása ezeknek a bizonyosságoknak. Itt azt javasoljuk, hogy nézzük át az alapvető Írásokat az Ószövetségben, melyek a mostani témánkra vonatkoznak.

„Babilon hatalmas ókori város volt, a kezdetekből fogva Sineár földjén már röviddel az özönvíz után. Fontos szerepet játszott Izrael és Júda történelmében. A föld királyságainak feje volt Nabukodonozor napjaiban. Miután a perszák és a médek elfoglalták, elvesztette magasztos állapotát, de néhány évszázaddal Krisztus után még mindig fontos város volt, egy kerület fejeként. Az Újszövetségben először Péter említi (1Pt5:13), s itt, abban a könyvben, ami az Úr napján történő eseményekről számol be, azt olvassuk, hogy ismét a világ felett vezető szerepet játszó város, abban az időben, amikor az izraeliták megint kiemelkedő szerepet játszanak a Föld történetében. Babilon itt ismét a két ókori jellegében tűnik fel, a politikaiban és a szociálisban a világ első városaként, valamint a világhatalmak imádása és vallása vezetőjeként. A régi Babilon helyszíne manapság ismert, nagy kiterjedésű földterületet foglal magában, melynek bizonyos részei lakottak, például Hilla, ahol mintegy öt-hatszázezer ember él. Amikor a sokat emlegetett Eufrátesz-völgyi vasút valósággá válik, Babilon lesz az egyik legfontosabb állomás a vonalán.” (VanSomeron ezredes – „A nagy leleplezés”) Ez az idézet rövid, de egészen átfogó vázlatát szolgáltatja a témának.

Bábel legkorábbi említése a Szentírásban annak nevével kapcsolatos, aki az özönvíz után először törekedett földi nagyságra – Isten nélküli nagyságra. Nimród Khám unokája volt, aki az atyja, Noé átkát hozta magára. „Khámnak pedig fiai: Khús... Khús nemzék Nimródot is; ez kezdte hatalmassá lenni a földön. Ez hatalmas vadász vala az Úr előtt... Az ő birodalmának kezdete volt Bábel... a Sineár földén.” (1Móz10:6-10). Az olvasó nézze át az Nimróddal, mint az Antikrisztus előképével kapcsolatos feljegyzéseinket az előző fejezetben. „Azaz, a földi nagyság és a királyi uralkodás kezdete először azzal kapcsolatban van először megemlítve, akinek a trónja Babilonban, a Sineár földjén volt. Nimród – Nabukodonozor – Antikrisztus: ez a három nagy név, mint majd látjuk, kapcsolódnak ahhoz a területhez és ahhoz a városhoz.” (B. W. Newton: „Babilon: újjáéledése és végső pusztulása” – 1859)

A Szentírásban bárminek a legelső említése a legalaposabb figyelemre szólít fel, mert bármely fogalomnak vagy kifejezésnek a kezdeti előfordulása Isten Ígétében megváltoztathatatlanul meghatározza annak jelentését és előre jelzi a későbbi jelentőségét és hatókörét. Az 1Móz10-ból az imént idézett igeszakasz elválaszthatatlanul kötődik ahhoz, ami az 1Móz11-ben van megírva, valójában annak a kulcsa. Ott megtudjuk, hogy Sineár földje úgy van megemlítve, mint az a hely, ahol az emberek először egyesültek szövetségi akcióban Isten ellen. Isten azt parancsolta, hogy az emberek töltsék be a Földet (1Móz9:1). Ők azonban égbekiáltó daccal jobbnak látták csoportosulni. Elhatározták, hogy nevet alkotnak maguknak ezt mondva: „Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és

szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész földnek színén.” (1Móz11:4) S ez, mint olvassuk „Sineár földjén” történt (1Móz11:2). De az Úr közbelépett, alászállt és összezavarta a nyelvüket, majd szétszórta őket: „és megszűnének építeni a várost. Ezért nevezék annak nevét Babelnek; mert ott zavarát össze az Úr az egész föld nyelvét” (1Móz11:8-9). Látjuk tehát, hogy a kezdetekben Sineár földje és Babilon városa voltak a szövetségi gonoszság helyszínei, valamint az Isten kezéből származó ítéleté is.

Sineár tehát a Babilont körülvevő terület volt. S bár Babilon városának a felépítése Nimród korában félbeszakadt, de a királysága nem dőlt meg. Az 1Móz14:1-ben olvasunk „Amrafelről, Sineár királyáról”. Különböző ígehelyekről kiderül, hogy „Káldea földje” – aminek a fővárosa Babilon volt – csak egy másik neve „Sineár földjének”. A Dán5:30 Belsazárt „a kaldeusok királyának” nevezi, míg a 7:1-ben a „babiloni király” néven szerepel – v. ö. Ézs47:1, Jer50:8, 51:54, Ezék12:13. Ezen ígehelyek mellett a Dán1:2-3 látszólag határozottan alátámasztja ezt a következtetést, mert ott konkrétan elhangzik, hogy Babilon Nabukodonozor korában „a Sineár földjén” volt! Ez azt a tényt hivatott megerősíteni, hogy Káldea vagy Babilónia a legrégebbi volt a földi birodalmak között. A káldeai „Ur” városából lett elhívva Ábrám (1Móz11:28) s a „kaldeusok” voltak azok, akik kirabolták Jóbót (Jób1:17). a Józ7:21-ben pedig „egy jó babiloni köntösről” olvasunk, ami megkísértette Ákánt a jerikói zsákmányból. Látványos összhangban áll ezzel a kijelentés a Jer5:15-ben, ahol a Szentlélek „ős időkből való” és „kemény” nemzetnek nevezi a babiloniakat. Józsué kora után nincs közvetlen utalás Babilonra egészen Esárhaddon koráig, akiről ezt olvassuk: „És más népet telepített be Assiria királya Babilóniából, Kutából, Avából, Hámátból és Sefárvaimból, és beszállítá őket Samaria városaiba az Izrael fiai helyett, a kik birtokba vették Samariát, és annak városaiban laktak.” (2Kir17:24, és v. ö. Ezsd4:2). Szorosan kapcsolódik Sineár földjéhez Asszíria. Egy ideig az elsőséget váltakozva birtokolta Asszíria és Babilónia, s tartott ez egészen Nabupolassar, Nabukodonozor atyjának napjaiig, aki legyőzte Ninivét és ezzel Asszíria Babilon alattvalójává vált.

Jóllehet az 1Móz10 és 11 említéseket tesznek Sineárról és a fővárosáról, s noha találunk időszakos utalásokat azokra az ezt követő évszázadokban is, mégis, Babilon csak akkor került a figyelem középpontjába, amikor Izrael hitehagyása kiteljesedett. „Amíg Jeruzsálem kellőképpen meg nem próbáltatott, hogy vajon méltó-e Isten városának a rangjára, Babilon az ismeretlenség homályában maradt. Babilon nagyságának megalapozója az a nagy király volt, aki Jeruzsálem megbüntetése végett támadt, s aki megkezdte 'a pogányok idejét' Istentől kapta azt a hatalmat, ami Izraeltől vétetett el, s ami megmarad a pogányoknál, amíg Jeruzsálem bocsánatot nem nyer és a pogányok már nem tapossák többé. Nabukodonozor volt az, aki 'a babiloni királyi palotán sétála. Szóla a király és mondá: Nem ez-e ama nagy Babilon, a melyet én építettem királyság házának, az én hatalmasságom ereje által és dicsőségem tisztességére?’ (Dán4:26-27) Babilon nagysága csak Nabukodonozortól datálódik.” (B. W. Newton)

Dániel könyvének ötödik fejezete beszámol arról, hogy Belsazárt, Nabukodonozor utódját miképpen vágta le Dárius, aki elfoglalta a királyságot. Akkor sem a város, sem a királyság nem semmisült meg, s egyáltalán nem vált üressé és lakatlanná. Hosszú évszázadokon keresztül megmaradt híres városnak. Kétszáz évvel azután, hogy Dárius elfoglalta, Nagy Sándor a perzsák felett aratott győzelme után Babilont választotta a hatalmas birodalma tervezett fővárosának, s valójában ott is halt meg. A keresztyénség első évszázadában Babilon még mindig állt, mert Péter egy gyülekezetet említ ott! (Lásd 1Pt5:13)

Egyes egyházatyák is utaltak Babilonra, s a hatodik század elején a Babiloni Akadémia adta ki híres babiloni Talmudot. Mr. Newton számol be róla, hogy „Ivan Hankel i. sz. 917-ben úgy beszél Babilonról, mint kicsiny faluról. Így tehát még a tizedik századra sem tűnt el nyomtalanul.” Lassú és majdnem észrevehetetlen volt tehát a hanyatlása és a romlása. Még manapság is egy kisváros, Hilla áll az ókori Babilon eredeti helyén. Mi lesz hát a jövője?

Arról, hogy még lesz egy Babilon, olyan Babilon, ami felülmúlja majd Nabukodonozor korának hatalmát és dicsőségét, a szerző régóta meg van győződve. S nem is vagyunk egyedül ezzel a meggyőződéssel. A tiszteletre méltó nevek hosszú listája adható meg azokról, akik egymástól függetlenül jutottak arra a következtetésre, hogy a Szentírás világosan tanítja Babilon újjáépítését. De nem szükséges emberi tekintélyre hivatkozással alátámasztani a meggyőződésünket. Jobb, ha az olvasó hite Isten Ígésén, semmint a legjobb emberek bölcsességén, alapszik. Mielőtt előhozakodnánk a sok bibliai bizonyíték némelyikével, melyeken a meggyőződésünk alapszik, tegyük fel a kérdést: Vajon nem lenne furcsa, ha Babilon nem játszana szerepet a végidőkben? A Szentírás elmondja nekünk, hogy Jeruzsálem, amit oly hosszú időn át tapostak a pogányok, emberi közreműködéssel fog helyreállni és a temploma újjáépül (Mt24:15). Egyiptom és Asszíria még dicsőséges jövő előtt áll, amint az világosan kiderül az Ézs19:23-24-ből. Moáb, Edom és Szeir szintén szerephez jutnak a jövőben, mint azt a 4Móz28:17-18 jelzi. Görögország várja a végső ítéletét Istentől (Zak9:13). S még folytathatnánk. Miért lenne hát Babilon kivétel a Kelet általános megújulása alól?

De nem szorulunk pusztán logikai következtetésekre. Isten Ígéje konkrétan kijelenti, hogy Babilon fontos szerepet fog majd játszani a végidőkben. A birodalom, mely felett az Antikrisztus uralkodik majd, azonos jelképekkel van leírva, mint amik a négy világbirodalmat írták le a Dán7-ben. A Dán7:3-ban Dániel „négy nagy állatot” látott feljönni a tengerből, s a Dán7:17-ben ezt olvassuk: „Ezek a nagy állatok, mik négyen voltak, négy király, a kik támadnak e földön.” Ez a négy állat vagy királyság a babiloni, a méd-perzsa, a görög és a római voltak.

De nem kell logikai levezetésekre hagyatkoznunk: Isten Ígéje konkrétan kijelenti, hogy Babilon kiemelkedő szerepet játszik majd a végidőkben. A birodalom, amely felett az Antikrisztus fog uralkodni azonos jelképekkel van leírva, mint a Dán7-ben szereplő négy világbirodalom. A Dán7:3-ban Dániel „négy nagy állatot” látott feljönni a tengerből, s a Dán7:17-ben azt olvassuk, hogy „ezek a nagy állatok, mik négyen voltak, négy király, a kik támadnak e földön”. Ez a négy állat (vagy királyság) a babiloni, a méd-perzsa, a görög és a római voltak. A Dán7:4 ezt mondja: „az első olyan, mint az oroszlán”, a 7:5 szerint „a második, hasonló a medvéhez”, a 7:6-ban ezt olvassuk: „egy másik, olyan mint a párducz”, míg a 7:7-ben az áll, hogy a negyedik „rettenetes és iszonyú”. S a Jel13:1-2-ben, ahol annak a birodalomnak a jelképes leírását találjuk, amelynek az Antikrisztus lesz a vezetője, azt olvassuk, hogy János ezt látta: „És láték egy fenevadat feljönni a tengerből, a melynek hét feje és tíz szarva vala, és az ő szarvain tíz korona, és az ő fejein a káromlásnak neve. És e fenevad, a melyet láték, hasonló vala a párduczhoz, és az ő lábai, mint a medvéé, és az ő szája, mint az oroszlán szája; és a sárkány adá az ő erejét annak, és az ő királyiságát, és nagy hatalmat.” A Dán7 negyedik állatjáról olvassuk, hogy „tíz szarva vala néki”, ahogyan a Jel13:1-ben is a fenevadnak „tíz szarva vala”. Ki kételkedhetne tehát abban, hogy a Jel13:1-2 azzal a konkrét céllal adatott nekünk, hogy megtanítsa: a múlt négy nagy világbirodalma – nemcsak a negyedik, de mind a négy – megelevenedik és helyreáll majd a végidőkben?

Mivel azonban ezt egyesek vitathatják, még egy kis időt fogunk eltölteni további bizonyítékok bemutatásával.

Meg kell jegyezni, hogy a Jel13:1 fenevadjának (vagy királyságának) „hét feje” van. Ez sok igemagyarázót összezavart, de ha végül kiderül, hogy a Jel13:12 fenevadja a jelképes leírása először is egy összetett királyságnak mely a négy régi világbirodalomból áll össze és azok tulajdonságait örökíti át, másodsor, a jelképes leírása a vezetőjének, akkor minden nehézség azonnal eltűnik. Az, hogy a Jel13:12-ben egy összetett királysággal van dolgunk, kiderül a „hét fejből”. Most pedig figyeljük meg, hogy a Dán7-ben az első, a második és a negyedik királyságról nem mondja, hogy több, mint egy feje volna, de a harmadiknak „négy feje vala” (Dán7:6). Azaz a Dán7 fenevadjai közül háromnak egy-egy, míg a harmadiknak a négy feje összesen hét, ami tökéletesen összeilli a Jel13:1-gyel. Ám még ez sem meríti ki a bizonyítékokat arról, hogy a Dán7 négy királysága állnak majd helyre és azok játsszák a végső szerepet az ezeréves királyságot közvetlenül megelőzően.

Ha az olvasó a Dán2-höz fordul, ami párhuzamos a Dán7-tel – „az állókép” négy része (a feje, a mellkasa és a karjai, a hasa és a combjai, a lábszárjai és a lábfejei) megfelelnek a négy állatnak – rájövünk, hogy amikor elérjük a 45. verset, az Krisztusról beszél (az emberi kéz érintése nélkül leszakadó kő formájában) Aki visszatér a földre a gonosz erőinek megsemmisítése és a saját birodalmának felállítása végett, látjuk, hogy „szétzúzza a vasat (Rómát), rezet (Görögországot), cserepet (a hitehagyott Izraelt), ezüstöt (a médeket és a perzsákat) és aranyat (Babilont)”. Főleg azt szeretnénk, ha az olvasó alaposan megfigyelné, hogy a kő nemcsak a vasat zúzza össze, hanem a rezet, a cserepet, az ezüstöt és az aranyat is. Valóban, a 35. vers konkrétan kimondja, hogy „eggyé zúzódnak”! Miután a mostani vizsgálódásunk Nem Perzsia, Görögország és Róma, hanem csak Babilon helyreállításával foglalkozik, azokra az igeszakaszokra korlátozódunk, amik az utóbbi említettéről beszélnek.

1. Az Ézs13 és 14 figyelemre méltó támasztékot tartalmaz a vizsgált témához. A nyitó versben ez áll: „jövendölés Babilon ellen”, s beszámol a rettenetes ítéletről, amivel Isten majd lesújt erre a városra. A teljes és végleges megsemmisítéséről beszél. Kijelenti, hogy „És olyan lesz Babilon, a királyságok ékessége, a Khaldeusok dicsekvésének dísze, mint a hogyan elpusztítá Isten Sodomát és Gomorát”. Soha többé nem lesz lakott és nem laknak benne nemzedékről nemzedékre (19-20. versek). Nos, az egyik, a mostani vizsgálódásunkhoz tartozó dolog ez: vajon az Ézs13 azt a pusztulást írja le, ami Belszár korában szakadt Babilonra, vagy azt az ítéletet, ami majd egy jövőbeli napon sújt le a Babilonra? Ebben a dologban azok számára, akik alá akarják vetni magukat Isten Ígétének, nincs helye a bizonytalanságnak. A hatodik vers konkrétan kijelenti, hogy ez a „jövendölés Babilon ellen” az „Úr napján” teljeseedik be. Aligha kell hozzátennünk, hogy ez annak a napnak a neve, ami a mostani üdvösség napját követi (2Kor6:2). Ha az olvasó elővesz egy konkordanciát, megláthatja, hogy az Úr napja soha nem egy, most már a múlthoz tartozó időszakra utal, hanem egy olyanra, ami egyelőre még a jövő! Ha bármi kétség maradt afelől, hogy az Ézs13 vajon a jövőről beszél-e a 10. vers tartalmának azt mindörökre el kell törölnie. Ott ezt olvassuk: „Mert az ég csillagai és csillagzatai nem ragyogtatják fényüket, sötét lesz a nap támadásakor, és a hold fényét nem tündökölteti.” Mindenki, akik a próféciákat tanulmányozzák, egy pillanat alatt belátják, hogy ezek a kozmikus jelenségek azok, amiket majd a nagy nyomorúság idején láthatunk – v. ö. Mt24:29. Semmiféle utalás nincs sem a Szentírásban sem (amennyire előttünk ismeretes) a világtörténelemben arra, hogy efféle felfordulások az égitegek között végbementek volna akkor, amikor Dárius

foglalta el Babilont. S abban az időben, az „Úr napján”, amikor a Nap elsötétedik és a Hold nem világít, lesz Babilon leverve (19. vers). Ez az ez igehely elég ahhoz, hogy felvázoljuk Babilon jövőjét és a közelgő bukását.⁵⁶

2. Az Ézs14 a 13 közvetlen folytatása, az abban elkezdett „jövendölés Babilonról” befejezése. További bizonyítékát szolgáltatja annak, hogy lesz még másik Babilon. A fejezet Izrael helyreállításának kijelentésével kezdődik. Kimondja, hogy „könyörül az Úr Jákóbon, és ismét elválasztja Izraelt, és megnyugotja őket földjükön” (1. vers). Majd azzal folytatja, hogy „És majd ama napon, a melyen nyugalmat ad néked az Úr fáradságodtól és nyomorúságodtól és ama kemény szolgálattól, a melylyel szolgálnod kellett, e gúnydalt mondd Babilon királya felett, és szólsz: Miként lőn vége a nyomorgatónak, a szolgaság házának vége lőn!” (3-4. versek) Ha vita támad arról, hogy ezek a versek vajon Izrael helyreállításáról beszélnek-e Palesztinában a Nabukodonozor korában lezajlott fogság után, azt könnyű elhallgattatni. Az imént idézett, utána következő versek eltéveszthetetlenül világossá teszik, hogy ennek a próféciának a beteljesedése még várat magára. Így olvassuk a 7-8. versekben: „Nyugszik, csöndes az egész föld. Ujjongva énekelnek. Még a cziprusok is örvendenek rajtad: a Libánon czédrusai ezt mondják: Mióta te megdőltél, nem jó favágó ellenünk.” Az egész föld soha nem volt „nyugalomban” Káin napjaitól kezdve (leszámítva egy rövid időszakot, amikor az Íge az emberek között lakozott). De majd így lesz az ezeréves királyság idején! Figyeljük meg, hogy az „aranyváros” bukását követően Izrael így kiált: „Mióta te megdőltél, nem jó favágó ellenünk.” Ez tévedhetetlenül megszabja az időt, amiről ez a prófécia beszél. Hosszú idővel Belsazar kora után eljöttek a rómaiak és megsemmisítették Izraelt. De senki többé nem teszi ezt meg, miután Babilon utolsó királya megsemmisül!

A fentiekben az Ézs14 8. versének végéről idéztünk. A 9. versben a próféta hirtelen áttér Babilonról annak utolsó királyára. A 9-20. versekben látványos képét adja a bűn embere emelkedett gögijének és félelmetes pusztulásának. Aztán a 21. versben a „jövendölés1 ismét visszatér az Antikrisztus alattvalóira: „Készítsetek öldöklést az ő fiainak atyáik vétkéért, hogy fel ne keljenek, és örökségül bírják e földet, és városokkal töltsék be e földnek színt! És felkelnek ő ellenök, szóla a seregeknek Ura, és kivágom Babilon nevét és maradékát, fiait és unokáit, szól az Úr; És a sündisznónak örökségévé és álló vizek tavává teszem azt, és elsöpröm azt a pusztítás seprőjével, szól a seregeknek Ura.” (21-23. versek) Végül a próféta egy búcsúszóval zárja a mondandóját az Antikrisztusról: „Megesküdött a seregeknek Ura, mondván: Úgy leszen, mint elgondolám, úgy megy véghez, mint elvégezém: Megrontom Assiriát földemen, és megtapodom hegyeimen, és eltávozik róluk igája, és terhe válláról eltávozik. Ez az elvégezett tanács az egész föld felől, és ez ama felemelt kéz minden népek fölött. Mert a seregek Ura végezte, és ki teszi azt erőtelenné? Az ő keze fel van emelve; ki fordítja el azt?” (24-27. versek) Jól mondja B. W. Newton: „Ezek figyelemre méltó és jelentős szavak, s természetesen nem mondhatjuk, hogy már beteljesedtek. Vajon állítaná bárki, hogy Isten céljai, melyek az egész Földre vonatkoznak, beteljesedtek, amikor Babilont bevették a médek és a perzsák? Vajon a kéz, ami kinyúlt minden nemzet fölé, akkor teljesítette be a végső céljait? Vajon az assírt akkor taposták meg IZRAEL FÜLDJÉN ÉS HEGYEIN, abban az időben tört le végleg a rabszolgaság igája Izrael nyakáról? Ha igen, akkor többé nem láthatjuk Jeruzsálemet most megtaposva. 'A

⁵⁶ Nincs helye a köntörfalazásnak a „Babilon” szó jelentését illetően, mert a 19. vers konkrétan „a kaldeusok dicsekvése díszének” nevezi.

pogányok idejének' véget kellett érnie. Ennek a prófécianak a záró szavai tehát önmagukban is arról győznek meg minket, hogy a beteljesedése még a jövő zenéje."

3. A következőkben Jeremiás könyvének 50. fejezetéhez fordulunk. A nyitó versek egy prófeciát tartalmaznak, mely még nem teljesedett be teljes mértékben a múltban. Ez kijelenti: „Az a szó, a melyet szóla az Úr Babilon felől és a Káldeusok földje felől, Jeremiás próféta által. Hirdessétek a nemzetek között és hallassátok, emeljétek fel a zászlót: hallassátok és el ne titkoljátok; ezt mondjátok: Bevéttetett Babilon, megszegyenült Bél, letöretett Merodák, megszegyenültek az ő faragott képei, letörettek az ő bálványai. Mert északról nép jön fel ellene, pusztává teszi ez az ő földét, és nem lesz, a ki lakozzék benne; embertől fogva a baromig elfutnak, elmennek. Azokban a napokban, és abban az időben, azt mondja az Úr, eljönnek az Izrael fiai, ők és a Júda fiai együtt, sírva jönnek és mennek és keresik az Urat, az ő Istenöket. A Sion felől kérdezősködnek, arrafelé fordítják orcájukat. Eljönnek és oda adják magokat az Úrnak örök szövetségre, a mely feledhetetlen.” (1-5. versek) Figyeljünk meg alaposan három dolgot ezekben a versekben. Először is kimondja, hogy Babilon földje olyan pusztasággá válik, ahol sem ember, sem állat nem lakozik majd. Másodsor, ez az idő úgy van meghatározva, mint amikor Izrael és Júda együtt (s ez Rehoboám óta soha nem volt így) „keresik az Urat”. Még látványosabb az időbélyeg a 20. versben: „Azokban a napokban és abban az időben, azt mondja az Úr, kerestetik az Izrael bűne, de nem lesz; a Júda vétkei, de nem találtnak”.

4. Az egész Jeremiás 51-et tanulmányoznunk kell ebben az összefüggésben. Sok mindent abból tartalékolunk az ezt követő két fejezetre vizsgálódás végett. Itt egyszerűen csak a 47-49. versekre hívjuk fel a figyelmet: „Azért ímé, eljönnek a napok, és meglátogatom Babilon faragott képeit, és egész földje megszegyenül, és minden ő megöltjei elhullanak ő között. És örvendeznek Babilon felett az ég és a föld és minden benne valók, mert észak felől eljönnek reá a pusztítók, azt mondja az Úr. Babilon is elesik, Izrael megöltjei, a mint Babilonban is elhullottak az egész föld megöltjei.” Biztos, hogy itt csak rövid észrevételt kell tenni. Mikor hullottak el „az egész föld megöltjei”, (azaz minden nemzeté) Babilonban? S mikor örvendezett az ég és a föld és minden, ami abban van a bukásán? „Amikor Babilon a médek kezébe került, kevés alkalom nyílt erre az örvendezésre. A föld számára kevés jelentőséggel bírt, hogy a kaldeusok, vagy a perzsák, vagy a görögök, vagy a rómaiak uralkodtak rajta. Kevés ok volt a hálaadásra, amikor a hatalom az egyik gőgös kézből átkerült a másikba. De ha létezik Babilonnak olyan bukása, amit az Ő királysága követ, Akiről elhangzik, hogy 'minden nemzet áldottnak mondja Őt...' akkor valóban elégséges ok van, amiért az ég és a föld és minden abban levő énekeljen.” (B. W. Newton)

5. „Gyötrődj és kinlódj, Sionnak leánya, mint a gyermek-szülő! Mert ímé, kimégy a városból, és a mezőn tanyázol, és egészen Bábelig mégysz. Ott szabadítottat meg; ott vált ki téged az Úr, ellenségednek kezéből.” (Mik4:10) Az olyan igehelyek fényében, mint a Mik5:3, Mt24:8 („a nyomorúság” az utóbbiban szó szerint „szülési fájdalmat” jelent) stb. nincs helye a kételkedésnek az időt illetően, amire ez a prófécia utal. Ez a nagy nyomorúság vége. S abban az időben Izrael maradéka Babilonban lesz és az Úr megszabadítja őket.

6. Mind Ézsaiás, mind Jeremiás prófeciái, valamint a Jelenések könyve a Babilont megsemmisítő csapás *közvetlen közelségéről* beszél. „Szállj le és ülj a porba, Babilon szüz leánya, ülj a földre királyi szék nélkül, te a Káldeusok leánya, mert nem hívnak többé téged gyöngének és elkényeztetettnek! ...És most halld meg ezt, bujálkodó, a ki bátorságban ülsz, a ki ezt mondja szívében: Én vagyok és nincs senki több, nem ülök özvegységben, és a

gyermektelenséget nem ismerem! És mind e kettő eljő reád nagy hamar egy napon: gyermektelenség és özvegység, teljességökben jönnek el reád, noha gazdag vagy a varázslásban, és sok nagyon ígéző szózatod.” (Ézs47:1, 8-9) „Hamar elesett Babilon és összeomlott, jajgassatok felette” (Jer51:8). „Jaj! jaj! te nagy város, Babilon, te hatalmas város, hogy egy órában jött el ítéleted!” (Jel18:10) A múltban nem volt semmi Babilon történetében, ami bármi módon megfelelné ezeknek a próféciáknak.

7. Ézsaiás, Jeremiás és a Jelenések könyve egyaránt kijelentik, hogy Babilon tűzbe borul. „És olyan lesz Babilon, a királyságok ékessége, a Khaldeusok dicsekvésének dísz, mint a hogyan elpusztítá Isten Sodomát és Gomorát;” (Ézs13:19) „Babilon vitézei felhagytak a viadallal, erősségeikben ülnek, elfogyott a vitézségök, asszonyokká lettek, felgyújtották lakhelyeit, zárait letörték... Ezt mondja a Seregek Ura: Babilon széles kőfala földig lerontatik, és az ő büszke kapuit tűz égeti meg” (Jer51:30, 58). „És kiáltának, látván az ő égésének füstjét, és ezt mondják vala: Mi hasonló e nagy városhoz?” (Jel18:18) Nem ismerünk semmit sem a Szentírásból, sem a világi történelemből, ami azt mutatná, hogy Babilont felégették a múltban.

„De talán felteszik a kérdést: Miképpen lehetséges ez? Vajon Babilont már nem semmisítették meg? Vajon már nem seprerte el a pusztítás seprűje? A válaszuk erre: Nem az imént idézett szövegben meghatározott időben és körülmények között. Igaz, hogy az eufráteszi országokra lesújtott – súlyosan lesújtott Isten keze. Isten az Ő jóságában szokott figyelmeztető csapásokat alkalmazni. Figyelmeztetni szokott, mielőtt végleg megsemmisítene. Egyiptom, Jeruzsálem és sok más hely megtapasztalták a figyelmeztető pusztítást, s így járt Babilon is. A mostani romlása (ami lassan és ha mondhatom így, lágyan) érte utol, emlékeztető arról, amire Isten jogos bosszúállása képes, s figyelmeztetés arra, amit még félelmetesebben tenni fog, ha az emberi gőg az Ő minden intésének megvetésével ismét megpróbálja felépíteni a csodálatos palotáit, pedig Ő megírta a pusztulását. De ha Isten szokása a kegyes figyelmeztetés, az ugyanúgy szokása az embernek, hogy ezt mondja: 'a téglák leestek, de mi faragott kövekből fogunk építeni, a fügefákat kivágták, de mi majd cédrusokat ültetünk a helyükre.' Az ember keze spontán módon megújította azt, amire Isten keze lesújtott (ez történt Chicagóban és San Franciscoban!) Anélkül tehát, hogy alábecsülnénk Isten ítéletei múltbeli látogatásainak leckéit – anélkül, hogy rejtegetnénk, sőt inkább igyekszünk kihirdetni a pusztulás valóságát és méretét, amit az Ő szent keze okozott, arról is bizonyoságot kell tennünk, hogy az ember keze a felülről származó megbízás nélkül előbb-utóbb helyre fogja állítani a nagyságának építményeit – az utolsó gonosz nagyságáét azokon a síkságokon, amik még hemzsegnak a korábbi és még meg nem bánt vétkek miatti romlás emlékeitől. Egyiptom, Damaszkusz, Palesztina és bizonyos mértékig Jeruzsálem már újjáépültek. S ha ezeket és a szomszédos országokat hasonló csapások érték, mint amilyenek Babilonra is lesújtottak, de mégis megelevenedtek és virágzanak gonosz bővelkedéssel a végidőkben, akkor miért lenne Babilon kivétel?” (B. W. Newton)

Az, hogy az Antikrisztus szorosán kötődik majd Káldea földjéhez, kiderül egy sor ígehelyből, nevezetesen azokból, amelyek úgy beszélnek róla, mint az „asszírról” és „Babilon királyáról”. Mivel azonban ez egy vitatott dolog, kénytelenek vagyunk itt megállni és bizonyítani. Nézzük meg először az Ézs10-et és 11-et, melyek egyetlen folytonos próféciát alkotnak. Most még csak felvázolni se próbálhatjuk ezt a hosszú és érdekes jövendölést, pusztán csak kiemeljük egy-két kijelentését, melyek a most tárgyalt dologra vonatkoznak.

Az Ézs10 ötödik versében az Úr az Antikrisztushoz szól: „Jaj Assiriának, haragom botjának, mert pálcza az ő kezében az én búsulásom!” Ez arra utal, mint említettük az előző fejezetben, hogy a bűn embere csak egy eszköz a Mindenható kezében, szerszám Izrael cséplésére. Emésztő önzése és gögössége világosan megmutatkozik a soron következő versekben (7-11). Mikor azonban Isten megvalósítja általa a terveit, „meglátogatja az Assiriabeli király nagyakaró szíve gyümölcsét és nagyralátó szeme kevélységét” (12. vers). Mennyire segít ez azonostani őt a „kicsiny szarvval” a Dán7:20-ban és a bűn emberével a 2Thessz2:4-ben! V. ö. továbbá az Ézs10:13-14-ben feljegyzett dicsekedésével. A 23. versben újabb kijelentést találunk, ami segít annak az időszaknak, valamint a főszereplőinek a meghatározásában, amiről a próféta beszél: „Mert elvégzett pusztítást cselekszik az Úr, a seregek Ura, mind az egész földön.” A „pusztítás” és az „elvégzett” szavak ismétlődnek a Dán9:27-ben: „Ő (az Antikrisztus) pusztítja (a templomot), míg majd a beteljesedés és ami elhatározott, a pusztítóra szakad.”⁵⁷ Így tehát „Assíria királya” és a „pusztító” egy és ugyanazon személynek látszik. Az Ézs10:24-25-ben ezt olvassuk: „Azért így szól az Úr, a seregeknek Ura: Ne félj népem, Sionnak lakosa, az Assiriabeli királytól! bár botjával megver tégedet és pálczáját felemeli rád, miként Égyiptom egykoron; Mert még csak egy kevés idő van: és elfogy búsulásom, és haragom az ő megemésztésökre lészen!” Ez világosan párhuzamos a Dán11:36-tal: „És a király a maga tetszése szerint cselekszik és felfuvalkodik és felmagasztalja magát minden isten felett, és az istenek Istene ellen is vakmerőn szól, és szerencsés lesz, mígnem betelik a harag...” Ézsaiás könyvének 11. fejezetében a kijelentés még világosabb, a bizonyíték pedig meggyőző és döntő: „megveri a földet szájának vesszejével, és ajkai lehével megöli a hitetlent” (Ézs11:4). Pontosan ezek a szavak vonatkoztak a bűn emberére a 2Thessz2:8-ban.

Az Ézs14-ben található Íge nagyon világosan kapcsolja össze az Antikrisztust Babilonnal. A nyitó versek (melyek valójában egy zárójeles megjegyzést alkotnak) beszélnek Izrael jövődöbéli helyreállításáról Jahve kegyeibe, majd a 4. versben azt a parancsot kapják, hogy „gúnydalt mondjanak Babilon királya felett”. A gúnydal így kezdődik: „Miként lőn vége a nyomorgatónak, az arany városnak⁵⁸ vége lőn! Eltörte az Úr a gonoszok pálczáját, az uralkodóknak vesszejét.” (4-5. versek) Ahhoz, hogy kiről van itt szó, aligha férhet kétség. Ő Izrael elnyomója a végidőkben, ő a Gonosz. A soron következő versekben sok jelet látunk, amikkel meghatározhatjuk. A 6. versben erről a „Babilon királyáról” ezt olvassuk: „A ki népeket vert dühében szüntelen való veréssel”. A 12. vers „Lucifernek (fényes csillagnak), a hajnal fiának” nevezi, s ez a cím úgy jelöli meg, mint aki nem más, mint a veszedelem fia. Bármely visszamenőleges utalás van is a Sátán bukására ebben és a soron következő versekben, azok egyértelműen az Antikrisztus istenkáromló gögjét írják le. A 13. versben ezt olvassuk: „Holott te ezt mondád szívedben: Az égbe megyek fel, az Isten csillagai fölé helyezem ülőszékemet, és lakom a gyülekezet hegyén messze északon.” Azután, a 15-16. versekben ezt halljuk: „Pedig a sírba szállsz alá, sírgödör mélységébe! A kik látnak, rád tekintenek, és elgondolják: Ez-é a föld ama háborgatója, a ki királyságokat rendített meg?” Világos, hogy itt a bűn emberéről van szó.

Az Ézs30-ban újabb Íge kapcsolja össze az Antikrisztust Babilóniával. A 27. verstől kezdve ezt olvassuk: „Ímé, az Úr neve jő messziről, haragja ég és sötét gomolygó füstje; ajkai rakvák haraggal, és nyelve, mint emésztő tűz! Lehellete, mint megáradott patak, a mely

⁵⁷ Károlinál: „és útálatosságok szárnyán pusztít, a míg az enyészet és a mi elhatározott, a pusztítóra szakad.” – *a ford.*

⁵⁸ Károlinál: „a szolgaság házának” – *a ford.*

torkig ér, hogy megrostálja a népeket pusztulás rostájában, és tévelygés zabláját vesse a népségek szájába. És fölzendül éneketek, mint a szent ünnepnek éjszakáján, és örvendez szívetek, mint azé, a ki sípolva megy az Úr hegyére, Izrael köszalához.” Itt világosan a nagy nyomorúság végéről van szó. Ez utalás az Úr visszatérésére a földre nagy hatalommal és dicsőséggel, amikor majd legyőzi azokat, akik összegyűltek Ellene és véget vet az Antikrisztus szörnyű pályafutásának. Folytatva, ez a szakasz a 31. verstől kezdve így záródik: „Mert az Úrnak szavától megretten Assiria, veri azt akkor vesszővel; És a büntető vessző minden sujtását, a melyet az Úr mérend reá, dobokkal és cziterákkal fogjátok kisérni, és Ő kezét fel-felemelvén, harczol ellene. Mert készen van a szörnyű tűzhely régen, készen áll az már a királynak is, mélyen és szélesen csinálta azt, máglyájában tűz és fa bőven; az Úr fuvallata gyújtja meg azt, mint kénköves patak.” – v. ö. az „ajka leheletével” az Ézs11:4-ben. További utalásokat az Antikrisztusra és Asszíriára az Ézs7:17-20-ban, 8:7-ben stb. találunk.

A következő két fejezetet Babilon elemzésének szenteljük az Újszövetségben, ahol a Jel17 és 18 kerülnek elénk. Adja meg az Úr kegyelmesen azt a bölcsességet, amelyre oly nagy szükségünk van és őrizze meg mind az író, mind az olvasót minden tévedéstől!

Az Antikrisztus és Babilon

Az utolsó fejezetben az Ószövetségre korlátozódtunk, ebben és az utána következőben főleg Babilonnal foglalkozunk a Jel17-ben és 18-ban, bár ezeket majd szükség szerint tanulmányozzuk az ószövetségi igeszakaszok fényében is. Az előző fejezetben röviden áttekintettük az ószövetségi bizonyítékot, ami azt támasztja alá, hogy Babilon újjáépül, ami felett az Antikrisztus fog uralkodni a végidőkben. Mivel mind az Ó-, mind az Újszövetségnek egy és ugyanazon isteni szerzője van, utóbbi nem mondhat ellent az előbbinek. „Ha az Ó- és az Újszövetség olyan körülményeket tárgyalnak, amik közvetlenül előzik meg az Úr dicsőséges visszatérését, a lényegi tényekre mindkettőnek egyformán kell utalni. Ha az Ószövetség azt jelenti ki, hogy Babilon és 'a Sineár földje' lesz a fókuszpontja a befolyásos gonoszságnak a végidőkben, akkor lehetetlen, hogy a Jelenések könyve, amikor kétségtelenül ugyanarról az időszakról beszél, csendben maradjon erről a gonoszságról, vagy az koncentrációjának helyéről. Ha az Ószövetség egy páratlan hatalmú személyről beszél, aki összeköti magát ezzel a gonoszsággal, Babilon királya lesz és istenként dicsőíti önmagát, akkor nem szabad azt feltételezni, hogy a Jelenések könyve, amikor részletezi ugyanannak az időszaknak az eseményeit, elhallgasson egy ilyen eseményt. Ha tehát az Ószövetségben a terület kikötött, a hely meg van nevezve, a személy meghatározott, akkor lehetetlen, hogy a Jelenések könyve, amikor ugyanennek az időszaknak az eseményeiről beszél, megváltoztassa a helyszíneket vagy az egyéneket. Nem lehet két szuverén személy, sem két szuverén város ugyanazon a területen egyidejűleg. Ha az Ószövetség azért említi 'a Sineár földjét', 'Asszíriát' és 'Babilon királyát', hogy a gondolatainkat megszilárdítsa és véglegesítse, akkor a Jelenések könyvében ugyanarra az időszakra alkalmazott hasonló kifejezések miért lennének kevésbé határozottak?” (B. W. Newton)

A Jel17-ről és 18-ról mondták: „Talán nincs még egy olyan szakasz a Jelenések könyvében, ami ne lenne annyira tele nehézségekkel, mint a Babilonra vonatkozó jövendölések. Első ránézésre rejtélyeseknek és egymással ellentétben állóknak tűnnek, ezért alaposan oda kell figyelniük minden részletre és szükségünk van más igehelyek türelmes vizsgálatára, ha szeretnénk behatolni a jelentésükbe és meg akarjuk ismerni a titkaikat”. (Mr. G. H. Pember, M. A.) A mostani tanulmányunk folytatásához nem tehetünk jobbat, mint

ismét Mr. Pember nyelvezetéből idézünk: „A jelen, szükségszerűen rövid és tökéletlen cikk sem a titkot megoldó dogmatikus bizonyosság lelkületével íródott, hanem ami a már eddig kapott világosságot illeti, csak végkövetkeztetése annak, aki kegyelmet kapva az Úrtól, sokat gondolkodott ezen és a rokon témákon.”

A Jelenések könyve vagy bármely része magyarázatának az utolsó helynek kellene lennie a dogmatizmus számára. A könyvnek mind az elején, mind a végén kijelenti a Szentlélek, hogy a Jelenések könyve „prófécia” (1:3, 22:19), s a prófécia elismerten a Szentírás tanulmányozásának legnehezebb ága. Igaz, hogy az elmúlt évszázad során Istennek tetszett nem kevés világosságot adni a népének a Szentírás profetikus részeiről, ami alól a Jelenések könyve sem kivétel. Mégis, minél tovább olvassa valaki a témával kapcsolatos irodalmat, annál inkább a meggyőződésévé kell válnia annak, hogy a dogmatizmus itt nem helyénvaló. Az utóbbi tizenöt évben a szerző feladatává tette a Jelenések könyvének évenként legalább háromszori átolvasását, s ez alatt az időszak alatt mintegy harminc, a Biblia utolsó könyvével foglalkozó kommentárt is átolvasott. A változatos és egymásnak ellentmondó értelmezések figyelmes átolvasása megtanította két dologra. Először is az óvatosságra bármely uralkodó nézet elfogadása tekintetében, másodsor a türelmes és közvetlen várakozás szükségességére arra, hogy Isten további világosságot adjon. Ehhez hozzátehető egy harmadik is, nevezetesen a lehetőségessége, sőt a valószínűsége annak, hogy a Jelenések könyve sok próféciajának kettős, vagy akár hármas lesz a beteljesedése.

„A teljes írás Istentől ihletett és hasznos.” Ez ugyanúgy vonatkozik a prófétákra, mint a levelekre, s ötszáz éve pont olyan igaz volt, mint manapság. Mivel pedig így van, a helyes megértése a prófécia végző beteljesedésének a Jelenések könyvében nem lehet az egyetlen érték, amivel ez a könyv rendelkezik. Meg kell lennie benne annak is, ami helyes és időszerű üzenetet közvetít Isten népének ebben a korszakban, minden egyes generáció számára. Meg kell lennie benne annak, ami megerősítette azoknak a szenteknek a hitét, akik a „sötét középkorban” olvasták, s ami lehetővé tette, hogy felfedezzék mindazt, ami ellentétes Istennel és az Ő Krisztusával, és tartózkodjanak azoktól. Más szóval a próféciainak fokozatos és részleges beteljesedéssel kellett rendelkezniük a keresztyén korszak évszázadjain keresztül, még ha a végleges beteljesedésük egyelőre még a jövő zenéje. Ez a helyzet a Jel17-tel és 18-cal is. Mióta János átvette a Jelenések könyvét, mindig létezett egy rendszer, ami erkölcsi jellemzőiben megfelelt a 17. fejezet Babilonjának. Ma is létezik ilyen rendszer, s létezni fog az egyház elragadtatását követően is. S létezni kezd majd egy másik és végző rendszer, ami kimeríti ennek a próféciajának a hatókörét.

A helyzet, amit a Jelenések könyve elfoglal a szent kánonban, biztosan megmutatja a tartalmának jellegét. A tény, hogy a végén helyezkedik el, azonnal arra utal, hogy azzal foglalkozik, ami a végző időkhöz tartozik. Sőt azt is biztosra szokták venni, hogy a Biblia eme hatvanhatodik könyvének tanulmányozója már megismerkedett az előző hatvanöt könyvvel. A Szentírás Önmagát magyarázza, s biztosra vehetjük, hogy bármi, ami homályosnak vagy nehéznek tűnik a Szentírás utolsó könyvében, az az előző, s különösen a prófétai könyvek jelentésével kapcsolatos tudatlanságunk folytán az. A Jelenések könyvében a jövendölések különböző áramlatai, amiket le lehet követni az ószövetségi Írásokban, látszólag beleömlenek a történelmi beteljesülés tengerébe. Vagy, hogy jelképet váltsunk, itt látszólag a nagy diszpenzációs dráma utolsó felvonását látjuk, a korábbi felvonásokat Izrael látóinak írásai merítették ki. Mégis, mint arra korábban rámutattunk, ezek a végző színeknek voltak már korábban próbáik a keresztyén évszázadok menetében. Meglátszik tehát, hogy mi

távol állunk azoknak a nézeteitől, akik a Jelenések könyvének próféciáit egyszeri beteljesedésre korlátozzák. Hisszük, hogy sok igazság van mind a történelmi, mind a futurista magyarázatokban. S teljesen egyetértünk a nagyra becsült testvérünk Mr. F. C. Jennings tollából származó szavakkal: „Hány ellentét volt, melyek ó, jaj, Isten népe között uralkodtak az arra irányuló erőfeszítések miatt, hogy Isten gondolatait szűk korlátok közé szorítsák vagy a saját felfogóképességünkkel kötözzék meg azokat! Mily gyakori, hogy két vagy több látszólag ellentétben álló magyarázati rendszer egyformán lehet helyes: Isten elméjének tágassága, hossza, magassága és mélysége mindegyiket magában foglalja és felülmúlja.” Most térjünk rá konkrétabban is a jelenlegi témánkra.

Babilon a Jelenések könyvében először a 14:8-ban van megemlítve: „És más angyal követé azt, mondván: Leomlott, leomlott Babilon, a nagy város! mert az ő paráznaságának haragborából adott inni minden pogány népnek.” Nos, mi van itt, amiért el kellene vetni azt a természetes következtetést, hogy „Babilon” *Babilont* jelenti? Két-három generációval ezelőtt a próféciát tanulmányozók váratlan segítséget kaptak abból az egyszerű felfedezésből, hogy amikor a Szentlélek Júdeáról és Jeruzsálemről beszélt az Ószövetségben, akkor Júdeára és Jeruzsálemre gondol, nem pedig Angliára és Londonra; amikor pedig Siont említette, nem az egyházra gondolt. Furcsamód azonban ezek közül a testvérek közül csak néhányan, vagy egyáltalán senki se alkalmazta ugyanezeket a szabályokat a Jelenések könyvére. Itt abban vétkesek, hogy ugyanazt tették, amiért az elődeiket elítélték az Ószövetséggel kapcsolatosan – „spiritualizáltak”. Arra a következtetésre jutottak, vagy inkább elfogadták a reformátorok következtetéseit, miszerint Babilon a pápai Rómát jelenti, ami végső soron a hitehagyott keresztyénséget jelképezi. De mi van itt a Jel14:8-ban, ami bármi módon arra utal, hogy „Babilon” ott a pápaság rendszerét jelenti? Nem, mi hisszük, hogy az az Íge azt jelenti, amit mond, s nincs szükségünk a világi történelem évkönyveire a megértéséhez. Mi legyen hát? Ha „Jeruzsálemet” úgy tekintjük, mint ami az intelligencia tesztjeként *Jeruzsálemet* jelenti az ószövetségi próféciában, akkor vajon eretneknek fognak tekinteni, ha „Babilont” úgy tekintjük, hogy az *Babilont* jelenti, s nem Rómát vagy a hitehagyott keresztyénséget?

A következő utalást Babilonra a Jel16:18-19-ben találjuk: „És lőnek zendülések és mennydörgések és villámlások; és lőn nagy földindulás, a milyen nem volt, mióta az emberek a földön vannak, ilyen földindulás, ilyen nagy. És a nagy város három részre szakada, és a pogányok városai elesének; és a nagy Babilon megemlétték az Isten előtt, hogy adjon annak inni az ő búsult haragja borának poharából.” A korábbiakban tett megjegyzések ugyanolyan erővel vonatkoznak erre az igeszakaszra is. Biztos, hogy egy konkrét városról van itt szó, amit egy tényleges földrengés szakít három részre. Ha pedig ez nem ezt jelenti, akkor a egyszerű olvasó ugyanolyan megdöbbenéssel fordulhat a Jelenések könyvéhez is. Több, mint utalás található ennek a nagy Babilonnak a tényleges létezésére a szöveggörnyezetben, ahol az Eufrátesz folyóról olvasunk (12. vers). Ez elegendő az író számára, s akár elegendő, akár nem az olvasó számára azt rá kell hagynunk.

Rátérünk most a Jel17-re, s amint beleolvasunk a tartalmába, azonnal meghökkent az észrevehető különbség közötté és a most olvasott igeszakaszok között. Itt a nyelvezetet többé nem szó szerint, hanem jelképesen kell értelmezni. Itt a kifejezések nem világosak és egyszerűek, hanem okkultak és titokzatosak. De Isten az Ő kegyelmében azonnali segítséget nyújtott. Elmondja nekünk, hogy itt egy „titok” van (5. vers). Sőt mi több, a legtöbb (ha ugyan nem az összes) jelképet elmagyarázza nekünk – lásd 9, 12, 15, 18. versek. Ezekkel a segítségekkel nem szabad túl nehéznek bizonyulnia az általános vázlat megértésének.

A Jel17 központi alakjai „a nagy parázna”, „a veres fenevad” és „a tíz szarv”. A fenevad nyilvánvalóan a Jel13 első fenevadja. A „tíz szarvról” pedig elhangzik, hogy az „tíz király” (12. vers). Kit jelöl hát „a nagy parázna”? Egy sor kijelentés hangzik el „a nagy paráznáról” – „az asszonyról” – a paráznák anyjáról” – ami hatalmas segítséget jelent a válasz megadásához erre a kérdésre. Először is azt olvassuk róla, hogy „a sok vizeken ül” (1. vers), majd a 15. versben ezeket a vizeket „népeknek, sokaságnak, nemzeteknek és nyelveknek” mondja. Másodszor az hangzik el, hogy vele „paráználkodtak a föld királyai” (2. vers). Harmadszor, „egy veres fenevad” támogatja (3. vers), s ami erről a fenevadról hangzik el a 8. versben, a világossá teszi, hogy az Antikrisztusról van szó, akit itt az utolsó világbirodalom vezetőjének szerepében látunk. Negyedszer, az asszony „bíborba és skarlátba” volt öltözve, és „megékesítettet vala arannyal és drágakővel és gyöngyökkel” (4. vers). Ötödször, „az ő homlokára egy név vala írva: Titok; a nagy Babilon” (5. vers). Hatodszor, az asszony „részeg vala a szentek véréből és a Jézus bizonyágtevőinek véréből” (6. vers). Hetedszer, az utolsó versben ez hangzik el: „És az asszony, a melyet láttál, ama nagy város, a melynek királysága van a földnek királyain”. Ez a hét pont elemzett összefoglalóját adják annak, ami elhangzik erről az „asszonyról”.

A legszélesebb körben elfogadott magyarázat az volt, hogy a Jel17 „paráznája” a római katolikus rendszert festi le. Arra a tényre hivatkoztak, hogy jóllehet úgy játssza a szerepét, mint egy szűz, mégis vétkes a legszörnyűbb lelki paráznaság elkövetésében. Az Áldottal szemben, Aki a leereszkedésében és megaláztatásában odáig ment, hogy „nem volt hová a fejét lehajtania”, viszont a katolicizmus mohón sóvárgott az arany és az ezüst után, és kurtizánra jellemző luxusban mutogatta magát. A szentek vérével létesített törvénytelen kapcsolatot. S más párhuzamok is kimutathatók a Jel17 és a római katolicizmus között. Mit mondunk hát ezekről a dolgokról?

A Jel17 és a katolicizmus története közötti megfeleléségi pontok száma túl nagy és túl markáns ahhoz, hogy pusztán véletlen egybeeséseknek lehessen tekinteni. Kétségtelen, hogy a pápaság betöltötte a Jel17-ben található jelképes próféciaát. S ebben rejlik a gyakorlati értéke Isten népe számára az egész sötét középkorban. Túlságosan világos figyelmeztetést jelentett a számunkra ahhoz, hogy figyelmen kívül hagyhassák. Ez volt az eszköz ahhoz, hogy a valdensek (és sokan mások) megőrizhessék a ruháikat a mocskától védetten. Ez erősítette meg Luther és a kortársainak hitét, s így jártak el Isten kijelentett akaratának megfelelően, amikor elkülönültek mindattól, ami oly világosan ellentétes volt az Ő igazságával. Mindazonáltal vannak ennek a próféciaának még más jellemzői is, amelyek nem vonatkoznak a katolicizmusra, minket pedig arra készítenek, hogy máshol keressük a teljes és végleges beteljesedését. Ezek közül csak kettőt emelünk ki.

A Jel17:5 Babilont „a paráznák és a föld utálatosságai anyjának” nevezi. Ez pontos leírása a katolicizmusnak? Vajon nem voltak „parázna” rendszerek előtte is? Vajon a pápaság „a anyja” a Föld utálatosságainak? Hagyjuk, hogy a Szentírás értelmezze a Szentírást. Az 1Kir11:5-7-ben említi „Astoretet, a Sídónbeliek istenét, és Milkómot, az Ammoniták utálatos bálványát... Akkor építé Salamon templomot Kámosnak, a Moábiták utálatos bálványának a hegyen, a mely Jeruzsálem átellenében van, és Moloknak, az Ammon fiai utálatos bálványának.” A pápaság még nem is létezett, amikor János a Jelenések könyvét írta, ezért nem is lehet felelős minden „utálatosságért”, ami megelőzte. Azután a Jel17:2-ben olvasunk „a nagy paráznáról”, „a kivel paráználkodtak a föld királyai”. Ez vajon vonatkoztatható a maga teljességében Rómára? Vajon Ázsia és Afrika királyságai a

pápasággal paráználkodtak? Igaz, hogy az olasz főpapok hatalmas területek felett uralkodtak, de az is igaz, hogy rengeteg földterület létezett, ami érintetlen maradt a vallási befolyásuktól. Már ebből a két dologból nyilvánvaló, hogy hogy vissza kell mennünk valamihez, ami jóval megelőzi a pápaság felemelkedését, s aminek sokkalta kiterjedtebb a befolyása, mint bármely pápáé. Mi tehát ez a valami? S hol kell keresnünk? A választ nem könnyű megtalálni, a „Babilon” szó megadja nekünk a szükséges kulcsot. Kús fiának napjaiban kezdődött „Babilon” története. S a Sineár áradt ki az a sötét folyam, melynek a mellékfolyói a Föld minden részébe eljutottak. Ott és akkor kezdődött a bálványimádás. Dr. Hislop „A két Babilon” című munkájában⁵⁹ döntő bizonyítékát szolgáltatotta annak, hogy a nemzetek össze bálványimádó rendszerének eredete abból származik, amit az a nagy lázadó alapított, aki birodalmának kezdete volt Bábel (1Móz10:10). Ebbe azonban nem mehetünk bele részletesen. Babilont az Isten elleni lázadás során alapították. Már maga a név is, amit Nimród adott neki, azt bizonyítja, hogy ő bálványimádó volt – az első, akit a Szentírás említ – mert Bab-el azt jelenti „az Isten kapuja”, azaz ő, mint előfutár, elhatározta, hogy minden fölé emeli magát, ami Istennek mondatik (2Thessz2:4). Ez volt tehát a forrása és eredete minden bálványimádásnak. A pogány Róma, majd utóbb a pápai Róma csak az egyik bemocskolódott patak volt ebből a romlott forrásból – az egyik mocskos „lánya” ennek a paráznak eme tisztátalan anyjának. De térjünk vissza a Jel17-hez.

Az 5. versben ezt olvassuk: „És az ő homlokára egy név vala írva: Titok; a nagy Babilon, a paráznáknak és a föld útálatosságainak anyja.” Hitünk szerint az angol fordítók sokakat félrevezettek, amikor a „titok” szót (saját maguktól) csupa nagybetűvel írták, s ezzel azt a látszatot keltve, hogy ez része „az asszony nevének”. Ez, biztosak vagyunk benne, hiba volt. Az, hogy a „titok” magával az asszonnyal kapcsolatos, és nem a „nevével”, kiderül a 7. versből, ahol az angyal ezt mondja Jánosnak: „Én megmondom néked ez asszonynak titkát és a fenevadét”.

A „titok” szót az Újszövetség két módon használja. Először, mint az ember számára kikutathatatlan, de Isten által elmagyarázott titkot, lásd Mt13:11, Rm16:25-26, Ef3:3, 6 stb. Másodszor, a „titok” szó jelet vagy jelképet jelent. Ez a jelentése az Ef5:32-ben, ahol azt halljuk, hogy a feleségével egyesülő férj „egy testté” lesznek, s ez „Krisztus és az egyház nagy titka (azaz nagy jele vagy jelképe)”. Így olvasunk a Jel1:20-ban „a hét csillag titkáról (jeléről vagy jelképéről)” stb.

Amint tehát láttuk, a „titok” kifejezésnek kettős jelentése van az újszövetségi használatban, s hisszük, hogy kettős a jelentése a Jel17:5-ben is, ahol az „asszonyhoz” kapcsolódik. Jelenti mind a jelképet, mind a titkot, azaz olyasvalamit, ami korábban lett kijelentve. Azt is meg kell jegyezni, hogy ezzel összhangban az asszonynak adott név is kettős: „a nagy Babilon” és „a paráznáknak és a föld útálatosságainak anyja”. Kit jelképez tehát az asszony és a kettős neve? A 18. vers elmondja nekünk: „És az asszony, a melyet láttál, ama nagy város, a melynek királysága van a földnek királyain.” A jelentésének megértéséhez lényeges észben tartanunk, hogy a Jelenések könyvében a „van” és „vannak” szavak (a jelképes szakaszokban) majdnem mindig azt jelentik: „képvisel”. Így az első versben „a hét csillag (vannak) a hét gyülekezet”⁶⁰ azt jelenti „a hét csillag képviseli a hét gyülekezetet”, s az „a mely hét gyertyatartót láttál, az hét gyülekezet” azt jelenti, „a hét gyertyatartó képviseli a hét gyülekezetet”. Így a 17:9-ben „a hét fő (képviseli) a hét

⁵⁹ Az antikváriusok számára rendkívül érdekes könyv, de az átlagos olvasó számára unalmas és fárasztó.

⁶⁰ A magyarban nem használjuk így a létigét, de beleértendő. – *a ford.*

hegy(et)”, a 17:12-ben „a tíz szarv pedig, a melyet láttál, (képviseli a) tíz király(t),” a 17:15-ben „a vizek... népek(et képviselnek)”. A 17:18-ban pedig „az asszony, a melyet láttál, (képviseli) ama nagy város(t)”. Mit jelent hát ez a „nagy város”?

Összhangban a fentiekben elmondottakkal, miszerint a „titok” kifejezés a Jel17?5-ben kettős jelentéssel bír, s az asszonynak kettős neve van, így hisszük, hogy „a nagy városnak” is kettős a jelentése és az alkalmazása. Először is egy *szó szerinti városra* vonatkozik, ami a jövőben fog felépülni a Sineár földjén, az Eufrátesz partján. Ennek bizonyítékait az előző fejezetben mutattuk be, így itt most nem kell ezért megállni. A Jelenések könyve hatszor (jelentékeny szám!) említi „Babilont”, de sehol nincs utalás arra, hogy a nevet ne kellene szó szerint értelmezni. Másodszor, a „nagy város” (megnevezés nélkül) *egy bálványimádó rendszert* jelent, – „a paráznánk anyját”, olyan bálványimádó rendszert, aminek a kezdete a Nimród-korabeli Babilonig nyúlik vissza, s majd egy másik Babilonban jut a csúcsára és ér véget a közeli jövőben. Ezt világosnak és a felszínen levőnek véljük. Mi hát az itt feltárt titok, amire eddig oly nagyon vigyáztak?

A válasz keresésekor az utolsó kérdésünkre fontos megjegyezni, hogy van a Jelenések könyvében egy másik „asszony” is, s közötté és az itteni között van néhány látványos párhuzam és néhány látványos ellentét. Említsünk meg néhányat. Először, a Jel12:1-ben olvasunk „egy asszonyról, a ki a napba vala felöltözve, és lábai alatt vala a hold, és az ő fejében tizenkét csillagból korona”, ami jelképesen azt jelöli, hogy a tekintélyes és uralkodói pozíciót foglal el (v. ö. 1Móz37:9), s a 17. fejezet asszonya is úgy van lefestve, mint akinek „királysága van a földnek királyain” (18. vers). Másodszor, a Jel12 eme asszonya anya, mert fiú magzatot szül, aki majd a nemzetek felett uralkodik (5. vers), de a Jel17 asszonya is anya, „a paráznák anyja”. Harmadszor, a Jel12:3-ban olvasunk a nagy vörös sárkányról, melynek „hét feje vala és tíz szarva”, s üldözi az asszonyt (14. vers), de ezzel ellentétben a 17. fejezet asszonyát a vörös fenevad támogatja, melynek szintén „hét feje és tíz szarva vala” (3. vers). Negyedszer, a Jel19:7 a 12. fejezet asszonyát a Bárány feleségének nevezi (7. vers), míg a 17. fejezet asszonya a az ördög ribanca. Ötödször, a Jel19 asszonya „tisza és ragyogó fehér gyolcsba” van felöltözve, de a 17. fejezet ribancát bíborban és skarlátban látjuk, s a kezében egy arany pohár volt „tele útálatosságokkal és az ő paráznaságának tisztátalanságával” (4. vers). Hatodszor, a Bárány felesége szintén elválaszthatatlanul kapcsolódik a nagy városhoz, a szent Jeruzsálemhez (Jel21:10), s a Jel17 asszonya is kapcsolódik egy nagy városhoz, nevezetesen Babilonhoz. Hetedszer a tiszta asszony a Báránnyal fog élni örökké, a parázna pedig örök kínokat szenved majd a tűz tavában.

Ha egyszer megértjük, kit jelképez a tiszta asszony, akkor abban a helyzetben leszünk, hogy meghatározzuk a romlott asszonyt, aki vele van összehasonlítva és szembeállítva. Ahhoz, hogy kit jelképez az előző, biztosan kevés kétely férhet – Izrael hűséges maradékát. Ő az, aki megszülte a fiú magzatot – azaz Júdát, ellentétben a hitetlen tíz törzsszel, akik a bálványimádás miatt a megtestesülés idején fogságban voltak. Így a Jel19-ben és 21-ben van egy sor dolog, amik világosan megmutatják (bármelyik előítéletektől mentes elmének), hogy a menyasszony, a Bárány felesége a megváltott Izrael, és nem az egyház. Például a Jel19:6-7-ben, amikor megkezdődik a dicséret a Bárány eljövendő menyegzője miatt, akkor a nagy sokaság ezt kiáltja: „Aleluja! mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a mindenható. Örüljünk és örvendezzünk, és adjunk dicsőséget néki, mert eljött a Bárány menyegzője.” Az „Aleluja” (ami sehol máshol nem fordul elő az Újszövetségben, csak ebben a fejezetben) speciálisan héber kifejezés, aminek a jelentése „dicsérd az Urat”. Másodszor a „menyegző”

(gamos) vagy „lakodalom” szó ugyanaz, mint ami a Mt22:2-3, 8, 11-12-ben használatos, ahol biztos, hogy Izraelről van szó. Harmadszor, figyeljük meg, hogy ez hangzik el: „az ő felesége elkészítette magát” (7. vers). Állítsuk ezt szembe az Ef5:26-tal, ahol megtudjuk, hogy Krisztus fogja felkészíteni az egyházát – lásd Mt23:29, mert Izrael magát készíti fel. Negyedszer, a Jel19:8-ban ez áll: „És adatott annak, hogy felöltözzék tiszta és ragyogó fehér gyolcsba; mert a fehér gyolcs a szenteknek igazságos cselekedetei.” Az egyház évekkel az itt szóban forgó időpont előtt lesz kiöltöztetve. Ötödször, figyeljük meg, hogy ez áll itt: „eljött a Bárány menyegzője” (7. vers) pontosan akkor, amikor elhagyni készül a mennyet és a Földre készül jönni (11. vers). Az egyház azonban már Vele volt az Atya házában legalább hét éven át (de valószínűleg negyven vagy több éven át), amikor eljön ez az óra. Hatodszor, a Jel21:9-10-ben a Bárány felesége elválaszthatatlanul kötődik a nagy városhoz, a szent Jeruzsálemhez, s az ezt követő leírásban azt látjuk, hogy a város kapuin „felírott nevek, a melyek az Izrael fiai tizenkét törzsének nevei” (12. vers)! Biztos, hogy ez perdöntő bizonyíték arról, hogy itt nem az egyházzal van szó. Hetedszer, a Jel21:14-ben elhangzik, hogy a város kőfalának tizenkét alapja van, „és azokon a Bárány tizenkét apostolának nevei” (v. ö. Mt19:28)! Vajon elképzelhető lenne, hogy Pál apostol neve kimaradt volna, ha itt az egyház lenne jelképesen ábrázolva?⁶¹

Ha tehát a tiszta asszony a Jel12, 19, 21-ben a hűséges Izraelt jelképezi, akkor vajon a romlott asszony (aki össze van hasonlítva és ellentétbe van állítva vele) nem képviselheti a hitetlen Izraelt? De ha így van, akkor miért kapcsolódik oly szorosan Babilonhoz, a nagy városhoz? Itt segítségünkre lesz, ha visszaemlékszünk arra, hogy a Jelenések könyvének tiszta asszonya szintén elválaszthatatlanul kötődik egy városhoz. A Jel21:9-ben azt olvassuk, hogy a hét angyal egyike ezt mondta Jánosnak: „Jer, megmutatom néked a menyasszonyt, a Bárány feleségét.” Majd utána rögtön ez következik: „És elvive engem lélekben egy nagy és magas hegyre és megmutatá nékem azt a nagy várost, a szent Jeruzsálemet, a mely Istentől szállott alá a mennyből.” Így bár különböznek, szorosan kapcsolódnak is. A menyasszony a szent Jeruzsálemben fog lakni. S itt a Jel17-ben a ribanc is szorosan kötődik egy városhoz, Babilonhoz. Az egyik bizonyítéka annak, hogy a Jel17 nagy paráznája a hitehagyott Izrael, az Ézs1-ben található, ahol ezt olvassuk: „Mint lett paráznává a hív város!” (21. vers) Az utána következő versekben látjuk, amint a Seregek Ura Izraelhez szól, s leírja a végidők idején fennálló állapotokat. Miután megvádolta Izraelt a bűnei miatt, az Úr kijelenti: „vígasztalást veszek háborgatóimon, és bosszút állok ellenségimen!” Világos, hogy ez a nagy nyomorúság időszakára utal. Majd az Úr így folytatja: „És kezemet ellened fordítom, és kiolvasztom mintegy lúggal salakodat” stb., s hozzáteszi: „s ekkor azt mondják te néked: ez igaz város, ez hív város.” Mennyire világos tehát, hogy Isten Izraelt nevezi „paráznának” a hűtlensége miatt! További bizonyítékokhoz lásd Jer2:20, 3:6, 8, Ezék16:15, 20:30, 43:8-9, Hós2:5 stb.

A következőkben olyan igehelyekre hívnánk fel a figyelmet, amelyek azt bizonyítják, hogy lesznek Izraeliták, akik a végidőkben Babilonban és Asszíria földjén fognak élni. A Jer50:4-7-ben ezt olvassuk: „Azokban a napokban, és abban az időben, azt mondja az Úr, eljönnek az Izrael fiai, ők és a Júda fiai együtt, sírva jönnek és mennek és keresik az Urat, az ő Istenöket. A Sion felől kérdezősködnek, arrafelé fordítják orcájukat. Eljönnek és oda adják magokat az Úrnak örök szövetségre, a mely feledhetetlen” stb. Világos, hogy ezek a versek

⁶¹ Az „a kinek jegyese van” (Jn3:29) – mondta Keresztelő János, „a vőlegény barátja” – megmutatja, hogy „a jegyese (a menyasszony)”, akiről szó volt a mi Urunk szolgálata alatt, Izrael házának elveszett juhjai. A hívó maradék, akik „befogadták” Őt, alkotják a magvát és ők képviselték a megváltott Izraelt, a millenniumi Izraelt, a Bárány menyasszonyát.

„Jákob bajának” végnapjait tárgyalják. Rögtön utána ezt olvassuk: „Fussatok ki Babilonból és jöjjetek ki Káldea földéből” (8. vers). A következő versben pedig megmutatja a hívő zsidóknak szóló felszólítása sürgősségének az okát: „Mert ímé, én nagy nemzetek gyülekezetét támasztom és hozom fel Babilonra északnak földről, és sorakoznak ellene, legott bevétetik.” (9. vers) Aztán a Jer51:44-ben az Úr ezt mondja: „Megfenyítem Béli is Babilonban, és kivonom szájából, a mit benyelt, és többé nem futnak hozzá a nemzetek, Babilonnak kőfala is ledől.” Utána következik a hűséges zsidók felszólítása, hogy különüljenek el a hitehagyott testvéreik tömegeitől Babilonban: „Jöjjetek ki belőle, oh én népem, és kiki szabadítsa meg lelkét az Úr haragjának tüzétől.” Az Ézs11:11, 27:13 és a Mik4:10 mind azt mutatják, hogy Izrael szoros kapcsolatban áll majd Babilonnal a végidőkben.

Felbecsülhetetlen segítséget jelentett a tudósoknak a múltban, amikor felfedezték, hogy Izrael az a kulcs, ami megnyitja a próféciákat, s a nemzetek csak annyiban vannak megemlítve, amennyire hatással vannak Jákob leszármazottjainak sorsára. Voltak más hatalmas népek is az egyiptomiak és a kaldeusok mellett, de a Lélek figyelmen kívül hagyta őket mert a történetük nem volt hatással a választott népre. Ugyanez az ok magyarázza, amiért a Babiloni, a Méd-perzsa, a Görög és a Római Birodalom olyan előkelő helyet foglalnak el Dániel könyvében – ellenségek voltak, akiknek a kezébe Isten átadta a makacs népét. Ezeket az alapelveket széles körben elfogadták a próféciát tanulmányozó tudósok, ezét annál furcsább, hogy közülük oly kevesen alkalmazták ezeket az utolsó próféta könyvre. Izrael a kulcs a Jelenések könyvéhez, s a nemzeteket csak annyiban említi, amennyire közvetlen hatást gyakorolnak Izrael sorsára. A Jelenések könyvének fő célja nem az, hogy megemlítsen olyan embereket, mint Néró, Nagy Károly vagy Napóleon, vagy olyan rendszereket, mint a mohamedanizmus vagy a pápaság. S Babilonról sem hangzana el ennyi, ha ez a „nagy város” nem lenne majd még egyszer az otthona a hitehagyott Izraelnek. Mindezen előzetes megfontolások mellett, melyek ugyan hosszadalmasok, de szükségesek voltak, most már készen állunk megvizsgálni néhány, a Jel17 és 18 által szolgáltatott részletet. Most nem adhatunk többet a pusztá vázlatnál, s még így is egy újabb fejezetre lenne szükség a Jel18-ról.

„És jöve egy a hét angyal közül, a kinél a hét pohár vala, és szóla velem, mondván nékem: Jövel, és megmutatom néked a nagy paráznának kárhoztatását, a ki a sok vizen ül; a kivel paráználkodtak a föld királyai, és az ő paráznaságának borával megrészegedtek a föld lakosai.” (Jel17:1-2) A „nagy parázna” ennek a próféciának a végső beteljesedésében a hitehagyott Izraelt írja le a végidőkben – azaz Dániel hetvenedik évhetét. A hűtlen asszony, mint a hitehagyott Izrael jelképe megszokott a Szentírásban: lásd Jer2:20, 3:6, Ezék16:15, 20:30, 43:8-9, Hós2:5 stb. Két okból kapta a „nagy parázna” megnevezést: először, mert (mint majd később megmutatjuk) a végidőkben úgy imádja majd a Mammont, mint addig még soha, másodsor, a fenevaddal kötött bálványimádó szövetsége miatt. Az apostol itt az „ítéletét” mutatja be. Ez ellentétben áll a 12. fejezettel, ahol megtudjuk, hogy a tiszta „asszony” megmenekül. Annak megfontolását, hogy miképpen fog a hitehagyott Izrael „sok vizeken” ülni („népeken” stb. 15. vers) s a Föld királyai miképpen fognak vele paráználkodni, a következő fejezetre hagyjuk.

„És lélekben elvitt engem egy pusztába és láték egy asszonyt ülni egy veres fenevaden, a mely teljes vala káromlásnak neveivel, a melynek hét feje és tíz szarva vala. Öltözött vala pedig az asszony bíborba és skárlátba, és megékesítettett vala arannyal

és drágakővel és gyöngyökkel, kezében egy arany pohár vala, tele útálatosságokkal és az ő paráznaságának tisztátalanságával.” (Jel17:3-4) A fenevadon ülő asszony nem azt jelenti, hogy uralkodik rajta, hanem hogy a fenevad támogatja őt. A végső utalás itt az ezeréves királyság ördögi utáztatására vonatkozik, amikor a zsidók (akik már most is gyorsan törnek az élre) többé már nem lesznek a nemzetek farka, hanem a feje. Hogyan fogja ezt az ördög kivitelezni, az majd kiderül, amikor a Jel18-at tanulmányozzuk. A fenevad támogatásának eredményeképpen (3. vers) a hitehagyott Izrael a világi hatalom és dicsőség csúcsaira emelkedik (4. vers). „És az ő homlokára egy név vala írva: Titok; A NAGY BABILON, A PARÁZNÁKNAK ÉS A FÖLD ÚTÁLATOSSÁGAINAK ANYJA.” (5. vers). Az újjáépített Babilonban a csúcspontra jutnak a különféle bálványimádó rendszerek, melyek eredete Nimród korának első Babilonjából származik. Ebben a városban fognak összegyűlni a legbefolyásosabb zsidók a végidőkben. Innen fogják irányítani a világ kormányait a zsidó bankárok. Az, hogy a hitehagyott Izrael Babilonban bíborba és skarlátba öltözik (a királyi és a földi dicsőség jelképei) a Messiás királyságának felállítását megelőzően valóban „titok” volt, amit egyetlen próféta sem fedett fel, most azonban a Jelenések könyve közreadja. „És látám, hogy az asszony részeg vala a szentek véréből és a Jézus bizonyágtevőinek véréből; és nagy csodálkozással csodálkozással, mikor látám őt.” A végső utalás ismét a hitehagyott Izraelre vonatkozik a végidőkben. Az istenfélő zsidók legkérlelhetetlenebb ellenségei a saját hitehagyott testvéreik lesznek – v. ö. a Lk18-cal kapcsolatos megjegyzéseinkkel a 9. fejezetben. A 6. vers második felét helyesen fordítja a Revised Version: „és nagy csodálkozással csodálkozással, mikor látám őt”. Ennek meg kell mutatnia nekünk, hogy itt nem a katolicizmusról van szó. Miért csodálkozott volna János, aki maga is szenvedett akkor a (pogány) Róma gyűlöletétől, ha kormányzati hatalomba és dicsőségbe öltözött látja azt, megrészege a szentek véréből? De az, hogy a Föld királyai (Izrael legnagyobb ellenségei három évezreden át) paráználkodjanak Izraellel, s a nemzet hitehagyott része meg legyen részege a saját test szerinti testvéreik vérével – nos ez joggal tölthette el őt ámulattal.

„És monda nékem az angyal: Miért csodálkozol? Én megmondom néked ez asszonynak titkát és a fenevadét, a mely őt hordozza, a melynek hét feje és tíz szarva van.” (7. vers) Meg kell jegyezni, hogy a soron következő magyarázatban sokkal több hangzik el a „fenevadról”, mint az „asszonyról”. Hitünk szerint ennek a fő oka az, hogy a 18. vers elmondja nekünk, hogy az asszony „a melyet láttál, ama nagy város, a melynek királysága van a földnek királyain”, s a város több figyelmet kap a következő fejezetben, a Jel18-ban.

„Itt az elme, a melyben van bölcsesség. A hét fő a hét hegy, a melyen az asszony ül; Király is hét van; az öte elesett, és az egyik van, a másik még el nem jött; és mikor eljő, kevés ideig kell annak megmaradni. A fenevad pedig, a mely vala és nincs, az maga a nyolczadik, és a hét közül való; és a veszedelemre megy.” (9-11. versek)

„Itt az elme, a melyben van bölcsesség” (9. vers): „A Jel13:18-nak ez az ismétlődése meghatározza és összekapcsolja ezt a két fejezetet. A 17:9-ben ’elmének’, és a 13:18-ban ’értelemnek’ fordított szó egy és ugyanaz. Ez a ’bölcsesség’ annak megértése, hogy noha ’fenevadat’ látunk a látomásban, az alatt nem egy vadállatot, hanem az utolsó nagy szuper-emberi személyiséget. nevezetesen egy sátáni hatalommal energizált embert.” (Dr. E. W. Bullinger)

A 9. versnek a „bölcsesség” szóval kell befejeződnie. Ami ez után következik, az a 10. vershez tartozik. A Revised Version, ami ebben a versben követ egy sor megbízható fordítást, így fordít: „A hét fő a hét hegy, a melyen az asszony ül és ez hét király”. Ez

azonnal szertefoszlatta azt a népszerű értelmezést, mely a hét hegyet arra a hét hegyre vonatkoztatja, amelyeken Róma városa épült. A Szentlélek konkrétan kimondja, hogy a hét hegy hét királyt jelképez. Erről a hét királyról hangzik el: „az öte elesett, és az egyik van (abban az időben, amikor János a Jelenések könyvét írta), a másik még el nem jött; és mikor eljő, kevés ideig kell annak megmaradni”. Azután, a 11. versben ezt olvassuk: „A fenevad pedig, a mely vala és nincs, az maga a nyolczadik, és a hét közül való; és a veszedelemre megy.” E versekkel kapcsolatosan nem tehetünk jobbat, mint idézünk Mr. Newton „Gondolatok az Apokalipsziszról” című művéből:

„Ez az igeszakasz nyilvánvalóan a végrehajtó kormányzat vagy a királyság ama különböző formáira akarja felhívni a figyelmünket, melyek a prófétai Földön léteztek vagy fognak létezni addig az óráig, amíg a világ szuverenitása nem válik a mi Urunk és az Ő Krisztusának szuverenitásává. Várhatjuk, hogy találunk efféle utalást abban a fejezetben, amely bevallotta Róla beszél, Akinek le kell zárnia az emberi kormányzás történetét a hatalom új és csodálatos formájának bevezetésével – új az igazgatásának és a fejlődésének tekintetében, de mégis elszakadva a múlttól, mert az előző korok gyakorlatából merített alapelvekkel épül fel, s a nagyságának alapjait az emberiség ősrégi erőfeszítései fektették le. Ő lesz a nyolcadik, de a hét közül való.

A természetes életereje és rettenthetetlensége annak, akiről azt hallottuk, hogy nagy vadász volt az Úr előtt – olyan életerő, ami szükséges annak az embernek a számára, aki egy elhagyatott és le nem győzött földön telepedett le, körülvéve erdei vadállatokkal és megszámlálhatatlanul sok egyéb nehézséggel és veszéllyel, természetes módon szolgáltatva az első formát a királyság számára, és ezért mondható, hogy az innen származik. „Az ő birodalmának kezdete volt Babel”. Nimród elsősege nem bármely korábban létező rendszerből fakadt. Ő se nem örökölte a hatalmát másoktól, se nem kapta azt ajándékba Istentől, mint utána Nabukodonozor. Hatalmas fejlődés ment végbe a királyságban, amit Sineár földjén alapított, a civilizáció és a tökéletesedés terén, mert már korán olvashatunk a vallásos babiloni öltözetekről, s a kaldeusok ügyességéről és tanultságáról. Az uralmukat azonban mondhatni elfojtotta és függőben tartotta Isten keze, amíg Izraelnek, az Ő népének próbája be nem fejeződött, hogy megmutatkozzon: méltók-e az elsőségre a Földön?

Izrael kormányzati formája a teokrácia volt, amint az megmutatkozik Dávid és Salamon uralkodásában, akik előképei (valóban tökéletlen előképei) voltak az Eljövendőnek. Az uralkodó független volt a kormányzottaktól és nem azok irányították, hanem Istentől függött, Aki a templomban lakozott, mindig közel, ha tanácskozni kellett, s Akinek a törvénye az igazságszolgáltatás végső mércéjeként adatott. Az uralkodó Isten és a nép között állt, de nem mint a tisztségviselőjük és szolgájuk – nem az ítéletük kifejezőjeként és az akaratuk kinyilatkoztatójaként, hanem olyan alapelvekkel lett följük helyezve, amiket ő maga is fentről kapott. De az ilyesféle hatalmat Istennel közösen kellett birtokolni, s ez olyan szentséget követelt meg, ami testi emberben nem volt megtalálható, ezért aztán gyorsan el is vesztették azt. Az istenit szentséget azonban azóta is sokszor megkívánták és felvették „az Isten felkentje” nevet. A pogányok utolsó nagy királya valóban többet fog ennél tenni, mert el fogja foglalni Magának az Istenségnek a helyét, s felül a gyülekezet hegyére a messiás északon, kijelentve, hogy ő hasonló a Magasságozhoz. De mindez jogtalan kisajátítás.

A harmadik forma akkor fejlődött ki, amikor formálisan létrejött Isten által a pogány dinasztia Nabukodonozor személyében. Ő, mint Izrael uralkodói, abszolút szuverenitással rendelkezett – de Isten nem volt vele ebben. Ő és az utódai ezt képviselői hatalomként

kapták, amit tetszésük szerint gyakorolhattak, bár végső felelősséggel tartoztak ezért Istennek. Nem szükséges itt végig követni a pogányok fájdalmas történelmét. Elegendő csak annyit mondani a hatalom történelmének vonatkozásában, hogy a pogány uralkodók a kezdetektől fogva, mivel nem ismerték Istent, hogy Órá támaszkodhattak volna, s túl gyengék voltak, hogysem megállhattak volna önmagukban, ki voltak téve a féltékenységnek és az általuk kormányozottak gyűlöletének – olyan féltékenységnek, amit gyakran a saját gonoszságuk okozott, amiért szükségesnek találták, hogy náluk valami alantasabbra támaszkodjanak. Ezért a hatalom jellege korról korra romlott, míg végül a monarchia ezekben az utolsó időkben belement abba, hogy nemcsak a népet ismerte el a hatalma alapjáénak és forrásának, hanem ahhoz is hozzájárult, hogy a hatalma gyakorlásában az alattvalói által előírt szabályok irányítsák.

Nimród kezdeti monarchiája, Izrael teokratikus állama, Nabukodonozor despotikus tekintélye, a perzsa nemesi birodalom, valamint Nagy Sándornak és a követőinek a katonai monarchiája már mind elmúltak addigra, amikor János a jelenéseket látta. Mindezeket a módszereket kipróbálták, de egyik sem bizonyult megfelelőnek még az ember céljai számára sem. Most pedig egy újabb emelkedett fel, a császárok félig katonai, félig népi monarchiája – Róma vasbirodalma. „Az öte elesett, és az egyik van, a másik még el nem jött; és mikor eljő, kevés ideig kell annak megmaradni”.

Az a másik (bár még nem mondható, hogy eljött ennek az igeversnek a beteljesedéseképpen),⁶² (hajlunk rá, hogy azt higgyük, a 'hetedik' a kommercializmus, az üzleti szellemiség, a pénzügyi világ irányítása – A. W. Pink) és egyetlen rövid kivételtől eltekintve az utolsó formának kell megmutatkoznia, mielőtt eljönne a vég, és ez alatt a forma alatt érik be a babiloni rendszer. Nyilvánvaló, hogy egy birodalomnak, amit nem a nagy létszámú nép irányít, hanem a nép bizonyos osztályai, s azok az osztályok, amiket a vagyon birtoklása határoz meg, a vagyonfelhalmozáshoz és a kereskedelmi hatalom növekedéséhez igazodó formában kell léteznie mert ez adja meg a legjobb biztonságot a vagyon számára anélkül, hogy indokolatlanul korlátozná az egyén szabadságát és a vállalkozás szabadságát (amit a tiszta demokrácia soha nem volt képes elérni).”

Helyhiány miatt kénytelenek vagyunk mos átugrani a közbenső verseket, s a fejezete zárásaként pár szót szólunk a 18. versről. „És az asszony, a melyet láttál, ama nagy város, a melynek királysága van a földnek királyain.” Ez a vers mondja el nekünk, hogy a parázna egy várost jelképez. Ez a város van megnevezve a 14:8-ban, 16:19-ben, 17:5-ben, 18:2, 10, 21-ben és biztosan jelentős, hogy a Jelenések könyvében hatszor van így megnevezve – ez az ember száma, miközben Jeruzsálem háromszor van megemlítve (3:12, 21:2, 10), ez pedig az Isten száma. Babilont tehát szó szerint kell érteni, különben szabálytalanság lép fel egy jelképet jelentő jelképben. De mielőtt itt meghallanánk, hogy az asszony egy várost képviselt, megtudjuk, hogy nem szó szerint, hanem jelképesen. A következő fejezetben tovább vizsgáljuk a Jel17-et és teszünk néhány megjegyzést a Jel18-cal kapcsolatosan.

Az Antikrisztus és Babilon (Jel18)

Az utolsó fejezetünkben igyekeztünk megmutatni, hogy a Jel17-ben „a nagy parázna” és „a nagy Babilon”, bárt szorosan kötődnek egymáshoz, mégis különböznek: az előbbi az

⁶² Nem jön el abban az értelemben, ahogyan az igevers beszél róla, míg át nem járja a római világot. Amikor mind a tíz királyság alkotmányos formát öltött, akkor lehet majd mondani, hogy eljött.

utóbbi képviselője. Miközben elismerjük, sőt, ragaszkodunk hozzá, hogy a Jel17-ben található jelképes prófécia sok részlete már beteljesedett, mégis, az, amiben minden változatos feltételének teljes beteljesülése végbemegy, még a jövő zenéje. Arra is emlékeztetjük olvasóinkat, hogy Izrael adja a megoldást a prófécia legtöbb problémájához, s egyre jobban és jobban nyilvánvalóvá válik, ahogy a Bibliának ezt az utolsó profetikus könyvét egyszer szélesebb körben és alaposabban tanulmányozzák. Ötven évvel ezelőtt a legtöbb igemagyarázó „spiritualizálták” a Jel7 első felét és Izrael ott említett tizenkét törzsét az egyházra vonatkoztatták. De ezt már régen kétségbe vonták. Így vetették el sokan a Jel12 azt a népszerű magyarázatát, hogy az abban szereplő „asszony” az egyház. A bibliatudósok egyre növekvő számban ismerik el a tényt, hogy „a Bárány felesége”, a Jel19 és 21 „menyasszonya” szintén inkább Izraelt, semmint az egyházat jelenti. Azt, hogy az egyház a menyasszony (ez a kijelentés sehol nem szerepel a Szentírásban) a pápaság hirdette szorgalmasan több mint ezer éven át, s ez a hagyomány visszhangzott a protestantizmusban is. De amint említettük, egyre többen kérdőjelezik ezt meg komolyan, sőt, bátran cáfolják, és mondják ki, hogy az új Izrael, az üdvözített Izrael lesz a „menyasszony”. S ahogyan egyre világosabbá válik ez az igazság, hitünk szerint úgy válik szintén világossá, hogy a nagy parázna nem a hitehagyott egyház, hanem a hitehagyott Izrael.

Izrael jövője nagy téma, mert nagyon sok igeszakasz beszél róla. Továbbá nagy érdeklődésre számot tartó téma, annál is inkább, mert ami most profetikus, az hamarosan historikus lesz. Az utolsó huszonöt év cionista mozgalma több, mint néhány idealista kivitelezhetetlen ideálja, állhatatosan készíti elő az utat a zsidók visszaköltöztetéséhez Palesztinába.⁶³ Igaz, hogy a cionistákat nagyon sokan nézték rossz szemmel a zsidóságból, és pedig nagyon jó okkal. Isten ideje még nem jött el teljesen, s Ő megengedte a pénzsóvár szellemnek, hogy Jákob leszármazottjai közül sokakat átmenetileg fogva tartson. Zsidók milliói élnek kényelemben és virágznak ezen a földön és a vezető európai országok fővárosaiban s ők elégedettek a mostani sorsukkal. A pénz szeretete felülkerekedik a szentimentális megfontolásokon. A cionizmus nem foglalkozott a kapzsiságukkal. Elhagyni New York, London, Párizs és Berlin piacait és vásárcsarnokait azért, hogy földművesekké lehessenek Palesztinában, nem kellően vonzó. A Mammon most az istene azok leszármazottjai elsöprő többségének, akik régen az aranyborjút imádták. Jelenleg kevés kivételtől eltekintve) csak azok, akiket jobban elnyomnak Oroszországban, Magyarországon stb. vágnak igazán a letelepedésre Palesztinában. De hamarosan változás áll majd be a viselkedésükben. Ennek már most megvannak a halvány jelei. Ahogyan Palesztina egyre sűrűbben lakottá válik, s ahogyan válnak egyre világosabbá a török és arab fosztogatásoktól való biztonság kilátásai, ahogyan fejlődik az ország és nőnek a kereskedelmi gyarapodás lehetőségei feltűnnek a látóhatáron, a zsidók jobb osztályai gyorsan meglátják és megragadják majd az arany lehetőséget. Kevés amerikai zsidó szeretne kivándorolni Palesztinába, ahol nem várja más őket az út végén, csak az ásó és a kapa. De mikor megnyílnak majd a kórházak, kollégiumok, egyetemek, bankházak, s a civilizáció összes járulékos kereskedelmi velejárói megteremtődnek Dávid földjén, akkor Dávid leszármazottjainak gyorsan növekvő száma fordítják majd arra felé az arcukat. A pénzarisztokrácia olyan mágnes, ami odavonzza a kapzsi zsidókat. Amikor Palesztina teljesen zsidó állammá válik, akkor már nem lesz nehéz előre jelezni a logikus

⁶³ Pink ennek a könyvnek az előszavát 1923-ban írta. – *a ford.*

következményeket. Mr. David Baron Zakariás könyvéről szóló kiváló magyarázatából idézünk annak ötödik fejezetéről:⁶⁴

„A dogmatizmus mindennemű lelkülete nélkül, illetve anélkül, hogy itt kutatásba bocsátkoznánk Babilon azonosságáról és jelentőségéről a Jelenések könyvében – akár misztikus, akár tényleges – kifejezzük abbéli meggyőződésünket, hogy léteznek igeszakaszok, amelyek a mi megítélésünk szerint nem magyarázhatók kellőképpen, csak ha feltételezzük a szó szerint vett Babilon megelevenedését és jövőbeli ítéletét, ami egy ideig a központja és a megtestesülése lesz az istentelen civilizációnk minden elemének, s főképpen, ami a fő kereskedelmi központtá válik majd a világban.

Erre a meggyőződésre az a tény vezetett el minket, hogy vannak próféciák az Ószövetségben a szó szerint vett Babilonról, amik kimerítően nem teljesedtek be, s a Szentírás rendszerint összekapcsolja Babilon végleges megsemmisülését Izrael egyelőre még jövőbeli helyreállításával és áldásával. S nagyon szembeszökő azt látni, hogy az idők jeleinek alapos megfigyelője számára napjaink dolgai milyen gyorsan fejlődnek azoknak a vonalaknak a mentén, amik előre vannak jelezve a profetikus írásokban. 'A világ félelmei s reményei – politikai, kereskedelmi és vallási, írja az egyik, előttem heverő havilap, napjainkban egyre jobban az emberi faj bölcsőjére összpontosulnak – Mezopotámiára... Mint ország, ahonnan a zsidó nemzet ősatya kivándorolt az ígért földjére, ez is foglalkoztatja a zsidók gondolatait és vágyait.'

Bármilyen legyen a végkimenetele a török kormány és a zsidók territorialisták között folyó tárgyalásoknak egy autonóm zsidó állam megalakításáról, pont ebben a régióban, amihez sok cionista és más zsidók is készek csatlakozni, nagyon sok igazság van egy másik szerző szavaiban, miszerint amikor már a megfelelő számú kereskedőnép, mint amilyenek a zsidók, már visszatelepült Palesztinába, *'az Eufrátesz ugyanolyan szükséges lesz a számukra, mint a londoni Temze vagy a németországi Rajna. Ez lesz Izrael nagy összekötő csatornája az Indiai óceán felé, nem beszélve arról a kereskedelemről, ami majd a Tigris és az Eufrátesz felé folyik Ázsia középső és északi területeiről! Furcsa lenne tehát, ha nem épülne város a partjain, amiről el lehetne mondani, hogy a kereskedői a Föld nagy emberei voltak.'*

A Zak5 a legközvetlenebb kapcsolatban áll a Jel18-cal, s az előbbi megértése annyira fontos az utóbbi tanulmányozása során, hogy itt egy rövid áttekintést kell adnunk róla. De először vázoljuk fel a lehető legkevesebb szóval Zakariás könyvének első négy fejezetét. Egy rövid bevezetőt követően megtudjuk, hogy először is, Isten Izraelen tartja a szemét (1:7-17). Másodszor, az ellenségeken és a pusztítókon is rajta tartja a szemét (1:18.21). Harmadszor, bizonygatja a jövőbeli áldását (2) és a megtisztítását (3). Negyedszer, megismerjük az áldásokat, amik majd a helyreállítását követik (4). Ötödször, visszamegyünk, hogy megnézzük a hitehagyott Izrael büntetését: a „repülő tekercs” jelképezi a gonosz zsidók megsemmisítését (5:1-4). Utána következik az „éfa” (mérőedény) az 5:5-11-ben – kérjük az olvasót, lapozzon oda.

Most nem tehetünk többet, mint azt, hogy felhívjuk a figyelmet egy-két kiemelkedő jellemzőre ebben a látomásban. Először is, a próféta egy „éfát” (vagy báthot) lát, ami a legnagyobb mérőedény volt a szárazárukhoz a zsidók között. Ez tehát a kereskedelem természetes jelképe. Aztán megjegyezzük, hogy kétszer is elhangzik: az éfa „kijön” (5-6. versek). Ami az előző, Jeruzsálemre és a népére vonatkozó látomások egészét illeti, ez csak

⁶⁴ Mr. Baron manapság valószínűleg a leghozzáértőbb, a legszélesebb körben ismert és nagyra becsült kortárs zsidó keresztyén.

azt jelentheti, hogy a zsidó kereskedelem központja elkerül Palesztinából máshova. Utána azt olvassuk, hogy egy „asszony” is rejtőzött az „éfa” közepén (7. vers). Látjuk, hogy „rejtve van”, mert az 5-6. versekben az „asszony” nem látszik – az ólomfedelelet (v. ö. 8. vers) fel kellett emelni, mielőtt megláthattuk volna. A szerző biztos benne, hogy ez az asszony az „éfában” a Jel17 és 18-ban teljesen kijelentett „asszony”. Utána pedig azt halljuk, hogy az „istentelenség” (a törvénytelenység) vettett az éfába, mielőtt ismét lezárták volna annak fedelét. Azután a következőkben látjuk, hogy ez az éfa az abba bezárt „asszonnyal” és az „istentelenséggel” gyorsan átkerül Palesztinából „Sineár földjére” (11. vers). Ennek a célja is ki van jelentve: „hogy házat építsenek annak”, azaz állandó lakóhelyet. Végül azt olvassuk, hogy „és oda erősítsék, és ott hagyják azt a maga helyén” (mármint Sineár földjén). Ez a látomás vagy prófécia tartalmazza azt a csírat, ami utóbb részletesen kibontakozik és részletesen kifejlődik a Jel17-ben és 18-ban, ahol látjuk, hogy a „ház”, ami ennek a kereskedelmi rendszernek épül, „a nagy Babilon”. Emlékezzünk rá, hogy ez a prófécia egy sor olyan prófécia között található, amik először Izrael hűségeseivel, utána a hűtlennel foglalkoznak, máris világos és független bizonyítékunk van arról, hogy a Jelenések könyvének romlott asszonya nem más, mint a hitehagyott Izrael!

A jövőbeli Babilonról szóló hasznos és megvilágosító munkájában a néhai Mr. Newton önálló fejezetet szentelt a Zak5-nek. A megjegyzései olyan kiválóak, hogy nem tudunk lemondani egy kivonatról belőlük:

„Ha az emberi energia újra lehetőséget kap arra, hogy az eufráteszi területeket a működésének színhelyévé tegye – ha a bővelkedés egy pillanatra újra meglátogathatja Babilon földjét, akkor várható, hogy a Szentírás valahol majd utalni fog, mégpedig határozottan egy ilyen eseményre. S látjuk is, hogy így van. A Szentírás beszél egy még be nem teljesedett eseményről, aminek a színtere Babilon földje. Az igeszakasz, amiről beszélek, Zakariás könyve ötödik fejezetének végén található.

Az, hogy az esemény, amit ez a jelentős szakasz jövendöl, még nem teljesedett be, kellően világos abból a tényből, hogy Zakariás azt követően prófétált, miután Babilon elszenvedte azt a csapást, amely alatt fokozatosan elenyészett. Zakariás az után élt, hogy Babilon a perzsák kezébe került, s attól kezdve, ezt mindenki elismeri, a hanyatlás jellemezte a történelmét, nem a megerősödés. Mert attól az órától egész mostanáig nem volt házépítés, sem bárminek a megerősítése – még kevésbé éfa a Sineár földjén. De egy éfának ki kell kötnie ott, egy háznak fel kell épülnie és szilárdan meg kell állnia az alapján.

Egy éfa a kereskedelem jelvénye. A kereskedők jelképe. Az előttünk álló igeszakaszban az éfa úgy van leírva, mint ami 'kijön', azaz a szuverén befolyása áthatja a nemzeteket, rájuk nyomja a bélyegét, a saját magából fakadó jelleget, mint az intézményeik formáló erejét. Más szavakkal, a kereskedelemnek kell egy ideig uralkodnia. Ez határozza majd meg a szabályokat, valamint rögzíti Izrael és a profetikus Föld módszereit. Minden, az ellenőrzése alá kerülő nemzetnek kereskedő jellegűnek kell lennie. Azt is mondja, hogy ez a megjelenésük (vagy formájuk) az egész Földön.”

Ez a téma komoly érdeklődésre tarthat számot, s erős a kísértés, hogy részletesebben is foglalkozzunk vele. Ez azonban aligha szükséges. Mindenki, aki rendelkezik általános ismeretekkel a múlttól, s aki egyáltalán kapcsolatban van a mai világ politikai viszonyaival, nagyon jól ismeri azt a gyökeres változást, aminek az elmúlt két-három évszázad a tanúja volt. Mert az egyház (a hitvalló egyház) évezredekken keresztül irányította Európa kormányait. A reformáció után az arisztokrácia (a nemesség) tartotta a gyeplőt. Az múlt

század első felében a demokratikus alapelvek szélesebb körben elterjedtek. De az elmúlt két-három generációban ennek az országnak, valamint a vezető európai területeknek a kormányzati gépezeteit a kapitalisták üzemeltették. Az utóbbi időben a munkáspárt igyekezett ezt az ellenőrzése alá vonni, de eddig kevés sikerrel. A Zak5 és a Jel18 fényében a jelen állapotoknak nagyon mély jelentőségük van. A kereskedelem az, ami egyre jobban és jobban meghatározza a politikát és annak sorsát, amit civilizált világgént ismerünk. „Ha a tekintetüket a világ felé fordítjuk, azt látjuk, hogy a Föld nemzetei előtt ma a kereskedelemnek ez a képe a fő cél, ami egy szíren csábító énekével gyakorol hatást az emberek szíveire. Az egyetlen nagy cél mindenki részéről e nagy hatalmú asszony kegyeinek elnyerése. A világhatalmak titáni küzdelmet folytatnak a kereskedelmi elsőségért. Ebből az okból építenek malmokat, alapítanak gyárat, vágnak ki erdőket, vetnek be földeket, gyűjtenek be terméseket és indítanak hajókat. A világpiac feletti eme uralomért folytatott küzdelem miatt igyekeznek a nemzetek megnyújtani és kiterjeszteni a határaikat.” (Dr. Haldeman)

A közelmúlt háborúját is a kereskedelmi féltékenységek okozták. A bajok gyökere a „jóvátétel” kérdése, a „szoros” problémája mögött az Egyesült Államok által Európának nyújtott kölcsönök törlése vagy visszafizetésének követelése mind-mind kereskedelmi megfontolásokra vezethető vissza. Hatvan éve ezt kérdezték: „Vajon nem a kereskedelem napjaink szuverén befolyása? Ha arra kérnének minket, hogy rajzoljunk fel a Föld vezető népeinek zászlójára egy, az állapotukat kifejező emblémát, akkor vajon választhatnánk az éfánál jobb eszközt?” Mennyivel helytállóbban mondhatjuk ezt ma! S hogy miképpen készíti ez elő az utat és szökik majd hamarosan kalászbába abban, amit a Jel18 fest le, azt nem nehéz meglátni. Ott ezt olvassuk: „a te kalmáraid valának a földnek fejedelmei” (23. vers). Ez nem volt igaz kétszáz évvel ezelőtt, mert akkor a papok voltak „a Föld fejedelmei”. Száz évvel ezelőtt sem volt igaz, mert akkor a nemesség tagjai voltak „a Föld nagy emberei”. De ma? Ó, csak kérdezzük meg az utca emberét, hogy nevezzen meg egy féltucat ma élő nagy embert, s kiket fog választani? S kik állnak a kereskedők mögött, akik mégis egyek velük? Nem a bankárok? És kik közöttük a vezetők? Kik azok, akik egyre jobban és jobban átveszik a világ nagy banki rendszereinek irányítását? A válasz, mint azt minden jól tájékozott ember tudja, a zsidók. Mily nagy jelentőségű tehát, hogy Nabukodonozor álma állóképének a feje (ami a Babiloni Birodalmat jelképezte) aranyból volt, s a végső Babilont is „aranyvárosnak” nevezik majd (Ézs14:4).⁶⁵ S mennyire megerősíti mindez ismételten a Jel17.ről adott magyarázatunkat, nevezetesen azt, hogy „a nagy parázna” az „aranypohárral a kezében” (Jel17:4) a hitehagyott Izrael, akiknek az utolsó lakóhelye az Eufrátesz partján hamarosan felépülő „nagy város” lesz. Még nem teljesen nyilvánvaló, hogy a világ gazdagsága milyen gyorsan tölti meg a héber pénzesládákat – csak egy pillantást lehetett vetni az „asszonyra” az „éfában”, mielőtt kikötött volna a Sineár földjén. De nem tarthat már sokáig, amikor ez nyilvánvalóvá válik. A végidőkben teljesen egyértelművé lesz, hogy „az asszony... ama nagy város” (Jel17:18). Ez megmagyarázza a Jel17:5 szavait, ahonnan megtudjuk, hogy a „nagy Babilon” szavak vannak a homlokára írva – akkor ez nyilvánvaló lesz mindenki számára! A hitehagyott Izrael, ami a világ gazdagságát kezeli, fogja megszemélyesíteni Babilont.

S milyen szerepet játszik majd mindebben az Antikrisztus? Milyen lesz a kapcsolata Babilonnal és a hitehagyott Izraellel? Isten Ígéje nem hallgat ezekről a kérdésekről, s most

⁶⁵ Az angol változat szerint „the golden city”, Károlinál „a szolgaság háza”. – *a ford.*

Hozzá fordulunk az isteni válaszokért. Ami az Antikrisztus és Babilon viszonyát illeti, a Szentírás nagyon világos. Ő lesz „Babilon királya” (Ézs14:4), „Assíria királya” (Ézs10:12). A hitehagyott Izraellel fennálló kapcsolatát illetően, az egy bonyolultabb dolog és részletesebb vizsgálatot igényel. Ezért egy külön fejezetet szentelünk (a következőt) a témánk eme érdekes ágának. Itt azzal foglalkozunk, amit a Jel17 és 18 mondanak erről. A Jel17 három szempontból mutatja be a hitehagyott Izrael kapcsolatát az Antikrisztussal. Először az Antikrisztus támogatja őt. Ezt látjuk a Jel17:3-ban, ahol a romlott asszonyt a veres fenevadon ülve látjuk. Ez hitünk szerint párhuzamos a Dán9:27-tel, ahol azt olvassuk, hogy „a következő fejedelem” szövetséget köt majd Izraellel. Ez a szövetség, liga vagy egyezség biztosítja majd a védelmét. Jelentős, hogy a Dán9:27 elmondja: a szövetséget az köti, aki akkor a megelevenedett Római Birodalom feje lesz, s ez megfelel annak a ténynek, hogy a Jel17:3 úgy írja le, mint „veres fenevadat... hét fejjel és tíz szarvval”. Itt az Antikrisztust többé már nem a „kicsiny szarv” jellegében látjuk, hanem olyasvalakiként, aki megszerezte a földi dicsőséget és uralmat Ebben a minőségében fogja egy ideig támogatni a zsidókat és védelmezni az érdekeiket.

Másodszor, a Jel17 úgy festi le a hitehagyott Izraelt, mint aki „ármánykodik a Föld királyaival”. A 2. versben azt olvassuk, hogy a Föld királyai paráználnak vele. Figyeljük meg, hogy ez miképpen ismétlődik fontos dologként a Jel18:3-ban. Ez hitünk szerint arra szolgál, hogy megmagyarázza a Jel17:16-ot, ahol ezt olvassuk: „És a tíz szarv, a melyet láttál a fenevadon, ezek meggyűlölik a paráznát, és kifosztják és mezítelenné teszik, és eszik annak húsát, és megegetik őt tűzzel.” Mi más okozza azt, hogy a fenevad a parázna ellen fordul, meggyűlöli és megsemmisíti őt, mint annak a vele szembeni hűtlensége? Nem elégedve meg a védelemmel, amit a fenevad nyújt neki, a hitehagyott Izrael a tíz szarv feletti rivális pozícióra törekszik. S hogy sikeres lesz, azt a fejezet utolsó verséből tudjuk meg: „És az asszony, a melyet láttál, ama nagy város, a melynek királysága van a földnek királyain.” Azt, hogy a hitehagyott Izrael miképpen fog uralkodni a Föld királyain, reméljük, hogy a következő fejezetben meg tudjuk mutatni.

Harmadszor, a Jel17 tudunkra adja, hogy a hitehagyott Izraelt végül meggyűlöli a fenevad és annak tíz szarva (16. vers). A 12. vers beszámol róla, hogy a tíz szarv „tíz király”. Ez valódi nehézséget jelentett sokak számára. A 17:16 azt mondja, hogy a tíz szarv (király) és a fenevad meggyűlölik a paráznát, kifosztják és lemeztelenítik, és eszik annak húsát (azaz, magukhoz ragadják a vagyonát, a gazdagságát), és megegetik őt tűzzel. A Jel18:9-ben viszont azt olvassuk, hogy „siratják őt, és jajgatnak ő rajta a föld királyai, a kik vele paráználkodtak és dobzódtak, mikor az ő égésének füstjét látják”. Ennek a nehézségnek azonban nagyon egyszerű a megoldása. A nehézséget az okozta, hogy „a Föld királyait” összekeverték a „tíz szarvval”, akiknek a királyságai a régi Római Birodalom határain belül vannak (lásd Dán7:7). A „föld királyai” egy sokkal tágabb értelmű kifejezés, s magában foglal olyan országokat, mint Észak- és Dél-Amerika, Kína és Japán, Németország és Oroszország stb., melyek valójában mind a régi Római Birodalom határain kívülre esnek. A hitehagyott Izrael ármánykodása „a Föld királyaival” az, ami kiváltja majd a fenevad és az ő „tíz királyának” a gyűlöletét.

A fejezet zárásaképpen szeretnénk felhívni a figyelmet néhányra a sok és látványos szó szerinti hasonlóságra a Jel17 és 18, valamint az ószövetségi próféták között.

1. A Jel17:1-ben azt olvassuk, hogy a nagy parázna „sok vízen ül.” A Jer51:13-ban Babilonhoz így szól (lásd az előző verset): „Oh te, a ki lakozol a nagy vizek mellett”.

2. A Jel17:2-ben elhangzik, hogy „az ő paráznaságának borával megrészegedtek a föld lakosai”. A Jer51:7-ben ezt olvassuk: „Arany pohár volt Babilon az Úr kezében, a mely megrészegíté ez egész földet; nemzetek ittak az ő borából”.

3. A Jel17:4-ben a nagy parázna „kezében egy arany pohár vala”. A Jer51:7 Babilont „arany pohárnak” nevezi „az Úr kezében”.

4. A Jel17:15-ben ez áll: „A vizek, a melyeket láttál, a hol a parázna ül, népek azok és sokaságok és nemzetek és nyelvek”. A Jer51:13-ban ezt olvassuk: „Oh te, a ki lakozol a nagy vizek mellett, a kinek kincsed temérdek”.

5. A Jel17:16 beszámol arról, hogy Babilon meg lesz égetve tűzzel – v. ö, Jel18:8. A Jer51:58-ban pedig ezt látjuk: „Babilon széles kőfala földig lerontatik, és az ő büszke kapuit tűz égeti meg”.

6. A Jel17:18-ban azt halljuk, hogy az asszonynak, aki a nagy várost jelképezi, „királysága van a földnek királyain”. Az Ézs47:5 Babilont „az országok úrnőjének” nevezi.

7. A Jel18:2 beszámol arról, hogy a bukása után Babilon „ördögöknek lakhelyévé, minden tisztátalan léleknek tömlöczévé, és minden tisztátalan és gyűlölséges madárnak tömlöczévé” vélik. Az Ézs13:21 elmondja, hogy „vadak tanyáznak ott, és baglyok töltik be házaikat, és struczok laknak ott, és bakok szökdelnek ott”.

8. A Jel18:4 feljegyzi Istennek a kegyes zsidókhoz intézett hívását: „Fussatok ki belőle én népem”. A Jer51:45-ben is mondja Isten: „Jőjjetek ki belőle, oh én népem”.

9. A Jel18:5-ben meg van írva: „az ő bűnei az égig hatottak”. A Jer51:9-ben ez áll: „az égig hatott az ő ítélete”.

10. A Jel18:6-ban ezt olvassuk: „Fizessetek úgy néki, a mint ő fizetett néktek”. A Jer50:15-ben pedig ezt: „büntessétek meg őt, és a mint cselekedett, úgy cselekedjétek vele”.

A Jel18:7-ben látjuk, amint Babilon ezt mondja a szívében: „Úgy ülök, mint királynéasszony, és nem vagyok özvegy, és semmi gyászt nem látok”. Az Ézs47:8-ban azt is olvassuk, hogy Babilon ezt mondja a szívében: „Én vagyok és nincs senki több, nem ülök özvegységben, és a gyermektelenséget nem ismerem!”

12. A Jel18:8-ban ezt olvassuk: „Ennekokáért egy nap jönnek ő reá az ő csapásai”. Az Ézs47:9 kijelenti: „És mind e kettő eljő reád nagy hamar egy napon”.

13. A Jel18:21-ben ez hangzik el: „És egy erős angyal egy nagy malomkőhöz hasonló követ felvön és a tengerbe veté, ezt mondván: Ilyen módon nagy sebességgel vették el Babilon, ama nagy város, és többé meg nem találtatik.” S a Jer51:63-64-ben ezt halljuk: „És mikor e könyv olvasását elvégzed, köss reá követ, és hajítsd be az Eufrátes közepébe. És ezt mondd: Így merül el Babilon, és meg nem menekedik a veszedelemtől, a melyet én hozok reá.”

14. A Jel18:23-ban ezt olvassuk: „És szövétneknek világossága többé te benned nem fénylik; és vőlegénynek és menyasszonynak szava sem hallatik többé te benned”. Az Ézs24:8-11-ben ez hangzik el Babilonról: „Meggzűnt a dobok vidámsága, elcsöndesült az örvendők zajgása, a cziterának vidámsága megzűnt... Rommá lőn az álnokság városa, bezároltatott minden ház, senki be nem mehet... minden öröm alkonyra szállt, a föld vígassága elköltözött.”

15. A Jel18:24-ben ez áll: „És abban prófétáknak és szenteknek vére találtatott, és mindeneknek, a kik megölettek a földön”. A Jer51:49-ben ezt olvassuk: „Babilon is elesik, Izrael megölttjei, a mint Babilonban is elhullottak az egész föld megölttjei.”

Ezek a párhuzamok annyira világosak, hogy nincs szükség a megjegyzéseinkre. Ha az olvasó még mindig ahhoz ragaszkodik, hogy a Jel17 és 18 Babilonja a pápaság végső stádiuma, ahogyan magába csomagolja a hitehagyott kereszténységet, akkor hasztalan a téma további elemzése. De hiszünk abban, hogy az olvasóink túlnyomó többsége – akiknek nincsenek hagyományaik, amikhez ragaszkodniuk kellene – meggyőződtek arról, hogy a Jelenések könyvének Babilonja az ószövetségi prófécia Babilonja, nevezetesen, egy szó szerinti, újjáépült város „Nimród földjén” (Mik5:6), egy város, amit a kapzsiság hoz létre (ami „bálványimádás – Kol3:5), olyan város, ami majd a hitehagyott Izrael lakóhelye lesz.

Izrael és az Antikrisztus

Van alapja a hálaadásnak, amiért az utolsó három-négy generációban Isten népe jelentős figyelmet fordított a Szentírás ama próféciainak, melyek Izrael jövőjével foglalkoznak. E jövődölések „spiritualizálásának” és a jelen korszak egyházra vonatkoztatásának régi módszert a premillenisták döntő többsége elvetette.

A bibliatudósok folytonosan növekvő száma mellett most már eldöntött kérdés, hogy Izrael, mint nemzet, üdvözülni fog (Rm11:26), s Isten ígéretei, amiket az atyáknak adott, szó szerint be fognak teljesedni az Úr Jézus messiási uralkodása során (Rm9:4). Jeruzsálem, mely oly sok évszázadon keresztül a közmegejtés tárgyát képezte, akkor majd „a nagy Király városaként” lesz ismeretes (Mt5:35). Az Ő trónja ott lesz felállítva, s az lesz a gyűjtőpont minden nemzet számára (Zak8:23, 14:16.21). Akkor majd Jákob megvetett leszármazottjai lesznek a nemzetek „feje”, s többé nem a „farka” (5Móz28:13). Akkor Jahve ókori kiválasztásának népe lesz a központja az Ő földi kormányzásának, s akkor lesz az oly hosszú időn át terméketlen fügefafa „virágozik és virul Izrael, és betöltik a földnek színét gyümölcsessel” (Ézs27:6). Mindezek általános ismeretek azok között, akik bármilyen mértékben ismerik a diszpenzacionalista igazságot.

De ugyanaz a prófécia, ami kijelenti az Izrael gyermekeire váró dicsőséges jövőt, tartalmaz egy másik fejezetet is ennek a különleges népnek a történetében, egy még be nem teljesedett fejezetet, ami egy minden korábbinál sötétebb és szomorúbb megtapasztalást vázol fel a történelmükben. Mind az Ó-, mind az Újszövetség világosan beszél a zsidók olyan szenvedésteljes időszakáról, ami sokkalta fájdalmasabb lesz, mint a korábbi megpróbáltatásaik. A Dán12:1 ezt mondja: „nyomorúságos idő lesz, a milyen nem volt attól fogva, hogy nép kezdett lenni, mindezideig”. S a Mt24:21-22-ben ezt olvassuk: „Mert akkor nagy nyomorúság lesz, a milyen nem volt a világ kezdete óta mind ez ideig, és nem is lesz soha. És ha azok a napok meg nem rövidítették, egyetlen ember sem menekülhetne meg.”

Izrael eme jövődöbeli szenvedéseinek a miértjei vagy oka az alábbiak: először, Isten még nem látogatta meg teljesen Izrael gyermekeit az atyáik bűneit. „Amikor Salamon és a királyai a vétkeik miatt elvesztették az áldásokat, és Salamon uralkodásának a dicsősége elhalványult, a felsőbbrendűség, ami elvétetett tőlük, átadatott bizonyos pogány nemzeteknek, akik egymás után támadtak fel és vették át a Föld feletti uralmat Izrael elvesztésének teljes időszaka alatt. Ezek közül az első volt a Kaldeus Birodalom Nabukodonozor alatt. Az időszak, amit a mi urunk „a pogányok idejének” nevezett,

Jeruzsálem bevételével kezdődik Nabukodonozor által. Ebben az időszakban az elejétől a végéig egybeesik Jeruzsálem megtaposásával. „Jeruzsálem megtapodtatik a pogányoktól, míglen betelik a pogányok ideje.” Nabukodonozor tehát, és az őt követő pogány birodalmak Jeruzsálem bűne miatt nyerték el az kiválóságukat, s azért lettek felruházva ezzel a kiválósággal, hogy megbüntethessék Jeruzsálemet. Amikor pedig betöltötték a céljukat, nekik maguknak és félre kell állniuk és a saját gonoszságuk miatt olyanokká kell válniuk, mint ’mint a nyári szérűn a polyva’. Ebben újabb bizonyítékát látjuk annak, hogy Isten földi korszakai a zsidók, mint a középpontjuk körül forognak.” (B. W. Newton)

További miéértje vagy oka Izrael jövőbeli szenvedésének az, hogy elutasította a Messiását. Legelső sorban „Jézus Krisztus szolgája lett a körülmetélkedésnek az Isten igazságaért, hogy megerősítse az atyák ígéreteit” (Rm15:8). Ő „csak Izrael házának elveszett juhaihoz” küldetett (Mt15:24). S csodálatos kegyelemmel közöttük lakozott. De nem akarták Őt. „Az övéi közé jöve, és az övéi nem fogadják be őt.” (Jn1:11) S nemcsak nem fogadták be, de „lenézték és elutasították”, „ok nélkül gyűlöltek”. Olyan heves volt a gyűlöletük Iránta, hogy egyhangúlag ezt kiáltották: „Vidd el, feszítsd meg!” S addig nem csillapodott a szörnyű rosszindulatuk, amíg az Ő szent vére ki nem ömlött a kereszten és meg nem halt egy átkozott halálával. Ezért pedig még számot kell adniuk Istennek. A bosszúállás az Övé, s Ő megfizet. Még nem lett teljes mértékben megbosszulva Isten Fiának a meggyilkolása.⁶⁶ Ezt nem lehetett megtenni „az üdvösség napja” alatt. De az üdvösség napja hamarosan véget ér, s utána „az Ő haragjának nagy napja” következik (Jel6:17, Joel2:11). Akkor Isten majd meglátogatja a Földet az Ő fájdalma ítéletével, s jóllehet a nemzetek semmiképpen sem kerülnek el a nekik kijáró igazságos fizetséget, amiért részt vettek Krisztus keresztre feszítésében, mégis azok lesznek a legsúlyosabban megbüntetve. akik abban a bűnök bűnében a vezető szerepet játszották.

Istennek a zsidókat sújtó ítéletének formája tökéletes összhangban lesz a visszafizetés megváltozhatatlan törvényével – amit vetettek, azt fogják aratni is. Ezt konkrétan megerősítette az Úr Jézus: „Én az én Atyám nevében jöttem, és nem fogadtatok be engem; ha más jönne a maga nevében, azt befogadnátok.” (Jn5:43) Mivel elutasították Isten Krisztusát, Izrael majd megkapja az Antikrisztust. Ugyanezt a dolgot jelenti ki a 2Thessz2:11 – „És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét (mert nem fogadták be az igazság szeretetét), hogy higgyenek a hazugságnak”. Hitünk szerint a közvetlen utalás itt a zsidókra történik, bár az említett alapelv tágabb értelemben ugyanúgy fog vonatkozni a hitehagyott keresztyénségre is. A fő ok, amiért Isten engedi a bűn emberének a színrelépését és a szörnyű pályájának a megfutását az, hogy megbüntesse a vétkes Izraelt. Ezt világosan tanítja az Ézs10:5, ahol az Antikrisztusról ezt mondja Isten: „Jaj Assiriának, haragom botjának, mert pálcza az ő kezében az én búsulásom! Istentelen nemzetség ellen küldtem őt, és haragom népe ellen rendelém, hogy prédáljon és zsákmányt vessen, és eltapodja azt, mint az utczák sarát.” S v. ö. a rövid megjegyzéseinkkel a Jer6:26-27-ről és a 15:8-ról a 9. fejezetben.

Emlékeznünk kell arra, hogy a zsidóknak vissza kell térniük Palesztinába és ott újra a nemzet rangjára kell emelkedniük, miközben még nem tértek meg. Egy sor igehely szögezi ezt le kétségtelen módon. Például, az Ezék22:19-22-ben ezt halljuk: „Ennekokáért így szól az Úr Isten. Mivelhogy mindnyájan salakká lettetek, azért ímé, egybegyűjtelek titeket

⁶⁶ Amit i. sz 70-ben szenvedtek el az először is az atyáik vétkeinek a megbüntetése volt, lásd Lk11:50, másodszor Krisztus meggyilkolásáé, lásd Mt22:7.

Jeruzsálem közepébe. A mint egybe szoktak gyűjteni ezüstöt és rezet és vasat és ólmot és ónt a kemence közepébe, hogy tüzet gerjeszsenek rá a megolvasztásra; így gyűjtelek egybe búsulásomban és haragomban, és bevetlek s megolvasztlak titeket. És egybegyűjtelek titeket, és rátok fúvom búsulásom tüztét, hogy benne megolvadjatok. A mint megolvad az ezüst a kemence közepében, úgy olvadtok meg ő benne, és megtudjátok, hogy én, az Úr öntöttem ki haragomat reátok.” Az Ézs18 első hat verse leírja, miképpen gyűjti majd össze az Úr a zsidókat Jeruzsálembe, hogy aztán ott a „madarak és az állatok” prédáivá váljanak. Zakariás könyvének záró fejezetei arra az elkerülhetetlen végkövetkeztetésre vezetnek, hogy a zsidók hitetlenül térnek vissza a földjükre, mert ha a nemzeti megtérésük Jeruzsálemben megy végbe (Zak12:10), akkor megtéretlenül kell oda visszatérniük.

Amikor az Antikrisztus színre lép, a zsidók nagy tömegei lesznek már Palesztinában, mégpedig virágzó állapotban. Mi lesz hát a kapcsolata velük? Semmiképpen sem könnyű részletes választ adni erre a kérdésre, s a legjobb esetben is csak próbálkozhatunk a válaszadással. Kétségtelenül sok részlet van ezzel és más, ehhez kapcsolódó témákkal kapcsolatban, amik nem válnak világossá, míg a velük kapcsolatos próféciaik be nem teljesednek. Manapság nagyrészt ugyanabban a helyzetben vagyunk az Antikrisztusra vonatkozó jövendöléseket illetően, mint amiben az ószövetségi szentek voltak sok igeverssel, amik Krisztus eljövételét jövendölték meg. Neki is nehéz volt úgy abba a sorrendbe állítani ezeket a szakaszokat, amiben majd beteljesülnek, s különbséget tenni azok között, amik a megaláztatásáról, illetve azok között, amik az eljövendő dicsőségéről beszéltek. Hasonló bonyolultsággal szembesülünk mi is. Meggyőződni az Antikrisztusra vonatkozó próféciaik sorrendjéről valódi probléma. Még ha azokra az igeszakaszokra korlátozódunk is, melyek az Izraellel fennálló kapcsolatában beszélnek róla, akkor is különbséget kell tennünk azok között, melyek csak az istenfélő maradékkal foglalkoznak, valamint azok között, amelyek a nemzet hitehagyott nagy tömegeire vonatkozik. Aztán el kell különítenünk azokat a próféciaikat, amik arra az időszakra vonatkoznak, melynek során az Antikrisztus az igazi Krisztus szerepében tetszeleg, valamint azokat, amik a pályafutása végén festik le őt, miután letépte magáról a vallásos színlelés maszkját.

Kiderül, hogy az első dolog, amit a próféciaik kijelentenek az Antikrisztus ügködéséről Izraellel az, hogy „szövetségre” lép velük. Ezt jelenti ki a Dán9:27: „És egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget”, mármint hét éven át. A sokak itt nem lehet más, mint a zsidó nép tömegei, mert ők a prófécia fő alanyai. Az, aki a szövetséget köti, az előző igevers „következő fejedelme”, a helyreállított Római Birodalom feje. Azaz, a viszony e fejedelem, az Antikrisztus és a zsidók tömegei között először a látszólagos barátság és a nyilvános szövetség lesznek. Az, hogy ez a szövetség nincs ráerőltetve Izraelre, hanem önként kötik azt meg az Antikrisztus támogatását keresve, világos az Ézs28:18-ból, ahol látjuk, amint Isten sértődötten így szól hozzájuk: „És eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll; az ostromzó áradat ha eljő, eltapod titeket”. S ez adja meg hitünk szerint a kulcsot a Dán2:43-hoz.

Nabukodonozor látomása a nagy állóképről és a Dánielnek adott magyarázat körvonalazza a Föld kormányzati történelmét Palesztinával kapcsolatban, további részleteket a Dániel könyvében található többi látomás szolgáltatnak. „Isten földi korszakai Jeruzsálem, mint középpont körül forognak. A módszer, amit tetszett Istennek elfogadni e nemzetek profetikus történelmének közreadásához, szigorú összhangban van ezzel az alapelvvel. Amint hatalomra kerültek és elfoglalták Jeruzsálemet, próféták küldettek, hogy felvázolják

az pályafutásukat. Talán várhatnánk, hogy a történetük aprólékosan és következetesen legyen megírva az elejétől a végéig. Ehelyett azonban csak Jeruzsálemmel összefüggésben van megadva, s amint Jeruzsálemet végleg lerombolták a rómaiak, s megszűnt a nemzeti helyzete, a pogány nemzetek minden részletes történelmi ismertetője is abbamaradt. Sok nagy, a világtörténelemben fontos személyiség lépett színre azt követően. Nagy Károly, majd Napóleon – sok uralkodó és sok győztes – csatákat vívtak meg, királyságok támadtak és buktak el – a Szentírás azonban mégis hallgat mindezekről a dolgokról, bármilyen nagyok is legyenek ezek a pogányok évkönyveiben. Mivel Jeruzsálem nemzeti szinten 1800 évvel ezelőtt szűnt meg létezni, a pogány történelem részletezése is felfüggesztésre került, így van mindmáig, s így is marad mindaddig, amíg Jeruzsálem vissza nem nyeri a nemzeti pozícióját. Akkortól a pogány nemzetek történelme ismét részletesen meg van adva, s az utolsó királyuk dicsősége és uralma le van írva. Ő különlegesen kötődik Jeruzsálemhez és a földhöz... Dániel könyve egészének a témája Isten haragja, ami a pogány birodalmak közvetítésével Jeruzsálemre irányul.” (B. W. Newton, „Segítség a profetikus kutatásokhoz”, első sorozat)

A módszer, amit a Szentlélek követett Dániel könyvében, ez: a Jeruzsálem feletti pogány uralom általános vázlatát adja, s ezt látjuk a 2. fejezet nagy állóképének látomásában. Másodszor, kitölti ezt a vázlatot a könyv utolsó hat fejezetében. Most az előzővel foglalkozunk részletesebben. A Dán2 prófétai látomásának legnagyobb része már történelem. Az arany fej (Babilon), az ezüst mellkas és karok (Méd-Perzsa Birodalom), a réz has és combok (Görögország), a vas lábszárak (Róma) már megjelentek az emberek előtt. De a képmás lába, ami „részben vas, részben agyag (cserép)” még a jövő zenéje. A szünet a lábak és a lábfejek között megfelel a Dán9:24-27 hatvankilencedik és hetvenedik „év hete” közötti szünetnek. A jelen korszak mintegy zárójeles addig, amíg Izrael nem azon a földön él, hanem szétszórva a pogányok között.

Mit képviselnek tehát a „vas és agyag” lábujjak a képmás lábán? Ha visszaemlékszünk arra, hogy a képmásnak ez a része pontosan megfelel a hetvenedik évhétnek, akkor máris van egy fontos kulcsunk a magyarázathoz. A Dán9:26-27 beszámol a hetvenedik hétről. – az egyetlen még visszamaradó „hétről”. Ezek az igeversek beszélnek (A helyreállított Római Birodalom) fejedelméről, aki hét éves szövetséget köt a zsidókkal. Azaz, a hetvenedik hétről szóló prófécianak két fontos alanya van: a rómaiak, akiknek a feje az Antikrisztus, és a hitehagyott Izrael, akikkel a szövetség megkötötték. Visszatérve most a Dán2-höz látjuk, hogy amikor a próféta a király álmát magyarázza az állóképről, akkor kijelenti, hogy a „Vas” a „negyedik birodalom” jelképe (40. vers). Ez Róma volt, ami követte Babilont, Perzsiát és Görögországot. A „lábak” a tíz lábujjal ezt a birodalmat jelzi kelőre annak végső formájában. Azaz, isteni tekintéllyel mondhatjuk, hogy a „vas” az állókép látomásában azokat a népeket jelenti, akik még elfoglalják a régi Római Birodalom által ellenőrzött területeket. Egyszóval, a „vas” jelképezi a pogányokat – különösen az azon a földön találhatóakat, amik felett „a tíz király” uralkodik.

Kit jelképez hát a „agyag”? Itt el kell szakadnunk azoknak az igemagyarázóknak a társaságától, akik egyhangúlag tekintik az agyagot a demokrácia jelképének. Amennyire tudjuk, közülünk senki sem hozakodott elő semmiféle szöveges bizonyítékkal a magyarázatuk alátámasztása végett, s mivel az Íge az egyetlen tekintély, abban kell keresgelnünk. Biztosra véve, hogy a Szentírás önmagát magyarázza, most a konkordanciában keressük, mit jelent máshol az „agyag”, amikor jelképesen használatos. Az

Ézs64-ben, ami feljegyzi a maradék kiáltását a végidőkben, ezt mondják: „Most pedig, Uram, Atyánk vagy Te, mi sár (agyag) vagyunk és Te a mi alkotónk (fazekasunk), és kezed munkája vagyunk mi mindnyájan.” (7. vers) Azután a Jer18-ban ugyanez a jelkép használatos. Ott a próféta azt a parancsot kapja, hogy menjen le a fazekas házába, ahol látta, amint ő edényt készített. Ez világosan Izrael jelképe a múltban és a jövőben. A magyarázatot konkrétan megerősíti a 6. vers: „Vajjon nem cselekedtem-é veletek úgy, mint ez a fazekas, oh Izrael háza? ezt mondja az Úr. Ímé, mint az agyag a fazekas kezében, olyanok vagytok ti az én kezemben, oh Izrael háza!”⁶⁷

A végső formájában az újjáéledt Római Birodalom – az Antikrisztus királysága – részben pogány, részben zsidó lesz. S vajon nem ez az, amit várnunk kell? Vajon nem ez lesz a jellege annak a királyságnak, amit az Antikrisztus fog utánozni? Az olyan igeszakaszok, mint a Zsolt2:2-6, Ézs11:10, 42:6, Jel11:15 stb. világossá teszik a királyság kettős jellegét, mely felett a mi Urunk fog uralkodni az ezeréves királyság alatt. Azt, hogy az Antikrisztus szoros kapcsolatban fog állni a zsidókkal, újra és újra bebizonyítottuk az előző fejezetekből – a Jel9:11 teljesen elégséges ennek a dolognak a rögzítéséhez. Nem kell hát meglepődnünk, ha azt látjuk, hogy az állókép (Dán2) ama része, ami konkrétan azt a királyságot írja le, amely felett a bűn embere fog uralkodni, egyszerre lesz „vasból” és „agyagból”. Furcsának tűnne, ha másként volna. Valóban látványos észrevenni, hogy a Dán2 kilenc alkalommal említi az „agyagot” – ez az ítélet száma!

A Dán2:43-ben ezt olvassuk: „Hogy pedig vasat elegyülve láttál agyagcseréppel: azok emberi mag által vegyülnek össze, de egymással nem egyesülnek, minthogy a vas nem egyesül a cseréppel” – ez a vers alaposan összezavarta a magyarázókat. Hisszük, hogy ez utalás a zsidók és a pogányok jövőbeli bizalmas viszonyára. A hitehagyott zsidók (A nagy parázna tagja) „keverednek össze az emberi maggal” – a pogányokkal. Ezt megerősíti a Jel17, ahol ezt olvassuk a nagy paráznáról: „a kivel paráználkodtak a föld királyai, és az ő paráznaságának borával megrészegedtek a föld lakosai”. „De egymással nem egyesülnek” (Dán2:43) – ezt magyarázza meg a Jel17:16: „És a tíz szarv, a melyet láttál a fenevadon, ezek meggyűlölik a paráznát, és kifosztják és mezítelenné teszik...” stb. Van egy figyelemre méltó igeszakasz a Hab2-ben, ami megerősíti a fenti megjegyzéseinket és összeköti magát az Antikrisztust az „agyaggal”. Az igeszakasz a 3. verssel kezdődik, s abból, ahogyan a Zsid10:37-38 idézi, tudjuk, hogy a mi Urunk visszatérését közvetlenül megelőző időszakról beszél. A 4-5. versekben az Antikrisztus leírását látjuk, majd a 6. versben ezt olvassuk: „Avagy nem költenek-é ezek mindnyájan példabeszédet róla, és találós mesét reá, mondván: Jaj annak, a ki rakásra gyűjti, a mi nem övé! De meddig? És a ki adóssággal⁶⁸ terheli magát!” Ez világos utalás ennek a „gögös embernek” a barátságára a hitehagyott Izraellel. Megelégszünk azzal, hogy a Hab2:6-8 párhuzamos az Ézs14:9-12-vel. Az Ézs14 bepillantást enged abba, ahogyan az Antikrisztuson gúnyolódnak a pokolban „a föld hatalmasai”, mert ő sem volt képes elkerülni a rettenetes sorsukat. Így a Hab2-ben is, miután „magához ragadott minden népet” (5. vers) a próféta ezzel folytatja: „avagy nem költenek-é ezek mindnyájan példabeszédet róla?” A példázat az, hogy jóllehet szövetséget kötött Izrael tömegeivel (megterhelte magát a vastag agyaggal) mégis ott lesz annak a népnek a „maradéka”, akik

⁶⁷ Azt, hogy az „agyag” héber szava ezekben a versekben más, mint amit a Dán2 használ, az pontosan megfelel annak, amit egy gondolkodó elme természetes módon várhat. Az Ézs64 és a Jer18 arról az Izraelről beszélnek, ami majd helyre lesz állítva, míg a Dán2 Izrael hitehagyott részével foglalkozik, ami visszavonhatatlanul ítéletre adatott. Ezzel szoros összhangban hozzátehetjük, hogy az Ézs64-ben és a Jer18-ban használatos szavak a természetes és formálható állapotában vonatkoznak az agyagra, de a Dán2-ben az „égetett agyag” szerepel, amit ott a végső állapotát jelenti, az égetés pedig, mint mindig, az isteni ítéletet!

⁶⁸ Az angol változatban az „adóssággal” kifejezés helyett a „vastag agyaggal” kifejezés szerepel – *a ford.*

majd „kifosztják” őt (8. vers). A másik igehely, ami megmutatja, hogy a végidőkben a hitehagyott Izrael többé már nem különül el a pogányoktól és nem lesz gyűlölt azok szemében, az Ézs2-ben található, ahol ezt halljuk: „idegenek fiaival kötnek szövetséget” (6. vers). Mivel a szöveggörnyezet itt nagyon nagy érdeklődésre tarthat számot, s mivel az egész fejezet a legelevenebb képet festi le a zsidókról Palesztinában a millenniumot közvetlenül megelőzően, megállunk itt egy rövid átgondolás erejéig. Az első öt igevers a millenniumi színt tárják elénk, majd, mint az gyakorta előfordul Ézsaiás próféciáinál, visszavisz, hogy megmutasson valamennyit azokból az állapotokból, amik megelőzik az Úr házának felállítását a hegyek tetején. Ez világosan kiderül a tizenkettedik versből, ami úgy határozza meg ezt a millenniumot megelőző időszakot, mint „az Úr napját”. A szakasz tehát, ami leírja az Úr napjának felvirradását közvetlenül megelőző állapotokat Palesztinában, a 6. verssel kezdődik. Itt az 5. verstől a 10. vers végéig bezárólag idézünk:

„Jákóbnak háza! jertek járjunk az Úrnak világosságában! Mert elhagytad, Uram, a Te népedet, Jákób házát; mivel telvék napkeleti erkölcsökkel, és szemfényvesztők, mint a Filiszteusok, és idegenek fiaival kötnek szövetséget; És betelt földje ezüsttel és arannyal, és nincs szere-száma kincseinek; betelt földje lovakkal, és nincs szere-száma szekereinek; És betelt földje bálványokkal, és kezeik csinálmányának hajolnak meg, mit ujjai csináltak. Ezért porba hajtatik a közember, és megaláztatik a főember, és meg nem bocsátsz nekik. Menj be a kösziklába, és rejtőzzél el a porba az Úr félelme előtt, és az Ő nagyságának dicsősége előtt.” Ez a nagyon érdekes igeszakasz megmutatja nekünk, hogy a hitehagyott Izrael bensőséges kapcsolatban fog állni a pogányokkal, hatalmas vagyon úrnője lesz, s átadatik a bálványimádásra. Az erkölcsi állapotukat a 11-17. versek írják le – figyeljük meg az ismételt utalásokat a „kevély szemekre”, a főemberek „magasságára (gögösségére)”, a „magas és felemelkedett” hegyekre és halmokra stb.

Ha elolvassuk a Zak5-öt az Ézs2:6-9 után, akkor meglesz a kapcsolat közte és a Jel17 között. Az Ézs2 úgy mutatja be nekünk a zsidókat, mint akik mesés gazdagság birtokosai, mint vétkesek a közösködés miatt az „idegenekkel” és mint egyetemesen a bálványimádásra átadottak. A Zak5 beszámol a hitehagyott Izrael költözéséről (az asszony a mérőedényben) és a vagyonának átviteléről Sineár földjére. A Jel17 és 18 pedig bemutatja ennek végkifejletét. Itt látjuk a hitehagyott Izraelt a romlott dicsősége teljességében. Úgy van lefestve, mint aki sok vizeken ül (1. vers), amik „népek... és sokaságok és nemzetek és nyelvek” (15. vers). Ezek támogatják majd őt a bevételeit gyarapítva. A nemzetek által a hitek megszerzése végett tett nagy kötvénykibocsátások gyorsan zsidó kezekbe kerülnek, s kétségtelenül az ezekből felhalmozódó kamat teszi őket a világ leggazdagabb nemzetévé. Az, ami félig csődbe vitte Európát, hamarosan arra lesz felhasználva, hogy az asszonyt bíborba és skarlátba, aranyba, drágakövekbe és gyöngyökbe öltöztesse (4. vers).

Másodszor, az asszonyt a fenevadon ülve látjuk (3. vers), ami azt jelenti, hogy az Antikrisztus felhasználja majd a nagy kormányzati hatalmát a védelme bebiztosítása érdekében. Arra kitérnünk sem kell, hogy mennyire összhangban áll ez a Dán9:27-tel, ahol azt olvassuk, hogy hét éves szövetséget köt velük. Akkor majd azt hiszi a szerencsétlen, vak Izrael, hogy eljött a millennium. Többé nem fáradt lábú, hontalan idegenek nemzete, hanem a világ legnagyobb városának úrnője. Többé már nem szegény és szükségben levő, hanem a Föld gazdagságának birtokosa. Többé nem a nemzetek „farka”, hanem uralkodik felettük, mint a pénzügyi hitelezőjük és diktátoruk. A nagyok és erősek többé már nem vetik meg, hanem keresik a Föld királyai. Semmi sincs megvonva tőle, amit csak a test megkívánhat. A

békesség hamis fedelme a jótevőjük. Igen, a megvakított Izrael tényleg eljut majd arra a következtetésre, hogy a régóta óhajtott millenniumi kor eljött, s az ördög így fogja utánozni azt az áldott időszakot, ami akkor veszi majd a kezdetét, amikor Isten Fia visszatér a Földre.

De nem sokáéig fogják élvezni ezt a sátáni bűbajt, az durván összetörik. Mert harmadszor, a Jel17 megmutatja nekünk, hogy a tíz szarv és a fenevad a parázna ellen fordulnak, kiforgatják a vagyonából, és megfosztják a dicsőségétől (16. vers) Ez is megfelel az ószövetségi próféciónak, mert ott azt olvassuk, hogy az Antikrisztus megszegi az Izraellel kötött szövetségét! S amint a Zsolt55:21-ben meg van írva: „Kezeit felemelte a vele békességben lévőkre; megszegte az ő szövetségét”, v. ö. Ézs33:8. S a szövetségnek ez a megszegése nem más, mint az isteni tanácsvégzés beteljesedése. Évezredekkel ezelőtt Jahve így szólt a hitehagyott Izraelhez: „És eltöröltetik a halállal való frigyetek, és a sírral való szövetségtek meg nem áll; az ostromozó áradat ha eljő, eltapod titeket” (Ézs28:18).

Ami az Antikrisztus kapcsolatát illeti az istenfélő zsidó maradékkal, azt már megtárgyaltuk az előző fejezetekben a végső, Jeruzsálem elleni támadásával, valamint az Armageddon völgyében elszenvedett vereségével egyetemben. Izrael hú maradékának, s azon pogány követőiknek, akik összebarátkoztak velük a szükség órájában, meglesz a részük Dávid Fia és Ura királyságában (Mt25). Így tetszett Istennek leleplezni a jövőt és ismertté tenni azokat a dolgokat, amiknek „meg kell lenniük hamar”. Kutassuk hát tiszteletteljesen a prófécia egyre biztosabbá váló Ígését növekvő érdeklődéssel, töltse ez el a szívünket az ajkunkon is kifejeződő, egyre mélyebb hálával, mert mindazok, akik ma a kegyelem által a hiten keresztül üdvösséget nyernek, együtt lesznek a mi áldott Urunkkal az Atya házában, amikor a nagy nyomorúság minden kísérő borzalmával eljön majd a világra.

Zárszó

Az Antikrisztusról szóló eme könyv befejezésekor tudatában vagyunk, hogy „még igen sok föld maradt elfoglalni való” (Józs13:1). Igyekeztünk a lehető legátfogóbb vázlatát adni a témának annyira, amennyire a kapott világosság és a kissé korlátozott hely lehetővé tette. De a vázlatnál kicsit többet is adtunk. Bőséges terület maradt azonban az érdeklődő olvasó és tudós számára, hogy saját maga munkálja ki azt és töltse fel részletekkel. Ezt, bízunk benne, sokan megteszik majd. A téma, noha komoly, nagyon érdekes.

Kétségtelen, hogy a dolog új, ezért titokzatos is néhány olvasónk számára. Őket arra kérjük, hogy lapozzanak vissza az első fejezethez és olvassák el újra a könyvet. Az, hogy Isten majd még megengedi az ördögnek, hogy előhozza ezt a sátáni mesterművet, aki majd dacol, Istennel és üldözi a népét, aligha lehet meglepő. Minden egyes következő korban volt egy Káin mindegyik Ábelhez, egy Jannes és Jambres mindegyik Mózeshez és mindegyik Keresztelő Jánoshoz. Így volt ebben a korban is: a búza elvetését a konkoly elvetése követte. S így lesz hamarosan a nagy nyomorúság időszakában is: nemcsak Izrael hűséges maradéka létezik majd, hanem annak a népnek a hitehagyott társasága is. S pont mielőtt Isten Krisztusa visszatér a Földre a királysága felállítása végett, Isten megengedi majd a fő ellenségének, hogy színpadra állítsa a hamis krisztust, aki szintén felállítja majd a maga királyságát.

S Isten órája ehhez már nincs messze. Amikor „az Emoreusok gonoszsága” (1Móz15:16) betelt, Isten akkor adott parancsot a kiirtásukra (5Móz7:1-2). S Izrael vétkei (Dán8:23), valamint a kereszténység vétkei (2Thessz2:11-12) csak akkor „telnek be”, amikor azok, akik elutasították Isten Krisztusát, megkapják majd a Sátán krisztusát. Akkor mondja

majd Isten a bosszúálló angyalának: „Indítsd a sarlódat és arass; mert a földnek aratni valója megszáradt” (Jel14:15). Ez az, ami oly komollyá teszi a témát.

Amit tetszett Istennek közreadni az Antikrisztusról, azt nem a testi kíváncsiság kielégítése végett, hanem a mindennapi életünkre gyakorolt nagy jelentősége miatt adta közre. Először is, e dolgok helyes megértésének a szívünk, valamint azoknak az alapoknak a komoly átvizsgálására kell indítania minket, amikre a reménységünk épül, hogy megláthassuk: Jézus Krisztus szilárd köszikláján állunk-e vagy sem, vagy nem állunk máson, mint az emberi érzelmek, emberi elhatározások, az önfejlesztésre irányuló emberi erőfeszítések laza homokján? Kimondhatatlanul komoly a kockán forgó dolog, s nem engedhetünk meg vele kapcsolatban semmiféle bizonytalanságot. A pusztá „remélem, üdvözülök” nem elégséges. Semmi más nem elégséges, csakis a hit teljes meggyőződése.

Kimondhatatlanul komoly az, amit a 2Thessz2:8-12-ben olvasunk: „És akkor fog megjelenni a törvénytaposó, a kit megemészt az Úr az ő szájának lehelletével, és megsemmisít az ő megjelenésének feltűnésével; a kinek eljövetele a Sátán ereje által van, a hazugságnak minden hatalmával, jeleivel és csodáival, és a gonoszságnak minden csalárdságával azok között, a kik elvesznek; mivelhogy nem fogadták be az igazságnak szeretetét az ő idvességökre. És azért bocsátja reájok Isten a tévelygés erejét, hogy higgyenek a hazugságnak; hogy kárhoztattassanak mindazok, a kik nem hittek az igazságnak, hanem gyönyörködtek az igazágtalanságban.” Három dolog van a fenti igeszakaszban, amit a szerző és az olvasó egyaránt maguk is ellenőrizhetnek. Először, „*hittem én az igazságban?*” „*A Te Ígéd igazság.*” Ráütöttem-e arra a pecsétemet, hogy az Isten igaz? Alkalmaztam-e *magamra* Isten Ígését, s a *saját* szívemre vettem azt? Elfogadtam *személyesen* a Megváltót, Akit kijelent?

Másodszor, lelek-e „*örömet az igazágtalanságban?*” Hatalmas a különbség az igazágtalanság tettének megcselekvése, és az abban való „gyönyörködés” között. A Szentírás beszél Mózesről, aki „inkább választotta az Isten népével való együttnyomorgást, mint *a bűnnek* ideig-óráig való *gyönyörűségét*” (Zsid11:25). Azután beszél olyasvalakikről, akik „az Isten végzését ismerik, hogy a kik ilyeneket cselekesznek, méltók a halálra, mégis nemcsak cselekszik azokat, hanem az akképen cselekvőkben örömet is lelik” (Rm1:32).⁶⁹ Így van az előttünk álló igeszakaszban is. Azok, akik „nem hisznek az igazságnak”, „gyönyörködnek az igazágtalanságban”. S itt az egyik lényegi különbség a hitetlen és az igazi hívó között. Az utóbbi is véthet hibát, a Krisztussal fennálló közössége is megszakadhat, követhet el súlyos bűnt, de ha megteszi, abban nem fog „gyönyörködni”! Ehelyett gyűlölni fogja magát az igazágtalanságot, amibe beleesett, s keservesen siránkozik annak elkövetése miatt, amivel gyalázatot hozott a Megváltójára.

Harmadszor, „befogadtam én az igazság szeretetét”? Olvasom-e naponta Isten Ígését nemcsak kötelességképpen, hanem örömmel, nem pusztán a lelkiismeretem kielégítése végett, hanem mert megörvendeztetni a szívemet. Nem pusztán az üres kíváncsiság kielégítése végett, hogy valamiféle tudást szerezhessenek a tartalmából, hanem mert mindennél jobban vágyok arra, hogy jobban megismerhessem a Szerzőjét. Tudom-e a zsoltárossal együtt mondani: „Gyönyörködöm a te rendeléseidben... a te parancsolataid gyönyörűségeim nékem”? (Zsolt119:16, 143) A gonoszok a sötétséget szeretik, de Isten népe a világosságot szereti!

⁶⁹ Károlinál: „az akképen cselekvőkkel egyet is értenek” – *a ford.*

Ez a három próba tehát azok, melyekkel buzgón kérünk minden olvasót, hogy vizsgálja meg önmagát, és nézze meg, hitben jár-e? Szavakkal ki nem fejezhetően szörnyű az egyetlen alternatíva, amit a Szentírás azokról jelent ki, akik „nem hittek az igazságnak”, akik „gyönyörködtek az igazságtalanságban” és „nem fogadták be az igazság szeretetét”, mert ebben az esetben Isten a tévelygés erejét bocsátja majd rájuk, hogy „higgyenek a hazugságnak, *hogy kárhoztassanak mindazok*”.

Ha szorgalmasan kutatjuk a Szentírást annak megismerése végett, amit az Antikrisztusról tanít – a személyiségéről, a pályafutásáról, a tetteiről stb. – akkor minél jobban megismerjük, annál inkább fel leszünk készítve annak a sok antikrisztusnak a felismerésére, akik ma már a világban vannak és a bűm emberének megjelenését és pályafutását készítik elő. Nincs rá ok, amiért tudatlanoknak kellene maradnunk a Sátán mesterkedéseivel szemben. Nincs valós mentségünk, ha a „hamis apostolai” becsapnak minket, akik Krisztus apostoláivá változtatják magukat (2Kor11:13). A keresztyéneknek nem szabad eltévelyedni a sok hamis prófétától, akik kijöttek a világba (1Jn4:1). S nem is fognak, ha szorgalmasan tanulmányozzák azokat a dolgokat, amiket Isten jegyzett fel a megvilágosításunk végett és azért, hogy bebiztosítson minket a nagy ellenségünk fondorlatos mesterkedéseivel szemben.

Ha szorgalmasan odafigyelünk a prófétai Ígésekre, s *szívünkre vesszük* a komoly figyelmeztetéseket, a hatásának annak kell lennie, hogy *elkülönülünk* mindentől, ami keresztyénellenes. „Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában; mert mi szövetsége van igazságnak és hamisságnak? vagy mi közössége a világosságnak a sötétséggel? És mi egyezsége Krisztusnak Béliállal? vagy mi köze hívőnek hitetlenhez? Vagy mi egyezése Isten templomának bálványokkal? Mert ti az élő Istennek temploma vagytok, a mint az Isten mondotta: Lakozom bennök és közöttük járok; és leszek nékik Istenök, és ők én népem lesznek. Annakokáért menjetek ki közülök, és szakadjatok el, azt mondja az Úr, és tisztátalant ne illessetek; és én magamhoz fogadlak titeket” (2Kor6:14-17),

Ez a felhívás nem azokhoz a keresztyénekhez szól, akik elkülönülnek a keresztyén testvéreiktől. Hogyan is szólhatna? A Szentírás nem mond ellent Önmagának. Isten Ígéje konkrétan kimondja: „El nem hagyván *a magunk gyülekezetét*, a miképen szokásuk némelyeknek, hanem intvén egymást annyival inkább, mivel látjátok, hogy ama nap közelget.” (Zsid10:25) De ugyanaz az Íge, amelyik azt mondja nekünk, hogy ne hagyjuk el a magunk gyülekezetét, azt is megparancsolja nekünk, hogy „*ne legyen közösségetek a sötétségnek gyümölcstelen cselekedeteivel*” (Ef5:11). Isten megtiltja, hogy a népét a sötétség fedelme terveinek előmozdításában munkálkodva találják.

Végül, ha imádságos szívvel olvassuk a Szentírás tanítását erről az eljövendő valakiről, aki beindítja a Földön valaha is megtapasztalt legszörnyűbb időszakot, ha megismerjük, miképpen fog felemelkedni a világ trónjára, s lesz az emberi ügyek igazgatója és diktátora, ha megismerjük, miképpen használja majd a nagy hatalmát, amivel a Sátán ruházza őt fel azért, hogy nyíltan dacoljon Istennel és mindennel, ami az Ő nevét viseli, s ha megismerjük azokat a kimondhatatlanul szörnyű ítéleteket, amikkel Isten majd abban az időben sújtja a Földet, valamint a szörnyű pusztulást, ami elragadja majd az Antikrisztust és minden követőjét, akkor a szívünk felindul bennünk, s nem fogunk vonakodni figyelmeztetőleg felemelni a hangunkat. A világ teljes tudatlanságban él arról, mi vár rá. A nemzetek nem tudják, mi készül ellenük. Még Izrael sem látja az előtte álló sötét éjszakát. De mikor Isten tanít arra, amit tenni készül, a hallgatás egyenesen bűncselekmény. Mindazok

hangjának, akiket tetszett Istennek megvilágosítani, komoly és egyesített bizonyyságot kell tenni azokról a dolgokról, amikről Isten kijelentette, hogy „meg kell lenniük hamar”.